

GEMEENTE
EEMNES
~

PROGRAMMABEGROTING 2021 MEERJARENRAMING 2022-2024 Deel A

(Vóór Kadernota Ombuigen 2021-2024)

Dit is een uitgave van de Gemeente Eemnes

Zuidersingel 1
3755 AZ Eemnes

Postbus 71
3755 ZH Eemnes

Tel. 14 035
info@eemnes.nl

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	3
AANBIEDING	5
LEESWIJZER	7
BEGROTING IN ÉÉN OOGOPSLAG	9
FINANCIËLE BEGROTING IN ÉÉN OOGOPSLAG	11
BELEIDSBEGROTING	15
1. PROGRAMMAPLAN	17
UITGANGSPUNTEN	19
VERPLICHT BELEIDSINDICATOREN	20
PROGRAMMA 1 – BESTUUR VAN DE GEMEENSCHAP	24
PROGRAMMA 2 - VEILIGHEID	28
PROGRAMMA 3 - PUBLIEK, VERGUNNING EN HANDHAVING	33
PROGRAMMA 4 - MOBILITEIT	40
PROGRAMMA 5 - GROENE LEEFOMGEVING	46
PROGRAMMA 6 - MILIEU EN KLIMAAT	52
PROGRAMMA 7 - RUIMTELIJKE ORDENING EN WONEN	59
PROGRAMMA 8 – WERK EN INKOMEN	66
PROGRAMMA 9 – SOCIALE SAMENHANG	72
PROGRAMMA 10 - SPORT, CULTUUR EN VRIJE TIJD	79
PROGRAMMA 11 - OPGROEIEN IN EEMNES	84
ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	92
OVERHEAD	96
ONVOORZIEN	98
VENNOOTSCHAPSBESLASTING	99
MUTATIE RESERVES	101
2. PARAGRAFEN	104
A. PARAGRAAF LOKALE HEFFINGEN	105
B. PARAGRAAF WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	113
C. PARAGRAAF ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	126
D. PARAGRAAF FINANCIERING	132
E. PARAGRAAF BEDRIJFSVOERING	136
F. PARAGRAAF VERBONDEN PARTIJEN	138
G. PARAGRAAF GRONDBELEID	146
FINANCIËLE BEGROTING	149
3. OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN	151
3.1 Meerjarenbegroting 2021-2024	151
3.2 Effecten na programmabegroting 2020	152
3.3 Incidentele baten en lasten	155
3.4 Structurele mutatie reserves	157
3.5 Structureel en reëel evenwicht	158
4. UITEENZETTING FINANCIËLE POSITIE	159
4.1 Geprognosticeerde begin- en eindbalans	159
4.2 Toelichting geprognosticeerde balans	160
4.3 Investeringsplanning 2021-2024	162

4.4	Staat van de reserves 2021-2024	164
4.5	Staat van de voorzieningen	170
4.6	EMU-saldo 2021-2024	173
BIJLAGEN	175	
Bijlage 1	Berekening financiële kengetallen	176
Bijlage 2	Renterisico	179
Bijlage 3	Toelichting algemene uitkering	180
Bijlage 4	Baten en Lasten per taakveld	184
Bijlage 5	Baten en Lasten per taakveld (programma)	187

AANBIEDING

De begroting 2021 is een product in ruwe vorm. Op basis van de jaarrekening 2019 en de inschattingen van de ambtelijke organisatie is de voorliggende begroting tot stand gekomen. Reeds bij de Kaderbrief is aangegeven dat de uitgaven sociaal domein de komende jaren voor oplopende tekorten zorgen.

Bij het opstellen van de begroting is ambtelijk een inschatting gemaakt van de ontwikkeling van de uitgaven, die een nog negatiever beeld geven dan geschetst in de Kaderbrief. Ook zijn reguliere budgetten opgehoogd, op aangeven van de budgethouders.

In deze begroting is verder een voorschot genomen op de herverdeling van het onderdeel sociaal domein van het gemeentefonds. Op basis van de rapporten die aan de Tweede Kamer zijn gestuurd, is een nadeel voor gemeenten tot 20.000 inwoners te verwachten van ca. € 53 per inwoner. Omdat bij een herverdeling een ingroei in enkele jaren plaats vindt, hebben we die herverdeling in drie stappen inzichtelijk gemaakt door m.i.v. 2022 elk jaar € 15/inwoner te rekenen, dus in 2023 € 30 en in 2024 € 45. Dat kan meer worden, hopelijk minder.

Ook de herverdeling van de klassieke taken lijkt nadelig uit te pakken voor kleine gemeenten. Echter hier is nog geen indicatie beschikbaar.

Normaal worden er door het college in de maanden juli - augustus maatregelen genomen om de begroting en meerjarenraming sluitend te maken. Wensen werden dan geschrapt, budgetten die de afgelopen jaren niet volledig zijn gebruikt bijgesteld, etc. Gelet op de grote opgave is nu voor een andere opzet gekozen. Dat betekent dat het voorliggende document de ambtelijke inschattingen bevat, zonder bijsturing. Daarmee is de opgave ook gelijk in volle omvang inzichtelijk gemaakt.

Uitgaande van de herverdeling sociaal domein is een structurele ombuiging van € 1,2 mln. noodzakelijk. Vandaar de keuze om in deze begroting nog geen bezuinigingen op te nemen en deze integraal in de Kadernota Ombuigen op te nemen. Anders wordt er in twee verschillende documenten bezuinigd of omgebogen.

De begroting en de Kadernota Ombuigen worden tegelijk behandeld en vastgesteld. De Kadernota is dan tevens de 1e begrotingswijziging 2021. Dat betekent dat we een nieuw deel B krijgen, met alle aangepaste bedragen.

Voor een verdere beschouwing over de financiële positie van de gemeente verwijs ik u naar de Kadernota Ombuigen 2021 – 2024.

De programmabegroting 2021 bestaat uit de begroting in één oogopslag, de beleidsbegroting en de financiële begroting. Tenzij anders vermeld, zijn alle bedragen in euro's en afgerond op hele getallen. Door deze afronding kan een optelverschil ontstaan. Duiding 'resultaat' in de financiële tabellen:

Bedrag +:	resultaat is negatief (verlies)	méér uitgaven of minder inkomsten dan begroot
Bedrag -:	resultaat is positief (winst)	minder uitgaven of méér inkomsten dan begroot

Hieronder worden kort de verschillende onderdelen van de programmabegroting beschreven.

Begroting in één oogopslag

Bij de begroting in één oogopslag is op hoofdlijnen inzicht in de financiële positie van de gemeente gegeven voor de komende jaren. Ook wordt een beeld gegeven van de belangrijkste inkomsten en uitgaven van de gemeente Eemnes.

Beleidsbegroting

De beleidsbegroting bestaat uit het programmaplan en de paragrafen.

Programmaplan

In het programmaplan gaan we per programma in op de maatschappelijke opgave, de ambities en de wijze waarop er gestreefd wordt om die ambities te realiseren.

Naast de programma's bevat het programmaplan een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen, een overzicht van de overheadkosten, het bedrag voor de heffing van de vennootschapsbelasting, het bedrag voor onvoorzien en een overzicht met de mutaties reserves.

Paragrafen

In de paragrafen worden de onderwerpen behandeld die van belang zijn voor het inzicht in de financiële positie van de gemeente Eemnes. De voorgeschreven paragrafen betreffen: lokale heffingen, weerstandsvermogen en risicobeheersing, onderhoud kapitaalgoederen, financiering, bedrijfsvoering, verbonden partijen en grondbeleid.

Financiële begroting

De financiële begroting bestaat uit het overzicht van baten en lasten en de uiteenzetting van de financiële positie.

Overzicht van baten en lasten

Het overzicht van de baten en lasten bestaat uit de meerjarenraming 2021-2024 waarmee inzicht wordt gegeven van de totale baten en lasten per programma. Daarnaast is in een overzicht het totaal van alle mutaties na de programmabegroting 2020 gegeven. Beide overzichten sluiten aan met de cijfers en toelichtingen zoals opgenomen in het programmaplan. Ook zijn de incidentele baten en lasten, de structurele mutaties in de reserves en de analyse op het structureel en reëel evenwicht van de begroting gepresenteerd.

Uiteenzetting van de financiële positie

Samen met het overzicht van baten en lasten, is de 'uiteenzetting van de financiële positie' het begrotingsdeel dat de basis is voor de rechtmatigheidscontrole en het oordeel over het getrouwe beeld van de jaarrekening door de accountant. Dit onderdeel (de 'uiteenzetting van de financiële positie') bestaat uit de meerjarige geprognosticeerde balans, de investeringsplanning, een overzicht van de reserves en voorzieningen en tot slot het overzicht van het EMU-saldo.

Bijlagen

De bijlagen bestaan uit:

- berekening van de financiële kengetallen
- renterisico
- toelichting algemene uitkering
- baten en lasten per taakveld
- baten en lasten per taakveld (programma)

BEGROTING IN ÉÉN OOGOPSLAG

FINANCIËLE BEGROTING IN ÉÉN OOGOPSLAG

GEEN SLUITENDE MEERJARENBEGROTING

De begroting 2021 sluit met een nadelig saldo van € 669.800. Dit resultaat is een optelling van de bestaande meerjarenbegroting conform de meerjarenbegroting 2020-2023, de mutaties uit de kaderbrief 2021 en de nieuwe mutaties die toegelicht zijn in dit begrotingsdocument.

Hieronder is de opbouw van de begroting 2021 en het meerjarenperspectief tot en met de begroting 2024 opgenomen.

Meerjarenperspectief	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Meerjarenbegroting 2020-2023	-135.352	-9.577	-28.312	-28.312
Kaderbrief 2021 incl DVO	628.257	640.512	679.805	487.010
Nieuwe mutaties 2021-2024	176.912	455.071	596.825	815.434
Geraamd resultaat	669.817	1.086.006	1.248.318	1.274.132

Daar het Sociaal Domein een groot onderdeel vormt van het nadelig saldo, is het wenselijk om dit afzonderlijk in beeld te brengen.

In onderstaande opstelling is het saldo van de taakvelden van het Sociaal Domein, exclusief de DVO uren, separaat gepresenteerd.

Meerjarenperspectief	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Meerjarenbegroting 2020-2023	-135.352	-9.577	-28.312	-28.312
<i>Reguliere begroting</i>				
Kaderbrief 2021 incl DVO	183.181	169.422	156.332	133.832
Kaderbrief 2021 AU deel regulier	-128.415	-118.584	-93.566	-255.853
Nieuwe mutaties AU reguliere taken	83.892	30.879	24.740	118.650
Nieuwe mutaties 2021-2024	26.905	196.793	296.059	294.787
Resultaat reguliere begroting	165.563	278.510	383.565	291.416
<i>Sociaal Domein (excl DVO uren)</i>				
Kaderbrief 2021	539.022	539.022	539.022	539.022
Kaderbrief 2021 AU deel SD	34.469	50.652	78.017	70.009
AU herverdeling Sociaal Domein	-	138.750	277.500	416.250
AU sept 2020	-36.341	-4.290	-	-
AU cluster Sociaal Domein (incl stelpost jeugd vanaf 2022*)	-300.175	-288.004	-279.086	-260.933
Nieuwe mutaties 2021-2024	402.631	380.943	277.612	246.680
Resultaat Sociaal Domein	639.606	817.073	893.065	1.011.028
Geraamd resultaat	669.817	1.086.006	1.248.318	1.274.132

*) de middelen Jeugd zijn voor 2022 t/m 2024 als stelpost opgenomen. In september 2020 wordt de uitslag verwacht van het onderzoek naar de kosten Jeugdzorg. In aanloop hiervan mogen gemeenten vanaf 2020 een stelpost opnemen ter grootte van het gemeentelijk aandeel in € 300 milj.

Het nadelige saldo op het Sociaal Domein is voornamelijk toe te rekenen aan jeugd, zowel in de maatwerkvoorzieningen als in de geëscaleerde zorg. Daarnaast is in de raming rekening gehouden met een ingroei-tijdpad voor de herverdeeffecten Sociaal Domein van het gemeentefonds van € 15 per

inwoner oplopend tot € 45 per inwoner. De herverdeling klassieke taken is in potentie ook negatief. Duidelijkheid hierover volgt in de decembercirculaire.

In de financiële begroting zijn, in één overzicht '*effecten na begroting 2020*', de verschillen te zien per programma, die na de begroting 2020 en de meerjarenraming 2021-2023 zijn ontstaan. In het programmaplan zijn deze verschillen per programma nader toegelicht.

De begroting moet structureel en reëel in evenwicht zijn (art. 189 Gemeentewet). Een begroting is structureel in evenwicht als de begroting, na aftrek van de incidentele baten en lasten, een positief resultaat laat zien.

De raad ziet erop toe dat de begroting in evenwicht is en kan hiervan afwijken indien aannemelijk is dat het evenwicht in de begroting de eerstvolgende jaren tot stand zal worden gebracht. Dit betekent dat bijvoorbeeld in enig jaar een tekort mag bestaan mits maatregelen worden genomen om die tekorten weg te werken. De provincie toetst of dit adequaat gebeurt.

De tabel voor de bepaling van het structurele evenwicht is hieronder opgenomen. Belangrijk is te bepalen dat er structureel voldoende dekking is voor de structurele budgetten. Zoals te zien is voor geen van de jaren uit het meerjarenbeeld sprake van structureel evenwicht.

Presentatie van het structureel begrotingssaldo	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Saldo baten en lasten	1.921.440	-554.217	1.906.351	1.776.567
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-1.251.623	1.640.223	-658.033	-502.435
Begrotingssaldo	669.817	1.086.006	1.248.318	1.274.132
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	134.884	196.527	-59.814	-86.901
Structureel begrotingssaldo	804.701	1.282.533	1.188.504	1.187.231
Structureel evenwicht?	Nee	Nee	Nee	Nee

INKOMSTEN EN UITGAVEN

Inkomsten gemeenten Eemnes

De totale inkomsten van de gemeente Eemnes bedragen € 28,5 miljoen. Voor een groot deel van deze opbrengsten mag de gemeente zelf bepalen waar zij het geld aan uitgeeft. Dit zijn de vrij besteedbare middelen die bestaan uit de gemeentelijke belastingen, de uitkering uit het gemeentefonds en de overige eigen inkomsten.

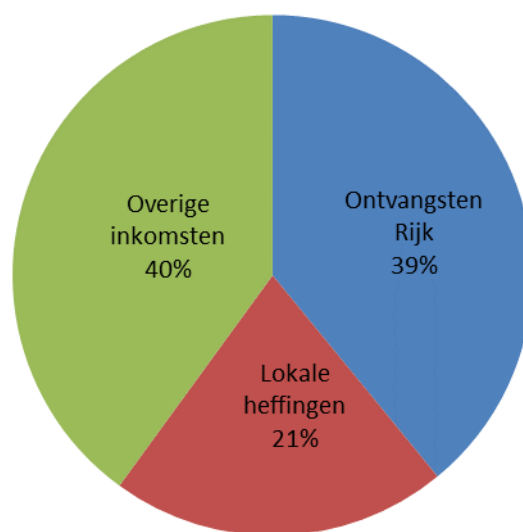

Daarnaast ligt voor een deel van de opbrengsten vast waar de gemeente het geld aan uit moet geven. Daarvan is sprake bij de heffingen die bedoeld zijn om bepaalde gemeentelijke taken van te kunnen betalen.

Voorbeelden hiervan zijn de rioolheffing, de afvalstoffenheffing maar ook de leges voor paspoorten en rijbewijzen. De heffingen mogen niet meer opbrengen dan de taken kosten, oftewel de gemeente mag hier geen winst op maken.

Voor de gemeente Eemnes zijn de inkomsten voor begrotingsjaar 2021 als volgt opgebouwd:

INKOMSTEN GEMEENTE EEMNES (* € 1.000)	
ONTVANGSTEN RIJK	€ 11.138
LOKALE HEFFINGEN	€ 5.979
Onroerende zaakbelasting (OZB)	€ 2.345
Afvalstoffenheffing	€ 1.205
Rioolheffing	€ 916
Leges omgevingsvergunning	€ 739
Precariobelasting	€ 564
Overige leges en rechten	€ 210
OVERIGE INKOMSTEN	€ 11.400
Grondexploitatie	€ 2.237
Mutatie reserves	€ 1.611
Pachten en huren	€ 513
Rente en dividenden	€ 516
Overige inkomsten	€ 6.523

Zoals te zien bestaat het grootste deel van de inkomsten uit ontvangsten van het Rijk (39%), te weten het gemeentefonds. Een ander deel van de opbrengsten bestaan uit de inkomsten door de OZB (8%), overige heffingen (10%) en de omgevingsvergunningen (3%).

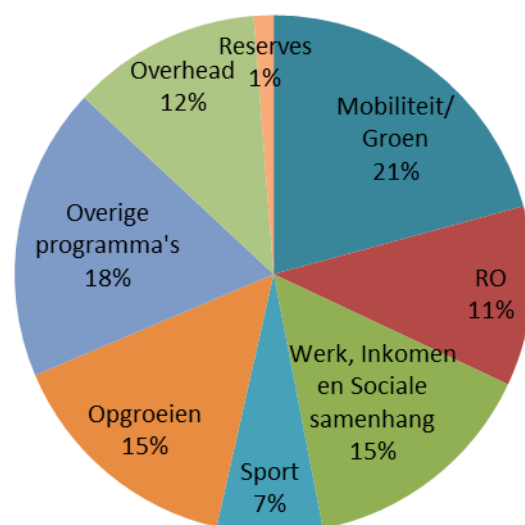
Een ander deel van de opbrengsten bestaan uit de inkomsten door grondverkoop in het bedrijventerrein Zuidpolder, de Hilt en HSS (8%), de bijdrage van de provincie voor de projectkosten HOV (13%) en de mutaties met de reserves (6%).

De hierna nog resterende inkomsten bedragen zo'n 13% van de totale inkomsten.

Uitgaven gemeenten Eemnes

De totale uitgaven van de gemeente Eemnes bedragen € 29,2 miljoen. De uitgaven zijn zeer divers en bestaan bijvoorbeeld uit groenonderhoud, afschrijving van investeringen, subsidies en bijdragen, salariskosten en de kosten van de uitvoeringsorganisatie (BEL Combinatie). In het overzicht van de uitgaven zijn per programma de totale kosten gepresenteerd. Voor de gemeente Eemnes zijn de uitgaven voor begrotingsjaar 2021 als volgt opgebouwd:

UITGAVEN GEMEENTE EEMNES (* € 1.000)	
PROGRAMMA'S	€ 24.908
01. Bestuur van de gemeenschap	€ 779
02. Veiligheid	€ 840
03. Publiek, Vergunning en Handhaving	€ 1.073
04. Mobiliteit	€ 4.772
05. Groene leefomgeving	€ 1.291
06. Milieu en klimaat	€ 2.192
07. Ruimtelijke ordening en wonen	€ 3.278
08. Werk en inkomen	€ 2.295
09. Sociale Samenhang	€ 2.052
10. Sport, cultuur en vrije tijd	€ 1.923
11. Opgroeien in Eemnes	€ 4.414
OVERIGEN	€ 4.278
Algemene dekkingsmiddelen	€ 454
Overhead	€ 3.454
Onvoorzien	€ 10
Mutatie reserves	€ 360

Een grote uitgavenpost zijn de uitgaven voor het Sociaal Domein. Deze uitgaven bevinden zich volledig in het programma Werk en Inkomen en voor het grootste deel in de programma's, Sociale Samenhang en Opgroeien. Tot het Sociaal Domein behoort alles wat te maken heeft met zorg en ondersteuning van burgers met een hulpvraag. Daarbij gaat het om jongeren, ouderen, mensen met een beperking (fysiek, verstandelijk of psychisch) en mensen die moeilijk aan werk kunnen komen of die werkloos zijn geworden. Ook zijn in 2021 de projectkosten HOV opgenomen (13%) op het programma Mobiliteit, waar een bijdrage van de provincie tegenover staat.

Binnen het onderdeel Overhead (12%) vinden eveneens relatief veel uitgaven plaats. Dit betreft voor het merendeel de uitvoeringskosten van de BEL Combinatie (81%). Voor een gedetailleerd overzicht van alle gemeentelijke uitgaven per programma (taakveldniveau) wordt verwezen naar bijlage 5.

BELEIDSBEGROTING

1. PROGRAMMAPLAN

In het programmaplan gaan we per programma in op de maatschappelijke effecten en de manier waarop we die effecten willen verwezenlijken. Dit wordt gedaan aan de hand van de drie W-vragen:

- Wat willen we bereiken? (onze ambities);
- Wat gaan we daarvoor doen? (realisatie van onze ambities);
- Wat mag het kosten?

Per programma zijn hiervoor indicatoren opgesteld. De verplichte beleidsindicatoren zijn in het volgende hoofdstuk verzameld. De drie BEL-gemeenten worden naast elkaar gepresenteerd.¹

Naast de programma's bevat het programmaplan een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen, een overzicht van de overheadkosten, het bedrag voor de heffing van de vennootschapsbelasting, het bedrag voor onvoorzien en een overzicht met de totale mutaties reserves.

Opzet programmaplan

De opbouw per programma is als volgt:

- Maatschappelijke opgave conform global goals;
- Onze ambities;
- Hoe gaan we onze ambities realiseren?;
- Betrokkenheid verbonden partij om de doelstelling(en) te realiseren;
- Kaderstellende beleidsnota's en verordeningen;
- Speerpunten van beleid en relevante beleidsontwikkelingen (indien van toepassing);
- Niet verplichte beleidsindicatoren en servicenormen (indien van toepassing);
- Programmakosten en toelichting op verschil begroting 2021 ten opzichte van de begroting 2020, onderverdeeld in effect van:
 - begrotingswijzigingen 2020
 - kadernota 2021-2024 incl. DVO
 - nieuwe mutaties 2021-2024
- Specificatie van bij het programma horende mutaties met reserves. Een onttrekking aan de reserve is een baat, dus een voordeel ('- '); een toevoeging is een last, dus een nadeel ('+').
- Specificatie van bij het programma horende investeringen uit het investeringsplan.

Toelichting DVO (kadernota 2021-2024)

In de kadernota is de verhoogde bijdrage aan de BEL Combinatie verwerkt.

In de begroting 2021-2024 is de DVO verder uitgewerkt. De uitwerking hiervan levert verschillen per programma op. Per saldo zouden deze verschillen de bedragen moeten zijn die voor de BEL Combinatie in de kadernota zijn opgenomen. Echter ten opzichte van de kadernota levert de uitwerking een klein nadeel op van € 7.000 (zie hieronder).

¹ Vergelijking met alle gemeenten is digitaal mogelijk op de website "Waar staat je gemeente.nl"

	2021	2022	2023	2024
	€	€	€	€
DVO kadernota	139.513	140.200	140.110	140.110
<u><i>Uitwerking DVO</i></u>				
Afwijking kadernota	-575	-839	-880	-880
Correctie afval uit verleden	3.660	3.660	3.660	3.660
Uren projectbureau en overhead	4.255	4.074	4.115	4.115
	7.340	6.895	6.895	6.895
Totaal DVO	146.853	147.095	147.005	147.005
Dekking projectbureau via reserve Zuidpolder	-4.255	-4.074	-4.115	-4.115
Totaal effect exploitatie	142.598	143.021	142.890	142.890

De DVO verschillen worden niet meer per programma toegelicht.

Toelichting kapitaallasten

De kapitaallasten bestaan uit rente en afschrijving.

De berekende rentelasten vanuit het taakveld treasury worden verdeeld over de activa, waardoor het rentedeel van de kapitaallasten neutraal over alle programma's door de begroting heen loopt. Het afschrijvingsdeel echter heeft effect op het resultaat.

De rente voor de begroting 2021 is berekend op 1%. Voor de meerjarenraming 2020-2023 was nog rekening gehouden met 1,5%. Omdat de activa annuïtair worden afgeschreven, daalt het rentedeel en stijgt het afschrijvingsdeel. De lagere rente heeft als effect, ceteris paribus, dat er een voordeel ontstaat op de kapitaallasten van de taakvelden.

De majeure afwijkingen in de kapitaallasten ten opzichte van de meerjarenschijf 2021 uit de begroting 2020 worden toegelicht per programma.

UITGANGSPUNTEN

1. *Uitkering gemeentefonds*

In de raming is de algemene uitkering tot en met de meicirculaire 2020 van het gemeentefonds verwerkt. In bijlage 3 is een toelichting opgenomen.

2. *Salarissen*

Uitgangspunt voor de salarisberekening is:

- cao gemeenten 2020
- werkgeversbijdrage ziektekosten, forensenvergoeding en reis- en verblijfkosten en eindheffing zijn gebaseerd op realisatie 2019

3. *Rente omslag*

Voor de begroting 2021 is de rente-omslag bepaald op 1,0% (was in de begroting 2020 1,5%).

4. *Rentetoerekening reserves en overige voorzieningen*

Eemnes kiest er voor om rente toe te rekenen aan de reserves en voorzieningen en deze te verantwoorden als bespaarde rente. Het (gewogen) rentepercentage mag maximaal het rentepercentage zijn dat over externe aangetrokken financieringsmiddelen wordt vergoed. Voor 2021 komt dit gemiddeld uit op 0,9% (was in 2020 1,2%).

5. *Rentetoerekening voorzieningen met contante waarde*

De voorzieningen voor pensioenen en wachtgeld worden gewaardeerd tegen de contante waarde. De gehanteerde rekenrente is 0,290% gebaseerd op de rekenrente die de DNB voorschrijft aan Nederlandse pensioenfondsen.

6. *Grondexploitaties*

Aan de grondexploitaties mag alleen nog een rentepercentage worden toegerekend, dat gebaseerd is op de daadwerkelijk te betalen rente over het vreemd vermogen. In deze begroting is rekening gehouden met 0,7% (was in 2020 0,91%).

7. *Bijgestelde begroting 2020*

In de vergelijkende cijfers met de begroting 2020 zijn de begrotingswijzigingen 2020 tot en met 1 juli 2020 verwerkt.

8. *Inflatiecorrectie 2021 1,9%*

Voor de begroting 2021 wordt de inflatiecorrectie conform de bestendige gedragslijn bepaald op base van een weging van twee afzonderlijke indexcijfers, zoals deze zijn opgenomen in het Centraal Economisch Plan 2020 (CEP 2020).

2/3 deel van de prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers (2,1%)	1,40%
1/3 deel van de consumentenprijsindex (1,5%)	0,50%
Totaal Inflatiecorrectie 2021	1,90%

VERPLICHTE BELEIDSINDICATOREN

Vanaf 2017 zijn de onderstaande beleidsindicatoren een verplicht onderdeel van de begroting. De beleidsindicatoren maken de onderlinge vergelijkbaarheid van gemeenten beter mogelijk. Op de website waarstaatjegemeente.nl staat de landelijke database die continue wordt bijgewerkt. Raadplegen daarvan kan dan ook andere, meer recente, cijfers laten zien. De cijfers zoals hieronder gepresenteerd zijn op 9 juli 2020 verzameld.

Deze indicatoren zijn in de programmabegroting 2021 opgenomen in één totaaloverzicht als onderdeel van het programmaplan. Deze indicatoren zijn niet opnieuw opgenomen in de programma's zelf.

Programma 1 - Bestuur van de Gemeenschap en overhead								
Nr	Doel	TV	Naam indicator	Blaricum	Eemnes	Laren	Meet-moment	Bron
1	-	-	Formatie	0,17	0,28	n.n.b.	2020	Eigen gegevens
2	-	-	Bezetting	0,13	0,29	n.n.b.	2020	Eigen gegevens
3	-	-	Apparaatskosten	€ 346	€ 370	n.n.b.	2020	Eigen gegevens
4	-	-	Externe inhuur	16%	19%	n.n.b.	2020	Eigen gegevens
5	-	-	Overhead	12%	12%	n.n.b.	2020	Eigen gegevens

Toelichting beleidsindicatoren

- 1 Het aantal fte per 1.000 inwoners.
- 2 De bezetting in aantal fte per 1.000 inwoners.
- 3 De apparaatskosten per inwoner.
- 4 De kosten van externe inhuur als % van het totaal van de loonsom en de totale kosten van inhuur externen.
- 5 Percentage van de totale lasten.

Programma 2 - Veiligheid								
Nr	Doel	TV	Naam indicator	Blaricum	Eemnes	Laren	Meet-moment	Bron
1	2	1.0	Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	0,5	0	0,9	2018	CBS - diefstallen
2	2	1.0	Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	4	2,1	2,7	2018	CBS - diefstallen
3	2	1.0	Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	4,6	4,4	4,9	2018	CBS - criminaliteit
4	2	1.0	Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	3,1	4,2	5,8	2018	CBS - criminaliteit

Toelichting beleidsindicatoren

- 1 Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
- 2 Het aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
- 3 Het aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners.
- 4 Het aantal vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte) per 1.000 inwoners. Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag. Voorbeelden: opruiing, huis-, computer- en lokaal-vredebreuk, deelneming aan een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte. Omdat het delict mensenhandel vaak onder dezelfde feitcode geregistreerd wordt als het delict mensensmokkel worden deze 2 delicten samengeteld en weergegeven bij de gewelds- en seksuele misdrijven.

Programma 6 - Milieu								
Nr	Doel	TV	Naam indicator	Blaricum	Eemnes	Laren	Meet-moment	Bron
1	6	7.0	Omvang huishoudelijk restafval	170	160	170	2018	CBS - stat. hh afval
2	6	7.0	Percentage hernieuwbare elektriciteit	2,7%	19,9%	1,6%	2018	RWS - klimaatmon.

Toelichting beleidsindicatoren

- 1 Het ingezameld aantal kilo niet gescheiden huishoudelijk afval per inwoner.
- 2 Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.

Programma 7 - Ruimtelijke Ordening en Wonen								
Nr	Doel	TV	Naam indicator	Blaricum	Eemnes	Laren	Meet-moment	Bron
1	7	8.0	WOZ-waarde woningen	€ 524	€ 285	€ 538	2015	CBS - stat.WOZ
1	7	8.0	WOZ-waarde woningen	€ 530	€ 289	€ 542	2016	CBS - stat.WOZ
1	7	8.0	WOZ-waarde woningen	€ 531	€ 290	€ 559	2017	CBS - stat.WOZ
1	7	8.0	WOZ-waarde woningen	€ 575	€ 322	nb	2018	CBS - stat.WOZ
1	7	8.0	WOZ-waarde woningen	€ 606	€ 344	€ 626	2019	CBS - stat.WOZ
2	7	8.0	Nieuwbouw woningen	22,3	13,3	23,1	2019	ABF - won.voorr.
3	7	8.0	Demografische druk	97,2%	77,6%	113,0%	2020	CBS - bevolk.stat.
4	7	8.0	Woonlasten éénpersoonshuishouden	€ 1.039	€ 747	€ 1.018	2020	COELO
5	7	8.0	Woonlasten meerpersoonshuishouden	€ 1.180	€ 970	€ 1.189	2020	COELO

Toelichting beleidsindicatoren

- 1 De gemiddelde WOZ waarde van woningen per duizend euro.
- 2 Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties.
- 3 De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.
- 4 Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
- 5 Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.

Programma 8 - Werk en Inkomen								
Nr	Doel	TV	Naam indicator	Blaricum	Eemnes	Laren	Meet-moment	Bron
1	8	6.0	Banen	585,1	584,1	793,8	2019	LISA
2	8	6.0	Kinderen in uitkeringsgezin	3,00%	3,00%	3,00%	2018	CBS Jeugd
3	8	6.0	Netto arbeidsparticipatie	66,2%	70,1%	64,9%	2019	CBS - arbeidsdeeln.
4	8	6.0	Percentage werkloze jongeren	nb	nb	1,00%	2018	CBS Jeugd
5	8	6.0	Personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners	160,1	152,7	166,6	2e hj.2019	CBS - particip.wet
6	8	3.0	Funciemenging in percentage	43,0%	46,4%	47,3%	2019	CBS - BAG / LISA
7	8	3.0	Vestigingen (van bedrijven) per 1.000 inwoners	180,4	212,5	247,9	2019	LISA
8	8	6.0	Lopende re-integratievoorzieningen	276	207,6	269,3	1e hj.2018	CBS - particip.wet

Toelichting beleidsindicatoren

- 1 Het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar. Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten.
- 2 Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bijstandshuishouden is is een huishouden waarvan minimaal 1 lid een bijstandsuitkering ontvangt. Onder bijstand wordt hier uitkeringen aan huishoudens ovgv de Wet Werk en Bijstand (WWB tot 2015) en de Participatiewet (vanaf 2015) en het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) verstaan. T/m 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut-Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.

- 3 Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.
- 4 Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie. T/m 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut-Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.
- 5 Het aantal personen met een bijstandsuitkering o.g.v. de Wet Werk en Bijstand (WWB t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.
- 6 De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
- 7 Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
- 8 Het aantal lopende re-integratievoorzieningen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.

Programma 9 - Sociale Samenhang								
Nr	Doel	TV	Naam indicator	Blaricum	Eemnes	Laren	Meet-moment	Bron
1	9	6.0	Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	200	200	210	2e hj'19	CBS - mon.SD/WMO

Toelichting beleidsindicatoren

- 1 Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeenten.

Programma 10 - Sport, Cultuur en Vrije Tijd								
Nr	Doel	TV	Naam indicator	Blaricum	Eemnes	Laren	Meet-moment	Bron
20	10	5.0	Niet-sporters	45,7%	46,7%	42,1%	2016	CBS/RIVM/GGD

Toelichting beleidsindicatoren

- 1 Het percentage niet-wekelijks sporters t.o.v. bevolking van 19 jaar en ouder.
Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens 1 x per week aan sport doet.

Programma 11 - Opgroeien in Eemnes								
Nr	Doel	TV	Naam indicator	Blaricum	Eemnes	Laren	Meet-moment	Bron
1	11	1.0	Verwijzingen Halt per 10.000 jongeren	40	112	38	2015	Stichting Halt
1	11	1.0	Verwijzingen Halt per 10.000 jongeren	52	38	107	2016	Stichting Halt
1	11	1.0	Verwijzingen Halt per 10.000 jongeren	51	75	23	2017	Stichting Halt
1	11	1.0	Verwijzingen Halt per 10.000 jongeren	84	76	12	2018	Stichting Halt
1	11	1.0	Verwijzingen Halt per 10.000 jongeren	71	13	45	2019	Stichting Halt
2	11	4.0	Absoluut verzuim	0	0	0	2018	DUO / Ingrado
3	11	4.0	Relatief verzuim	27	28	26	2018	DUO / Ingrado
4	11	4.0	Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO)%	1,4%	1,4%	1,7%	2018	DUO / Ingrado
5	11	6.0	Jongeren met een delict voor de rechter	1,00%	1,00%	0,00%	2015	CBS Jeugd
6	11	6.0	Jongeren met jeugdhulp	7,5%	8,4%	7,5%	2e hj'19	CBS Jeugd
7	11	6.0	Jongeren met jeugdbescherming	0,4%	0,5%	0,7%	1e hj'18	CBS Jeugd
8	11	6.0	Jongeren met jeugdreclassering	-	-	-	2e hj'19	CBS Jeugd

Toelichting beleidsindicatoren

- 1 Het aantal verwijzingen Halt per 10.000 inwoners van 12-18 jaar. Jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan,

zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.

- 2 Er wordt gesproken van absoluut verzuim als een leerplichtige en/of kwalificatieplichtige jongere niet op een school of instelling staat ingeschreven. De periodeaanduiding "2018" staat voor het schooljaar 2017/2018.
- 3 Het aantal jongeren dat wel staat ingeschreven op een school, maar gedurende een bepaalde tijd de lessen/praktijk verzuimt. Ook veelvuldig te laat komen kan hiertoe worden gerekend. De periodeaanduiding "2018" staat voor het schooljaar 2017/2018.
- 4 Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12-23 jaar) dat voortijdig, d.w.z. zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. De periodeaanduiding "2018" staat voor het schooljaar 2017/2018.
- 5 Percentage 12 t/m 21 jarigen dat met een delict voor de rechter is verschenen. T/m 2015 zijn de cijfers afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut-Kinderen in Tel. Vanaf 2016 zijn de cijfers afkomstig van het CBS.
- 6 Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar. Jeugdhulp is de hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014). Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en/of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere of opvoedingsproblemen van de ouders.
- 7 Jongeren met jeugdbescherming betreft jongeren tot 18 jaar die op enig moment in de verslagperiode een maatregel door de rechter dwingend opgelegd hebben gekregen. Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jeugdige wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of niet voldoende helpt. Een kind of jongere wordt dan onder toezicht gesteld of onder voogdij geplaatst. In uitzonderlijke gevallen wordt de hulp of zorg voortgezet tot de leeftijd van 23 jaar.
- 8 Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar). Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij jongvolwassenen met een verstandelijke beperking, kan het jeugdstrafrecht eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot 23 jaar. De jongere krijgt op maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringsmedewerker om te voorkomen dat hij/zij opnieuw de fout ingaat. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door de kinderrechter of officier van Justitie. Jeugdreclassering kan ook op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming in het vrijwillige kader worden opgestart. De begeleiding kan doorlopen tot de jongere 23 jaar wordt.

PROGRAMMA 1 – BESTUUR VAN DE GEMEENSCHAP

De maatschappelijke opgave

Onze samenleving verandert en als bestuur veranderen wij mee. Inwoners zijn steeds meer actief betrokken bij onze gemeente. Inwoners nemen initiatieven en er wordt gekoerst op directe vormen van democratie en zelfsturing. Dit vraagt van ons als bestuur een kanteling. Wij worden partner in een dialoogproces met onze inwoners en maatschappelijke instellingen waarin visie en doelen geformuleerd en gerealiseerd worden. Het bestuur heeft een open houding, waarbij er niet primair vanuit regels en procedures gewerkt wordt maar vanuit vertrouwen, dialoog en gelijkwaardigheid. Het A-virus Covid-19 heeft het afgelopen jaar enorm veel impact gehad op onze samenleving. Ook het komend jaar zullen de effecten hiervan nog volop zichtbaar zijn.

Dit vraagt van de BEL Combinatie, onze gemeentelijke organisatie, maar ook van onze verbonden partijen zoals de HBEL (Huizen, Blaricum, Eemnes en Laren) om het bestuur hierbij te ondersteunen. Er wordt van buiten naar binnen gedacht en gekeken vanuit de mogelijkheden die er zijn om onze inwoners te ondersteunen bij de opgave waarvoor ze zich tot de gemeente wenden.

De belangrijkste uitgangspunten als kleinschaligheid, de dorps cultuur en landschappelijke waarden kunnen het beste geborgd blijven in een zelfstandig Eemnes.

Dat betekent dat we de dingen doen die van belang zijn voor onze inwoners, zoals Ruimte, Vergunningen, Sociaal beleid. We willen de komende jaren ook waar nodig de BEL versterken en de inrichting toekomstbestendig maken. Versterken kan ook door samenwerking te zoeken met buurgemeenten en voor elkaar dingen te doen, zoals in netwerkgemeenten gebruikelijk is.

De samenwerking met Baarn wordt, zowel bestuurlijk als ambtelijk, verder vormgegeven, o.a op het gebied van belastingsamenwerking. Dit kan los gezien worden van de huidige BEL.

Wij dragen met ons beleid bij aan de volgende Global Goals

- Vreedzame en rechtvaardige samenleving voor iedereen;
- Partnerschappen om doelstellingen te bereiken.

Onze ambities

- Wij versterken de lokale democratie door transparant, interactief en zorgvuldig te besturen.
- De samenleving verandert en de rol van het bestuur verandert mee. We zorgen voor draagvlak voor besluiten door inwoners fysiek of digitaal actief te betrekken bij maatschappelijke ontwikkelingen. We zorgen ervoor dat we een goed beeld krijgen van de ideeën van inwoners.

- Wij communiceren tijdig en accuraat. Mensen kunnen makkelijk met de gemeente in contact komen, zowel persoonlijk als digitaal.
- Voor de bestuurlijke toekomst van Eemnes zien wij Eemnes als een zelfstandige gemeente die voldoende bestuurskracht heeft om de toekomstige maatschappelijke opgaven aan te kunnen.

Hoe gaan we onze ambities realiseren?

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Wat doen we daarvoor?
Burgerparticipatie en communicatie	Betrekken inwoners bij maatschappelijke ontwikkelingen, fysiek of digitaal.	Opstellen visienota participatie en communicatie.
		Tweejaarlijks organiseren thematische burgertop.
		Ruimte geven voor en faciliteren van burgerinitiatieven.
		Tenminste 4 keer per jaar raadplegen digitaal burgerpanel.
Zelfstandigheid	Eemnes blijft zelfstandig als gemeente, met voldoende bestuurskracht.	Samenwerking met Baarn inzake belastingen verder uitwerken en concretiseren.
		Versterken van de BEL Combinatie waar het de kerntaken van de gemeente betreft, daar waar het geen kerntaken betreft kijken naar uitbesteden, samenwerking of andere varianten.
		In 2021 starten met het uitwerken van de toekomstvisie Eemnes.

Betrokkenheid verbonden partijen

BEL Combinatie

De BEL Combinatie is de gemeenschappelijke werkorganisatie van de gemeenten Blaricum, Eemnes en Laren. Door de ambtelijke capaciteit te bundelen kan efficiënter worden gewerkt en is de organisatie minder kwetsbaar.

Kaderstellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders	
Nota toekomstvisie	2020
Raadsbesluiten over BEL-samenwerking	2020
Communicatienota "Werken aan relaties"	2014
Informatieplan (BEL)	2020
Nota burgerparticipatie BEL gemeenten	2011
Evaluatie en benchmark BEL gemeenten	2020
Collegeprogramma 2018 – 2022	2018
Vergaderstructuur Raad Eemnes	2015
Notitie Verbonden partijen	2016

Speerpunten en ontwikkelingen

Toekomstvisie Eemnes 2030

De toekomstvisie geeft richting aan de keuzes die de gemeente de komende jaren maakt bij allerlei maatschappelijke opgaven. De visie is gebaseerd op drie pijlers: economie, het sociale terrein en het ruimtelijke terrein. Speciale aandacht is er voor de demografische ontwikkelingen (verandering van de bevolkingssamenstelling) in onze gemeente. Wat zijn de kernwaarden voor onze gemeente? Wat voor gemeente willen we zijn en hoe willen we gezien worden door onze inwoners, ondernemers, instellingen en samenwerkingspartners? De toekomstvisie bevat de strategische hoofdlijnen, een missie en een aantal ambities die de gemeente Eemnes, met behoud van zelfstandigheid, wil realiseren.

Samenwerking met Baarn

De reeds ingezette samenwerking met Baarn wordt, zowel bestuurlijk als ambtelijk, voortvarend verder vormgegeven. Daarbij wordt stevig ingezet op ambtelijke samenwerking tussen de BEL Combinatie en Baarn, onder meer op het gebied van bedrijfsvoeringstaken, te beginnen met de belastingtaken.

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

01. Bestuur van de gemeenschap	Realisatie 2019	Begr. 2020 na wijz.	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	-	-	-	-	-	-
Lasten	1.289.409	858.560	779.453	776.249	779.028	775.727
Saldo	1.289.409	858.560	779.453	776.249	779.028	775.727

Toelichting verschillen

Op het programma Bestuur van de Gemeenschap is ten opzichte van de begroting 2020 een voordeel ontstaan van € 79.000, bestaande uit de hieronder opgenomen verschillen.

01. Bestuur van de gemeenschap	Begr. 2020 na wijz.	Begroting 2021	verschil 2021 -/- 2020	V/N
Meerjarenbegroting 2020 - 2023	858.560	785.713	-72.847	V
Kaderbrief 2021 (incl. DVO)	-	12.735	12.735	N
Nieuwe mutaties 2021 - 2024	-	-18.995	-18.995	V
Saldo	858.560	779.453	-79.107	V

Kaderbrief 2021

€ 12.700 N

- Cao staf Eemnes € 16.000 N
- DVO verlaging € 3.300 V

Nieuwe mutaties 2021-2024

€ 19.000 V

Voorziening pensioenen en wachtgelden € 21.600 V

Ultimo 2019 zijn de voorzieningen pensioenen en wachtgelden geactualiseerd op basis van de door het ministerie voorgeschreven rekenrente van 0,29% (was 1,577%). Als gevolg van deze lagere rekenrente is de dotatie aan de voorziening lager, waardoor er een voordeel ontstaat in de raming 2021.

Accountant

€ 1.900 N

In november 2019 is besloten om het contract met de huidige accountant te verlengen met 2 jaar.

PROGRAMMA 2 - VEILIGHEID

De maatschappelijke opgave

De Eemnessers geven de afgelopen jaren een positief beeld over de veiligheid in Eemnes: zij waarderen de veiligheid gemiddeld hoger dan de inwoners van de ons omliggende gemeenten. Dat willen we graag zo houden.

Om dit te realiseren, is het belangrijk dat mensen elkaar kennen en dat ze zich betrokken voelen bij wat er speelt in hun buurt. Overlast willen we tegengaan en in overleg zoeken we naar passende oplossingen. De vraag naar veiligheid speelt zich niet alleen af op straat maar ook achter de voordeur. Veilig opgroeien als kind maar ook veilig kunnen leven en wonen als volwassene, zorg en veiligheid vullen elkaar hierin aan.

Veiligheid is van iedereen en vóór iedereen. Het op peil houden van de veiligheid en de veiligheidsbeleving doen we samen met onze inwoners. Een ieder heeft hierin zijn eigen verantwoordelijkheid. We richten onze inzet op de zaken die we als gemeente kunnen beïnvloeden. Daarbij hoort dat wij helder zijn over onze rol en duidelijk zijn over wat inwoners en bedrijven van ons mogen verwachten. En omgekeerd: wat verwachten wij van hen en welke afspraken maken we samen?

Wij dragen met ons beleid bij aan de volgende Global Goals:

- Vrouwen en mannen gelijk;
- Partnerschappen om doelstellingen te bereiken;
- Vreedzame en rechtvaardige samenleving voor iedereen.

Onze ambities

- Het tegengaan van huiselijk geweld.
- Inwoners voelen zich veilig doordat er betrokkenheid is met elkaar via gezamenlijke initiatieven zoals WhatsApp, Buurtpreventie en Waaks. We zetten in op het behoud van de hoge participatie van onze inwoners.
- Onze brandweer kan zowel overdag als 's nachts paraat staan. Wij koesteren onze vrijwilligers bij de brandweer.
- We zijn goed voorbereid op eventuele rampen en crisisbeheersing binnen onze eigen gemeentegrenzen (Rampenparaatheid).
- Wij verbinden de veiligheidsketen met de zorgketen (o.a. sociaal wijkteam, JGT-team, huisartsen, buurtnetwerk, SoZa HBEL).
- We willen mensen die wonen, werken of te gast zijn in onze gemeente gelijk behandelen en een kans geven. Daarbij hoort geen ongelijkheid op grond van geslacht, leeftijd, etniciteit of religie.

- We willen alle vormen van geweld en discriminatie voorkomen en verminderen. Het gaat om gelijke behandeling van mensen in het maatschappelijk verkeer en voor de wet.

Hoe gaan we onze ambities realiseren?

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Wat doen we daarvoor?
Veiligheid inwoners	Inwoners moeten zich veilig voelen in Eemnes. We zetten hierbij in op het behoud van de hoge participatie van onze inwoners.	Uitvoering geven aan het integraal veiligheidsplan 2019 – 2022 (samen met Baarn, Bunschoten en Soest).
		Actief inzetten op preventie (o.a. veiligheidsmarkt, keurmerk veilig wonen, alerteringsbrieven).
		Whatsapp groepen, buurtpreventie en Waaks stimuleren. Benutten deze inwonersgroepen om bewustwording van risico's op met name woninginbraak te verhogen.
		Regelmatig organiseren van pop-ups waar politie en BOA's aanspreekbaar zijn voor inwoners.
		Voortzetten subsidie politiekeurmerk veilig wonen.
		Bestuurlijke maatregelen opleggen bij ernstige (woon)overlast of huiselijk geweld.
		Inzetten op bewustwording van (onbewuste) discriminatie en uitsluiting.
Rampenbestrijding	Tegengaan huiselijk geweld.	Geven van voorlichting, bevorderen om meldingen te doen en bij signalen focussen op een goede verbinding tussen zorg en veiligheid.
	Verbinden veiligheidsketen met de zorgketen.	Bij buurtbemiddeling en overlastmeldingen van jeugd wordt (zo nodig) de zorgketen betrokken.
		Meer investeren in persoonsgerichte aanpak en samenwerking tussen veiligheidshuis, HBEL, jongerenwerk en JGT team.
Brandweer	Goed voorbereid op eventuele rampen en crisissen (Rampenparaatheid)	Tweejaarlijks een rampenoefening houden in de BEL organisatie, om bij een ramp of crisis goed ingericht en voorbereid te zijn.
	De brandweer staat dag en nacht paraat.	Koesteren van de vrijwilligers.
		In samenwerking met VRU nieuwe brandweermensen werven.
		Er wordt samen met de Veiligheidsregio Utrecht extra ingezet op voorlichting over brandveilig leven.

Betrokkenheid verbonden partijen

Veiligheidsregio Utrecht

De voorbereiding op rampen en crises wordt door de gemeente op regionaal niveau georganiseerd door deelname aan de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Utrecht. In deze gemeenschappelijke regeling werken brandweer, geneeskundige hulpdiensten en gemeenten samen om zo effectief mogelijk op te treden wanneer zich een ramp of crisis voordoet. In totaal nemen 26 gemeenten deel aan deze gemeenschappelijke regeling.

Veiligheidshuis Regio Utrecht (VHRU), vestiging Amersfoort

Het Veiligheidshuis Regio Utrecht (VHRU) is een regionaal samenwerkingsverband van justitiële organisaties, zorgorganisaties en 26 gemeenten in de veiligheidsregio Utrecht.

Het VHRU faciliteert de samenwerking binnen de aanpak van plegers van ernstige overlast en criminaliteit die kampen met complexe problematiek. De problematiek speelt zich bij deze plegers af op meerdere leefgebieden waarbij alleen een zorgvuldig afgewogen combinatie van zorg, straf en hulpverleningsmaatregelen een duurzame oplossing biedt. Eemnes heeft sinds 2019 één casus lopen in het VHRU. Voor alle casussen in Eemnes (en de andere Eemlandse gemeenten) wordt gebruik gemaakt van de vestiging Amersfoort. Tevens maakt Eemnes gebruik van de specialisten in Amersfoort voor de nazorg van ex-gedetineerden en interventies op zorgbehoevende delinquenten. In nauwe samenwerking tussen BEL, Interventieteam HBEL en VHRU zetten we in op gecoördineerde aanpak voor zowel persoonsgerichte aanpak voor kwetsbare, overlastgevende inwoners als ex-gedetineerden.

Kaderstellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders	
Integraal Veiligheidsplan 2019-2022	2019
Regionaal Crisisbeheersingsplan VRU	2018
Gemeenschappelijke regeling VRU	2019
Programmabegroting 2020 VRU	2019
VTH-beleid Eemnes 2019-2022	2019

Speerpunten en ontwikkelingen

High Impact Crime

Woninginbraken valt onder de noemer 'high impact crime' omdat deze vorm van criminaliteit grote impact op de veiligheidsbeleving van de slachtoffers heeft. Het gaat daarbij om de speerpunten: woninginbraak, auto-inbraak en virtuele vormen van criminaliteit.

Het aantal woninginbraken daalt over het algemeen de laatste jaren, maar elke woninginbraak is teveel. Daarom blijft dit onderwerp een terugkerend speerpunt. Belangrijk bij dit onderwerp is om aandacht te blijven besteden aan de bewustwording en om de alertheid bij bewoners te vergroten, bijvoorbeeld aan de hand van informatiebijeenkomsten. Het helpt als in een wijk goede sociale netwerken zijn, daarom faciliteren en stimuleren wij initiatieven als buurtpreventieverenigingen en WhatsApp groepen. Dit doen we via publicaties en preventieacties.

Lokale persoonsgerichte aanpak

De lokale persoonsgerichte aanpak (PGA) is de methodiek voor de begeleiding van personen die betrokken zijn bij overlast en/of criminaliteit met een zorgbehoefte. Het is daarom nodig om met regelmaat (ambtelijk) te evalueren en de werkwijze indien nodig aan te scherpen. Deze methodiek houdt in dat er structureel overleg is met relevante partijen op het gebied van zorg (bijv. GGZ, sociaal wijkteam)

en straf (bijv. OM, Reclassering, politie). Het is met name bedoeld voor complexere overlast- en criminaliteitsdossiers met individuen waar zowel zorg- als strafmaatregelen moeten worden ingezet om te komen tot een veilige leefsituatie.

Signaleringsnetwerk Jeugd

De kern van de aanpak van het signaleringsnetwerk jeugd is enerzijds het vroegtijdig, snel en consequent reageren op overlastsituaties die door jeugdigen gepleegd worden, anderzijds ondersteunt het kwetsbare individuele jongeren in vraagstukken die van belang zijn voor hun ontwikkeling. In de aanpak werken we nauw samen met jongerenwerk, politie en Halt. Wanneer preventie niet genoeg is, wordt er op maat gekeken wat er nodig is om een jongere uit de problemen te houden. Een optie kan zijn dat een jongere aangemeld wordt voor triage van de lokale persoonsgerichte aanpak of aangemeld wordt bij het Veiligheidshuis. We hebben oog voor alle kwetsbare jongeren die overlast veroorzaken, maar in het bijzonder aandacht voor jongeren die worden beïnvloed om deel uit te maken van criminele netwerken.

Georganiseerde Ondernijende Criminaliteit (GOC)

De onder- en bovenwereld raken met elkaar vermengd doordat criminelen voor hun illegale activiteiten gebruikmaken van legale bedrijven en dienstverleners. Dat zorgt voor onveilige situaties, ontwricht de samenleving en ondermijnt de rechtstaat. Midden Nederland speelt een grote regisserende rol in de (inter)nationale cocaïnehandel. Omdat het bij GOC veelal gaat om grote bedragen en belangen, wordt excessief geweld, intimidatie, afpersing en bedreiging van zowel omwonenden als vertegenwoordigers van de overheid niet geschuwd.

We zetten in 2021 verder in op bestrijding van ondermijning in de relevante sectoren. Die sectoren worden bepaald op basis van informatie van het RIEC (Regionaal Informatie en Expertisecentrum). Ook hier zetten we in op bewustwording en melding. Onder meer via M: Meld misdaad anoniem.

Crisisbeheersing

Om de mensen van de crisisorganisatie zo goed als mogelijk voor te bereiden op de bestrijding van een ramp of crisis is het belangrijk om voldoende te oefenen. Dit is en blijft van cruciaal belang. In 2021 is er extra opleidingsbudget, bedoeld om naast de reguliere oefeningen ook lokaal georganiseerde oefeningen te kunnen houden, voor de ambtelijke organisatie.

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

02. Veiligheid	Realisatie 2019	Begr. 2020 na wijz.	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	-65.459	-	-	-	-	-
Lasten	751.251	825.886	840.401	845.715	861.961	842.142
Saldo	685.792	825.886	840.401	845.715	861.961	842.142

Toelichting verschillen

Op het programma Veiligheid is ten opzichte van de begroting 2020 een nadeel ontstaan van € 15.000, bestaande uit de hieronder opgenomen verschillen.

02. Veiligheid	Begr. 2020 na wijz.	Begroting 2021	verschil 2021 -/- 2020	V/N
Meerjarenbegroting 2020 - 2023	825.886	813.075	-12.811	V
Kaderbrief 2021 (incl. DVO)	-	29.228	29.228	N
Nieuwe mutaties 2021 - 2024	-	-1.902	-1.902	V
Saldo	825.886	840.401	14.515	N

Kaderbrief 2021

€ 29.200 N

- Kadernota VRU € 17.500 N
- DVO verhoging € 11.700 N

Nieuwe mutaties 2021-2024

€ 1.900 V

Brandweerkazerne € 9.800 N

De budgetten voor onderhoud op basis van het onderhoudsplan en energie zijn geactualiseerd.

Veilig Thuis € 8.100 V

Een deel van het budget voor Veilig Thuis is overgeheveld naar maatwerkvoorzieningen in het sociaal domein.

Kapitaallasten € 3.600 V

Het voordeel is veroorzaakt door de lagere rente voor de berekening van de kapitaallasten.

Toelichting mutaties reserves

Cijfermatig zijn de mutaties op de reserves overeenkomstig de BBV-regelgeving niet opgenomen in de cijfers per programma. Deze zijn gezamenlijk opgenomen in het hoofdstuk Mutaties reserves. Voor het inzicht worden de mutaties die verband houden met dit programma hieronder getoond:

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	Reserve
Brandputten (9X) 2008	-1.635	-1.635	-1.635	-1.635	Kapitaallasten
Bluswatervoorziening buitengebieden 1998	-304	-304			Kapitaallasten
Totaal	-1.939	-1.939	-1.635	-1.635	

Investeringsplanning (bijbehorende kapitaallasten in de jaarkolommen)

Investering	Jaar	Investering	2021	2022	2023	2024
Brandweerkazerne segmentdeuren	2023	53.240				3.840
Brandweerkazerne diverse MJOP	2023	53.048				3.826
Brandweerkazerne schuifpoort	2023	15.216			1.097	1.097
Totaal		121.504	-	-	1.097	8.763

PROGRAMMA 3 - PUBLIEK, VERGUNNING EN HANDHAVING

De maatschappelijke opgave

Door de verregaande digitalisering verwachten inwoners, bedrijven en organisaties dat hun vraag digitaal afgehandeld kan worden. Wanneer wij iets vragen of nodig hebben van onze gemeente, of actief benaderd worden door onze gemeente, willen we dat de gemeente als één geheel herkenbaar en aanspreekbaar is. Dit vraagt een omslag naar vraag gestuurd werken en een verdere ontwikkeling van onze I-dienstverlening.

Verder vinden wij ook persoonlijk contact met onze inwoners belangrijk bij onze dienstverlening. We geven tijdig en helder antwoord en stellen ons klantgericht op richting onze inwoners. Klachten zien wij als kansen om de dienstverlening verder te verbeteren.

In de komende jaren wordt het omgevingsrecht vereenvoudigd en gebundeld in één wet, de Omgevingswet. In dit nieuwe stelsel komen er minder vergunningen, meer zorgplicht en meer algemene regels. Er zal een omslag komen van vergunningverlening naar toezicht, handhaving en partnerschap. Het vraagt ook een ontwikkeling van onze medewerkers om nog meer vanuit de initiatiefnemer te kijken, van buiten naar binnen. In nauwe samenwerking met inwoners en bedrijven worden oplossingen bedacht.

Wij zetten de komende jaren meer in op gebiedsgericht toezicht. Toezichthouders zijn aanwezig op straat, zij zijn de 'oren en ogen' en letten op alle handhavingsaspecten. Onze BOA's voeren het toezicht integraal uit waarbij de focus ligt op de grootste ergernissen zoals hondenpoepoverlast, verkeer- en parkeeroverlast, zwerfafval en vuurwerk. De BOA's hebben bovendien een signaalfunctie ten aanzien van bijvoorbeeld illegale bouw of gebruik.

Wij dragen met ons beleid bij aan de volgende Global Goals

- Vreedzame en rechtvaardige samenleving voor iedereen

Onze ambities

- De maatschappij digitaliseert in rap tempo. Via digitalisering kunnen we informatie laagdrempelig ontsluiten. Wij zetten in op de verdere ontwikkeling van onze I-dienstverlening waarbij we nadrukkelijk oog hebben voor de inwoners die (nog) niet digitaal vaardig zijn.
- Onze inwoners waarderen onze dienstverlening gemiddeld met een 6,9. Dit willen we waar mogelijk verbeteren. We streven naar een score van 0,2 boven het landelijk gemiddelde van 6,8.
- Meting van de klanttevredenheid wordt waar mogelijk ingezet om een continue verbetering van de dienstverlening te kunnen blijven monitoren. Om de twee jaar doen we mee aan de landelijke benchmark www.waarstaatjegemeente.nl.

- Handhavers en toezichhouders controleren en handhaven op de naleving van de regels die wij opgesteld hebben. Wij willen onze toezicht en handhaving gebiedsgericht en integraal uitvoeren voor geheel Eemnes.

Hoe gaan we onze ambities realiseren?

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Wat doen we daarvoor?
Dienstverlening	Via digitalisering informatie laagdrempelig ontsluiten. Inzetten op verder ontwikkelen I-dienstverlening.	Betere communicatie met inwoners en ondernemers: we zijn goed bereikbaar en beschikbaar. We bieden statusupdates waar mogelijk; we gebruiken daarvoor steeds meer sociale media; medewerkers zijn nog meer klantgericht en oplossingsgericht en tonen eigenaarschap. We hebben een applicatie "Slimmer melden" waarop inwoners makkelijk meldingen kunnen doen. De online managementinformatie zal bijdragen aan een verbetering van het MOR meldingen proces. De actualiteit en toegankelijkheid van de informatie op de website van Eemnes heeft onze constante aandacht.
	We halen onze servicenormen.	We leggen een voorstel voor waar we op sturen en hoe we dit meten in 2021.
	Onze inwoners waarderen onze dienstverlening met gemiddeld een 6,9.	We meten vanaf 2019 tweejaarlijks de klanttevredenheid van onze inwoners en ondernemers over onze dienstverlening (Deelname onderzoek "WaarStaatJeGemeente").
Basisregistraties	Data in de Basisregistratie Personen (BRP) is structureel van hoge kwaliteit.	We ontwikkelen de aanpak ten aanzien van identiteitsfraude, ter voorkoming van het gebruik van de identiteit van een inwoner door criminelen.
		We intensiveren adresonderzoek, door samenwerking met partners, om hiermee adresfraude terug te dringen.
Vergunningverlening	Eemnes beschikt over een actueel en adequaat integraal handhavings-uitvoeringsbeleid.	Opstellen en uitvoeren Uitvoeringsprogramma VTH 2021.
	Vergunningen, meldingen en ontheffingen worden op een kwalitatief hoog en adequaat niveau afgehandeld.	Alle aanvragen om vergunningen, meldingen en ontheffingen worden binnen de (wettelijke) termijnen afgehandeld. Bij voorkeur gebeurt dit nog sneller.

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Wat doen we daarvoor?
		In 2021 wordt onderzocht in hoeverre de medewerkers van het cluster Vergunningen voldoen aan de Kwaliteitscriteria VTH-taken 2.0 en is een opleidingsplan daartoe vastgesteld
Toezicht en Handhaving	Toezicht en Handhaving wordt op een kwalitatief hoog en adequaat niveau afgehandeld.	De registratie van toezicht en handhaving wordt verbeterd en het naleefgedrag wordt inzichtelijk gemaakt, zodat uiterlijk in 2022 het naleefgedrag op de diverse gebieden inzichtelijk is.
		In 2021 wordt onderzocht in hoeverre de medewerkers van het cluster Toezicht en Handhaving voldoen aan de Kwaliteitscriteria VTH-taken 2.0 en is een opleidingsplan daartoe vastgesteld.
		Ongebruikte vergunningen ouder dan een jaar worden in principe ingetrokken na een intrekingsprocedure.
	Controleren en handhaven op naleving regels, gebiedsgericht en integraal voor geheel Eemnes.	Uitvoeren Uitvoeringsprogramma VTH 2021 Uitvoeringsprogramma 2022 opstellen.

Betrokkenheid verbonden partijen

BEL Combinatie

Door de verbonden partij GR BEL Combinatie worden op basis van een dienstverleningsovereenkomst de uitvoerende en ondersteunende werkzaamheden uitgevoerd.

Regionale Uitvoeringsdienst (RUD)

De RUD (Regionale Uitvoeringsdienst) Utrecht voert vergunningverlenings-, handhavings- en adviestaken uit voor de provincie Utrecht en de gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Nieuwegein, Soest, Utrecht en Woudenberg.

Kaderstellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders	
Beleidsregeling briefadres	2014
Gemeentelijk reglement Burgerlijke Stand	2020
Handboek Waardedocumenten	2020
Handboek Basisregistratie Personen (BRP)	2020
Verordening Gegevensverstrekking basisregistratie personen	2020
Protocol document- en identiteitsfraude	2014
Regeling Beheer en Toezicht BRP	2020

Relevante beleidskaders	
Privacy Reglement Buitengewoon Ambtenaar van de Burgerlijke Stand	2019
Beleidsplan Vergunningen, Toezicht en Handhaving 2019-2022	2019
Standplaatsenbeleid Eemnes 2012	2012
Marktverordening gemeente Eemnes	2010/2015
Wegsleepverordening Eemnes	2009/2014
Welstandsnota gemeente Eemnes	2012
Bouwverordening	2010
Reglement BEL-Commissie Ruimtelijke Kwaliteit 2017	2017
Brandbeveiligingsverordening gemeente Eemnes 2016	2016
Drank- en horecaverordening gemeente Eemnes 2014	2014
Verordening behandeling bezwaarschriften Eemnes 2008	2008
Algemeen Plaatselijke Verordening Eemnes 2019	2019

Speerpunten en ontwikkelingen

Uitvoeren Programma Dienstverlening

De huidige visie op Dienstverlening 2020 zal vanuit een BEL brede kijk worden herijkt, het uitvoeringsprogramma Dienstverlening zal, waar nodig, worden bijgesteld en/of uitgebreid naar de huidige ontwikkelingen. De doorontwikkeling van het KCC, als eerste aanspreekpunt van de organisatie, vindt haar doorgang. Meting van de klanttevredenheid wordt waar mogelijk ingezet om een continue verbetering van de dienstverlening te kunnen blijven monitoren. Om de twee jaar doen we mee aan de landelijke benchmark www.waarstaatjegemeente.nl.

Wet Kwaliteitsborging

Gelijktijdig met de Omgevingswet zal de Wet kwaliteitsborging in werking treden. Deze wet voorziet in het overhevelen van taken op het gebied van de toetsing van bouwaanvragen op het bouwbesluit en de toezicht daarop door private partijen. Dat betekent dat vanaf 2022 een deel van de werkzaamheden die nu nog worden uitgevoerd door de gemeente, straks worden uitgevoerd door marktpartijen. Begin 2021 zal in beeld zijn gebracht wat dit betekent in termen van vermindering van gemeentelijke inzet en kosten maar ook wat dit betekent voor onze leges-inkomsten, die daarmee ook deels komen te vervallen.

Uitvoeringsprogramma VTH 2022

Jaarlijks stelt het College het Uitvoeringsprogramma VTH vast. In 2021 zullen we daarom de voorbereidingen treffen voor het Uitvoeringsprogramma 2022, waarin naast de programmering van de reguliere VTH-taken, ook de koppeling zal worden gemaakt met de Omgevingswet die nu gepland staat om per 1-1-2022 in werking te treden. Voor een meer specifieke beschouwing van de beoogde effecten, resultaten, projecten en uit te voeren acties, verwijzen we u graag naar de Uitvoeringsprogramma's.

Nieuwe gemeentelijke taken

Met de komst van de omgevingswet komen er nieuwe taken bij de gemeente terecht. Zo worden bodemtaken waarvoor nu de provincie bevoegd gezag is, vanaf 2022 de gemeente het bevoegde gezag. Het ligt in de rede om de bodemtaken straks net als nu door de provincie, door ons worden uitbesteed aan de Omgevingsdienst RUD. Daarnaast bestaat er sinds 2019 een wettelijke toezichtstaak bij gemeenten, om toe te zien op het laten treffen van maatregelen door bepaalde bedrijven inzake energiebesparing en rapportage van energiegebruik door hen. Ook deze taak zal naar verwachting integraal worden belegd bij de Omgevingsdienst. Op dit moment is noch de omvang van de taken, noch de daarmee gepaarde kosten in beeld te brengen. Voor zover mogelijk wordt getracht deze taken binnen het vastgestelde financiële kader voor de omgevingsdienst uit te laten voeren. Met de Economic Board

Utrecht onderzoeken wij demogelijkheden om ondernemers te ondersteunen bij hun kansen voor energiebesparing.

Beleidsindicatoren

Niet wettelijk verplichte indicatoren

Indicatoren *)	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Publiek en Dienstverlening			
Aan onze balie hoeft u gemiddeld niet langer dan 15 minuten te wachten als u een afspraak heeft**	100%	100%	100%
Digitaal bestelde en betaalde producten ontvangt u binnen 5 werkdagen***	90%	90%	90%
Vergunningen, Toezicht en Handhaving			
Omgevingsvergunning regulier: binnen 8 weken na indienen van uw aanvraag nemen wij een beslissing	100% (135)	100%	100%
Omgevingsvergunning uitgebreid: binnen 26 weken na indienen van uw aanvraag nemen wij een beslissing	100%	100%	100%
Drank- en Horecavergunning: binnen 3 maanden na het indienen van uw aanvraag, nemen wij een beslissing	100%	90%	90%
Van rechtswege verleende vergunningen	-	-	0
Minimaal 95% van de verleende vergunningen houden stand in een eventuele bezwaar- of beroepsprocedure.	-	-	95%
Maximaal aantal dossiers waarin een dwangsom is betaald vanwege het niet tijdig nemen van een besluit: 0	-	-	0
Aantal bekeuringen doorgezet naar het CJIB	79	60	54
Meer orde, structuur en minder ergernis als gevolg van parkeeroverlast bij de Minnehof		10% minder bekeuring en	10% minder bekeuring en

* Alle genoemde indicatoren worden geregistreerd

** Cijfers hebben betrekking op wachttijden aan de balie van Publiek (Burgerzaken/Vergunningen)

*** Betreffen digitale producten die worden aangeboden door Burgerzaken

Meldingen Openbare Ruimte (MOR)

De MOR meldingen kunnen sinds november 2019 worden gemeld via de 'Slimmer Melden' applicatie op de website van de gemeente. Een melding via 'Slimmer Melden', wordt maar één keer geregistreerd, waardoor er geen dubbele meldingen meer aanwezig zijn. Wél kan een 2e melder, op de reeds gedane melding, een tweede stem uitbrengen waardoor de urgentie wordt verhoogd. De meldingen worden in alle gevallen zo snel mogelijk afgehandeld. De afhandeltijd van een melding kan verschillen, omdat urgentie en complexiteit hierbij een belangrijke rol speelt. De Slimmer Melden applicatie wordt ondersteund door een online dashboard waarop de management – en sturingsinformatie zichtbaar is. Dit draagt bij aan de continue verbetering van het MOR meldingenproces. Ons uitgangspunt is om de voortgang van het afhandelproces inzichtelijk te tonen op de website, waardoor de inwoners de gemiddelde afhandeltijden per melding kunnen zien.

Wettelijke verplichtingen

Indicatoren	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Oordeel BRP zelfevaluatie volgens wettelijke vereisten	positief	positief	positief
Oordeel zelfevaluatie reisdocumenten volgens wettelijke vereisten	positief	positief	positief

Indicator	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Stemlokalen voldoen aan wettelijke vereisten qua toegankelijkheid	100%	100%	100%

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

03. Publiek, Vergunning en Handhaving	Realisatie 2019	Begr. 2020 na wijz.	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	-841.930	-930.455	-903.091	-1.014.839	-1.114.477	-1.129.575
Lasten	1.169.871	938.930	1.073.032	1.073.033	1.073.033	1.073.033
Saldo	327.941	8.475	169.941	58.194	-41.444	-56.542

Toelichting verschillen

Op het programma Publiek, Vergunning en Handhaving is ten opzichte van de begroting 2020 een nadeel ontstaan van € 161.000, bestaande uit de hieronder opgenomen verschillen.

03. Publiek, Vergunning en Handhaving	Begr. 2020 na wijz.	Begroting 2021	verschil 2021 -/- 2020	V/N
Meerjarenbegroting 2020 - 2023	8.475	36.170	27.695	N
Kaderbrief 2021 (incl. DVO)	-	152.687	152.687	N
Nieuwe mutaties 2021 - 2024	-	-18.916	-18.916	V
Saldo	8.475	169.941	161.466	N

Kaderbrief 2021

€ 152.700 N

- Kadernota RUD € 5.000 N
- DVO verhoging € 147.700 N

Nieuwe mutaties 2021-2024

€ 18.900 V

Leges Burgerzaken € 2.100 V

Op basis van ervaringscijfers zijn de budgetten voor de leges, en in verhouding hiermee, de afdrachten aan het Rijk, aangepast.

Leges omgevingsvergunning € 13.700 V

De leges voor de omgevingsvergunningen zijn geactualiseerd rekening houdend met de areaaluitbreidingen.

Luchtfoto's € 6.000 V

Het budget voor luchtfoto's is al enkel jaren opgenomen bij de BEL Combinatie. Het budget bij Eemnes kan hierdoor vervallen.

Welstand € 1.600 N

Op basis van ervaringscijfers zijn zowel de advieskosten als de leges geactualiseerd.

Verkiezingen € 1.000 N

Ook de budgetten voor de verkiezingen zijn herzien.

PROGRAMMA 4 - MOBILITEIT

De maatschappelijke opgave

Eemnes ligt centraal met uitvalswegen, zowel naar de A1 als de A27. Het grote aantal forensen in onze gemeente maakt dat met name op piekmomenten in de ochtend en het einde van de middag de verkeersintensiteit op onze wegen groot is. Op deze momenten fietsen of lopen er ook ouders met kleine kinderen naar school, naar een van onze sportgelegenheden of om boodschappen te doen. Tegelijkertijd bewegen zich ook agrarische voertuigen over onze wegen. We willen dat iedereen zich veilig voelt op onze wegen, jong en oud, lopend, met de fiets, per paard of gemotoriseerd.

Met het vaststellen van het GVVP heeft de gemeenteraad van Eemnes een belangrijke eerste stap gezet om Eemnes veiliger en leefbaarder te maken. In het GVVP hebben we de wensbeelden voor het verkeer in Eemnes bekeken (waar willen we idealiter welk type verkeer) en hebben we de verkeersknelpunten geïnterviewd. Samen met onze inwoners en de gemeenteraad zijn we gekomen tot een prioritering van de knelpunten. De uitwerking van de prioriteiten uit het GVVP wordt de komende jaren, in samenhang met de hiervoor beschikbare budgetten, ter hand genomen. Bovendien kijken we naar mogelijke nieuwe ontwikkelingen zoals de verkeersbewegingen van en naar het Huis van Eemnes en naar nieuwe mogelijkheden om Eemnes duurzaam te ontsluiten. Wij willen geen grote infrastructurele aanpassingen doen aan het cultuurhistorische gedeelte van Eemnes (waaronder Meentweg en Wakkerendijk). Wel willen we de ontsluiting van Eemnes ook voor de toekomst goed organiseren.

Asfalt is niet de oplossing voor alle verkeersproblemen. Anders reizen binnen een straal van 15-20 km kan als de fiets vaker als vervoersmiddel voor deze afstanden wordt gezien. De regio Utrecht is koploper in het fietsgebruik in Nederland. Technische ontwikkelingen, zoals de doorbraak van de elektrische fiets, zorgen voor een verdere groei van het fietsgebruik. Doelstelling van de Provincie Utrecht en de regio Amersfoort (Regionaal Ruimtelijke Visie) is een verdubbeling van het fietsgebruik in het woon-werkverkeer in

2030 ten opzichte van 2011. Het regionaal fietsbeleid verdient ook vanuit de gemeente Eemnes een stevige impuls. Wij willen dit doen door de kwaliteit van het bestaande (snel)fietsnetwerk in Eemnes te verbeteren en door het aanleggen van ontbrekende schakels.

Voor landbouwverkeer is de Laarderweg een belangrijke route door de kern van Eemnes. In het GVVP is vastgelegd dat de Laarderweg zoveel mogelijk moet worden ontlast van landbouwverkeer. Om het gebruik van de Laarderweg door landbouwers te kunnen verminderen, zal er eerst een goed alternatief geboden moeten worden. Hiervoor zullen in deze coalitieperiode enkele opties worden uitgewerkt.

Wij dragen met ons beleid bij aan de volgende Global Goals:

- industrie, innovatie en infrastructuur
- veilige en duurzame steden

Onze ambities:

- Wij willen de bereikbaarheid van Eemnes zo organiseren dat de cultuurhistorische delen van Eemnes minder belast worden en tegelijkertijd willen we de ontsluiting van Eemnes naar de A1 en de A27 borgen.
- Bij infrastructurele werken beperken wij de schade aan de natuur en aan onze cultuurhistorische elementen.
- De verkeersveiligheid in Eemnes verhogen wij door het GVVP uit te voeren.
- Wij willen de positie voor kwetsbare verkeersdeelnemers verbeteren door te onderzoeken hoe wij de diverse verkeersstromen meer kunnen splitsen.
- Knelpunten vanwege vrachtverkeer richting de Minnehof/ het sporteiland willen we minimaliseren.
- Nu de afspraken met de provincie zijn gemaakt voor de HOV halte willen wij in de komende jaren inzetten op een goede en veilige fiets- en voetgangersverbinding naar beide haltes.
- Infrastructurele projecten kunnen op diverse manieren uitgevoerd worden. Wij onderzoeken de mogelijkheden voor innovatieve methoden van aanbesteden bij infrastructurele projecten.
- Wij willen het doorgaand landbouwverkeer zo veel mogelijk buiten de kern faciliteren.
- Om het bedrijfsmatige gebruik van het bedrijventerrein Bramenberg verder te ondersteunen, willen wij het parkeren extra faciliteren.
- Wij blijven in alle gremia in overleg als het gaat om de bereikbaarheid van Eemnes in relatie tot het MIRT (Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport).

Hoe gaan we onze ambities realiseren?

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Wat doen we daarvoor?
Verhogen verkeersveiligheid in Eemnes	Verhogen verkeersveiligheid in Eemnes.	Uitvoering geven aan het GVVP (Gemeentelijk Verkeer en Vervoerplan) 2017-2021.
		Opstellen van een herinrichtingsplan Laarderweg-West.
		Knelpunten Noordersingel oplossen.
		Opstellen plan "Groenen Braadkamp en kruising Laarderweg-Noordersingel-Braadkamp".
		Opstellen actieprogramma veilig in het verkeer en hierbij aansluiten bij aanbod uit de provincie Utrecht (scootmobiel cursus, ouderen in het verkeer, kinderen op de fiets, automaatje).
		Haalbaarheidsstudie uitvoeren over doortrekking Zuidersingel en/of aansluiten Te Veenweg Zuid-Eikenlaan en fiets- en voetgangersverbinding langs de Eikenlaan.
Wandel- en fietsverkeer		Snelfietsroutes faciliteren.

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Wat doen we daarvoor?
	Positie van kwetsbare verkeersdeelnemers verbeteren door onderzoek naar het nog meer splitsen van verkeersstromen	In samenwerking met scholen zorgen voor veilige, aaneengesloten wandel- en fietsroutes tussen alle scholen en Huis van Eemnes
Openbaar vervoer	Goede en veilige fiets- en voetgangersverbindingen naar beide HOV haltes.	Samen met de provincie zorgen voor goede verbinding voor de voetganger en fietser naar de halte en nagaan hoe een toekomstbestendige verkeersafhandeling van de Zuidersingel en HOV halte gerealiseerd kan worden. Wordt meegenomen in project de HOV en Quicksan studie A27.
	Zorgen voor goede bereikbaarheid Eemnes met openbaar vervoer.	Is meegenomen in het plan van aanpak van de vervoerder in de nieuwe OV Concessie. Wordt nog verder uitgewerkt voor de aanvang.
Landbouwverkeer	Doorgaand landbouwverkeer zo veel mogelijk buiten de dorpskern faciliteren.	Onderzoek doen naar mogelijkheid verlengen Eikenlaan ten behoeve van landbouwverkeer en aansluiting snelfietsroute.
		Onderzoek doen naar mogelijkheid om brug Meentweg-Goyerweg geschikt te maken voor combinatie fiets- en landbouwverkeer.
		Onderzoek doen naar mogelijkheid of een (beweegbare) brug over de vaart een oplossing kan vormen voor het landbouwverkeer.
Parkeren en uitstraling bedrijventerrein Bramenberg	Opstellen revitaliseringsplan Bramenberg	Parkeerdruk verlagen door aanleg van extra parkeervakken. Verbeteren uitstraling en bewegwijzering, waar mogelijk minder verhardingen. Opstellen van een klimaatscan. Ligt een plan om deze aspecten aan te pakken.
	Een goed onderhouden openbare ruimte	Onkruid op bestrating in centrum op niveau A en de rest op niveau B.
		Volgende visuele wegininspectie in 2021.
		Implementeren van beheerdata voor wegbeheersysteem.
		Machinaal vegen in centrum op kwaliteit A den rest op B-niveau.
Gladheidsbestrijding	Externe uitvoering deel gladheidsbestrijding	Om de bedrijfsvoering van de buitendienst te ontlasten wordt onderzocht of 2 (of alle?) routes extern kunnen worden uitgevoerd.

Betrokkenheid verbonden partijen

Niet van toepassing.

Kaderstellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders	
Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP)	2017 - 2021
Uitvoeringsplan Openbare Verlichting	2015
Actualisering verkeersmodel Eemnes	2014
Beleidsplan gladheidbestrijding	2011
Wegenbeheerplan	2017 – 2021
Onderhoudsplan kunstwerken	2018 - 2020

Speerpunten en ontwikkelingen

Uitvoeren van het GVVP

In 2020 is de reconstructie Wakkerendijk – Laarderweg Oost van start gegaan. Het opstellen van een plan voor de Laarderweg West is uitgesteld in de afweging die binnen het DVO 2020 is gemaakt.

Door de ingebruikname van het Huis van Eemnes en de verkeersbewegingen die dit oplevert, kan eind 2020 / begin 2021 een inrichtingsplan worden opgesteld voor de kruising bij de Minnehof. Dit gebeurt in combinatie met het opnieuw ter hand nemen van het plan ter verfraaiing (vergroening) van de Braadkamp. Dit wordt opgepakt in het kader van Project de Braadkamp en in combinatie met de aanpassing van het Plantsoen.

In het GVVP is verder de kruising Noordersingel – Barbeelstraat benoemd (veiliger fietsoversteek). Op het beleidsveld RO is hiervoor een project opgenomen.

De wens is geuit om te komen tot een noordelijke route voor het landbouwverkeer (Stachouwerweg - Te Veenweg - Noordersingel) ter ontlasting van de Laarderweg. Voorgesteld wordt een kernachtige stedenbouwkundig/verkeerskundige visie en inrichtingsplan voor dit deelgebied op te stellen. Dit is nog niet opgepakt vanwege andere prioriteiten.

Bramenberg: vitaal en klimaatbestendig

Ondanks de toenemende aandacht voor revitalisering en herstructurering ondervinden nog steeds veel bedrijventerreinen problemen met: leegstand, veroudering, verontreiniging alsook een gebrek aan ruimtelijke kwaliteit en landschappelijke inpassing. Dit heeft niet alleen gevolgen voor het vestigingsklimaat van bedrijven en de economische vitaliteit van een gemeente, het leidt ook tot ruimtebeslag en een onaantrekkelijke uitstraling van gebieden. Ook voor de Bramenberg gaat die constatering op qua uitstraling, leegstand en verstening. Grootste knelpunt is het aantal parkeerplaatsen. Maar ook de uitstraling (meer groen, minder verharding), bewegwijzering en een klimaatscan zijn wensen. Samen met de ondernemers en het waterschap willen wij werken aan een vitaal en klimaatbestendig Bramenberg.

Haalbaarheidsstudie aansluiten Te Veenweg Zuid op Eikenlaan

Ruimtelijke ontwikkelingen, zoals woningbouw Zuidpolder en de aanleg van de HOV, leiden tot een verder groeiende mobiliteit. Om Eemnes ook in de toekomst goed bereikbaar te houden – en de verkeersveiligheid te kunnen borgen – is het wenselijk dat onderzoek wordt gedaan naar het doortrekken van de Zuidersingel richting de Eikenlaan/ Wakkerendijk (of het opwaarderden van de Te Veenweg Zuid). Met deze studie krijgen we inzicht in de noodzaak van het doortrekken van de Zuidersingel, de gevolgen

voor het doorgaande verkeer en de hiervoor benodigde financiële middelen. Onderdeel van deze studie zijn verschillende varianten, waaronder een (minimale) variant om landbouwverkeer mogelijk te maken (ontlasting Wakkerendijk – Laarderweg). Ook wordt in deze studie gekeken naar de mogelijkheden voor de aanleg van een snelfietsverbinding.

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

04. Mobiliteit	Realisatie 2019	Begr. 2020 na wijz.	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	-51.895	-360.150	-3.679.000	-39.000	-39.000	-39.000
Lasten	861.478	1.524.647	4.771.527	1.167.702	1.176.936	1.186.072
Saldo	809.583	1.164.497	1.092.527	1.128.702	1.137.936	1.147.072

Toelichting verschillen

Op het programma Mobiliteit is ten opzichte van de begroting 2020 een voordeel ontstaan van € 72.000, bestaande uit de hieronder opgenomen verschillen.

04. Mobiliteit	Begr. 2020 na wijz.	Begroting 2021	verschil 2021 -/ 2020	V/N
Meerjarenbegroting 2020 - 2023	1.169.297	1.053.623	-115.674	V
Begrotingswijzigingen 2020	-4.800	-	4.800	N
Kaderbrief 2021 (incl. DVO)	-	66.391	66.391	N
Nieuwe mutaties 2021 - 2024	-	-27.487	-27.487	V
Saldo	1.164.497	1.092.527	-71.970	V

Begrotingswijzigingen 2020

€ 4.800 N

Betreft incidentele budgetten 2020 (vervallen in 2021)

- Straatreiniging i.v.m. aanpassing riooltarieven € 4.800 N
- Projectkosten HOV traject en bijdrage provincie NH € 0 V

Kaderbrief 2021

€ 66.400 N

- DVO verhoging € 66.400 N

Nieuwe mutaties 2021-2024

€ 27.500 V

Openbare verlichting € 22.000 N

Als gevolg van onder andere de areaaluitbreiding in de Zuidpolder zijn de budgetten voor onderhoud en energie verhoogd.

Waterschapslasten € 13.200 N

Het budget voor de waterschapslasten openbaar gebied, is overgeheveld van PRG 7 naar dit programma.

Verkeersinstallaties € 2.000 N

Zowel het budget voor energie als onderhoud is geactualiseerd.

Kapitaallasten € 64.600 V

Het voordeel is ontstaan door het doorschuiven van de herinrichting Laarderweg en de Braadkamp (€ 42.400 V). Daarnaast zijn twee restantkredieten van het investeringsplan vervallen en is van één investering de afschrijvingstermijn aangepast (€ 10.300 V).

Het overige voordeel is het saldo van het effect van het lagere rentepercentage en verschillen in boekwaarden.

Toelichting mutaties reserves

Cijfermatig zijn de mutaties op de reserves overeenkomstig de BBV-regelgeving niet opgenomen in de cijfers per programma. Deze zijn gezamenlijk opgenomen in het hoofdstuk Mutaties reserves.

Voor het inzicht worden de mutaties die verband houden met dit programma hieronder getoond:

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	Reserve
Reconstructie kruispunt A27 (Quick win)	-1.827	-1.827	-1.827	-1.827	Bovenwijkse vrz
Totaal	-1.827	-1.827	-1.827	-1.827	

Investeringsplanning (bijbehorende kapitaallasten in de jaarkolommen)

Investering	Jaar	Investering	2021	2022	2023	2024
Herinrichting Laarderweg	2018	300.000				9.137
Vitalisering Bramenberg	2019	400.000	12.182	12.182	12.182	12.182
Braadkamp (restant)	2019	292.000		30.830	30.830	30.830
Totaal		992.000	12.182	43.012	43.012	52.149

PROGRAMMA 5 - GROENE LEEFOMGEVING

De maatschappelijke opgave

In Eemnes is er veel (openbaar) groen en dat willen wij graag zo houden! Een groene woonomgeving vergroot de kwaliteit van leven: het biedt de mogelijkheid tot recreëren, het zoeken van rust of zet juist aan tot lichaamsbeweging. De kwaliteit van het openbaar groen willen wij verbeteren. Wij zetten ons bovendien in voor het behoud van de bestaande hoofd- groenstructuur, maar ook voor een adequate (volwassen) groenstructuur bij nieuwbouwprojecten.

Creatieve speelmogelijkheden voor kinderen van alle leeftijden vinden wij belangrijk. Een goed verdeeld aanbod van speelvoorzieningen voor jong en oud is hiervoor essentieel. We hebben afgelopen jaar bestaande speelvoorzieningen samen met belanghebbenden vervangen en aangepast. Wij gaan door met het vervangen van speelvoorzieningen, die daar aan toe zijn.

Water: 'niet te weinig maar zeker ook niet te veel'. Waterberging is belangrijk voor het afvoeren van water om zo te voorkomen dat er overlast ontstaat bij extreme regen en voor het vasthouden en aanvoeren van water bij droogte. Riolering vormt bij extreme buien slechts een kleine component in het geheel.

De boeren onderhouden samen een groot deel van het agrarisch en buitengebied in de polder van Eemnes. Deze ondernemers maken bewust de keuze voor landbouw met integratie van landschap, natuur en waterbeheer in hun bedrijfsvoering. Wij zijn in Eemnes trots op onze boeren. Ze vormen een belangrijke schakel in het onderhouden van de polder, voedselproductie en maken een onlosmakend onderdeel uit van de dorpse cultuur.

Wij dragen met ons beleid bij aan de volgende Global Goals:

- schoner drinkwater & goede sanitaire voorzieningen
- veilige en duurzame steden
- bescherming van zeeën en oceanen
- herstel ecosystemen en behoud biodiversiteit

Onze ambities:

- Wij borgen het groene karakter van Eemnes door een evenwichtige opbouw van de groenstructuur, het aanleggen van ecologische (verbindings-) zones, het beter onderhouden van onze openbare ruimte, inclusief verhoging van het kwaliteitsniveau van het onderhoud van het openbaar groen. We stellen het bomenbeleid vast, gericht op behoud van karakteristieke bomen. Wij doen dit in samenspraak met onze inwoners en betrekken zo veel als mogelijk lokale aannemers bij het onderhoud.
- Wij willen het afvloeiend hemelwater doelmatig inzamelen en verwerken (klimaatadaptatie). Dit doen wij door waterberging en afvoer te creëren en opvangcapaciteit te leggen en meer groen aan te planten.

- Het beschermen, herstellen en duurzaam gebruiken van onze ecosystemen past bij Eemnes. Wij willen een milieu- en insectvriendelijk en actief groenbeheer gericht op meer biodiversiteit.
- Wij willen ons waardevolle Eemlandse landschap behouden en versterken.
- Daar waar mogelijk willen we ons bomen- en bermenbeleid inzetten voor biodiversiteit.
- Onze grotere groene zones en ook het polderlandschap willen wij behouden en wij willen dat onze inwoners en bezoekers ze kunnen gebruiken om er te recreëren, wandelen, te fietsen, te sporten of te spelen.

Hoe gaan we onze ambities realiseren?

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Wat doen we daarvoor?
Openbaar groen	Kwaliteitsniveau van het onderhoud van openbaar groen verhogen.	Uitvoeren Groenplan: a. Dunnen bomen singels; b. Groeninrichting aanpassen op meer biodiversiteit en insecten.
		Jaarlijkse meting met behulp van burgerpanel beleving openbare ruimte en groen.
		Uitvoeren van integraal bestek (groen, vegen, bomen, kolken, etc.).
		Bestrijden Eikenprocessierups door mezen- en vleermuizenkasten, insectenhôtels, meer bloemen en meer verruiging.
		Beheersen van Japanse Duizend Knoop en de Reuzenberenklauw.
Speelterreinen	Goed onderhouden speelvoorzieningen.	Uitvoeren Speelplan: jaarschijf 2021 herinrichtingen
Eempolder	Behouden en versterken van het waardevolle Eemlandse landschap, en waar mogelijk bomen- en bermenbeleid inzetten voor biodiversiteit.	Opstellen nota Bermbeheer polderwegen met betrokkenen: Natuurmonumenten, agrariërs, imkers en anderen. Inhoud: a. vergroten biodiversiteit b. bestrijding overlast c. bloemenberm Eemnesservaart d. bloemenberm fietsroute Noord- en Zuidervenweg e. bloemrijke weilandranden
		Aanbesteding bermbeheer o.b.v. bestek (incl. deels ecologische bermen).
Bomenbeheer	Beschermen en behouden waardevol bomenbestand.	Uitbreiden bomenbestand met 20 bomen per jaar.
		Lijst waardevolle bomen aanvullen met o.a. bomen Wakkerendijk en Meentweg. Gelet op de opmars van de eikenprocessierups

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Wat doen we daarvoor?
		formuleren we nieuwe uitgangspunten voor (her)planten bomen (geen/minder eiken).
Paardenroutes	Zorgen voor aparte, veilige paardenroutes aan noord – en zuidzijde van de dorpskern. Minder overlast van paardenpoep.	Aanleg quickwins paardenroutes
Hondenpoep	De opbrengsten van de hondenbelasting volledig inzetten om de overlast ten gevolge van hondenpoep adequaat te bestrijden.	Instandhouding en schoonmaak van de losloopgebieden en het niet-opruimgebied voor honden is opgenomen in integraal bestek.
Grondwater	Afvloeiend hemelwater doelmatig inzamelen en verwerken.	Uitvoering geven aan de voorgestelde en goedgekeurde maatregelen, komend uit grondwateronderzoek in het centrumgebied.
Oppervlaktewater	In ecologisch evenwicht verkerend en schoon oppervlaktewater.	Oeverbeheer wordt samen met waterschap Vallei en Veluwe uitgevoerd.
		De Coöperatie Gastvrije Randmeren maait het fonteinkruid in het Eemmeer. Nieuwe technieken worden getest (waaronder een verbeterde maaikop op de maaiboten)

Betrokkenheid verbonden partijen

Coöperatie Gastvrije Randmeren

Gastvrije Randmeren is een samenwerkingsverband. De deelnemers zijn 16 gemeenten tussen de Hollandse Brug en het Keteldiep. Er wordt aansluiting gezocht met private partijen als jachthavens, vakantiecentra, etc. Het takenpakket van Gastvrije Randmeren bestaat uit:

- Beheer van water Randmeren;
- Recreatief beheer van de recreatieve voorzieningen in de Randmeren;
- Gebiedsontwikkeling: ruimtelijke ontwikkeling in samenhang met IVR (internationale vereniging voor binnenvaart) en Blauwe As.

Kaderstellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders	
Groenplan Eemnes	2017
Integraal bestek onderhoud openbare ruimte	2019
Werkinstructie Beleidsregel Gemeentelijke Bomen	2012
Speelplan Eemnes	2020

Speerpunten en ontwikkelingen

Uitvoering groenplan

We ronden de dunning langs de singels af evenals de herplant van diverse nieuwe soorten (ter vervanging van een deel van de gekapte eiken).

We verbeteren aantal plantvakken in de Noordbuurt.

Eikenprocessierups

Alle eiken, waarvan bekend is dat ze besmet waren met de Eikenprocessierups worden preventief twee keer bespoten. Daarna worden nesten ofwel weggezogen ofwel gefixeerd op de locaties waar de meeste klachten zijn te verwachten (drukke plekken, nabij schoolpleinen, langs fietsroutes etc.).

We stimuleren de natuurlijke vijanden van de rupsen (o.a. kool- en pimpelmees, boomklever, vleermuis, sluipwespen) door te zorgen voor meer biodiversiteit, meer (en lang) bloeiende ondergroei bij bomen, meer nestkasten voor mezen en mussen, meer vleermuisenkasten.

Spelen

Conform het nieuwe Speelplan Eemnes wordt een aantal speelplekken in overleg met omwonenden en betrokkenen heringericht. Verder leggen we een klim- en klautervoorziening aan.

Paardenroutes

Door studenten van de Hippische Hogeschool Dronten zijn in samenspraak met pensionstalhouders logische paardenroutes en knelpunten in kaart gebracht. We realiseren de quickwins in 2021.

Bermbeheer polderwegen

In overleg met alle geïnteresseerden en betrokkenen worden in 2020 de uitgangspunten voor het beheer van de bermen in de polder vastgesteld. Daarbij wordt rekening gehouden met enerzijds het belang van agrariërs (zo weinig mogelijk overlast van m.n. distels; dus op tijd maaien) en anderzijds van recreanten en natuur- en milieuorganisaties (meer biodiversiteit, meer insectenleven; dus zo laat mogelijk maaien, incl. afvoeren) en de financiële gevolgen voor de gemeente. Op basis van die uitgangspunten wordt een bestek geformuleerd en volgt aanbesteding van de werkzaamheden.

Wat mag het kosten?

In de tabel op de volgende pagina zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

05. Groene leefomgeving	Realisatie 2019	Begr. 2020 na wijz.	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	-62.429	-18.307	-18.528	-18.528	-18.528	-18.528
Lasten	908.169	1.291.220	1.290.602	1.104.965	1.113.537	1.120.288
Saldo	845.740	1.272.913	1.272.074	1.086.437	1.095.009	1.101.760

Toelichting verschillen

Op het programma Mobiliteit is ten opzichte van de begroting 2020 een voordeel ontstaan van € 1.000, bestaande uit de hieronder opgenomen verschillen.

05. Groene leefomgeving	Begr. 2020 na wijz.	Begroting 2021	verschil 2021 -/- 2020	V/N
Meerjarenbegroting 2020 - 2023	1.272.913	1.123.366	-149.547	V
Kaderbrief 2021 (incl. DVO)	-	3.185	3.185	N
Nieuwe mutaties 2021 - 2024	-	145.523	145.523	N
Saldo	1.272.913	1.272.074	-839	V

Kaderbrief 2021

€ 3.200 N

- DVO verhoging € 3.200 N

Nieuwe mutaties 2021-2024

€ 145.500 N

Integraal bestek € 25.200 V

Na de eerste ervaringen met uitvoering van het integraal bestek, is het mogelijk gebleken om een bezuiniging in te boeken op groen van € 35.000. Daarnaast is de in het contract met de aannemer opgenomen indexatie verwerkt (€ 9.900 N).

Kapitaallasten € 170.900 N

De hogere kapitaallasten zijn voornamelijk veroorzaakt door verschuiving van de jaarschijven. Reconstructie groen is verschoven naar 2021 (€ 218.200 N). De paardenroutes en investeringen opgenomen in de investeringsplanning (groen en speelplaatsen) 2020-2023 zijn doorgeschoven (€ 54.100 V). Daarnaast is er per saldo nog een klein nadelig effect van € 6.800 als gevolg van hogere boekwaarden en het effect van de lagere rente.

Toelichting mutaties reserves

Cijfermatig zijn de mutaties op de reserves overeenkomstig de BBV-regelgeving niet opgenomen in de cijfers per programma. Deze zijn gezamenlijk opgenomen in het hoofdstuk Mutaties reserves. Voor het inzicht worden de mutaties die verband houden met dit programma hieronder getoond:

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	Reserve
Speelplaatsenplan jaarschijf 2017/2019	-11.803	-11.803	-11.803	-11.803	Kapitaallasten
Groenplan	-217.150	0	0	0	Kapitaallasten
Paardenroutes	-41	-3.167	-3.167	-3.167	Kapitaallasten
Skatebaan	-8.446	-8.446	-8.446	-8.446	Kapitaallasten
Inv.plan Groen, paardenroutes en banken	-3.695	-29.563	-29.563	-29.563	Kapitaallasten
Inv. Plan Speelplaatsen	0	-28.956	-34.235	-40.781	Kapitaallasten
Totaal	-241.135	-81.935	-87.214	-93.760	

Investeringsplanning *(bijbehorende kapitaallasten in de jaarkolommen)*

Investering	Jaar	Investering	2021	2022	2023	2024
Reconstructie groen 2017	2017	25.000		2.640	2.640	2.640
Reconstructie groen 2018	2018	65.000		6.863	6.863	6.863
Reconstructie groen 2019	2019	105.000		11.086	11.086	11.086
Paardenroutes	2020	50.000		5.279	5.279	5.279
Banken in openbaar gebied	2020	35.000	3.695	3.695	3.695	3.695
Speelplaatsenplan jaarschijf 2020	2020	174.250		18.398	18.398	18.398
Speelplaatsenplan jaarschijf 2023	2023	12.000				1.267
Speelplan 2020	2020	50.000		5.279	5.279	5.279
Speelplan 2021	2021	50.000		5.279	5.279	5.279
Speelplan 2022	2022	50.000			5.279	5.279
Speelplan 2023	2023	50.000				5.279
Pontje	2022	15.000			3.091	3.091
Totaal		681.250	3.695	58.519	66.889	73.435

PROGRAMMA 6 - MILIEU EN KLIMAAT

De maatschappelijke opgave

In Eemnes willen wij voor onze inwoners een gezonde leefomgeving creëren. Een leefomgeving met een goede luchtkwaliteit, waar groen en water volop aanwezig is, waar zo min mogelijk geluidsoverlast is en waar mensen zich prettig voelen. In dit kader zijn wij samen aan de slag voor verbetering van ons klimaat. Wij zijn zuinig op onze aarde en willen ons aandeel leveren om deze in goede staat door kunnen geven aan toekomstige generaties. Wij zetten ons daarom in voor CO2-reductie, aardgasvrije nieuwbouw, verduurzaming / aardgasvrije bestaande woningen en het stimuleren van alternatieve energiebronnen en duurzame mobiliteit. Wij zetten ook in op het scheiden van afval en evalueren het huidige scheidingsbeleid om te kijken of deze voldoende aan onze doelstellingen op het gebied van afvalscheiding bijdraagt.

Wij houden bij de inrichting van onze gemeente rekening met de klimaatveranderingen en daar waar de klimaatveranderingen geleid hebben tot overlast, zorgen wij voor passende oplossingen. In het regionaal manifest ruimtelijke adaptie hebben wij samen met 27 andere gemeenten verklaard om in deze coalitieperiode (2018 – 2022) de kwetsbaarheden en risico's voor overlast en schade als gevolg van klimaatverandering te inventariseren. Hiervoor is door het waterschap Vallei en Veluwe in juni de website: <http://www.klimaatvalleienveluwe.nl/> gepubliceerd.

Hier zijn de resultaten van de klimaatstresstest te zien voor de gehele regio, waaronder ook Eemnes. De komende periode zullen de resultaten uitgewerkt worden in concrete voorstellen voor het opvangen van de kwetsbaarheden.

Een gezonde leefomgeving in Eemnes vraagt samenwerking met onze buurgemeenten. Het verbeteren van het klimaat begint bij onszelf maar eindigt daar zeker niet. Wij zetten ons daarom ook specifiek op het gebied van milieu en klimaat in op samenwerking met onze regiogemeenten.

Wij dragen met ons beleid bij aan de volgende Global Goals:

- schoner drinkwater & goede sanitaire voorzieningen
- betaalbare, betrouwbare en duurzame energie voor iedereen
- veilige en duurzame steden
- verduurzamen van consumptie- en productiepatronen
- bestrijden van klimaatverandering en de effecten ervan
- bescherming van zeeën en oceanen

Onze ambities

- Wij willen de geluidsoverlast van de A27 verminderen.
- Wij zorgen voor duurzaam afvalbeheer.
- Verduurzamen doe je niet alleen. De energietransitie pakken wij op, in samenwerking met onze buurgemeenten, zowel in de regio Gooi & Vechtstreek als in de regio Eemland. Wij delen onze

kennis en zetten ons in voor een intergemeentelijke aanpak om het gebruik van fossiele brandstoffen terug te dringen en over te gaan op duurzame energiebronnen.

- Met inwoners, bedrijven en woningcorporaties e.a. zetten wij ons in voor de verduurzaming van de bebouwde omgeving. Wij zorgen voor en stimuleren op vrijwillige basis betaalbare en duurzame ontwerpen en duurzaam beheer van vastgoed.
- Wij stimuleren energiebesparing, isolatie én het gebruik van duurzame energie in gemeentelijke gebouwen, particuliere woningen en sociale (huur)woningen.
- Onze ambtelijke organisatie is een voorbeeld als het gaat om afvalscheiding.
- Wij zetten ons in om duurzame energie op te wekken met zonnepanelen, die wij zo veel als mogelijk op daken neerleggen.
- In deze coalitieperiode gaat de gemeente zich inspannen om zoveel mogelijke asbestdaken te saneren (in combinatie met het plaatsen van zonnepanelen op de daken).
- Het is onze ambitie dat Eemnes in 2030 klimaatneutraal is.

Hoe gaan we onze ambities realiseren?

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Wat doen we daarvoor?
Geluid A27	De geluidsoverlast als gevolg van de A27 verminderen.	Begin 2021 is de ophoging van de geluidwal aan de westzijde gerealiseerd
Afvalbeheer	Duurzaam afvalbeheer.	Naar aanleiding van de in 2020 uitgevoerde evaluatie over de ingevoerde wijze van huis-aan-huis inzameling (in 2017), worden in 2021 eventuele aanpassingen doorgevoerd.
	Asbest verwijderen.	Het zoveel mogelijk verwijderen van asbestdaken was een landelijke doelstelling. Onduidelijk is of hier landelijk nog gevolg aan wordt gegeven. De gemeente wil zich toch inspannen om zoveel mogelijk asbestdaken te verwijderen, hiertoe wordt eind 2020 een plan van aanpak asbestdaken opgesteld. In 2021 worden deelprojecten vanuit het plan van aanpak opgepakt.
Klimaatbeleid	Eemnes klimaatneutraal in 2030.	Inwoners van Eemnes voorbereiden op en helpen bij de transitie naar een (grotendeels) aardgasvrij Eemnes in 2030. Huiseigenaren stimuleren we om hun woningen energiezuinig te maken en vergaand te verduurzamen.
		Creëren van mogelijkheden voor grootschalige opwek van zonne-energie. Als onderdeel daarvan zullen we agrariërs en andere ondernemers stimuleren om hun daken te gaan gebruiken om zonnesystemen te realiseren.

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Wat doen we daarvoor?
		Stimuleren van de aanleg van zonnepanelen op daken van alle soorten gebouwen (boerderijen, woningen, bedrijven en openbare gebouwen).
		Uitvoeren Europees subsidieproject Renaissance (lokaal bekend onder de naam LEFI), gericht op het lokaal verhandelen van lokaal opgewekte duurzame energie.
		Het faciliteren van de verduurzaming van bedrijfspanden in Eemnes, o.a. door het implementeren van de 'Klimaatstafette'. Maatregelen gericht op het verminderen van energieverbruik en de CO2-uitstoot kunnen via de gemeente gefinancierd worden.
		De praktische uitvoering van de gemaakte afspraken met de Alliantie, over verduurzaming van sociale huurwoningen (een klimaatneutraal woningbezit in 2027), bewaken en ondersteunen.
		Uitvoeren van Quick Scans voor de verduurzaming van gemeentelijke gebouwen, en doorvoeren van duurzaamheidsmaatregelen aan gemeentelijke gebouwen.
		Activeren van scholen om duurzaamheidsmaatregelen te nemen die bijdragen aan de beoogde klimaatneutraliteit in 2030.
		Stimuleren van energiebesparing, isolatie én het gebruik duurzame energie in gemeentelijke gebouwen, particuliere woningen en sociale (huur)woningen.
		Vaststellen Concept RES regio Amersfoort en uitvoering geven aan de RES regio Amersfoort.
		Opstellen van een Transitievisie Warmte.
		Stimuleren verder onderzoek naar kansen voor Ultradiepe Geothermie in Eemnes.
		Inzet van duurzaamheidscoaches voor advisering en begeleiding van particuliere woningeigenaren.
		Kansen bepalen voor overkapping met zonnepanelen van parkeerplaatsen.

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Wat doen we daarvoor?
Hemelwater en grondwater	Zorgen voor inzameling, transport van stedelijk afvalwater en hemelwater in de openbare ruimte; zorgen voor afvoer van overtollig grondwater.	Aansluiten bij “operatie steenbreek” en bewoners stimuleren om hun tuinen te vergroenen.
Begraafplaats	Verbetering beheer begraafplaats.	Opstellen beleids- en beheerplan voor de algemene begraafplaats (onderhoud en uitbreiding).

Betrokkenheid verbonden partijen

Regionale Uitvoeringsdienst (RUD)

De RUD Utrecht voert milieutaken uit. Het gaat hierbij om het houden van toezicht en verlenen van vergunningen gerelateerd aan wet- en regelgeving op het gebied van milieu.

AVU

De AVU is opgericht door de Utrechtse gemeenten en de provincie Utrecht. De Afval Verwijdering Utrecht (AVU) werkt samen met en in opdracht van de Utrechtse gemeenten in de afvalketen en draagt zorg voor de overslag, het transport en de verwerking van het huishoudelijk afval van de deelnemende gemeenten in de provincie Utrecht. Dit met zoveel mogelijk terugdringing van de belasting op het milieu tegen aanvaardbare kosten.

Kaderstellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders	
Nota geluidbeleid	2017
Klimaatbeleidsplan 2011-2020	2011
Klimaatbeleid Eemnes 2012-2020, aanvullend uitvoeringsprogramma	2012
Klimaatbeleid Eemnes 2030	2017
Afvalstoffenverordening Eemnes 2017	2017
Gemeentelijk Rioleringsplan 2018-2022	2018
Verordening afvalstoffenheffing	2018
Verordening Rioolrechten	2018
Verordening op het beheer en het gebruik van de begraafplaats	2014

Speerpunten en ontwikkelingen

Klimaatbeleid

In 2021 worden de alternatieve (duurzame) warmtebronnen voor Eemnes uitgewerkt in een **Gemeentelijke Transitievisie Warmte**. In deze visie worden voor alle wijken in Eemnes de mogelijke duurzame alternatieven voor aardgasverwarming aangegeven. Eemnes stuurt nog steeds op de ontwikkeling van een Ultradiepe-Geothermiecentrale. Een consortium van bedrijven heeft gezamenlijk een opsporingsvergunning aangevraagd, op basis waarvan naar geothermie geboord mag worden. Een besluit over deze vergunningaanvraag mag in de tweede helft van 2020 verwacht worden. Samen met de

regiogemeenten rond Amersfoort zal Eemnes ook invulling en uitvoering gaan geven aan de **Regionale Energiestrategie (RES)**. Daarin staat hoe de totale energievoorziening van de regio (dus warmte en elektra) verduurzaamd kan worden. Wat Eemnes betreft zal UDG ook daar een belangrijke rol spelen.

Een ander speerpunt is de realisatie van het project '**Micro Energie Trading**'. Dit Europese pilotproject moet van Eemnes de eerste gemeente in Europa maken waar particulieren, instellingen en ondernemingen onderling duurzame energie met elkaar verhandelen. Dus zonnestroom niet meer terugleveren aan de energieleverancier, maar leveren aan burens of aan een plaatselijke sportclub. De eerste mijlpijl van 50 aangesloten deelnemers is gehaald. Doelstelling is om in 2021 dit aantal uit te breiden naar 150.

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

06. Milieu en klimaat	Realisatie 2019	Begr. 2020 na wijz.	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	-2.088.486	-2.199.189	-2.435.661	-2.369.498	-2.270.427	-2.265.757
Lasten	1.934.445	1.939.779	2.191.947	2.136.799	2.017.276	1.980.010
Saldo	-154.041	-259.410	-243.714	-232.699	-253.151	-285.747

Toelichting verschillen

Op het programma Milieu en Klimaat is ten opzichte van de begroting 2020 een nadeel ontstaan van € 16.000, bestaande uit de hieronder opgenomen verschillen.

06. Milieu en klimaat	Begr. 2020 na wijz.	Begroting 2021	verschil 2021 -/ 2020	V/N
Meerjarenbegroting 2020 - 2023	-284.810	-350.944	-66.134	V
Begrotingswijzigingen 2020	25.400	-	-25.400	V
Kaderbrief 2021 (incl. DVO)	-	58.538	58.538	N
Nieuwe mutaties 2021 - 2024	-	48.692	48.692	N
Saldo	-259.410	-243.714	15.696	N

Begrotingswijzigingen 2020

€ 25.400 V

Betreft incidentele budgetten 2020 (vervallen in 2021)

- Aanpassing riooltarieven als gevolg van verlaging budgetten riolering en inzet voorziening rioolheffing € 25.400 V

Kaderbrief 2021

€ 58.600 N

- AVU kadernota € 59.600 V
- Kapitaallasten geluidswal West € 12.000 N
- Kapitaallasten herstel geluidswal € 40.000 N
- DVO verhoging € 66.200 N

Begraafplaats

€ 4.000 V

Het voordeel heeft betrekking op het actualiseren van de begraafrechten en de daarmee samenhangende mutatie met de voorziening grafrechten.

Regio G&V

€ 7.700 N

Dit betreft de cofinanciering van de energietransitie van de regio Gooi & Vechtstreek voor 2020-2022.

Afvalverwijdering en afvalstoffenheffing € 125.900 N

Voor de berekening van de kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing, wordt niet alleen uitgegaan van de lasten en baten van het programma Milieu, maar ook rekening gehouden met de BTW en het overheadtarief op de uren. In de kadernota was reeds rekening gehouden met een lagere bijdrage aan de AVU en daarmee ook de BTW. De uren zijn ook lager en daarmee ook de overhead. Na de kadernota is de begroting nog gewijzigd met de verwachte lagere vergoeding van papier en de hogere verbrandingskosten (€ 43.000 N). Per saldo is er een voordeel op de afvalverwijdering. Dit betekent dat het tarief daalt en daarmee de opbrengst afvalstoffenheffing (€ 82.900 N).

Riolering en rioolrechten

€ 16.100 V

Voor de kostendekkendheid van rioolrechten wordt naast de baten en lasten op dit programma, ook uitgegaan BTW, overhead en een deel van straatreiniging. De per saldo hogere kosten en het niet inzetten van de voorziening geven bij 100% kostendekkendheid een hogere opbrengst.

In de paragraaf Lokale Heffingen zijn de dekkingsoverzichten opgenomen van de afvalstoffenheffing en de rioolrechten.

Kapitaallasten

€ 64.800 V

In de kadernota zijn extra kapitaallasten opgenomen voor de geluidswal. Het krediet voor het herstel van de geluidswal is niet geaccordeerd. Het extra beschikbaar gesteld krediet van € 200.000 voor de geluidswal is meegenomen in de berekening van de kapitaallasten. De kapitaallasten uit de kadernota (€ 52.000) vallen hierdoor vrij. Door de lagere rentelasten en geringe mutaties in de boekwaarden zijn de kapitaallasten lager (€ 12.800).

Toelichting mutaties reserves

Cijfermatig zijn de mutaties op de reserves overeenkomstig de BBV-regelgeving niet opgenomen in de cijfers per programma. Deze zijn gezamenlijk opgenomen in het hoofdstuk Mutaties reserves.

Voor het inzicht worden de mutaties die verband houden met dit programma hieronder getoond:

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	Reserve
PvA sanering asbestdaken	-10.000	-10.000	-10.000		Klimaatbeleid
Klimaatscan bedrijven	-10.000	-10.000	-10.000		Klimaatbeleid
RES projectbasis	-25.000	-25.000	-25.000		Klimaatbeleid
Duurzaamheidscoach	-15.000	-15.000			Klimaatbeleid
Totaal	-60.000	-60.000	-45.000	-	

Investeringsplanning <i>(bijbehorende kapitaallasten in de jaarkolommen)</i>

Investering	Jaar	Investering	2021	2022	2023	2024
Rioolvervanging	2020	100.000	3.046	3.046	3.046	3.046
Rioolvervanging	2021	100.000		3.046	3.046	3.046
Rioolvervanging	2022	100.000			3.046	3.046
Rioolvervanging	2023	100.000				3.046
Rioolvervanging	2024	100.000				
Plassons drukriool	2020	65.000	4.688	4.688	4.688	4.688
Plassons drukriool	2021	65.000		4.688	4.688	4.688
Plassons drukriool	2022	65.000			4.688	4.688
Plassons drukriool	2023	65.000				4.688
Grond-/hemelwater (restant)	2018	79.000		2.406	2.406	2.406
Grond-/hemelwater	2019	118.000		3.594	3.594	3.594
Totaal		957.000	7.734	21.467	29.201	36.934

PROGRAMMA 7 - RUIMTELIJKE ORDENING EN WONEN

De maatschappelijke opgave

Zoals al eerder aangegeven hechten wij aan een gezonde en groene leefomgeving met een kleinschalig dorps karakter. De ontwikkelingen in de ruimte brengen wij hiermee in overeenstemming. Belangrijk uitgangspunt hierbij is dat wij de bestaande woonruimte beter willen benutten. De vraag naar nieuwe woningen in onze regio is groot, ook in Eemnes. Wij kiezen voor een gestage groei van onze woningvoorraad. Door deze gestage groei, waarbij woningen opgeleverd worden in alle segmenten, geven wij starters de mogelijkheid om voor het eerst te gaan kopen maar ook anderen om te verhuizen. We bouwen gedifferentieerd, met focus op de doelgroepen starters, middenhuurders en senioren dichtbij de voorzieningen. De gestage groei zorgt bovendien voor behoud van vitaliteit in ons dorp.

Groei van onze woningvoorraad ontstaat door het realiseren van woningen in onze uitbreidingslocatie 'Zuidpolder' en door het realiseren van woningen in zogenaamde inbreidingslocaties (bijvoorbeeld op de locaties van de Ocrietfabriek, Hink Stap Sprong of de Hilt).

In de periode 2020 tot en met 2023 is het programma en de bouwproductie in Zuidpolder afgestemd op de Woonvisie Eemnes 2019 – 2023. Er worden in die periode circa 120 woningen opgeleverd, waarbij de percentages sociaal en midden duur fors zijn verhoogd ten opzichte van het programma dat eerder is aangehouden.

Er zijn twee initiatieven onder de noemer inbreiding waar al beleid voor is vastgesteld. Dit betreft nieuwbouw van in totaal 86 woningen op de plaats van de huidige Hilt en de Hinkstapsprong. Voor beide locaties geldt dat in 2020 opnieuw gekeken is naar de stedenbouwkundige opzet, waarbij woningen in het middensegment en specifiek voor senioren wenselijk is (conform de woonvisie). De RO-procedures worden in 2021 vervolgd.

In 2021 zal voor de locatie van Ocriet en omgeving een stedenbouwkundig plan worden vastgesteld.

Voor overige inbreidingslocaties, vanuit particulier initiatief, voorbeeld garage Beuk of woningbouw bij de Streefoordlaan geldt dat wij deze op hun goede prestaties gaan beoordelen. Daarbij wordt getoetst aan de woonvisie (met aandacht voor het doelgroepenbeleid, waaronder starters en senioren) en gekeken naar een goede stedenbouwkundige en landschappelijke inpassing. Hierbij geldt het uitgangspunt dat de ontwikkeling een kwalitatieve impuls is voor de locatie.

Om ook in de toekomst prettig te kunnen wonen is het belangrijk om onze ruimtelijke ontwikkeling met zicht op de toekomst vorm te geven. Wij willen ons bebouwde gebied minder kwetsbaar maken voor

extreme weersomstandigheden door klimaatbestendigheid en een waterrobuuste inrichting als vanzelfsprekende onderdelen te maken van de ruimtelijke (her)ontwikkeling.

Demografische, maatschappelijke en economische ontwikkelingen leiden tot verschuiving van vraag en aanbod op de woningmarkt. Diverse doelgroepen wachten op betaalbare woningen: starters, mensen met een zorgbehoefte en senioren. Voor mensen met een middeninkomen is het steeds moeilijker om een woning te vinden of om door te stromen naar een passende woning. Wij willen dat iedereen kan huren, betaalbaar en met een zo minimaal mogelijke wachttijd.

Verder willen wij dat de woningbouwvereniging kan blijven investeren in Eemnes. Door het gewijzigde rijksbeleid kan dit in de toekomst mogelijk moeilijk worden. Wij onderzoeken daarom de meest aangewezen verhuurvorm voor Eemnes.

Landelijk staat de bedrijfsvoering van de agrariërs sterk onder druk. Er zijn initiatieven om te komen tot milieu- en natuurvriendelijke vormen van bedrijvigheid en beheer van gronden. We steunen initiatieven van agrarische ondernemers om de productie te vernieuwen, zodat de sector nog duurzamer en gezonder wordt. Voor de levensvatbaarheid van de landbouw is het belangrijk ruimte te bieden aan bedrijfsontwikkeling van agrariërs, zodat zij het landschap ecologisch verantwoord kunnen blijven beheren en hun producten kunnen voortbrengen.

Wij dragen met ons beleid bij aan de volgende Global Goals:

- industrie, innovatie en infrastructuur
- veilige en duurzame steden
- bescherming, herstel en duurzaam gebruik van ecosystemen
- vreedzame en rechtvaardige samenleving voor iedereen
- partnerschappen om doelstellingen te bereiken

Onze ambities

- De veranderingen in het klimaat vragen om een ruimtelijke ordening die klimaatrobuust is.
- Wij benutten optimaal de bestaande bouw mogelijkheden in het dorp waarbij we oog houden voor het groen in het dorp.
- Wij benutten onze wooncapaciteit optimaal (wonen in passende woningen, scheefwonen tegengaan).
- Wij staan open voor innovatieve woonvormen.
- Bij gebiedsplanning en herinrichting leggen wij minder eenzijdig nadruk op economisch rendement en meer op leefbaarheid en welzijn.
- Wij zorgen voor een adequate huisvesting van statushouders, gespreid in ons dorp om zo de sociale cohesie te versterken.
- In Eemnes is er voldoende woonruimte voor inwoners met een kleinere portemonnee. Het percentage sociale huur en betaalbare koop is hersteld naar 35%. Dit is vastgelegd in de Woonvisie. Wij zorgen voor behoud en nieuwbouw van sociale huurwoningen. Wij zorgen tevens voor passende, bereikbare en betaalbare woningen voor onze inwoners door hierover afspraken te maken met de woningcorporatie.
- Ook in Eemnes is een huisvestingsopgave voor kwetsbare groepen bijvoorbeeld als het gaat om beschermd en begeleid wonen en levensloop bestendig bouwen. Wij stimuleren en faciliteren de bouw van woningen om de huisvestingsopgave voor kwetsbare groepen mogelijk te maken.

Hoe gaan we onze ambities realiseren?

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Wat doen we daarvoor?
Omgevingswet	De nieuwe Omgevingswet die ingevoerd gaat worden zal onze bijzondere aandacht krijgen.	Implementeren van de Omgevingswet conform de minimum eisen van de VNG aangevuld met een beleidsneutraal Omgevingsplan en het opstellen van een Omgevingsvisie.
Woningbouw	Optimaal benutten wooncapaciteit, voldoende woonruimte voor inwoners van Eemnes.	Binnen project Zuidpolder realiseren van 120 woningen in de periode 2020 – 2023.
		Eventuele actiepunten uit het in 2020 uitgevoerde woningbehoefteonderzoek worden in 2021 uitgewerkt.
		Herontwikkeling terrein Hink Stap Sprong met woningbouw.
		Herontwikkelen terrein de Hilt met woningbouw.
	Mensen uit alle doelgroepen moeten zelfstandig en betaalbaar kunnen wonen. Doelgroepen waarvoor we gaan bouwen zijn starters en senioren en ook wordt er prioriteit gegeven aan middenhuur (gebaseerd op coalitieprogramma).	Uitvoering geven aan en monitoren van prestatieafspraken met de Alliantie, inclusief realisatie nieuwe sociale huurwoningen.
		Onderzoeken of we de grond van sociale koop – en huurwoningen in erfpacht kunnen uitgeven.
		Nieuwe regelgeving voor sociaal compensatiefonds opstellen. Uitvoeren bestuursopdracht 'investeren in sociale huurwoningen na 2022'.

Betrokkenheid verbonden partijen

CV en BV Zuidpolder

In augustus 2013 zijn de marktpartijen Heijmans (voorheen Vos & Teeuwissen) en Van Wijnen met de gemeente Eemnes een samenwerkingsovereenkomst aangegaan. De samenwerking is vormgegeven in een CV/BV-structuur. In de overeenkomst is afgesproken dat de gemeente alle gronden aankoopt van de marktpartijen en samen met haar eigen grond doorverkoopt aan de CV.

Gemeentelijke Participatiemaatschappij Zuidpolder Eemnes

Ten behoeve van de financiering van de activiteiten in de Zuidpolder is in 2014 een participatiemaatschappij opgericht waarin de lening van de gemeente inzake bouw- en woonrijpmaken wordt doorgezet naar de CV Zuidpolder.

Kaderstellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders	
Huisvestingsverordening Eemnes 2019	2019
Woonvisie Eemnes 2019-2023	2019
Structuurvisie	2004/2010
Bestemmingsplannen (diversen)	

Speerpunten en ontwikkelingen

Huisvesting statushouders

De taakstelling voor 2020 loopt op schema. We willen die versnellen omdat we voor 2021 een fors hogere taakstelling verwachten.

Omgevingswet

De implementatie van de Omgevingswet wordt in de gemeenten Blaricum, Laren en Eemnes en in de BEL Combinatie in de vorm van een programma opgepakt. Het programmaplan liep tot 1-1-2021, in 2020 is voor het jaar 2021 een nieuw programmaplan aan de raden aangeboden. Het in werking treden van de Omgevingswet is één jaar uitgesteld tot 1-1-2022. Dat is plezierig, enerzijds doordat de implementatie door de maatregelen i.v.m. COVID-19 vertraging heeft opgelopen en anderzijds omdat het de mogelijkheid biedt om de inwerkingtreding zorgvuldiger voor te bereiden. Ook de VNG vraagt dat van gemeenten, de minimale eisen voor de implementatie zijn inmiddels ten opzichte van 2020 uitgebreid.

De implementatie loopt langs 4 pijlers:

In de pijler Publiek, Vergunningverlening en Ruimtelijke Ontwikkeling staat het komend jaar de dienstverlening aan inwoners en bedrijven centraal. Als de gemeente het huidige niveau wil handhaven zal er geïnvesteerd moeten worden in het digitaal beschikbaar maken van informatie. Door het Rijk beschikbaar gestelde vragenbomen worden aangepast en aangevuld met eigen regels zodat door belanghebbenden en initiatiefnemers digitaal gecheckt kan worden of er een vergunning nodig is. De tekst in regelgeving moet hiervoor mogelijk worden aangepast.

Voor het Omgevingsplan dat bij de invoering van de wet van rechtswege ontstaat is binnen de pijler Regelgeving in 2020 voor de drie BEL gemeenten één gemeenschappelijke bodemplaat gemaakt. Besluitvorming daarover vindt plaats in 2021. Vanaf 2021 zal ook worden gewerkt aan het ombouwen van dit tijdelijk Omgevingsplan tot een volwaardig Omgevingsplan dat voldoet aan de letter EN de geest van de wet. Dat is een majeure operatie die langere periode in beslag neemt (ca. 5 jaar).

Pijler Omgevingsvisie: In 2020 zou worden gestart met het opstellen van een Omgevingsvisie. I.v.m. vertraging in het voortraject, bij het opstellen van de Toekomstvisie, zal de uitvoering van dit project pas in 2021 en verder plaatsvinden. De kosten hiervoor waren al in het Programmaplan Implementatie Omgevingswet 2019-2020 opgenomen.

De Omgevingswet wordt digitaal ondersteund door het DSO. Via dit stelsel kan informatie eenduidig worden verstrekt en gedeeld met alle partijen die betrokken zijn bij de fysieke leefomgeving. de BEL Combinatie is hier technisch gezien klaar voor. In 2021 staat voor de medewerkers het oefenen met het nieuwe instrumentarium en met het digitale stelsel centraal.

Net als in 2020 wordt binnen de pijler "Anders Werken" een breed scala aan instrumenten ingezet. Doel hierbij is, om bij de BEL Combinatie en bij het bestuur en raad de transitie in houding en gedrag verder vorm te geven.

Stedenbouwkundige visie Barbeelstraat/Te Veenweg/Noordersingel

In 2020 zou een stedenbouwkundige visie worden ontwikkeld voor het gebied noordelijk van het woonwagenkampje. Deze gronden, in eigendom van de gemeente, hebben nu de bestemmingen

bedrijven en recreatie. Hier kunnen, gelet op de nabijheid van de A27, zonder ophoging van de geluidwerende voorziening geen woningen worden gerealiseerd maar mogelijk wel bedrijfswoningen. De realisatie kan een kostendrager zijn voor het verbeteren van de fietsoversteek bij het kruispunt, het maken van een noordelijke route voor landbouwverkeer (beiden worden in de studie meegenomen) en andere wensen zoals een klauter- en klimbos, hondenuitloop, crossbaan of park (extra bomen). We hebben dit doorgeschoven naar 2021.

Toekomstvisie Wonen

In 2021 zullen op, basis van de door de raad vastgestelde ruimtelijke visies, voor de locaties van De Hilt en Hink Stap Sprong bestemmingsplanprocedures worden doorlopen. Verkoop van gronden kan daarna plaatsvinden. Daarnaast verwachten wij in 2021 nog een aantal particuliere ontwikkelingen zoals garage Beuk, Ocrietterrein en woningbouwplan bij de Streefoordlaan. Voor wat betreft de planning van deze projecten zijn we afhankelijk van de initiatiefnemers.

Woningbouw Zuidpolder

De voortgang van de woningbouw in het project Zuidpolder verloopt positief. Bij verkoopbijekomsten is de belangstelling voor alle woningcategorieën onverminderd groot. Ook bij de verkoop in 2019 is in lijn met voorgaande jaren meer dan de helft van de woningen toegewezen aan Eemnesser inwoners. We zien veel doorstromers in Zuidpolder.

In 2020 worden 39 projectwoningen opgeleverd, waaronder 15 uit het segment sociaal. In oktober 2020 gaan 24 projectwoningen in de verkoop waaronder 4 woningen die geschikt zijn voor senioren en 5 die daarvoor geschikt kunnen worden gemaakt. Daarnaast worden 5 vrije kavels in verkoop gebracht. In september 2020 vindt besluitvorming plaats over het resterende woonprogramma en bouwtempo in de Zuidpolder.

Bedrijventerrein Zuidpolder

In 2020 is één bedrijfspand opgeleverd en in gebruik genomen. Net als voorgaande jaren is de periode tussen verkoop en daadwerkelijke levering langer dan een jaar. De oorzaak is de beperkte beschikbaarheid van aannemers. De verwachting is dat de grondexploitatie voor het bedrijventerrein in 2021 financieel afgesloten kan worden met een positief resultaat.

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

07. Ruimtelijke ordening en wonen	Realisatie 2019	Begr. 2020 na wijz.	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	-3.005.443	-3.640.539	-2.985.484	-7.331.393	-624.712	-554.951
Lasten	2.122.892	3.334.406	3.277.927	4.989.112	1.030.843	1.048.604
Saldo	-882.551	-306.133	292.443	-2.342.281	406.131	493.653

Toelichting verschillen

Op het programma Ruimtelijke Ordening en Wonen is ten opzichte van de begroting 2020 een nadeel ontstaan van € 599.000, bestaande uit de hieronder opgenomen verschillen.

07. Ruimtelijke ordening en wonen	Begr. 2020 na wijz.	Begroting 2021	verschil 2021 -/- 2020	V/N
Meerjarenbegroting 2020 - 2023	-313.385	162.943	476.328	N
Begrotingswijzigingen 2020	7.252	-	-7.252	V
Kaderbrief 2021 (incl. DVO)	-	82.132	82.132	N
Nieuwe mutaties 2021 - 2024	-	47.368	47.368	N
Saldo	-306.133	292.443	598.576	N

Begrotingswijzigingen 2020

€ 7.200 V

Betreft incidentele budgetten 2020 (vervallen in 2021)

- Implementatie Omgevingswet € 75.100 V
- Verkoop Kringloopwinkel € 67.900 N

Kaderbrief 2021

€ 82.100 N

- DVO verhoging € 82.100 N

Nieuwe mutaties 2021-2024

€ 47.400 N

Kringloopwinkel

€ 37.400 N

De kringloopwinkel is in 2020 verkocht. Hierdoor zijn zowel de in de meerjarenraming opgenomen exploitatiebudgetten, inclusief de huur, vervallen (€ 88.600 N) als de kapitaallasten (€ 51.200 V) en is de rente op de hypotheek als bate begroot (taakveld treasury).

Verwervingsexploitatie Zuidpolder

€ 52.200 V

De overdracht van de gronden Zuidpolder loopt meerjarig gezien conform de begroting. Bij de actualisatie van de grondtransacties Zuidpolder is de levering van de gronden opgeschoven, waardoor de rentevergoeding over de nog niet geleverde gronden hoger is.

Projectbureau Zuidpolder

€ 14.000 N

Op het projectbureau Zuidpolder worden de beheerskosten verantwoord. Als gevolg actualisatie van de budgetten is er een nadeel ontstaan. Op dit taakveld wordt ook de bijdrage bovenwijks vanuit de verwervingsexploitatie geraamd. Zowel de beheerskosten als de bijdrage bovenwijks zijn voor de exploitatie budgettair neutraal, daar deze worden verrekend met de hiervoor bestemde reserves.

Volkshuisvesting/bestemmingsplannen

€ 9.300 V

Het budget voor advieskosten bestemmingsplannen en het budget voor volkshuisvesting kan vervallen.

Vastgoedobjecten

€ 3.700 V

De exploitatie-budgetten voor de panden en gronden zijn geactualiseerd op basis van realisatie, contracten en indexatie van de huren.

Overige gebouwen en gronden

€ 29.900 V

Het voordeel is voornamelijk ontstaan door het opnemen van pacht voor grond van de Geerenweg en het overhevelen van budget voor de waterschapslasten van vastgoed naar PRG 4 Mobiliteit.

Kapitaallasten (excl. Kringloopwinkel)

€ 91.100 N

Het nadelig resultaat op de kapitaallasten is veroorzaakt door rentelasten van de strategische grondaankopen, omdat er nog geen GREX is geopend. Daarnaast valt het voordelig effect van de renteverlaging (€ 20.900) weg tegen de extra kapitaallasten van de renovatie Impuls.

Toelichting mutaties reserves

Cijfermatig zijn de mutaties op de reserves overeenkomstig de BBV-regelgeving niet opgenomen in de cijfers per programma. Deze zijn gezamenlijk opgenomen in het hoofdstuk Mutaties reserves.

Voor het inzicht worden de mutaties die verband houden met dit programma hieronder getoond:

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	Reserve
Winst GREX HSS		325.094			Kapitaallasten
Winst GREX de Hilt		2.356.797			Kapitaallasten
Bijdrage CV/BV Zuidpolder	82.200	82.200	82.200	82.200	Bovenwijkse vrz.
Beheerskosten Zuidpolder	-159.630	-159.631	-159.630	-159.630	Zuidpolder
Totaal	-77.430	2.604.460	- 77.430	- 77.430	

Investeringsplanning *(bijbehorende kapitaallasten in de jaarkolommen)*

Investering	Jaar	Investering	2021	2022	2023	2024
Nicolaaskerk gevelonderhoud	2024	16.500	-	-	-	-
Dikke Torentje gevelonderhoud	2021	16.500	-	3.400	3.400	3.400
Inpassingsplan Barbeelstraat	2021	25.000	t.l.v.	Toekomstige opbrengsten		
Klim- en klauterbosvoorziening				Opgenomen in GREX de Hilt		
Totaal		58.000	-	3.400	3.400	3.400

PROGRAMMA 8 – WERK EN INKOMEN

De maatschappelijke opgave

Eemnes is een inclusieve en gastvrije samenleving: iedereen mag er zijn, heeft een rol en is van waarde. Iedereen doet zo veel mogelijk mee aan onze samenleving en waar mogelijk met (regulier) werk. Dit geldt ook voor mensen die hun arbeidsvermogen niet (volledig) in kunnen zetten om te voorzien in een volwaardig inkomen. Voor alle inwoners hebben wij aandacht, in samenhang met de andere taken binnen het sociaal domein.

Wij willen zoveel mogelijk participatie op de reguliere arbeidsmarkt stimuleren en treden in overleg met onze ondernemers om dit mogelijk te maken. Als gemeente vervullen wij hierin een voorbeeldpositie.

Door de complexe wereld waarin wij leven, wordt het voor sommigen moeilijk om zich staande te houden. Zo zien we bij de schuldhulpverlening dat het gemak van aankopen en leningen via het internet een toenemend probleem is. Wij buigen ons er samen met de budgetcoach over hoe we deze trend in de komende jaren kunnen keren.

Een gezond leefklimaat vraagt ook om een gezonde economie. Eemnes heeft veel ZZP'ers en door de centrale ligging midden in het land zijn wij een goede vestigingslocatie voor bedrijven. Werkgelegenheid wordt gestimuleerd en mogelijk gemaakt in overeenstemming met onze waarden ten aanzien van een gezonde en groene leefomgeving met dorps karakter. Wij vinden de veiligheid van winkelgebieden en het bedrijventerrein belangrijk.

Wij dragen met ons beleid bij aan de volgende Global Goals:

- einde aan de armoede, gelijke toegang tot basisvoorzieningen en gelijke economische rechten
- bevorderen gendergelijkheid, alle vormen van discriminatie beëindigen
- duurzame, inclusieve en bestendige economische groei en werkgelegenheid en fatsoenlijk werk voor iedereen
- sociale, economische en politieke insluiting van iedereen, gelijke kansen scheppen

Onze ambities

- Onze inwoners worden actief geïnformeerd over de mogelijke financiële gevolgen bij levensveranderingen.
- Ons beleid richten zich op stabiele thuissituaties. Wij kijken naar de vraag achter de vraag en zetten integrale zorg in om een gezin te ondersteunen.
- Wij stimuleren dat bedrijven in de gemeente arbeidspotentieel benutten van kansarmere groepen en wij passen het criterium van 5 % social return bij aanbestedingen toe.

- Bij de schuldhelpverlening streven wij naar een stress sensitieve dienstverlening, het verkorten van de doorlooptijd en integraliteit in de aanpak, vanuit het principe van de 1-loketgedachte.
- In samenwerking met Laren en Blaricum stimuleren wij onze ambtelijke organisatie, de BEL Combinatie, om een voorbeeldpositie in te nemen als het gaat om arbeidsplekken of werkervaringsplekken voor mensen met een arbeidsbeperking of migrantenachtergrond.
- Stichting Huis van Eemnes realiseert een LeerWerkHuis.
- Eemnes is een aantrekkelijke woon- en werkgemeente (ondernemings- en vestigingsklimaat). De kwaliteit van leven in Eemnes is hoog en dat willen wij zo houden. Er is sprake van een gunstig innovatie- en ondernemingsklimaat in Eemnes en wij faciliteren de start van nieuwe (start ups) en de groei van bestaande Eemnesser bedrijven.
- In Eemnes willen wij dat ondernemers, klanten en medewerkers zich veilig voelen op het bedrijventerrein en in onze winkelgebieden. Daarom zetten wij in op het behoud van het keurmerk Veilig Ondernemen en het bijbehorende interdisciplinaire overleg.
- Wij pleiten voor normaal loon met pensioenopbouw en geen vergoeding of behoud van uitkering. Het plaatsen van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt mag daarbij niet leiden tot verdringing.
- In Eemnes is er geen jeugdwerkloosheid.

Hoe gaan we onze ambities realiseren?

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Wat doen we daarvoor?
Werkgelegenheid	Zoveel mogelijk participatie op de reguliere arbeidsmarkt. Stimuleren dat bedrijven arbeidspotentieel benutten van kansarme groepen.	Actief inzetten op het begeleiden van inwoners naar werk, via jobcoaches, werkplekken en stageplekken bij ondernemers in Eemnes voor mensen met een uitkering. Dit gebeurt via ons re-integratieplatform Zicht op werk waarin programma's op maat worden aangeboden.
		Stichting Huis van Eemnes faciliteert een LeerWerkHuis. Hierbij krijgen de deelnemers de kans werkervaring op te doen of deel te nemen aan dagbesteding, waarbij wordt aangesloten op hun mogelijkheden en talenten.
		De BEL Combinatie neemt een voorbeeldpositie in voor het realiseren van werkplekken of stageplekken voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en mensen met een migrantenachtergrond.
	Eemnes is een aantrekkelijke woon- en werkgemeente, met een gunstig innovatie- en ondernemingsklimaat.	Faciliteren van de start van nieuwe (start-ups) en groei van bestaande Eemnesser bedrijven.

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Wat doen we daarvoor?
	Inwoners stimuleren tot het nemen van verantwoordelijkheid voor het eigen levensonderhoud.	Ontwikkelen en inzetten van instrumenten voor re-integratiebeleid in samenspel met de arbeidsmarktregio. Uitvoering van het regionale arbeidsmarktbe werkingsplan Werken aan werk: vanuit het werkgeversservicepunt wordt de match gerealiseerd tussen werkzoekende en kansrijke sectoren.
Schuldhelpverlening	Ons beleid ten aanzien van schuldhelpverlening richten op stabiele thuissituaties.	We blijven een budgetcoach inzetten om actief minima en uitkeringsgerechtigden te ondersteunen naar financiële stabiliteit en zelfredzaamheid. Tevens heeft de budgetcoach oog voor de integrale ondersteuning van een gezin of inwoner. Daarnaast ondersteunen wij de inzet van Schuldhelpmaatjes in Eemnes. Om problematische schulden te voorkomen starten we met vroegsignalering van schulden.
Statushouders	Integratie van statushouders	Voortzetten van de inzet van twee coaches in het programma statushouders binnen Zicht op Werk. Zij geven intensieve begeleiding naar werk of opleiding. Taalontwikkeling is hierbij een voorwaarde.

Betrokkenheid verbonden partijen

Maatschappelijke zaken HBEL (gemeente Huizen)

Maatschappelijke zaken HBEL wordt uitgevoerd door gemeente Huizen. Hierbinnen vindt de uitvoering van de WMO, Participatiewet, leerlingenvervoer en schuldhelpverlening plaats.

Tomin

De gemeenschappelijke regeling 'Werkvoorziening Tomingroep' voorziet in de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening. De hoofddoelstelling is het aanbieden van werkgelegenheid onder aangepaste omstandigheden aan personen die kunnen en willen werken, maar die door een persoonlijke oorzaak (tijdelijk) geen kans hebben op een baan in het reguliere bedrijfsleven.

Kaderstellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders	
Participatievisie	2014
Lokale keuzenota sociaal domein	2014
Richtlijnen bijzondere bijstand	2020
Beleidsplan Schuldhulpverlening 2015-2019	2016
Verordening sociaal domein gemeente Eemnes 2018	2020
Verordening Adviesraad sociaal domein Huizen Blaricum Eemnes Laren	2017
Verordening Kwijtscheldingen gemeentelijke belastingen	2020

Speerpunten en ontwikkelingen

Budgetcoach

Medio 2018 is de budgetcoach gestart binnen de gemeente en sindsdien zijn er 66 huishoudens geholpen. De hulpvragen variëren van éénmalig budgetadvies tot structurele begeleiding bij complexe situaties, waarvan de financiële situatie een onderdeel is. De inzet van de budgetcoach voorziet dus duidelijk in een behoefte van onze inwoners. In 2020 is ook Schuldhulpmaatje Eemnes van start gegaan.

Schuldhulpmaatjes zijn vrijwilligers die mensen helpen bij geldzorgen. Het werkveld van de budgetcoach en de schuldhulpmaatjes overlapt elkaar deels en daarom is samenwerking cruciaal. In 2021 staat een verdere invulling van die samenwerking op de agenda.

In het Huis van Eemnes is het Serviceplein opgericht. Het Serviceplein is een samenwerking van verschillende maatschappelijke partijen die op een laagdrempelige wijze toegankelijk willen zijn voor de inwoners. Ook de budgetcoach heeft een plek in het Serviceplein, in de vorm van een periodiek inloepsprekuur waar inwoners met hun vragen terecht kunnen.

Vroegsignalering schuldhulpverlening

In 2020 zou gestart worden met de pilot vroegsignalering voor een proefperiode van 2 jaar. De Wet gemeentelijke schuldhulpverlening is echter uitgesteld naar januari 2021. Daarnaast is er vertraging ontstaan door de coronacrisis. Doelstelling voor 2021 blijft om problematische schulden te voorkomen d.m.v. vroegsignalering van schulden.

Plan van aanpak jeugdwerkloosheid

Met name voor jongeren zonder startkwalificatie of met een lichamelijke of psychische beperking is het soms moeilijk om werk te vinden. Huizen, Blaricum, Eemnes en Laren willen in een periode van 4 jaar 250 jongeren met of zonder uitkering, die geen startkwalificatie hebben of kampen met lichamelijke of psychische problemen, aan het werk helpen. Voor Eemnes beogen we om jaarlijks 9 jongeren te spreken en jaarlijks weer 5 jongeren aan het werk en of opleiding te helpen.

Vanaf mei 2019 zijn onder andere twee jongerencoaches ingezet. Zij geven persoonlijke en intensieve begeleiding aan jongeren vanuit Zicht op Werk. Op basis van maatwerk wordt hulpverlening, training of andere begeleiding ingezet. Denk hierbij aan verslavingszorg, aanpassingen op de werkplek of thuis, budgetbegeleiding etc. De begeleiding is altijd in samenwerking/afstemming met het Regionaal Bureau Leerlingzaken, zodat dit elkaar versterkt. Voor de werkgevers bestaat de mogelijkheid om een jongerenvoucher aan te vragen.

In 2021 wordt verder uitvoering gegeven aan het plan.

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

08. Werk en inkomen	Realisatie 2019	Begr. 2020 na wijz.	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	-1.235.167	-1.191.000	-1.186.900	-1.208.800	-1.325.000	-1.363.000
Lasten	2.126.963	2.115.168	2.294.619	2.306.419	2.309.419	2.322.987
Saldo	891.797	924.168	1.107.719	1.097.619	984.419	959.987

Toelichting verschillen

Op het programma Werk en Inkomen is ten opzichte van de begroting 2020 een nadeel ontstaan van € 184.000, bestaande uit de hieronder opgenomen verschillen.

08. Werk en inkomen	Begr. 2020 na wijz.	Begroting 2021	verschil 2021 -/- 2020	V/N
Meerjarenbegroting 2020 - 2023	898.306	954.554	56.248	N
Begrotingswijzigingen 2020	25.862	-	-25.862	V
Kaderbrief 2021 (incl. DVO)	-	6.658	6.658	N
Nieuwe mutaties 2021 - 2024	-	146.507	146.507	N
Saldo	924.168	1.107.719	183.551	N

Begrotingswijzigingen 2020

€ 25.900 V

Betreft incidentele budgetten 2020 (vervallen in 2021)

- Bijdrage regio G&V arbeidsparticipatie € 25.900 V

Kaderbrief 2021

€ 6.700 N

- Regio G&V begroting 2021-2024 € 3.400 V
- DVO verhoging € 10.100 N

Nieuwe mutaties 2021-2024

€ 146.500 N

Bijstandsuitkeringen

€ 78.200 N

Op basis van de huidige stand van uitkeringen wordt een groei in de uitgaven verwacht. Het effect van deze groei ziet een kleine gemeente pas na twee jaar terug in de rijksbijdrage. Daardoor worden de kosten hoger. Bij deze kosten is al rekening gehouden met een maximaal effect van een aanvullende uitkering door het rijk. Met andere woorden: dit nadeel is het maximale nadeel, ook wanneer als gevolg van corona het aantal uitkeringen nog verder zou stijgen.

Werken aan Werk

€ 23.400 N

Eind 2019 is besloten tot het project Werken aan Werk, te financieren uit de HHT middelen. Dit betreft de begroting in 2021-2023. Hiertegenover staat dus een onttrekking aan de reserve HHT.

Sociale werkvoorziening

€ 49.300 N

De hogere kosten worden veroorzaakt door een hoger aantal dan de taakstelling. De rijksbijdrage hiervoor wordt eveneens verhoogd.

Toelichting mutaties reserves

Cijfermatig zijn de mutaties op de reserves overeenkomstig de BBV-regelgeving niet opgenomen in de cijfers per programma. Deze zijn gezamenlijk opgenomen in het hoofdstuk Mutaties reserves.

Voor het inzicht worden de mutaties die verband houden met dit programma hieronder getoond:

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	Reserve
<i>Onderstaande mutaties reserves Sociaal Domein zijn inclusief Prog 9 en 11)</i>					
Dekking mutaties Sociaal Domein (prim begr 2020-2023)	-477.434	-426.578	-120.662		Sociaal Domein
Opheffen negatieve reserve			93.575		Sociaal Domein
Lokale inzet werken aan werk	-23.432	-23.432	-23.432		HHT
Totaal	-500.766	-450.010	-50.519	-	

PROGRAMMA 9 – SOCIALE SAMENHANG

De maatschappelijke opgave

Zelfstandig mee kunnen doen in de samenleving is een belangrijke pijler in Eemnes. De meeste van onze inwoners zijn daartoe goed in staat en voor diegene die dat niet lukt bieden wij ondersteuning. Maatwerk is ons uitgangspunt waarbij wij de eigen kracht van onze inwoners centraal stellen.

Ook in Eemnes zullen we de komende jaren te maken hebben met vergrijzing. Wij willen onze oudere inwoners zo lang mogelijk in staat stellen om zelfstandig in huis te blijven wonen en zullen hiervoor de noodzakelijke voorzieningen beschikbaar stellen. Als thuis wonen niet meer verantwoord is, willen wij Eemnessers met innovatieve creatieve woonvormen in staat stellen om oud te worden in het eigen dorp.

De vergrijzing heeft o.a. als gevolg dat ziektes als Alzheimer, dementie, suikerziekte en hartfalen vaker zullen voorkomen. Wij zitten ons in op preventie van deze ziekten en ondersteuning van de mensen die eraan lijden. Landelijk gezien is de verwachting dat in 2040 een half miljoen mensen te maken zal krijgen met dementie. In Eemnes is een zorgvoorziening voor mensen met dementie in de Eemhof. Wij bieden begeleiding op maat, ook aan de partners of mantelzorgers. Ook hier geldt het uitgangspunt, zo lang mogelijk mee doen.

Wij hebben als gemeente de verantwoordelijkheid om ons personeel in staat te stellen dementie bij onze inwoners te herkennen.

Voor statushouders is het zelfstandig mee kunnen doen in de samenleving essentieel. De taakstelling van het huisvesten van statushouders weten wij goed op te lossen binnen het reguliere aanbod van sociale woningen, waardoor de huisvesting gespreid wordt gerealiseerd. Vluchtelingenwerk geeft samen met vrijwilligers, zoals Goede Buren Eemnes, invulling aan de integratie van deze nieuwe inwoners. Wij willen de professionele begeleiding van integratie verder vormgeven waarbij vrijwilligers ondersteunen.

Wij dragen met ons beleid bij aan de volgende Global Goals:

- einde aan de armoede, gelijke toegang tot basisvoorzieningen en gelijke economische rechten
- gezonde levens, bevorderen welzijn van mensen van alle leeftijden
- duurzame, inclusieve en bestendige economische groei en werkgelegenheid en een fatsoenlijk inkomen voor iedereen
- sociale, economische en politieke insluiting van iedereen, gelijke kansen scheppen

Onze ambities

- Wij vinden het belangrijk dat onze inwoners zo lang mogelijk zelfredzaam blijven en zelfstandig kunnen wonen. Wij ondersteunen ouderen en mensen met een beperking om dit, zo lang mogelijk, te realiseren. Bovendien zetten wij in op dagbesteding in het Huis van Eemnes en op ondersteuning van mantelzorgers.
- Wij hebben onze kwetsbare groepen in kaart en realiseren betaalbare zorg, die tijdig verstrekt wordt en die gecontinueerd wordt zo lang als dat nodig is. Hierbij zetten wij in op een persoonsgerichte aanpak, dicht bij de hulpvrager.
- Wij willen de uitgaven in het sociaal domein beter inzichtelijk krijgen. Hierdoor komt tijdig zicht op de hulpvraag, de beschikbare budgetten en de uitputting hiervan.
- Statushouders willen wij zo snel mogelijk laten participeren in ons dorp. Integratie, onderwijs en werk zijn hierbij essentieel. Wij willen statushouders zo snel mogelijk laten instromen in het werkproces bijvoorbeeld door Zicht op meedoen of Zicht op werk. We leggen actief contacten met het bedrijfsleven in Eemnes om dit te realiseren.
- Onze preventieve ondersteuning richten wij – ook in het kader van jeugd – rondom ingrijpende levensgebeurtenissen (bijvoorbeeld trouwen, scheiden, werkloos, overlijden, kinderen krijgen).
- Mensen die zich met het Nederlands niet goed kunnen redden (laaggeletterden) lopen in het dagelijks leven vaker tegen problemen aan. Wij pakken dit samen met de gemeenten in Gooi en Vechtstreek aan.
- Wij willen recidieven na detentie voorkomen. Te veel mensen vallen na detentie terug in de criminaliteit met overlast en maatschappelijke schade als gevolg.

Hoe gaan we onze ambities realiseren?

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Wat doen we daarvoor?
Zorgverlening	Onze inwoners zijn zo lang mogelijk zelfredzaam. Voor diegenen, die dat niet meer kunnen bieden wij ondersteuning, via maatwerk.	We benaderen onze inwoners persoonsgericht via huisbezoeken en laagdrempelige inloopsprekken.
		We zetten in op dagbesteding voor inwoners en ondersteuning van mantelzorgers.
		Er is preventieve ondersteuning bij zowel jongeren, volwassenen als senioren – rondom ingrijpende levensgebeurtenissen.
		We zetten in op een HBEL- pilot met laagdrempelige begeleiding en nauwe samenwerking met het voorveld als alternatief voor geïndiceerde begeleiding.
		Er is structureel overleg met partners om onder andere lotgenotencontacten te behouden en te stimuleren.
Zorgvoorzieningen		Dagbesteding is in het Huis van Eemnes aanwezig.

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Wat doen we daarvoor?
	Het Huis van Eemnes wordt "De Huiskamer van Eemnes".	In het Huis van Eemnes houdt de budgetcoach spreekuur voor hulp bij het invullen van formulieren. In 2020 zijn de Schuldhulpmaatjes gestart. Er wordt gewerkt aan hulp bij het invullen van formulieren.
	Eemnes als dementievriendelijke gemeente.	Er is een zorgvoorziening voor mensen met dementie gerealiseerd in de Eemhof (in 2019).
Minimabeleid	Minimabeleid verruimen.	De verruiming van de inkomensgrens naar 120% van de bijstandsnorm voor vergoedingen aan minima wordt in 2021 geëvalueerd.
Terugkeer recidivisten na detentie	We willen recidivisten na detentie voorkomen.	We begeleiden mensen uit detentie naar een goede terugkeer in de samenleving via inzet van het interventieteam HBEL en andere maatschappelijke partners.
Statushouders	Statushouders zo snel mogelijk laten participeren en integreren in Eemnes.	In samenwerking met diverse partijen waaronder Vluchtelingenwerk en Goede Buren willen we de begeleiding van statushouders verbeteren, waardoor integratie sneller tot stand komt. Een belangrijk onderdeel zijn activiteiten gericht op het voorkomen van taalachterstanden.
		We hebben actief contact met ondernemers om statushouders te laten instromen in werkproces.

Betrokkenheid verbonden partijen

Maatschappelijke zaken HBEL (gemeente Huizen)

Maatschappelijke zaken HBEL wordt uitgevoerd door gemeente Huizen. Hierbinnen vindt de uitvoering van de WMO, Participatiewet, leerlingenvervoer en schuldhulpverlening plaats.

Regio Gooi- en Vechtstreek

Door de Regio Gooi en Vechtstreek worden specifieke gemeentelijke taken binnen het sociaal domein uitgevoerd. Daarnaast is een deel van de inkoop en het contractbeheer van maatwerkvoorzieningen in het sociaal domein belegd bij de regio.

GGD Regio Utrecht

De GGD Regio Utrecht voert in het kader van de Wet Publieke Gezondheidszorg voor de gemeente de taken uit op het gebied van Gezondheidszorg(bescherming en bevordering), Inspectie kinderopvang, Ouderenzorg, Epidemiologie en bestrijding Infectieziekten.

Kaderstellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders	
Lokale keuzenota sociaal domein	2014
Verordening sociaal domein gemeente Eemnes 2018	2020
Doelstellingen-Afspraken-Resultaten Versa Welzijn	2020
Beleidsplan bescherming en opvang	2018
Verordening Adviesraad sociaal domein HBEL	2017
Regionaal Programma Volwasseneducatie Regio Gooi en Vechtstreek	2016

Speerpunten en ontwikkelingen

Nieuwe vorm van begeleiding

De financiële houdbaarheid van de individuele voorzieningen bij wmo staan onder druk. Het aantal en de omvang van indicaties neemt toe. Individuele voorzieningen worden door consultants en huisartsen ingezet, terwijl ook andere oplossingen mogelijk kunnen zijn. Met een pilot maken we van lichte begeleiding een laagdrempelige voorziening zonder indicatie en versterken we de samenwerking tussen deze begeleiding en het voorveld. Deze begeleiders kunnen kortdurende ondersteuningstrajecten bieden, werken samen met andere vormen van ondersteuning in het voorveld, zetten zo nodig door naar maatwerkvoorzieningen en monitoren actief de inzet. Samen met onze inwoners komen we tot maatwerkoplossingen bij hulpvragen. Regels mogen daarbij niet in de weg staan.

Statushouders en Wet Inburgering

De huisvesting van statushouders gespreid in het dorp houden we op orde.

Door de invoering van de nieuwe inburgeringswet vanaf 1 juli 2021 wordt de regie over de inburgering weer overgedragen aan gemeenten. Hierdoor kan een persoonlijk plan voor inburgering én participatie worden gemaakt voor nieuwkomers. In de eerste helft van 2021 wordt het uitvoeringsplan inburgering geïmplementeerd. De inzet van coaches in het programma statushouders binnen Zicht op Werk wordt voortgezet. Zij geven intensieve begeleiding naar werk of opleiding. Met de pilots 'Brede Intake' en 'vroegtijdige integratie' wordt de uitvoeringsdienst voorbereid.

Goede Buren

We geven subsidie aan Goede Buren voor ondersteuning van statushouders in Eemnes. Dat doen zij o.a. door het organiseren van een wekelijkse koffie-ochtend in het Huis van Eemnes en het begeleiden individuele statushouders. Goede Buren levert met het Taalcafé en Taalmaatjes een belangrijke bijdrage aan de taalontwikkeling. Het buddyproject wordt uitgevoerd i.s.m. Vluchtelingenwerk en het textielatelier Knipoog i.s.m. Versa welzijn.

Sociale activering

Versa geeft op twee niveaus de sociale activering vorm en inhoud. Door het aanbieden van dagopvang voor voornamelijk deelnemers met een ggz-achtergrond in het Huis van Eemnes. Zij ontmoeten elkaar

elke week in een vaste groep in een ruimte in het Huis van Eemnes, drinken koffie en doen gezamenlijk iets creatiefs of sportiefs. Ook in 2021 wordt deelname gestimuleerd.

Voorts door als makelaar deelnemers te activeren tot het deelnemen en/of organiseren van vrijwilligersactiviteiten (Tijd voor meedoen). Dit laatste levert gemiddeld tien bemiddelingen per jaar op.

Volwasseneneducatie

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het organiseren van een passend opleidingsaanbod voor laaggeletterde inwoners. De Wet educatie beroepsonderwijs (WEB) stelt het opstellen van een regionaal programma verplicht. In 2021 komt er een nieuw regionaal programma Volwasseneducatie Gooi en Vechtstreek. Voor vragen en advies over leren lezen, spreken en schrijven van de Nederlandse taal en het werken met de computer kunnen inwoners terecht bij het Digi & Taalhuis. Ook zet de gemeente haar informatiekanaal in om het thema laaggeletterdheid en ondersteuningsmogelijkheden meer bekendheid te geven. Daarnaast besteden wij aandacht aan dit thema binnen de eigen gemeentelijke organisatie.

Huis van Eemnes

Vanaf 2020 is het Huis van Eemnes in bedrijf als 'huiskamer' van Eemnes. Ook de bibliotheek is onderdeel van het Huis van Eemnes. Bijna alle sociale, maatschappelijke, culturele en sportieve activiteiten vinden plaats in dit huis. De programmaraad is verantwoordelijk voor een gevarieerd aanbod, dat bijdraagt aan een gezonde exploitatie van het Huis van Eemnes. Om de ambities op het terrein van de inclusieve samenleving en het sociaal domein waar te kunnen maken is het budget voor sociaal-cultureel werk vanaf 2020 structureel met € 15.000 verhoogd.

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

09. Sociale Samenhang	Realisatie 2019	Begr. 2020 na wijz.	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	-79.442	-82.900	-43.000	-43.000	-43.000	-43.000
Lasten	2.220.042	2.201.217	2.051.896	2.039.595	2.050.966	2.039.336
Saldo	2.140.599	2.118.317	2.008.896	1.996.595	2.007.966	1.996.336

Toelichting verschillen

Op het programma Sociale Samenhang is ten opzichte van de begroting 2020 een voordeel ontstaan van € 109.000, bestaande uit de hieronder opgenomen verschillen.

09. Sociale Samenhang	Begr. 2020 na wijz.	Begroting 2021	verschil 2021 -/- 2020	V/N
Meerjarenbegroting 2020 - 2023	2.118.317	2.095.013	-23.304	V
Kaderbrief 2021 (incl. DVO)	-	-202.742	-202.742	V
Nieuwe mutaties 2021 - 2024	-	116.625	116.625	N
Saldo	2.118.317	2.008.896	-109.421	V

Kaderbrief 2021

€ 202.700 V

- Sociaal Domein WMO € 73.100 N
- Geen bijdrage van provincie Utrecht voor vervoer € 26.900 N

- Bijdrage regio G&V begroting 2021-2024 € 15.000 V
- DVO verlaging € 287.700 V

Nieuwe mutaties 2021-2024

€ 116.600 N

Budget voor dak- en thuislozen € 32.100 N

Dit betreft een incidenteel budget dat de overheid beschikbaar heeft gesteld in 2020 en 2021, in totaal 50.000. Tegenover deze uitgaven staat dus een extra uitkering in het gemeentefonds.

Structurele inzet budgetcoach € 50.000 N

Bij wijze van project is sinds 2019 een budgetcoach ingezet. Deze inzet wordt nu structureel gemaakt.

Opheffen stelpost nieuw beleid WMO € 25.000 V

Sinds 2019 resteert een stelpost voor nieuw beleid waarmee het college in staat gesteld wordt snel in te spelen op nieuwe initiatieven. Van deze stelpost wordt geen gebruik gemaakt omdat hiervoor andere budgetten voldoende zijn, zoals preventief voorveld of bewonersinitiatieven.

Diverse mutaties subsidies € 1.500 N

Dit betreft het saldo van diverse mutaties. De voornaamste betreffen 2 subsidies die met ingang van 2021 structureel verstrekt worden: St. De Zonnebloem Eemnes en St. Voor Elkaar Eemnes (Schuldhulpmaatje), resp. € 5.563 en € 3.350. Daarnaast is een correctie gedaan op subsidie GALM die al elders begroot staat (€ 7.000 voordeel). De subsidies zijn verrekend met de in de kaderbrief opgenomen stelpost subsidies van € 50.000.

Regionaal WMO-vervoer € 21.000 V

Op het regionale taxivervoer wordt een voordeel verwacht als gevolg van uitvoering door de Regio Gooi en Vechtstreek.

Woon- en vervoersvoorzieningen € 61.500 N

In de laatste drie jaar is een aanzienlijke stijging in kosten te zien. Dit betreft zowel individuele vervoersvoorzieningen waarbij zowel het aantal aanvragen als de complexiteit (en dus kosten) van de voorziening toenemen. Historisch gezien kunnen de kosten van woonvoorzieningen per jaar sterk verschillen. We zien nu echter een constante stijging. Deze wordt voornamelijk veroorzaakt door de jaarlijkse toename in aantal trapliften.

Maatwerkvoorzieningen 18+ € 31.400 N

Hiervoor is bij de kadernota al € 73.100 opgenomen. Dit betekent in totaal dit jaar dus een stijging van € 104.500. Deze stijging is met name gebaseerd op de omvang van de kosten in 2019. Dit betreft:

- Huishoudelijk hulp: € 30.000
- Begeleiding en dagbesteding: € 55.000
- Persoonsgebonden budget: € 19.500

NB: ook in de eerste helft van 2020 zien we een verdere stijging van kosten. Vanwege de onzekerheid van oorzaak hiervan (als gevolg van de omstandigheden in de corona-crisis) is deze stijging bij de begroting van 2021 buiten beschouwing gelaten.

Uitvoeringskosten Wet Inburgering € 12.300 N

De uitvoering van de Wet Inburgering wordt opnieuw overgeheveld naar gemeenten. Voor de uitvoeringskosten ervan krijgt de gemeente extra middelen in het gemeentefonds. Ter hoogte van dit bedrag is geld gereserveerd voor de uitvoering door de HBEL.

Apparaatskosten HBEL € 47.000 V

Op basis van de begroting van de HBEL kan het budget naar beneden worden bijgesteld.

Overhevelingen uit programma Jeugd € 21.800 N

Verplaatsing van twee budgetten die stonden bij programma Opgroeien in Eemnes maar thuishoren in programma Sociale Samenhang. Dit betreft buurtbemiddeling en Save 18+.

Toelichting mutaties reserves

Cijfermatig zijn de mutaties op de reserves overeenkomstig de BBV-regelgeving niet opgenomen in de cijfers per programma. Deze zijn gezamenlijk opgenomen in het hoofdstuk Mutaties reserves.

Voor het inzicht worden de mutaties die verband houden met dit programma hieronder getoond:

Omschrijving	2019	2020	2021	2022	Reserve
Dekking Sociaal Domein uit reserve	--- zie programma 8 ---				Sociaal Domein
Totaal	-	-	-	-	

PROGRAMMA 10 - SPORT, CULTUUR EN VRIJE TIJD

De maatschappelijke opgave

Een gezonde leefomgeving stelt inwoners in staat om optimaal gebruik te maken van faciliteiten om gezond te bewegen, te ontmoeten en te ontspannen. Mensen leven langer en willen gezond ouder worden. Gezonde voeding en een gezond gewicht is hiervoor een eerste vereiste. Wij willen onze inwoners en onze medewerkers voorlichten wat een gezonde leefstijl inhoudt en hen stimuleren om gezonde eetgewoonten aan te nemen. Sport- en cultuurbeleving zijn hierbij belangrijke ingrediënten; het bevordert fitheid en mentale weerbaarheid, maar het vergroot ook de sociale samenhang en de leefbaarheid.

Sport is een van de grootste bronnen van vrijwilligerswerk en vrijwillige inzet. Vanuit dit perspectief kan sport bijdragen aan zelfredzaamheid van onze inwoners en participatie in onze samenleving. Wij hebben een sterk verenigingsleven in Eemnes. Dat willen we zo houden en indien mogelijk versterken. Wij willen de sportverenigingen stimuleren om sport ook voor nieuwe doelgroepen bereikbaar te maken en hiervoor samenwerkingsverbanden aan te gaan met organisaties in Eemnes. Zo blijven onze verenigingen voortdurend onderdeel van de veranderende samenleving. Bijvoorbeeld door een 'open vereniging' te worden die ook beweegaanbod heeft voor kwetsbare doelgroepen.

Wij stimuleren de sport- en cultuurbeleving voor iedereen. Maatschappelijke doelen binnen het sociaal domein worden verbonden aan sport, bewegen en cultuurbeleving. Een voorbeeld hiervan is het Huis van Eemnes waar eenvoudige dagbesteding aangeboden wordt. Hiermee wordt ingezet op de bestrijding van sociaal isolement, verbetering van de (geestelijke) gezondheid en maatschappelijke participatie van onze inwoners.

Wij dragen met ons beleid bij aan de volgende Global Goals:

- toegang voor iedereen tot veilig, voedszaam en voldoende voedsel
- gezonde levens, bevorderen welzijn van mensen van alle leeftijden
- sociale, economische en politieke insluiting van iedereen, gelijke kansen scheppen
- veilige en duurzame steden

Onze ambities

- Wij zorgen voor een brede toegankelijkheid tot kunst, cultuur en sport. Mensen met een kleinere portemonnee kunnen een beroep doen op de fondsen die hiervoor door de gemeente ter beschikking gesteld zijn.
- In Eemnes hebben we goede voorzieningen voor sport, recreatie en ontmoeting. Dit willen wij ook voor de toekomst zo houden en dat betekent dat we permanent met inwoners in gesprek

blijven. Sportverenigingen stimuleren wij om 'open verenigingen' te worden en ook te voorzien in beweegaanbod voor kwetsbare doelgroepen.

- Wij stimuleren onze inwoners actief om in te zetten op een gezonde leefstijl door meer te bewegen en gezond te eten. Dit doen we onder andere door het inzetten van de aanpak Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG) en door het meewerken aan een Rookvrije Generatie.

Hoe gaan we onze ambities realiseren?

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Wat doen we daarvoor?
Toegankelijkheid voorzieningen voor minima	Brede toegankelijkheid tot kunst, cultuur en sport.	Regelingen voor minima zijn beter bereikbaar geworden o.a. via de budgetcoach. Dit gaat om gebruik bibliotheek, Jeugdfonds Sport en Cultuur, deelname kunst- en cultuuruitingen. We zetten een digitaal platform in ten behoeve van het kindarrangement.
Voorzieningen	Goede voorzieningen voor sport, recreatie en ontmoetingen behouden.	Sportverenigingen stimuleren we om zogenaamde 'open club' te worden en te voorzien in beweegaanbod voor kwetsbare doelgroepen.
		In het Huis van Eemnes wordt invulling gegeven aan een nieuw concept en de programmering van activiteiten met behulp van een programmaraad.
		Samen met het Huis van Eemnes, de SV Eemnes en de tennisvereniging samenwerkingsverbanden onderzoeken, zoals gezamenlijke inkoop van de horeca en het samen uitvoeren van evenementen.
Leefstijl	Stimuleren dat inwoners actief inzetten op gezonde leefstijl door meer te bewegen en gezond te eten.	We creëren een gezond opgroei-klimaat voor onze jongeren. We gebruiken de landelijke aanpak JOGG. Deze continueren we met drie jaar (2021-2024).
		We werken mee aan Rookvrije Generatie i.s.m. de GGD
		Uitvoeren van een volwassenensportfonds.
		We onderzoeken de behoefte aan een beweegtuin voor senioren.
Kunst en cultuur	Stimuleren van een klimaat waarin kunst- en cultuuruitingen kunnen floreren.	We faciliteren het organiseren van kunstcafés en andere culturele uitingen voor iedere organisatie die daarvoor een goed plan in dient.

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Wat doen we daarvoor?
		We stimuleren kunsteducatie op basisscholen, met het programma 'Kunst Centraal'.
		Faciliteren van exposities samen met de BEL Art Kunstcommissie.
		In 2019 is op een kinderdagverblijf, als pilot, kunsteducatie voor kinderen tussen de 2 en 4 jaar oud georganiseerd. Of deze pilot vervolg krijgt in 2021 is nu nog niet bekend, dat is afhankelijk van de evaluatie die nog niet heeft plaatsgevonden.
		Een belangrijk speerpunt in de kunst en cultuurnota is het breed onder de aandacht brengen van de Eemnesser identiteit. Hiervoor is een dorpsdichter aangesteld.

Betrokkenheid verbonden partijen

Niet van toepassing.

Kaderstellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders	
Nota 'van koe tot kunst' met uitvoeringsplan	2010
Verordening investeringssubsidie sport	2009
Beleidsregels en Uitvoeringsregels MO	2012
Nota Sport, bewegen en meedoen	2018

Speerpunten en ontwikkelingen

Huis van Eemnes

Vanaf januari 2020 is het Huis van Eemnes operationeel. Nadruk ligt op het goed samenwerken van alle partijen in het Huis van Eemnes, zodat er een mooi aanbod is dat door de programmaraad wordt samengesteld. Een gezonde exploitatie en beheer blijft de komende jaren aandacht vragen; de stichting is op afstand gezet en moet zich als cultureel onderkomen in Eemnes en omgeving een positie verwerven.

Sport- en beweegstimulering

In 2021 blijven we verder inzetten op sportstimulering vanuit de Nota Sport, Bewegen en Meedoen. We continueren de JOGG-aanpak en zetten onze beweegcoaches nog meer in op de doelgroepen jongeren en ouderen. Er wordt daarbij ingezet op meer samenwerking met het welzijnswerk en het Huis van Eemnes.

Sportakkoord

In 2020 is het Lokale Sportakkoord afgesloten voor de duur van drie jaar. Met dit akkoord wordt een extra stimulans gegeven aan de sport in Eemnes. Ook worden verenigingen ondersteunt door NOC*NSF om

organisatorisch en op maatschappelijk vlak ontwikkelingen te maken. Uitvoering van het akkoord is belegd bij diverse partners in het maatschappelijke veld, zoals de beweegcoaches, de sportverenigingen en welzijnspartners.

Speelplan

Op basis van het in 2020 vast te stellen speelplan passen we acht speelplekken in overleg met omwonenden en jeugd aan met als uitgangspunten meer natuurlijk en avontuurlijk spelen en meer spelaanleidingen. De beweegcoach is betrokken in dit project en zal in het kader van bewegen in de openbare ruimte vanuit het Sportakkoord ook sport en spel aanbieden.

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

10. Sport, cultuur en vrije tijd	Realisatie 2019	Begr. 2020 na wijz.	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	-473.843	-730.294	-718.315	-718.315	-718.315	-718.315
Lasten	1.857.035	2.050.830	1.923.302	1.904.011	1.880.512	1.879.012
Saldo programma	1.383.192	1.320.536	1.204.987	1.185.696	1.162.197	1.160.697

Toelichting verschillen

Op het programma Sport, Cultuur en Recreatie is ten opzichte van de begroting 2020 een voordeel ontstaan van € 116.000, bestaande uit de hieronder opgenomen verschillen.

10. Sport, cultuur en vrije tijd	Begr. 2020 na wijz.	Begroting 2021	verschil 2021 -/- 2020	V/N
Meerjarenbegroting 2020 - 2023	1.315.536	-1.037.889	-2.353.425	V
Begrotingswijzigingen 2020	5.000	-	-5.000	V
Kaderbrief 2021 (incl. DVO)	-	21.598	21.598	N
Nieuwe mutaties 2021 - 2024	-	2.221.278	2.221.278	N
Saldo	1.320.536	1.204.987	-115.549	V

Begrotingswijzigingen 2020

€ 5.000 V

Betreft incidentele budgetten 2020 (vervallen in 2021)

- Kernrandvisie € 5.000 V

Kaderbrief 2021

€ 21.600 N

- DVO verhoging € 20.100 N

Nieuwe mutaties 2021-2024

€ 2.221.300 N

De Hilt

€ 2.231.400 N

In de meerjarenschijf 2021 van de begroting 2020 was de verkoopopbrengst van de Hilt geraamd, evenals de toevoeging hiervan aan de reserve kapitaallasten. De herontwikkeling van de Hilt is in 2020 opgenomen in een grondexploitatie. De winst van deze grondexploitatie is voor 2022 geraamd op PRG 7 Ruimtelijke Ontwikkeling.

Huis van Eemnes € 29.100 V

Uw raad is via een raadsinformatiebrief geïnformeerd over het Huis van Eemnes. Op basis hiervan zijn de ramingen geactualiseerd.

- Onderhoudskosten	€ 14.800 N
- Huur	€ 13.000 N
- Stelpost kapitaallasten	€ 40.900 V
- Kapitaallasten integraal financiering	€ 16.000 V

Subsidies € 7.400 N

Voor 2021 is de subsidie van de bibliotheek verhoogd met € 3.900 als gevolg van een extra bijdrage Digi en Taalhuis.

Daarnaast is de subsidie voor GALM (€ 2.000) van het PRG 11 overgeheveld naar dit programma.

De overige sportsubsidies zijn geactualiseerd en verrekend met de op PRG 11 opgenomen stelpost subsidies uit de kadernota.

Kunst en Cultuur € 12.000 N

In de in 2019 vastgestelde nota Reserves en Voorzieningen is opgenomen dat de reserve Gemeenschap, Cultuur en Sport vrijvalt naar de Algemene Reserve. Tegelijkertijd is besloten om vanaf 2021 een structureel bedrag van € 12.000 op te nemen, gelijk aan de tot dan toe jaarlijkse onttrekking aan deze reserve.

Wandelroutes € 1.300 N

Dit bedrag is opgenomen voor het onderhoud van de uitbreiding wandelroutes van het Wandelroutenetwerk.

Kapitaallasten € 2.400 V

De kapitaallasten hebben betrekking op de kunstgrasvelden. Het voordelig verschil is het effect van het lagere rentepercentage.

Toelichting mutaties reserves

Cijfermatig zijn de mutaties op de reserves overeenkomstig de BBV-regelgeving niet opgenomen in de cijfers per programma. Deze zijn gezamenlijk opgenomen in het hoofdstuk Mutaties reserves.

Voor het inzicht worden de mutaties die verband houden met dit programma hieronder getoond:

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	Reserve
Kunstgrasvelden Onderbouw	-7.767	-7.767	-7.767	-7.767	Kapitaallasten
Kunstgrasvelden Hekwerk etc.	-15.395	-15.395	-15.395	-15.395	Kapitaallasten
Kunstgrasvelden Bovenbouw	-98.811	-98.811	-98.811	-98.811	Kapitaallasten
Totaal	-121.973	-121.973	-121.973	-121.973	

PROGRAMMA 11 - OPGROEIEN IN EEMNES

De maatschappelijke opgave

In Eemnes is het heerlijk opgroeien. Eemnesser kinderen kunnen naar een basisschool dichtbij huis en er zijn voldoende voor- en vroegschoolse voorzieningen. De afstemming tussen het onderwijs en deze voorzieningen is in het kader van de doorgaande leerlijn van belang. Soms gaat opgroeien niet vanzelf. Jeugdproblematiek komt ook in Eemnes voor en het beroep op jeugdhulp neemt toe. Door het Jeugd en Gezinsteam hebben we veelal vroegtijdig inzicht in de problemen van onze jongeren waarmee we ze ook snel en adequaat kunnen ondersteunen. In de komende jaren willen wij preventie en integraal werken voorop blijven zetten. Wij willen het voorveld versterken en vaker benutten waardoor zwaardere zorg in de toekomst voorkomen kan worden. Het voordeel van een kleine gemeenschap als Eemnes is dat we elkaar kennen en dus ook kunnen helpen. Wij willen onze netwerken versterken om kinderen met een zorgvraag zo veel mogelijk in ons dorp op te kunnen vangen.

In Eemnes hebben we het kindarrangement opgezet vanuit het gegeven dat één op de acht kinderen in Nederland door het lage inkomen van hun ouders niet kan meedoen aan activiteiten die voor leeftijdsgenootjes heel gewoon zijn. Een kindarrangement kan digitaal worden aangevraagd.

Het jeugd- en jongerenwerk richt zich op de jeugd tot 14 jaar. De mogelijkheid tot ontmoeten, ook voor oudere jeugd, is belangrijk. Een nieuwe JOP (Jongeren Ontmoetings Plaats) bij Impuls draagt hieraan bij. Op basis van een

evaluatie behoren extra JOP's tot de mogelijkheden. Bij het Huis van Eemnes is het skatepark en het basketbalveld aangepast. Ontmoeting en sociale vaardigheden dragen bij aan het welzijn van onze jeugd.

Wij dragen met ons beleid bij aan de volgende Global Goals:

- einde aan de armoede, gelijke toegang tot basisvoorzieningen en gelijke economische rechten
- gezonde levens, bevorderen welzijn van mensen van alle leeftijden
- goed en inclusief onderwijs en levenslang leren

Onze ambities

- Voor jongvolwassenen (18-23) met een zorgvraag zorgen wij voor een soepele overgang van het Jeugd- en Gezinsteam naar SoZa HBEL.
- Wij bestrijden kindarmoede door het inzetten van het kindarrangement via een digitaal platform.
- Onze scholen zijn veilig en waar mogelijk duurzaam.
- Onze scholen hebben het vignet gezonde school.
- Voor kinderen die een extra zorgvraag hebben bemiddelen wij in passend onderwijs. Wij faciliteren het gesprek hierover op scholen en zorgen voor goede netwerken tussen zorgstructuren.
- Er is extra ondersteuning voor peuters van 2 en 3 jaar waarbij een dreigende achterstand in hun ontwikkeling wordt vastgesteld. Het consultatiebureau beoordeelt dit en verstrekt de indicatie.

- Wij detecteren problematiek vroegtijdig door goede afspraken met de zorgadviesteams in het onderwijs, huisartsen, sportverenigingen, kindcentra, etc.
- Wij willen de preventie verder uitbouwen. Effectieve hulpverlening in de eerste periode is belangrijk is om op latere leeftijd zorg te voorkomen. Wij willen een lokale coalitie Kansrijke Start vormen en van daaruit hulp bij opvoeden laagdrempelig aanbieden aan jonge ouders.
- Veel jeugdproblematiek is terug te leiden tot problemen van schulden, armoede en de draagkracht van eenoudergezinnen. Wij zetten in op het wegnemen van factoren die van invloed zijn op jeugdproblematiek.
- Wij houden lokaal de regie over de inkoop van jeugdzorg door ambtelijk en bestuurlijk nadrukkelijk te participeren in de samenwerkingsverbanden die de inkoop verzorgen. Daarbij sluiten we aan bij de uitvoering van het transformatieplan dat vanuit de regio wordt aangestuurd door een gemeentelijke transformatiemanager.

Hoe gaan we onze ambities realiseren?

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Wat doen we daarvoor?
Kindarmoede	Kinderarmoede bestrijden.	Het kindarrangement inzetten met gebruik van een digitaal platform om de toegankelijkheid van de regelingen laagdrempeliger te maken.
Jeugdzorg	Preventieve inzet verder uitbouwen, bevorderen van zelfredzaamheid, stimuleren van de participatie jeugdigen in de woon- en leefomgeving. En het beroep op (specialistische) zorg af te laten nemen door het preventief voorveld en lichtere vormen van hulp optimaal te benutten en te versterken.	Problematiek vroegtijdig detecteren door goede afspraken te maken met zorgadviesteams in onderwijs, sportverenigingen, huisartsen, kindcentra, etc.
		Zorgen voor goede samenwerking tussen jeugd- en jongerenwerker en medewerkers Huis van Eemnes.
		Inzetten op JIM (Jouw Ingebrachte Mentor) en deze een gelijkwaardige rol geven bij gesprekken met hulpverleners.
		Jeugd- en gezinsteam (JGT) maximaal inzetten op preventie en zorgen dat benodigde disciplines binnen het JGT team aanwezig zijn.
		Begeleiding van jeugdigen en ouders bij voorkeur laten uitvoeren door het Jeugd- en Gezinsteam.
		Inzetten op samenwerking JGT, sociaal wijkteam, jeugd- en jongerenwerker en de budgetcoach. In deze samenwerking een integrale aanpak met een gezamenlijk plan en regisseur hanteren.
		Preventieve programma's ontwikkelen rondom ingrijpende levensgebeurtenissen (zwangerschap, scheiding, werkloosheid ouders, gepest worden, etc.)

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Wat doen we daarvoor?
		Met de impuls vanuit het ministerie van VWS een lokale coalitie Kansrijke Start opzetten. Daarbij inzetten op versterken ondersteuning van nieuwe ouders (tijdens zwangerschap en in het eerste levensjaar). Inzetten op het integraal werken volgens het principe één gezin, één plan en zoveel mogelijk één gezicht. Het gebruik van de verwijzindex risicojongeren (VIR) verbeteren bij professionals werkzaam met jeugdigen uit Eemnes. Inzetten op versterken preventieve netwerken en een aantal pleeggezinnen rekruteren. Innovaties binnen preventie en jeugdhulp signaleren en toepassen. Inzetten op het verbeteren en faciliteren van de overgang 18-18+.
Voorzieningen voor jongeren	Zorgen voor goede voorzieningen voor de jongeren.	De behoefte aan extra JOP's onderzoeken samen met jeugd en jongerenwerker en in overleg met omwonenden. Jongerencentrum Impuls wordt gerenoveerd en verduurzaamd.
Onderwijs	Zorgen voor goede, gezonde en veilige onderwijsvoorzieningen.	Oplossen binnenklimaatprobleem en verduurzaming Clusterschool. Voor kinderen met een extra zorgvraag bemiddelen in passend onderwijs. Stimuleren dat scholen kiezen voor een 'gezonde school aanpak'. Overleg met scholen over aanleg schooltuinen.
VVE en kinderopvang	Bevorderen van de doorgaande leerlijn tussen Voor- en vroegschoolse voorziening.	Organiseren van de Voor- en vroegschoolse educatie (VVE). Afspraken met GGD en VVE worden vastgelegd in een convenant. Uitvoering regeling voor ouders die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag. Doorontwikkelen beleid Voor- en Vroegschoolse educatie (VVE) in samenwerking met Laren en Blaricum.
Bewegingsonderwijs	Duidelijkheid gymvervoer Mariaschool en de Zuidwend	Scenariokeuze realiseren.

Betrokkenheid verbonden partijen

Regio Gooi- en Vechtstreek

De Regio Gooi en Vechtstreek voert een aantal taken voor Eemnes uit, waaronder de uitvoering en de handhaving van de leerplicht.

Regio Amersfoort

In de jeugdzorgregio Amersfoort (voorheen genaamd jeugdzorgregio Eemland) werkt de gemeente Eemnes samen met de gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Leusden, Soest en Woudenberg voor de inkoop van de jeugdhulp, monitoring en sturing, relatiebeheer en account- en contractmanagement. Bovenregionaal wordt er in de zes Utrechtse Jeugdzorgregio's en twee centrumgemeenten Utrecht en Amersfoort samengewerkt wanneer het gaat om de contractering van gecertificeerde instellingen (GI's) voor Veilig Thuis Utrecht (VT) en de organisatie van (preventieve) jeugdbescherming (JB) en jeugdreclassering (JR).

GGD Regio Utrecht

De GGD Regio Utrecht voert in het kader van de Wet Publieke Gezondheidszorg voor de gemeente Eemnes de taken uit op het gebied van Jeugdgezondheidszorg en verzorg de inspecties van de kinderopvang.

Kaderstellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders	
Statuten Stichting Basisonderwijs Gooi- en Vechtstreek	2017
Verordening Onderwijshuisvesting	2015
Verordening financiële en materiële gelijkstelling basisonderwijs	2015
Convenant Voor- en Vroegschoolse Educatie gemeente Eemnes 2020-2022	2019
Verordening Jeugdhulp	2019
Subsidieverordening 'Elke peuter een kans! 2020-2022'	2019
Convenant eerste opvangonderwijs	2017
Beleidsplan Jeugd 2019 – 2022 Gemeente Eemnes	2017
Verordening sociaal domein gemeente Eemnes 2018	2020
Beleidsnotitie kindarrangement voor de gemeenten HBEL	2018
Beleidsregels toezicht en handhaving Wet kinderopvang gemeente Eemnes	2020

Speerpunten en ontwikkelingen

Beleidsplan Jeugd 2019 – 2022

In het najaar van 2018 is het nieuwe beleidsplan Jeugd 2019 – 2022 door de raad vastgesteld. Het beleidsplan dient als kader voor het (verder) vormgeven van de transformatie en het jeugdstelsel voor de gemeente Eemnes, rekening houdend met de lokale uitdagingen. Het beleidsplan heeft tot doel meer preventief én integraal te gaan werken, het preventief voorveld én lichtere vormen van hulp optimaal te benutten en te versterken om daarmee het beroep op (specialistische) zorg af te laten nemen. Om de ambitie, de regionale en lokale opgaven te realiseren en aan te pakken, zijn deze vertaald naar drie maatschappelijke opgaven: Gezond opgroeien, Meedoen en zelfredzaamheid en Gezond zijn. Om deze opgaven te realiseren is een uitvoeringsplan met actiepunten opgesteld. Hier zijn activiteiten en projecten gekoppeld die samen met de lokaal maatschappelijke partners en de eerstelijnszorg nader uitgewerkt worden. Hiermee zetten we maximaal in op preventie en samenwerking waarbij het Jeugd- en

Gezinsteam (JGT) een belangrijke rol en positie inneemt en de eigen kracht van jeugdigen en ouders wordt versterkt.

Voorbeelden van activiteiten en projecten zijn: een training van de budgetcoach rondom signaleren en aanpak van armoede voor de medewerkers van het JGT, het inzetten op de verbetering van de samenwerking met Samen Veilig en opstarten van een lokale coalitie met de impuls van het actieprogramma Kansrijke Start van het ministerie van VWS. De eigen begeleiding vanuit het Jeugd- en Gezinsteam zal verder vorm krijgen en zo veel als mogelijk worden ingezet. Waar mogelijk zullen zwaardere zorgvormen afgeschaald worden naar het (preventieve) voorveld. Het inzetten van ondersteuningsprogramma's als Buurtgezinnen kan daar mogelijk een bijdrage aan leveren. In samenwerking met de regio zal hiervoor worden ingezet op werving van meer lokale (netwerk)pleeggezinnen. De samenwerking in Eemnes zal verder versterkt worden door elkaar te ontmoeten en met elkaar samen te werken in het Huis van Eemnes, bijvoorbeeld bij de inloop van de budgetcoach.

18- naar 18+

In 2019 zijn er themabijeenkomsten gehouden tussen het JGT en diverse afdelingen van Uitvoeringsdienst Maatschappelijke Zaken om goede samenwerking en doorverwijzing te bewerkstelligen. Er zijn verdere samenwerkingsafspraken gemaakt, met als speerpunt jongeren tussen de 18- en 18+ goed in beeld te houden en te zorgen dat er is sprake van een warme overdracht.

Signaleringsnetwerk Jeugd

Met de partners het Interventieteam, Versa (jongerenwerk), Politie en Halt zijn afspraken gemaakt over een aanpak van jongerenoverlast. In 2021 wordt deze aanpak gecontinueerd. De aanpak is enerzijds het vroegtijdig, snel en consequent reageren op overlasterisituaties gepleegd door jeugdigen en anderzijds ondersteunt het kwetsbare individuele jongeren. Preventie alleen is niet voldoende. Ook wordt er door de partners opgetreden om jongeren in een traject te krijgen waarin aandacht is om hen uit de problemen te houden. Indien een lokale persoonsgerichte aanpak (lokale PGA) nodig is, zal hij/zij aangemeld worden voor triage. Het Veiligheidshuis wordt betrokken zodra de lokale PGA niet afdoende is.

Digitaal platform kindarrangement

Het rijk stelt ieder jaar gelden ter beschikking om armoede onder kinderen te bestrijden. In de HBEL worden deze middelen ingezet voor uitvoering van het kindarrangement, waarbij ondersteuning in natura wordt geleverd die direct ten goede komt aan het kind. In het kindarrangement zijn inbegrepen een fiets voor scholgaande kinderen, een vergoeding voor schoolkosten voor middelbare scholieren, een kledingpakket, sport en cultuur, recreatiezwemmen, een doe-budget en een computer- en internetregeling. In 2019 is het digitaal platform voor de uitvoering van het kindarrangement opgezet. Inmiddels laat een tussentijdse evaluatie zien dat meer gezinnen gebruik hebben gemaakt van het kindarrangement. Op basis van een tweede evaluatie eind 2020, zal de samenstelling van het kindarrangement in 2021 daar waar nodig worden aangepast.

Outreaching en coachend jongerenwerk + JIM aanpak

Ook in 2021 wordt het ambulant jongerenwerk ingezet om jongeren die niet in Impuls komen en op straat zijn, te benaderen en in beeld te brengen. Gewerkt wordt met de JIM-aanpak als basis van de ondersteuning aan jeugdigen (JIM staat voor Jouw Ingebrachte Mentor). De focus ligt op samenwerken rondom en het vergroten van het JIM-netwerk. Daarnaast blijft de samenwerking tussen het jongerenwerk en het Jeugd- en Gezinsteam een aandachtspunt.

Jeugd en Jongerenwerk Eemnes

Met de bouw van het Huis van Eemnes is de buitenruimte aangepast (o.a. skatepark, basketbalcourt). In 2020 wordt het jongerencentrum Impuls verbouwd. In 2019 is bij Impuls een Jongerenontmoetingsplek (JOP) gerealiseerd. Jongeren die daar behoefte aan hebben of waarbij de jongerenwerkers signaleren dat

extra aandacht nodig is, worden gezien en gesteund. Periodiek wordt de JOP bij het HvE geëvalueerd. In deze evaluatie wordt o.a. meegenomen: naleven van de regels, reactie van omwonenden en de fysieke uitstraling van de JOP (rondslingerend afval, etc.) Bij gebleken behoefte zullen gebiedsgericht tussen 2020 en 2021 nog twee JOP's gerealiseerd worden. Samenwerking met omwonenden en gezamenlijk draagvlak zijn belangrijk bij de realisatie van de toekomstige JOP's.

Toezicht kinderopvang

Als gevolg van aanpassingen in de Wet kinderopvang is op 21 januari 2020 het handhavingsbeleid opnieuw vastgesteld. Uitgangspunt is 'meer toezicht waar nodig, minder waar mogelijk'. Handhaving is daarin het sluitstuk en wordt ingezet als toezicht niet tot het gewenste resultaat leidt. De gemeente Eemnes legt jaarlijks verantwoording af aan het ministerie van OCW over de uitvoering van de Wet kinderopvang. Daaruit blijkt dat Eemnes voldoet aan het naleven van haar wettelijke taak om toe te zien op de kwaliteit van de diverse vormen van kinderopvang. De gemeente Eemnes heeft van de Inspectie van het Onderwijs de A-status toegekend gekregen. Met het nieuwe handhavingsbeleid wordt de A-status ook in 2021 opnieuw een ambitie.

Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)

Vanaf augustus 2020 is de gemeente verantwoordelijk voor minimaal 960 uur VVE aanbod per jaar (16 uur per week). In overleg met de VVE-partners bespreken we hoe dit vorm gegeven zal worden. De uitbreiding van 10 uur naar 16 uur per week, zorgt voor een hoger subsidiebedrag. Er is in 2020 een concept-samenwerkingsconvenant met de VVE-partners (GGD, basisonderwijs en kinderopvang). Doel is de gezamenlijke ambitie te onderstrepen: (taal)achterstanden voorkomen, tijdig te signaleren, te bestrijden en het versterken van de doorgaande lijn. Om dit te realiseren worden er samenwerkingsafspraken gemaakt. Ook in 2021 zullen de samenwerkingsafspraken geëvalueerd worden.

Realisatie scenario bewegingsonderwijs

Tot eind december 2020 gaan alle groepen van de Zuidwend en Mariaschool per touringcar naar het Huis van Eemnes. Er zijn verschillende scenario's opgesteld om tot een structurele oplossing te komen. De uiteindelijke scenariokeuze wordt met ingang van 2021 geïmplementeerd.

Stimuleren aanpak de Gezonde School

Drie scholen in Eemnes hebben in het schooljaar 2019-2020 het vignet Bewegen en Sport van de Gezonde School behaald. Ook in schooljaar 2020-2021 zullen enkele scholen zich hiervoor aanmelden. De Bewegcoaches en JOGG-regisseur ondersteunen de GGD en het onderwijs in dit traject.

Verbetering binnenklimaat en verduurzaming Clusterschool

Verdere optimalisatie van het binnenklimaat en de verdere verduurzaming wordt gemonitord en indien nodig aangejaagd. De herstelwerkzaamheden, veroorzaakt door de verbouwing, worden geschat op € 27.000. Dit is exclusief de werkzaamheden die vallen onder de verantwoordelijkheid van de beheercommissie waar de gemeente, door het verhuren van meerdere ruimtes, een groter aandeel heeft. Vooral is dit bedrag niet in de raming opgenomen.

Terugloop leerlingenaantal en evaluatie Eerste Opvangonderwijs

Het leerlingenaantal van het eerste opvangonderwijs is afgenomen waardoor het aanbod is geconcentreerd in de gemeente Hilversum. Het eerste opvangonderwijs gevestigd in Huizen en Gooise Meren is komen te vervallen. In 2021 is de evaluatie van het convenant eerste opvangonderwijs afgerond. Met deze evaluatie brengen we de afstemming in het kader van jeugdhulp en de behoefte van het regulier basisonderwijs, wat betreft het aanbieden van taalondersteuning, in beeld.

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

11. Opgroeien in Eemnes	Realisatie 2019	Begr. 2020 na wijz.	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	-200.820	-830.280	-262.002	-264.302	-264.302	-264.302
Lasten	3.934.351	3.737.039	4.414.245	4.363.741	4.257.761	4.195.167
Saldo	3.733.532	2.906.759	4.152.243	4.099.439	3.993.459	3.930.865

Toelichting verschillen

Op het programma Opgroeien in Eemnes is ten opzichte van de begroting 2020 een nadeel ontstaan van € 1.245.000, bestaande uit de hieronder opgenomen verschillen.

11. Opgroeien in Eemnes	Begr. 2020 na wijz.	Begroting 2021	verschil 2021 -/- 2020	V/N
Meerjarenbegroting 2020 - 2023	2.896.759	3.472.568	575.809	N
Begrotingswijzigingen 2020	10.000	-	-10.000	V
Kaderbrief 2021 (incl. DVO)	-	569.206	569.206	N
Nieuwe mutaties 2021 - 2024	-	110.469	110.469	N
Saldo	2.906.759	4.152.243	1.245.484	N

Begrotingswijzigingen 2020

€ 10.000 V

Betreft incidentele budgetten 2020 (vervallen in 2021)

- Plaatsing JOP € 10.000 V

Kaderbrief 2021

€ 569.200 N

- Jeugdzorg € 400.000 N
- GGD begroting 2021 € 8.400 N
- Leerlingenvervoer € 40.000 N
- Regio G&V begroting 2021 € 300 N
- Stelpost inflatie subsidies € 50.000 N
- DVO verhoging € 70.500 N

Nieuwe mutaties 2021-2024

€ 110.500 N

Maatwerkvoorzieningen Jeugd

€ 144.800 N

Hiervoor is bij de kadernota al € 400.000 opgenomen. Dit betekent in totaal dit jaar dus een stijging van € 544.800. Deze stijging is met name gebaseerd op de omvang van de kosten in 2019.

- Dit betreft zowel een stijging voor jeugdhulp als voor geëscaleerde zorg: in totaal € 584.800 N. Hierbij is bij beide vormen van jeugdhulp een stijging te zien. De stijging bij geëscaleerde jeugdzorg is mede veroorzaakt door een te lage toerekening daarvan in de begroting. In deze begroting is ook de extra subsidies aan de breed-spectrum-aanbieders en SAVE meegenomen als gevolg van groei in omvang van zorg.
- Tegenover deze stijging staat een daling van persoonsgebonden budget: € 40.000 V

NB: ook in de eerste helft van 2020 zien we een verdere stijging van kosten. Vanwege de onzekerheid van oorzaak hiervan (als gevolg van de omstandigheden in de corona-crisis) is deze stijging bij de begroting van 2021 buiten beschouwing gelaten.

Kinderopvang Buitenshuis € 20.000 N

In 2018 is gestart met de pilot kinderopvang Buitenshuis, financiering van kinderopvang in gezinnen ter voorkoming van uithuisplaatsing. Deze maatregel wordt nu structureel als maatwerk voortgezet.

Verlaging projectbudget €10.000 V

In 2019 en 2020 wordt het projectbudget voor innovatieve projecten of voorzieningen jeugd geheel besteed aan Buitenshuis. Nu deze middelen structureel worden gebudgetteerd, wordt het projectbudget verlaagd tot € 15.000.

Impulsprogramma Kansrijke Start € 4.300 N

Dit betreft een lokale coalitie om aan jonge ouders laagdrempelige zorg aan te bieden. Dit programma loopt tot en met 2022 en wordt gefinancierd door het rijk. Dat wil zeggen: tegenover deze kosten staat een doelmuttering ter hoogte van dit bedrag in het gemeentefonds.

Overhevelingen naar PRG 9 € 21.800 V

Verplaatsing van twee budgetten die beter thuishoren in programma Sociale Samenhang. Dit betreft buurtbemiddeling en Save 18+.

Subsidies € 10.700 N

Deze mutatie betreft een autonome stijging met de prijsindex voor de subsidie van Versa. Daarnaast is de subsidie van Versa uitgebreid met 1 uur extra Algemeen Maatschappelijk Werk (€ 6.600 N).

Stelpost subsidies € 9.000 V

De in de kaderbrief opgenomen stelpost subsidies is voor € 9.000 aangewend

Kapitaallasten € 26.900 V

Het voordeel op de kapitaallasten is grotendeels veroorzaakt door het effect van het lagere rentepercentage.

Toelichting mutaties reserves

Cijfermatig zijn de mutaties op de reserves overeenkomstig de BBV-regelgeving niet opgenomen in de cijfers per programma. Deze zijn gezamenlijk opgenomen in het hoofdstuk Mutaties reserves. Voor het inzicht worden de mutaties die verband houden met dit programma hieronder getoond:

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	Reserve
De Hobbitstee	-24.519	-24.519	-24.519	-24.519	Kapitaallasten
Het Noorderlicht	-664	-664	-664	-664	Kapitaallasten
Clusterschool en klimaatbeheersing	-199.664	-199.664	-199.664	-133.039	Kapitaallasten
IHP vrijval	0		-25.882	-25.882	Kapitaallasten
Dekking Sociaal Domein uit reserve	--- zie programma 8 ---				Sociaal Domein
Totaal	-224.847	-224.847	-250.729	-184.104	

De maatschappelijke opgave

Gemeenten mogen tot uiterlijk 1 januari 2022 precariobelasting op de nutsnetwerken heffen. Daarna kan geen heffing meer plaatsvinden. Dit heeft effecten voor het financieel beeld met ingang van 2022 omdat de inkomsten van ca 1 miljoen wegvallen. Onze BEL-organisatie heeft een omvang die gebaseerd is op drie kleine gemeenten die in 2008 een gezamenlijke ambtelijke organisatie opgericht heeft. De ambities uit de drie collegeprogramma's worden op haalbaarheid onderzocht, gegeven de kwantiteit en kwaliteit van onze organisatie.

Onze ambities

- Eemnes heeft een sluitende meerjarenbegroting.
- De OZB opbrengst wordt in principe alleen gecorrigeerd met de inflatie, geen extra verhoging van de OZB met uitzondering van de areaaluitbreiding.
- Een goede lastenverdeling tussen één- en meerpersoonshuishoudens.
- Uitgangspunt zijn kostendekkende bouwleges ook als die daardoor in BEL verband niet langer uniform zijn.
- Wij willen de negatieve financiële prikkel van bouwleges weghalen bij verduurzaming.
- De BEL-organisatie versterken wij daar waar het de kerntaken van de gemeente betreft, daar waar het geen kerntaken betreft kijken we naar uitbesteden, samenwerking of andere varianten.

Hoe gaan we onze ambities realiseren?

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Wat doen we daarvoor?
Inkomsten uit OZB, belastingen en leges	Geen extra verhoging van de OZB, met uitzondering van areaaluitbreiding.	Bij de OZB sluiten we aan op het inflatiecijfer van het CPB, gebaseerd op een weging van twee afzonderlijke indexcijfers.
Bedrijfsvoering BEL Combinatie	De BEL organisatie versterken op kerntaken gemeente. Daar waar het geen kerntaken betreft kijken naar uitbesteden, samenwerking of andere varianten.	In overleg met Laren en Blaricum treden t.a.v. toekomstige ontwikkeling van de ambtelijke organisatie.

Betrokkenheid verbonden partijen

Niet van toepassing

Kaderstellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders	
Verordening 212 Financieel beleid en beheer	2020
Verordening 213 Controleverordening	2004
Verordening 213 Verordening Doelmatigheid en doeltreffendheid	2004
Treasurystatuut en uitvoeringsbesluit treasury	2014
Besluit Begroting en Verantwoording met aanvullingen	2019
OZB- verordening	Nog in 2020 vast te stellen
Diverse verordeningen op de heffing van leges bijv. riolering, afval, etc.	
Verordening toeristenbelasting	

Speerpunten en ontwikkelingen

Herijking Gemeentefonds

Op 2 juni 2020 zijn er door het ministerie van BZK twee rapporten aan de Tweede Kamer gestuurd inzake de herijking van het gemeentefonds.

Zowel voor het sociaal domein als de klassieke taken laat het herverdeeleffect voor kleine gemeenten een gemiddeld negatief effect zien van respectievelijk € 58,20 en € 43 per inwoner.

Voor Eemnes zou dit neerkomen op een structureel nadeel van € 922.000.

Het definitieve verdeelmodel wordt bekend gemaakt bij de decembercirculaire 2020.

Het is gebruikelijk dat er voor herverdeeleffecten een ingroei-tijdpad wordt afgesproken. In het verleden was dit € 15 per inwoner.

Vooruitlopend hierop is in deze meerjarenraming reeds rekening gehouden met een ingroei van € 15/ inwoner vanaf 2022 oplopend tot € 45/inwoner in 2024 voor het Sociaal Domein.

De herverdeling klassieke taken is voor nu nog niet in te schatten.

Overzicht van de algemene dekkingsmiddelen

Hieronder staan de belangrijke inkomsten van de gemeente Eemnes gepresenteerd.

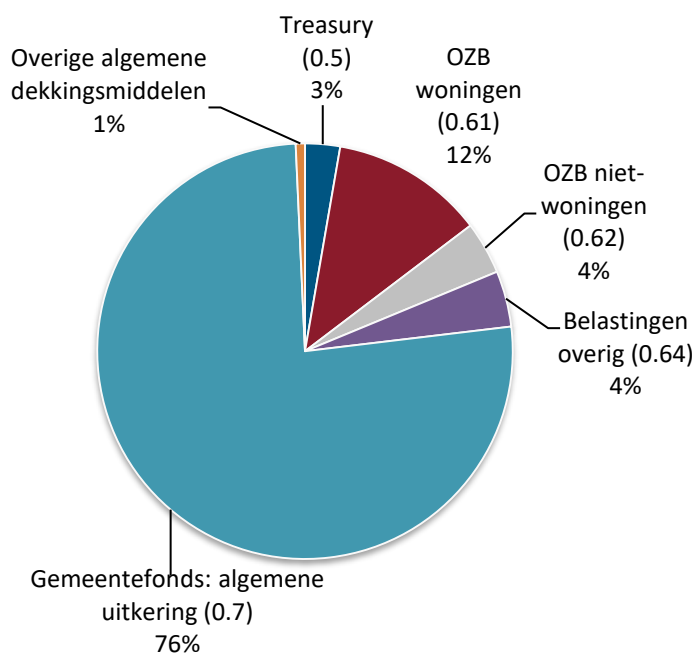
Het overgrote deel van de inkomsten bestaat uit de uitkering vanuit het gemeentefonds en de OZB-opbrengsten.

De opbrengsten die hierna nog resteren bestaan uit het saldo van overige opbrengsten zoals treasury (rente en dividenden) en overige belastingen zoals precario (vervalt met ingang van 2022), hondenbelasting en toeristenbelasting.

Algemene dekkingsmiddelen	Realisatie 2019	Begr. 2020 na wijz.	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Omschrijving inclusief taakveldnummer	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Treasury (0.5)	-393.568	-469.930	-398.182	-358.321	-344.553	-335.575
OZB woningen (0.61)	-1.598.738	-1.666.028	-1.746.062	-1.778.232	-1.795.732	-1.818.232
OZB niet-woningen (0.62)	-592.699	-580.823	-598.684	-611.544	-611.544	-611.544
Belastingen overig (0.64)	-652.470	-635.577	-635.577	-72.000	-72.000	-72.000
Gemeentefonds: algemene uitkering (0.7)	-10.369.003	-10.599.173	-11.138.308	-11.137.592	-11.105.238	-11.024.720

Algemene dekkingsmiddelen	Realisatie 2019	Begr. 2020 na wijz.	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Omschrijving inclusief taakveldnummer	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Overige baten en lasten (0.8)	-10.682	-	-	-	-	-
Toeristenbelasting (3.4)	-73.468	-105.000	-105.000	-115.000	-115.000	-115.000
Totaal algemene dekkingsmiddelen	-13.690.628	-14.056.531	-14.621.813	-14.072.689	-14.044.067	-13.977.071

In verhouding zien de inkomsten uit de algemene dekkingsmiddelen er als volgt uit:

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

Algemene dekkingsmiddelen	Realisatie 2019	Begr. 2020 na wijz.	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	-13.690.628	-14.056.531	-14.621.813	-14.072.689	-14.044.067	-13.977.071
Lasten	707.935	430.519	454.225	442.519	455.271	317.052
Saldo programma	-12.982.693	-13.626.012	-14.167.588	-13.630.170	-13.588.796	-13.660.019

Toelichting verschillen

Op Algemene dekkingsmiddelen is ten opzichte van de begroting 2020 een voordeel ontstaan van € 542.000, bestaande uit de hieronder opgenomen verschillen.

Algemene dekkingsmiddelen	Begr. 2020 na wijz.	Begroting 2021	verschil 2021 -/- 2020	V/N
Meerjarenbegroting 2020 - 2023	-13.685.347	-13.872.171	-186.824	V
Begrotingswijzigingen 2020	59.335	-	-59.335	V
Kaderbrief 2021 (incl. DVO)	-	13.680	13.680	N
Nieuwe mutaties 2021 - 2024	-	-309.098	-309.098	V
Saldo	-13.626.012	-14.167.588	-541.576	V

Begrotingswijzigingen 2020

€ 59.300 V

Betreft incidentele budgetten 2020 (vervallen in 2021)

- Extra bijdrage belastingtaken € 71.300 V

Rente lening Kringloop *) € 12.000 N

*) Het voordelige structureel effect is meegenomen in nieuwe mutaties 2021 op taakveld treasury

Kaderbrief 2021

€ 13.700 N

- Algemene uitkering € 93.900 V
- OZB woningen en niet-woningen € 40.000 V
- DVO verhoging € 147.600 N

Nieuwe mutaties 2021-2024

€ 309.100 V

Treasury € 43.500 N

Het saldo van de geraamde rentelasten en rentebaten wordt via het taakveld treasury verdeeld over de activa.

Het renteresultaat op dit taakveld is daardoor in principe neutraal, met uitzondering van rentetoerekening aan reserves/voorzieningen, bankkosten en dividendopbrengsten.

Het nadelig resultaat is voornamelijk veroorzaakt door de lagere stand van de reserves en voorzieningen.

Stelpost € 100.000 V

De stelpost, die in de meerjarenraming 2020-2023 bedoeld was voor niet gerealiseerde bezuinigingen, kan vervallen.

Algemene uitkering € 252.600 V

Ten opzichte van de kadernota is er een voordeel ontstaan. Dit voordeel bestaat uit twee onderdelen:

- Effecten van de meicirculaire t.o.v. van septembercirculaire 2019 € 216.300
- Dak- en thuislozen en impuls voor gezonde start (septembercirculaire 2020) € 36.300

Tegenover de inkomsten van € 36.300 zijn ook uitgaven opgenomen. Deze is voor de begroting dus budgettair neutraal.

Voor een inhoudelijke toelichting op de verschillen wordt verwezen naar bijlage 3 Toelichting algemene uitkering.

OVERHEAD

Toelichting

Een overzicht van de gemeentelijke overhead is een verplichting uit de wet-en regelgeving van het BBV. In dit overzicht is enerzijds de eigen overhead van de gemeente Eemnes opgenomen en anderzijds de overhead die doorbelast wordt door onder andere de BEL Combinatie of andere verbonden partijen.

De kosten opgenomen in overhead zijn als volgt:

1. Kosten van de gemeente zelf:
 - Huisvestingskosten gemeentehuis
 - Bestuursondersteuning/staf
 - Overige ondersteuning College, representatie en voorlichting
2. Alle overhead van de BEL Combinatie conform het aandeel in de DVO
3. De overhead van de regio Gooi- en Vechtstreek met betrekking tot de regionale samenwerking Personeel en Organisatie.

Betrokkenheid verbonden partijen

Regio Gooi- en Vechtstreek

Door de Regio Gooi en Vechtstreek worden specifieke gemeentelijke taken binnen het sociaal domein uitgevoerd. Daarnaast is een deel van het inkoop en contractbeheer van maatwerkvoorzieningen in het sociaal domein belegd bij de regio. Op het onderdeel Overhead wordt de overhead met betrekking tot de regionale samenwerking Personeel en Organisatie verantwoord.

BEL Combinatie

De BEL Combinatie is de gemeenschappelijke werkorganisatie van de gemeenten Blaricum, Eemnes en Laren. Door de ambtelijke capaciteit te bundelen kan efficiënter worden gewerkt en is de organisatie minder kwetsbaar.

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

Overhead	Realisatie 2019	Begr. 2020 na wijz.	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	-15.864	-17.702	-51.502	-51.502	-51.502	-51.502
Lasten	3.585.998	3.598.607	3.453.561	3.417.789	3.403.138	3.412.138
Saldo	3.570.135	3.580.905	3.402.059	3.366.287	3.351.636	3.360.636

Toelichting verschillen

Op Overhead is ten opzichte van de begroting 2020 een voordeel ontstaan van € 179.000, bestaande uit de hieronder opgenomen verschillen.

Overhead	Begr. 2020 na wijz.	Begroting 2021	verschil 2021 -/- 2020	V/N
Meerjarenbegroting 2020 - 2023	3.580.905	3.566.926	-13.979	V
Kaderbrief 2021 (incl. DVO)	-	-185.039	-185.039	V
Nieuwe mutaties 2021 - 2024	-	20.172	20.172	N
Saldo	3.580.905	3.402.059	-178.846	V

Kaderbrief 2021

€ 185.000 V

- CAO staf Eemnes € 4.000 N
- Regio G&V begroting 2021 € 200 N
- BEL begroting 2021 (DVO) € 139.500 N
- DVO verlaging € 328.700 V

Nieuwe mutaties 2021-2024

€ 20.200 N

Salarissen en doorbelasting € 0

De formatie van het bestuurssecretariaat is in 2020 uitgebreid met 0,67 fte. De salarislasten van deze medewerkster worden volledig doorbelast aan de CV/BV Zuidpolder.

Werkplekvergoeding € 10.000 N

Door de interne verhuizing van het projectbureau Zuidpolder van het Eemnesserdeel naar het BELdeel in het BEL kantoor, valt de werkplekvergoeding voor de gemeente Eemnes weg.

Vennootschapsbelasting € 4.000 V

De advieskosten voor de vennootschapsbelasting hebben grotendeels betrekking op de grondexploitaties. Deze kosten worden voortaan verantwoord op deze grondexploitaties.

Zuidersingel 1-3 € 17.300 N

De servicekosten voor het gemeentehuis en de politiepost zijn geactualiseerd.

Kapitaallasten € 3.200 V

Het voordeel op de kapitaallasten is veroorzaakt door het lagere rentepercentage.

Toelichting mutaties reserves

Cijfermatig zijn de mutaties op de reserves overeenkomstig de BBV-regelgeving niet opgenomen in de cijfers per programma. Deze zijn gezamenlijk opgenomen in het hoofdstuk Mutaties reserves. Voor het inzicht worden de mutaties die verband houden met dit programma hieronder getoond:

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	Reserve
Gemeentehuis bestuur Eemnes	-21.704	-21.704	-21.704	-21.704	Kapitaallasten
Totaal	-24.931	-24.931	-24.931	-24.931	

ONVOORZIEN

Toelichting

In de begroting 2021 is een post onvoorzien opgenomen van € 10.000 voor structurele onvoorziene uitgaven.

Volgens de beleidsuitgangspunten van de begroting is een beroep op onvoorzien slechts mogelijk indien aan drie criteria wordt voldaan: onvermijdbaar, onuitstelbaar en onvoorzienbaar.

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten van onvoorzien opgenomen.

Onvoorzien	Realisatie 2019	Begr. 2020 na wijz.	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	-	-	-	-	-	-
Lasten	-	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Saldo	-	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000

Toelichting verschillen

Op Onvoorzien is ten opzichte van de begroting 2020 geen verschil ontstaan.

Onvoorzien	Begr. 2020 na wijz.	Begroting 2021	verschil 2021 -/- 2020	V/N
Meerjarenbegroting 2020 - 2023	10.000	10.000	-	-
Saldo	10.000	10.000	-	

VENNOOTSCHAPSBESLASTING

Toelichting

Per 1 januari 2016 is de belastingplicht in de vennootschapsbelasting uitgebreid voor overheidslichamen en daarmee ook voor gemeenten. Deze belastingplicht geldt bij die activiteiten waarbij de gemeente deelneemt aan het economisch verkeer en in concurrentie treedt met private partijen. Het doel van de wijziging van de wet is om een gelijk speelveld te creëren tussen publieke en private partijen.

Gemeenten zijn nu belastingplichtig indien en voor zover zij een onderneming drijven, zo luidt het wettelijk criterium. Praktisch gezien betekent dit dat alleen die activiteiten van de gemeente in de heffing worden betrokken die als 'zelfstandig onderdeel' kunnen worden beschouwd en die voldoen aan de voorwaarden om als –belaste- onderneming te worden aangemerkt.

Belaste activiteiten

De gemeente is voor 2021 belastingplichtig voor haar actieve grondexploitaties bestaande uit Zuidpolder (bedrijventerrein), De Hilt en HSS, de ontvangen rentevergoedingen uit de grondbank en de lening aan de participatiemaatschappij en de inkomsten uit reststromen afval. De resultaten van deze verschillende activiteiten kunnen onderling met elkaar worden verrekend.

Op moment van opstelling van de begroting 2021 wordt de aangifte voor 2018 voorbereid en ingediend. De aangiften voor 2016 en 2017 zijn respectievelijk in 2018 en 2019 bij de belastingdienst ingediend. De definitieve aanslag vennootschapsbelasting 2016 is inmiddels vastgesteld, waarbij nog een discussie speelt met de Belastingdienst over de wijze van resultaatbepaling van de renteopbrengsten vanuit de CV richting gemeente.

Een raming van de belastingplicht geeft voor de komende jaren het volgende beeld:

2021	€ 28.884
2022	€ 36.691
2023	€ 3.045
2024	€ 3.045

Deze bedragen hebben betrekking op de grondexploitaties en worden op de betreffende exploitatie verantwoord.

De belastinglast neemt af doordat uiteindelijk de diverse grondexploitaties worden afgewikkeld en de leningen aan de participatiemaatschappij en CV worden afgelost waardoor de renteopbrengsten afnemen.

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten van de mutatie reserves opgenomen.

Vennootschapsbelasting	Realisatie 2019	Begr. 2020 na wijz.	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	-	-	-	-	-	-
Lasten	43.419	20.500	-	-	-	-
Saldo	43.419	20.500	-	-	-	-

Toelichting verschillen

Op Vennootschapsbelasting is ten opzichte van de begroting 2020 een voordeel ontstaan van € 21.000, bestaande uit de hieronder opgenomen verschillen.

Vennootschapsbelasting	Begr. 2020 na wijz.	Begroting 2021	verschil 2021 -/- 2020	V/N
Meerjarenbegroting 2020 - 2023	20.500	16.300	-4.200	V
Nieuwe mutaties 2021 - 2024	-	-16.300	-16.300	V
Saldo	20.500	-	-20.500	V

Nieuwe mutaties 2021-2024

€ 16.300 V

De te betalen vennootschapsbelasting heeft betrekking op de diverse grondexploitaties van Eemnes. Daarom wordt de vennootschapsbelasting ten laste gebracht van deze grondexploitaties.

MUTATIE RESERVES

Toelichting

De mutaties op reserves worden op basis van de BBV afzonderlijk inzichtelijk worden gemaakt.

Onder de uiteenzetting van de financiële positie is een overzicht opgenomen van het toekomstige verloop van de reserves en zijn de reserves nader beschreven.

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten van de mutatie reserves opgenomen.

Mutatie Reserves	Realisatie 2019	Begr. 2020 na wijz.	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	-2.577.042	-2.627.823	-1.611.912	-1.297.750	-860.895	-584.635
Lasten	2.122.485	1.805.467	360.289	2.937.973	202.862	82.200
Saldo	-454.557	-822.356	-1.251.623	1.640.223	-658.033	-502.435

Toelichting verschillen

Op de Mutaties Reserves wordt ten opzichte van de begroting 2020 € 429.000 meer onttrokken. Dit voordeel bestaat uit de hieronder opgenomen verschillen.

Mutatie Reserves	Begr. 2020 na wijz.	Begroting 2021	verschil 2021 -/- 2020	V/N
Meerjarenbegroting 2020 - 2023	-729.409	1.035.401	1.764.810	N
Begrotingswijzigingen 2020	-92.947	-	92.947	N
Nieuwe mutaties 2021 - 2024	-	-2.287.024	-2.287.024	V
Saldo	-822.356	-1.251.623	-429.267	V

Begrotingswijzigingen 2020

€ 92.900 N

Betreft incidentele budgetten 2020 (vervallen in 2021)

- Extra bijdrage belastingtaken € 71.300 N
- Implementatie Omgevingswet € 75.100 N
- Overhevelingsbudgetten 2019 -> 2020 € 40.900 N
- Boekwinst Kringloopwinkel € 94.400 V

Nieuwe mutaties 2021-2024

€ 2.287.000 V

GREX de Hilt (Reserve kapitaallasten)

€ 2.231.400 V

De toevoeging van de opbrengst van GREX de Hilt in de reserve kapitaallasten is doorgeschoven naar 2022.

Kapitaallasten (Reserve kapitaallasten)

€ 47.500 V

De hogere onttrekking aan de reserve kapitaallasten heeft meerdere oorzaken. Enerzijds een hogere onttrekking door verschuiving in jaren (het groenplan van 2020 naar 2021; skatebaan van 2023 naar

2021), anderzijds lagere kapitaallasten als gevolg van het doorschuiven naar latere jaren (IHP, speelplaatsen, paardenroutes) en het effect van het lagere rentepercentage. Daarnaast vindt er vanaf 2021 geen onttrekking meer plaats voor het Huis van Eemnes.

Beheerkosten (Reserve Zuidpolder) € 26.900 V

De beheerkosten voor het projectbureau zijn geactualiseerd. Dit resulteert in een hogere onttrekking aan de reserve.

Werken aan werk (Reserve HHT) € 23.400 V

In de begroting 2021 is rekening gehouden met een onttrekking aan de reserve Huishoudelijke Hulptoeelage voor lokale inzet werken aan werk.

Bovenwijkse voorzieningen (Reserve Bovenwijks) € 3.100 V

Vanuit de GREX Zuidpolder is de bijdrage bovenwijks aangepast. Daarnaast worden hieruit de kapitaallasten gedekt voor de Quick Win van de A27.

Nota R&V € 45.300 N

Bij het vaststellen van de nota reserves en voorzieningen in november 2019, is besloten om de saldi van zowel de reserve LOP als de reserve Gemeenschap, cultuur en sport toe te voegen aan de algemene reserve. Voor 2021 en verder vinden er dus geen onttrekkingen meer plaats.

Toelichting mutaties reserves

Hieronder zijn de mutaties reserves opgenomen, die niet specifiek aan een programma zijn toe te wijzen. Het betreffen mutaties tussen reserves onderling.

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	Reserve
Opheffen reserve LOP cf nota R&V	-158.543				LOP
Reserve LOP nr AR cf nota R&V	158.543				Algemene Reserve
Totaal	0	0	0	0	

Een samenvattend overzicht van de geraamde mutaties getotaliseerd per reserve, is hieronder opgenomen:

	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Reserves				
Algemene Reserve	158.543	-	-	-
Reserve Kapitaallasten	-611.600	2.229.491	-483.257	-423.178
Reserve Sociaal Domein	-477.334	-426.578	-27.087	-
Reserve LOP	-158.543	-	-	-
Reserve Bovenwijkse voorzieningen	80.373	80.373	80.373	80.373
Reserve Zuidpolder	-159.630	-159.631	-159.630	-159.630
Reserve Klimaatbeleid	-60.000	-60.000	-45.000	-
Reserve Huishoudelijke Hulptoeelage	-23.432	-23.432	-23.432	-
Totaal	-1.251.623	1.640.223	-658.032	-502.435

De specificatie van de mutaties per individuele reserve is hieronder opgenomen.

Specificatie mutatie reserves

Omschrijving mutaties	2021	2022	2023	2024
Reserve	Mutatie	Mutatie	Mutatie	Mutatie
Algemene reserve	158.543	-	-	-
Vrijval reserve LOP	158.543			
Reserve Kapitaallasten	-611.600	2.229.491	-483.256	-423.178
Kapitaallasten staat vaste activa	-607.905	-393.881	-393.577	-326.952
Kapitaallasten investeringsplanning	-3.695	-58.519	-63.797	-70.344
Vrijval opbrengst IHP			-25.882	-25.882
Winst GREX HSS		325.094		
Winst GREX de Hilt incl. klauterbos		2.356.797		
Reserve Sociaal Domein	-477.334	-426.578	-27.087	-
Primitieve begroting 2020-2023	-477.334	-426.578	-120.662	-
Opheffen negatieve stand reserve			93.575	-
				-
Reserve LOP	-158.543	-	-	-
Opheffen reserve LOP cf nota R&V	-158.543			
Reserve Bovenwijkse voorzieningen	80.373	80.373	80.373	80.373
Afdracht bovenwijken vanuit de SOK	82.200	82.200	82.200	82.200
Kapitaallasten quick win A27	-1.827	-1.827	-1.827	-1.827
Reserve Zuidpolder	-159.630	-159.631	-159.630	-159.630
Beheerskosten projectbureau ZP	-159.630	-159.631	-159.630	-159.630
Reserve klimaatbeleid	-60.000	-60.000	-45.000	-
PvA sanering asbestdaken	-10.000	-10.000	-10.000	
Klimaatscan bedrijven	-10.000	-10.000	-10.000	
RES ambtelijke capaciteit	-25.000	-25.000	-25.000	
Duurzaamheidscoach	-15.000	-15.000		
Reserve Huishoudelijke Hulptoelage	-23.432	-23.432	-23.432	
Lokale inzet werken aan werk	-23.432	-23.432	-23.432	
Totaal mutaties reserves	-1.251.623	1.640.223	-658.032	-502.435

De mutaties per reserve zijn ter informatie ook vermeld bij de afzonderlijke programma's.

2. PARAGRAFEN

Inleiding

De voorgeschreven paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de programmabegroting. Het doel van de paragrafen is de raad in staat te stellen een aantal wezenlijke beleidslijnen vast te stellen en de uitvoering op hoofdlijnen te controleren. De paragrafen richten zich op de (beheers)onderwerpen die vooral belangrijk zijn voor de gemeentelijke bedrijfsvoering. Vroeger was deze informatie op meerdere plaatsen ‘versnipperd’ in de begroting terug te vinden. Door de paragrafen wordt de begroting dus inzichtelijker voor deze onderwerpen. Met de paragrafen heeft de raad een extra instrument (naast de programma’s) om de uitvoering te kunnen controleren.

De volgende paragrafen zijn verplicht voorgeschreven:

- A. Lokale heffingen
- B. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- C. Onderhoud kapitaalgoederen
- D. Financiering
- E. Bedrijfsvoering
- F. Verbonden partijen
- G. Grondbeleid

Waar mogelijk zijn de paragrafen gebaseerd op het reeds vastgestelde beleid voor het betrokken terrein. In dat geval wordt dan ook verwezen naar de relevante beleidsnota’s.

A. PARAGRAAF LOKALE HEFFINGEN

Algemeen

Het wettelijk kader voor het opstellen van de paragraaf lokale heffingen is bepaald in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). In deze paragraaf worden aan alle vereisten vanuit het BBV invulling gegeven.

De geraamde inkomsten

Lokale heffingen zijn inkomsten die de gemeente ontvangt op grond van publiekrechtelijke regels. In de meeste gevallen zijn dit belastingen, heffingen en retributies die de gemeente heft op grond van wettelijke bepalingen. Bij de lokale lasten is onderscheid te maken tussen zuivere belastingen, heffingen en retributies.

Zuivere belastingen

Zuivere belastingen behoren tot de algemene dekkingsmiddelen van de gemeente. Dit houdt in dat de gemeente zelf kan bepalen waaraan zij deze inkomsten wil uitgeven. De zuivere belastingen bestaan onder andere uit de onroerendezaakbelasting (OZB), toeristenbelasting en precariobelasting.

Heffingen

Heffingen dekken de kosten die gemaakt worden voor de uitvoering van publiekrechtelijke dienstverlening. Inwoners betalen dit ook als de dienst niet wordt gewenst. Denk hierbij aan afvalstoffenheffing en rioolheffing. De heffingen mogen nooit meer opbrengen dan dat de uitvoering van de dienstverlening kost, oftewel de gemeente mag hierop geen "winst" maken.

Retributies

Retributies zijn vergoedingen voor individuele dienstverlening van typische overheidsdiensten van publiekrechtelijke aard. Voorbeelden hiervan zijn de leges voor paspoort en rijbewijs. Net als bij de heffingen moet retributies niet meer opleveren dan dat het de gemeente kost.

Hieronder volgen de belangrijkste heffingsinkomsten voor de gemeente Eemnes.

Inkomsten lokale heffingen	Begroting 2020 voor wijziging	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Omschrijving inclusief taakveld	Baten	Baten	Baten	Baten	Baten	Baten
Niet gebonden						
OZB woningen (0.61)	-1.666.028	-1.666.028	-1.746.062	-1.778.232	-1.795.732	-1.818.232
OZB niet-woningen (0.62)	-580.823	-580.823	-598.684	-611.544	-611.544	-611.544
Precariobelasting (0.64)	-563.577	-563.577	-563.577	-	-	-
Toeristenbelasting (3.4)	-105.000	-105.000	-105.000	-115.000	-115.000	-115.000
Hondenbelasting (0.64)	-62.000	-62.000	-62.000	-62.000	-62.000	-62.000
Gebonden						
Leges burgerzaken (0.2)	-141.300	-141.300	-118.800	-118.800	-118.800	-118.800
Leges vergunningen A.P.V. (1.2)	-7.800	-7.800	-7.800	-7.800	-7.800	-7.800
Leges verkeer, vervoer en waterstaat (2.1)	-5.800	-5.800	-25.800	-25.800	-25.800	-25.800

Inkomsten lokale heffingen	Begroting 2020 voor wijziging	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Omschrijving inclusief taakveld	Baten	Baten	Baten	Baten	Baten	Baten
Marktgelden (3.3)	-13.100	-13.100	-13.100	-13.100	-13.100	-13.100
Rioolheffing (7.2)	-869.400	-779.000	-916.200	-890.900	-898.600	-892.700
Afvalstoffenheffing (7.3)	-1.219.100	-1.219.100	-1.205.200	-1.205.200	-1.205.200	-1.205.200
Graf- en begraafrechten (7.5)	-12.000	-12.000	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Leges bestemmingsplannen (8.1)	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Leges omgevingsvergunning (8.3)	-750.000	-750.000	-738.666	-850.346	-950.000	-965.098
Leges welstandstoezicht (8.3)	-8.600	-8.600	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Overige leges en heffingen	-4.999	-4.999	-4.884	-4.884	-4.884	-4.884
Totaal inkomsten	-6.019.527	-5.929.127	-6.145.773	-5.723.606	-5.848.460	-5.880.158

Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen

Voor de hoogte van tarieven en leges gelden de volgende uitgangspunten:

1. Waar mogelijk kostendekkendheid van tarieven en leges;
2. De tarieven en leges waarbij niet wordt vastgehouden aan het principe van kostendekkendheid mogen niet meer stijgen dan de aanpassing voor de inflatiecorrectie en/of aanpassing van wettelijke tarieven.

Inflatiepercentage

Overall waar in deze paragraaf wordt gesproken over het inflatiepercentage is uitgegaan van het bij de kaderbrief vastgestelde inflatiepercentage van 1,9%, gebaseerd op het Centraal Economisch Plan 2020 (2/3 deel = prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers ad 2,1% en 1/3 deel = consumentenprijsindex (CPI) ad 1,5%).

Leges

Leges zijn de heffingen, die de gemeente in rekening brengt voor door haar verleende diensten. De burger betaalt alleen leges als de gemeente daarvoor een specifieke dienst heeft verleend. Omdat de gemeente geen onderneming is met een winst oogmerk mag de opbrengst van alle leges niet meer zijn dan de daarvoor gemaakte kosten. Let wel, dit geldt voor het totaal van alle leges en niet voor iedere individuele post.

Van alle heffingen die geëgaliseerd kunnen worden met een voorziening of reserve wordt de individuele kostendekkendheid aangetoond.

Overzicht van diverse heffingen op hoofdlijnen

Onroerendezaakbelastingen (OZB)

Voor de komende jaren is het uitgangspunt van dat de totale opbrengst uit de OZB gelijk blijft, met uitzondering van de areaaluitbreiding en de inflatiecorrectie.

Dit betekent dat bij een waarde stijging van de woning het tarief van de OZB daalt, maar bij een daling van de woningwaarde het tarief zal stijgen. Rekening houdend met de verwachte waarde stijging (woningen 7% en niet-woningen 1%) en het toepassen van een indexatie van 1,9% ontwikkelt het tarief zich in 2021 als volgt:

OZB-tarieven	Boekjaar 2020	Boekjaar 2021	Afwijking in percentage
OZB Woningen eigenaren	0,1147%	0,1092%	-/- 4,8%
OZB Niet-woningen eigenaren	0,2992%	0,3019%	0,89%

De stijging van de OZB opbrengsten wordt begrensd door de Macronorm. De Macronorm geeft de maximale toegestane stijging aan. Deze is de optelsom van de verwachte economische groei en de inflatie.

Definitieve vaststelling van de tarieven vindt plaats in december 2020 met het vaststellen van de verordening onroerende zaakbelasting 2021. Dan zijn de herwaarderingen op basis van de wet WOZ afgerond. Aan bovenstaande percentages kunnen derhalve geen rechten worden ontleend.

Tariefdifferentiatie afvalstoffenheffing en rioolrechten

Uw raad is via een memo geïnformeerd om de huidige verdeling tussen éénpersoons- en meerpersoonshuishoudens te bezien. Uitgangspunt hiervoor is om uit te gaan van vaste kosten en variabele kosten. De vaste kosten worden verdeeld over het totaal aantal huishoudens en de variabele kosten over het aantal inwoners, waarbij wordt uitgegaan van een gemiddeld aantal personen per specifiek huishouden. In de meerjarenraming 2021-2024 is uitgegaan van deze systematiek.

Afvalstoffenheffing

De geraamde inkomsten voor 2021 bedragen € 1.205.200. Bij de tariefberekening van de heffing wordt gestreefd naar een 100% kostendekkendheid. Bij een 100% kostendekkendheid zijn de inkomsten gelijk aan de kosten. De kosten bestaan uit het ophalen van huisvuil, zwerfafval, toerekening van de overhead en de btw.

De tarieven 2021 voor afvalstoffenheffing zijn ten opzichte van 2020 gedaald voornamelijk als gevolg van een lagere bijdrage aan de AVU, minder uren en daarmee lagere overhead.

De tarieven afvalstoffenheffing zien er als volgt uit:

Tarieven afvalstoffenheffing	2020	2021	Afwijking in percentage
Eenpersoonshuishoudens	€ 218,61	€ 212,67	-/- 2,72%
Meerpersoonshuishoudens	€ 347,49	€ 341,46	-/- 1,74%

Hieronder is de berekening van de kostendekkendheid weergegeven:

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing	Begr. 2020 na wijz.	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Lasten zwerfafval (2.1)	7.049	-	-	-	-
Lasten afval (7.3)	945.570	966.694	966.694	966.694	966.694
Kapitaallasten (7.3)	45.246	43.939	43.939	43.939	43.939
BTW (21%)	155.466	158.222	158.222	158.222	158.222
Netto kosten (excl. uren en overhead)	1.153.331	1.168.856	1.168.856	1.168.856	1.168.856
Uren BEL-combinatie (2.1)	12.901	-	-	-	-
Uren BEL-combinatie (7.3)	109.767	70.824	70.825	70.825	70.825
Kwijtscheldingen (6.3)	33.000	33.000	33.000	33.000	33.000
Toerekening overhead	92.172	72.549	72.549	72.549	72.549
Totale kosten (incl. uren en overhead)	1.401.171	1.345.228	1.345.229	1.345.229	1.345.229
Baten zwerfafval (2.1)	-7.049	-	-	-	-
Baten afval (7.3)	-175.000	-140.000	-140.000	-140.000	-140.000
Opbrengst afvalstoffenheffing (7.3)	-1.219.100	-1.205.200	-1.205.200	-1.205.200	-1.205.200
Totale inkomsten	-1.401.149	-1.345.200	-1.345.200	-1.345.200	-1.345.200
Resultaat voor mutatie voorziening	22	28	29	29	29
Mutaties voorziening	-	-	-	-	-
Resultaat na mutatie voorziening	22	28	29	29	29
Dekkingspercentage na mutatie	100%	100%	100%	100%	100%

Rioolheffing

De geraamde inkomsten bedragen voor 2021 € 916.200.

De rioolheffing wordt berekend op basis van het principe 100% kostendekkendheid. De kosten voor de exploitatie van de riolering, de inzet van personeel, de overhead, het onderhoud van de objecten, 75% van de kosten van straatreiniging en BTW worden doorbelast in het tarief.

De tarieven worden vastgesteld op basis van maximaal kostendekkendheid.

Ten opzichte van de gewijzigde begroting 2020 stijgen de kosten voor de exploitatie van riolering. Deze kostenstijging kan met name worden toegerekend aan hogere kosten voor onderhoud, straatreiniging en beleid. In 2020 is ook de voorziening voor € 69.900 ingezet.

De tarieven rioolheffing zien er als volgt uit:

Tarieven rioolheffing (woningen)	2020	2021	Afwijking in Percentage
Eenpersoonshuishoudens	€ 94,23	€ 108,18	14,80%
Meerpersoonshuishoudens	€ 188,46	€ 222,30	17,96%
Bedrijven	€ 268,51	€ 315,27	17,4%
Grootverbruik (per 100 m3)	€ 67,76	€ 79,56	17,4%

Hieronder is de berekening van de kostendekkendheid weergegeven.

Kostendekkendheid rioolheffing	Begr. 2020 voor wijz.	Begr. 2020 na wijz.	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
75% Lasten straatreiniging (2.1)	72.120	68.520	72.120	72.120	72.120	72.120
Kapitaallasten riolering (7.2)	183.021	183.021	191.455	203.876	211.610	219.343
Overige lasten riolering (7.2)	226.000	181.000	223.000	226.000	226.000	226.000
BTW (21%)	153.934	132.152	137.449	96.709	96.709	83.059
Netto kosten (excl. uren en overhead)	635.075	564.693	624.024	598.705	606.439	600.523
75% Uren BEL-combinatie (2.1)	61.114	61.114	63.659	63.659	63.659	63.659
Uren BEL-combinatie (7.2)	90.925	90.925	89.325	89.324	89.325	89.325
Toerekening overhead	132.211	132.211	139.192	139.192	139.192	139.192
Totale kosten (incl. uren en overhead)	919.325	848.943	916.199	890.880	898.615	892.698
Opbrengsten heffingen (7.2):						
Belasting op producenten	-165.000	-146.200	-166.200	-166.200	-166.200	-166.200
Belasting op huishoudens	-704.400	-632.800	-750.000	-724.700	-732.400	-726.500
Totale inkomsten	-869.400	-779.000	-916.200	-890.900	-898.600	-892.700
Resultaat voor mutatie voorziening	49.925	69.943	-1	-20	15	-2
Mutaties voorziening	-49.900	-69.900	-	-	-	-
Resultaat na mutatie voorziening	25	42	-1	-20	15	-2
Dekkingspercentage na mutatie	100,00%	99,99%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Leges Burgerzaken

De geraamde inkomsten voor 2021 bedragen € 118.800. Onder de naam 'leges' worden rechten geheven ter zake van het genot van door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten, genoemd in de verordening en de daarbij behorende tarieventabel. Voor het verstrekken van paspoorten, identiteitskaarten en rijbewijzen moet de gemeente aan het Rijk of de RDW een vergoeding afdragen. Ten opzichte van 2020 dalen de inkomsten met € 22.500, ook de bijbehorende lasten dalen hierdoor.

De leges zijn grotendeels geüniformeerd in BEL-verband. Uitgangspunt is om een redelijke mate van kostendekkendheid te bereiken. Overigens kan door de wettelijke (maximum)tarieven voor paspoorten en rijbewijzen dit lastig bereikt worden. Voor alle gemeentent geldt dat we ruimere openingstijden hebben als aanbod aan klanten. Wel worden de balies zo efficiënt mogelijk ingericht qua afspraken, waardoor geregeld één collega ingezet wordt voor twee balies (deel van een dagdeel één gemeente en andere deel van een dagdeel een andere gemeente). Door de reisdocumentensoftware kunnen we de balies niet samenvoegen voor de drie gemeenten.

Overige belastingen en leges (burgerzaken, WABO leges) worden zoveel mogelijk kostendekkend berekend. De kostendekkendheid van de WABO leges wordt uitgewerkt volgens de VNG systematiek.

Graf- en begraafrechten

De tarieven worden verhoogd met het inflatiepercentage.

Meerjarig is er geen sprake van kostendekkende graf- en begraafrechten. Hieronder is de berekening van de meerjarige kostendekkendheid weergegeven.

Het kostendekkingspercentage geeft tot 2035 een vertekend beeld. De voorziening grafrechten is op aangeven van de accountant bij de jaarrekening 2017 gevuld met vooruit ontvangen grafrechten vanaf 2015. Veelal betreft dit 20-jarige contracten. Voordat alle meerjarige contracten op de begraafplaats meelopen in de voorziening gaat er dan ook 20 jaar voorbij (inmiddels dus nog 15 jaar). Pas dan is sprake van een reëel kostendekkingspercentage.

Overigens is de begraafplaats al jarenlang niet kostendekkend, vooral vanwege de voorkeur voor cremieren. Verhoging van de grafrechten zal die trend eerder versnellen.

Hieronder is de berekening van de kostendekkendheid weergegeven.

Kostendekkendheid grafrechten	Begr. 2020 voor wijz.	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Overige lasten begraafplaats (7.5)	8.150	3.150	3.150	3.150	3.150
BTW (21%)	1.712	662	662	662	662
Netto kosten (excl. uren en overhead)	9.862	3.812	3.812	3.812	3.812
Uren BEL-combinatie (7.5)	51.325	79.611	79.611	79.611	79.611
Toerekening overhead	4.216	9.843	9.843	9.843	9.843
Totale kosten (incl. uren en overhead)	65.403	93.266	93.266	93.266	93.266
Overige baten begraafplaats (7.5):	-13.170	-16.017	-16.017	-16.017	-16.017
Grafrechten	-12.000	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Totale inkomsten	-25.170	-31.017	-31.017	-31.017	-31.017
Resultaat voor mutatie voorziening	40.233	62.249	62.249	62.249	62.249
Mutaties voorziening	6.130	6.849	5.619	4.390	3.160
Resultaat na mutatie voorziening	46.363	69.098	67.868	66.639	65.409
Dekkingspercentage na mutatie	29,11%	25,91%	27,23%	28,55%	29,87%

Hondenbelasting

De geraamde inkomsten bedragen in 2021 € 62.000. De hondenbelasting wordt aangewend voor het schoonhouden en onderhouden van de hondenuitlaatplaatsen en de kosten voor inzet op het gebied van handhaving (BOA en politiesurveillant). Ieder jaar wordt een deel van de gemeente opnieuw gecontroleerd.

Precariobelasting op ondergrondse / onroerende zaken in de openbare ruimte

Gemeenten mogen nog tot uiterlijk 1 januari 2022 precariobelasting op nutsnetwerken heffen.

Daarbij mag het gehanteerde tarief per 1 januari 2016 niet meer worden aangepast. Dit betekent dat het tarief 2021 bevroren is op het tarief van 2016 van € 2,79.

Toeristenbelasting

De geraamde inkomsten bedragen voor 2021 € 105.000, evenals in 2020. Het tarief wordt in 2021 niet verhoogd en blijft € 2 per nacht conform besluit bij de kaderbrief.

De lokale lastendruk

Om de lokale lastendruk te berekenen dient de gemiddelde WOZ-waarde in de gemeente te worden bepaald. De gemiddelde WOZ-waarde in de gemeente Eemnes bedroeg € 344.000 in 2019 (peildatum 1-1-2018). Door de waardestijging van 10,1%, volgens de waarderingskamer, mee te nemen, wordt de gemiddelde WOZ waarde geschat op € 379.000 in 2020 (peildatum 1-1-2019). Door daarbovenop de geschatte waardestijging van 7% voor 2019 mee te nemen wordt de gemiddelde WOZ-waarde (peildatum 1-1-2020) geschat op € 405.000 voor het belastingjaar 2021. Met deze gegevens kan een reële vergelijking met vorig jaar worden gemaakt.

Tariefvergelijking per huishouden	OZB 2021	Afval 2021	Riool 2021	Totaal 2021	Totaal 2020	Verschil	In procenten
Eenpersoonshuishouden							
Huurder	0	€ 212,67	€ 108,18	€ 320,85	€ 312,84	€ 8,01	3%
Eigenaar	€ 442,26	€ 212,67	€ 108,18	€ 763,11	€ 724,61	€ 38,50	5%
Meerpersoonshuishouden							
Huurder	0	€ 341,46	€ 222,30	€ 563,76	€ 535,95	€ 27,81	5%
Eigenaar	€ 442,26	€ 341,46	€ 222,30	€ 1.006,02	€ 947,72	€ 58,30	6%

Per individueel huishouden kan door verschillende factoren een afwijkend beeld ontstaan.

Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente Eemnes heeft in de Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen vastgelegd dat de 100% norm wordt toegepast. Bij de opmaak van de gemeentelijke leidraad is aansluiting gezocht bij de leidraad van de Rijksbelastingdienst. Het is echter geen kopie. Daar waar nodig hebben wij bepalingen toegevoegd of aangepast aan de gemeentelijke situatie.

Kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen is bedoeld voor particulieren en zelfstandig ondernemers/zzp'ers die op het bestaansminimum rond komen en niet over vermogen beschikken.

Het Inlichtingenbureau (samenwerkingsstichting VNG en SZW) helpt gemeenten bij het toetsen of iemand, aan wie het voorgaande jaar kwijtschelding is verleend, ook dit jaar geen gemeentelijke belastingen hoeft te betalen. Via het BSN vergelijkt het Inlichtingenbureau de gegevens over inkomen en vermogen om te toetsen of iemand voor kwijtschelding in aanmerking komt. Het Inlichtingenbureau doet dit met van de gegevens van het UWV, de RDW en de Belastingdienst.

De gemeente maakt gebruik van de mogelijkheid geautomatiseerd kwijtschelding toe te kennen. Voorwaarde is dat aan de aanvrager in het voorgaande belastingjaar volledige kwijtschelding is toegekend en hij/zij toestemming heeft gegeven aan de gemeente (middels vraag op aanvraagformulier) voor toetsing van de gegevens bij het Inlichtingenbureau. Zolang de toets positief uitvalt, wordt aan belastingschuldige geautomatiseerd kwijtschelding verleend. Het cluster Invordering is verantwoordelijk voor de uitvoering van het kwijtscheldingsproces.

Kostendekkendheid leges

De inkomsten van leges dienen in totaal niet hoger te zijn dan de kosten die daarvoor gemaakt worden. In totaliteit dekken de inkomsten uit leges 38% van de kosten waarvoor deze bedoeld zijn. Zie de opstelling hiervan per titel op de volgende pagina.

Titel 1 Burgerzaken leges	Begr. 2020 na wijziging	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Berekening kostendekkendheid van de leges	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Lasten taakveld(en), incl. (omslag)rente	432.629	597.367	597.367	597.368	597.368
Overhead	362.787	614.031	614.031	614.031	614.031
BCF - BTW	966	966	966	966	966
Totaal lasten (A)	796.382	1.212.365	1.212.365	1.212.365	1.212.365
Legesopbrengsten	157.300	134.800	134.800	134.800	134.800
Totaal baten (B)	157.300	134.800	134.800	134.800	134.800

Titel 2 Bouwleges (wabo)	Begr. 2020 na wijziging	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Berekening kostendekkendheid van de leges	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Lasten taakveld(en), incl. (omslag)rente	640.681	579.823	579.825	579.824	579.824
Overhead	373.024	455.839	455.839	455.839	455.839
BCF - BTW	11.298	11.445	11.445	11.445	11.445
Totaal lasten (A)	1.025.003	1.047.108	1.047.110	1.047.109	1.047.109
Legesopbrengsten	771.800	766.866	878.546	978.200	993.298
Totaal baten (B)	771.800	766.866	878.546	978.200	993.298

Titel 3 Overige leges (evenementen en horeca)	Begr. 2020 na wijziging	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Berekening kostendekkendheid van de leges	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Lasten taakveld(en), incl. (omslag)rente	66.986	82.962	82.961	82.962	82.962
Overhead	38.471	53.268	53.268	53.268	53.268
BCF - BTW	5.950	5.950	5.950	5.950	5.950
Totaal lasten (A)	111.407	142.180	142.179	142.180	142.180
Legesopbrengsten	13.805	13.805	13.805	13.805	13.805
Totaal baten (B)	13.805	13.805	13.805	13.805	13.805

Totaal lasten titel 1 t/m 3 (A)	1.932.792	2.401.652	2.401.654	2.401.654	2.401.654
Totaal baten titel 1 t/m 3 (B)	942.905	915.471	1.027.151	1.126.805	1.141.903
Totaal saldo titel 1 t/m 3 (A - B)	989.887	1.486.181	1.374.503	1.274.849	1.259.751
Totale kostendekkendheid titel 1 t/m 3 (B / A * 100%)	49%	38%	43%	47%	48%

B. PARAGRAAF WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

Algemeen

1.1

Waarom is weerstandsvermogen van belang?

Informatie over het weerstandsvermogen is belangrijk om te weten of én in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen zodat de gemeente Eemnes kan zorgen dat de uitvoering van het bestaande beleid en voorzieningen doorgang blijft vinden.

Ook bij goed financieel beheer kunnen onverwachte financiële gevolgen optreden. Deze tegenvallers kunnen structureel of incidenteel van aard zijn, maar hebben altijd invloed op de financiële positie van de gemeente.

Wat zijn de normen?

Vanuit de provincie Utrecht zijn geen directe normen voor het weerstandsvermogen aangegeven.

Opvangen van structurele, incidentele tegenvallers en restrisico's

De mate van flexibiliteit van de baten en lasten in de gemeentebegroting speelt een belangrijke rol bij de bepaling van het weerstandvermogen: hoe snel kunnen (structurele) tegenvallers worden opgevangen door ombuigingen van bestaand beleid al dan niet in combinatie met belastingverhogingen (het benutten van de onbenutte belastingcapaciteit).

Daarnaast kunnen incidentele tegenvallers opgevangen worden door het inzetten van de algemene reserve en/of door het niet-beklemde deel van de bestemmingsreserves anders in te zetten.

Restrisico's kan de gemeente dus dragen door het achter de hand hebben van voldoende weerstandscapaciteit. Een precies sluitende begroting (zonder enige mate van flexibiliteit) en geen weerstandscapaciteit betekent dat iedere financiële tegenvaller een probleem gaat opleveren, als er geen even grote meevallers tegenover staan.

Hoe hoog moet weerstandscapaciteit zijn?

De begrotingsprogramma's en daarmee het beleid van de gemeente staan dan permanent onder druk. Weerstandscapaciteit als financiële buffer is daarom noodzakelijk. Hoe hoog de weerstandscapaciteit zou moeten zijn, is niet exact aan te geven. De omvang is namelijk afhankelijk van de financiële restrisico's die de gemeente (op enig moment) loopt en de kans dat de risico's daadwerkelijk effectief worden: dit wijzigt in de tijd.

Wat staat in deze paragraaf?

- 1.2 Beleid inzake weerstandscapaciteit en de risico's
- 1.3 Weerstandsvermogen
- 1.4 Inventarisatie van de weerstandcapaciteit
- 1.5 Risico's
- 1.6 Confrontatie risico's met beschikbaar weerstandsvermogen
- 1.7 Kengetallen

1.2 Beleid inzake weerstandscapaciteit en de risico's

Wat is het beleid?

Het beleid is vastgelegd in de "Nota Risicomanagement en weerstandsvermogen Blaricum, Eemnes, Laren en BEL Combinatie" en is door de raad vastgesteld. De tekst in deze begroting is beperkt omdat er al vastgesteld beleid is.

Wat staan de begrippen voor?

In de nota zijn de volgende begrippen gedefinieerd:

Begrip	Toelichting
Weerstandscapaciteit	Dit zijn de middelen en de mogelijkheden waarover een gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.
Risico's	Een risico is een kans op het optreden van een positieve dan wel negatieve gebeurtenis van materieel belang die niet voorzien is in de begroting van enig jaar.
Weerstandsvermogen	Dit is de relatie tussen de weerstandscapaciteit en de risico's die zich binnen de gemeente kunnen manifesteren
Risicomanagement	Het identificeren en kwantificeren van risico's en het bepalen van activiteiten die de kans van optreden van de risico's en/of de gevolgen van de risico's beheersbaar houdt.
Beheersmaatregelen	Het stelsel van maatregelen en procedures die worden genomen om de onderkende risico's te ondervangen dan wel om de opkomende risico's te signaleren en het effect hiervan te beperken.

Alle gemeenten moeten een tabel met financiële kengetallen opnemen in deze paragraaf. Deze cijfers geven de gemeenteraad een globaal inzicht in de financiële ontwikkelingen in de gemeente. Voor de financiële kengetallen zijn geen landelijke normen vastgesteld omdat deze erg afhankelijk zijn van de lokale situatie.

Cyclische aanpak

Gekozen is voor een cyclische aanpak bij het risicomanagement. In de nota risicomanagement zijn de volgende fasen beschreven:

Fase	Activiteiten
Fase 1: Kaderstelling en strategie	Het vastleggen van de kaders in de nota risicomanagement en weerstandsvermogen
Fase 2: Risico-analyse	Inventariseren van de potentiële risico's en deze vastleggen in een risicokaart. Een samenvatting van het resultaat wordt in deze paragraaf weergegeven. Per risico wordt inzicht gegeven in de kans dat een risico zich voordoet (verdeeld in 5 klassen) en het inschatten van het financiële gevolg (verdeeld in 5 klassen). De kans vermenigvuldigt met het financiële gevolg bepaald de risico-score.
Fase 3: Beheersmaatregelen	Om de risico's af te dekken worden beheersmaatregelen gedefinieerd en wordt een risico-eigenaar benoemd. Voor het omgaan met risico's is een aantal basisstrategieën: - Accepteren - Reduceren - Elimineren - Overdragen/verzekeran

Fase	Activiteiten
Fase 4: Monitoren en toetsen	In deze fase wordt informatie verstrekt, worden ontwikkelingen in beeld gebracht en resultaten beoordeeld.
Fase 5: Toezicht en toetsen	Risico's worden (mede in het kader van interne controle) in verband gebracht met de beheersmaatregelen en het beschikbare weerstandvermogen.
Fase 6: Continue verbetering	Op basis van (tussentijdse) resultaten kan beleid en methodiek worden bijgesteld.

Rolverdeling

De volgende actoren hebben een rol bij risicomanagement:

- De raad stelt het beleid vast en stelt de paragraaf weerstandvermogen in de begroting en jaarrekening vast.
- Het college ziet toe op een juiste uitvoering van risicomanagement en de verantwoording daarover.
- Het management en het ambtelijk apparaat van de gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van het risicomanagement waarbij het identificeren van de risico's en het uitvoeren van beheersmaatregelen de kern vormt.

1.3 Weerstandvermogen

Om het weerstandvermogen in relatie tot de risico's te kunnen beoordelen is een ratio weerstandvermogen gedefinieerd:

$$\text{Ratio weerstandvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

De ratio kan ingedeeld worden volgens onderstaande waarderingstabel.

Waarderingscijfer	Ratio weerstandvermogen	Betekenis
A	$\geq 2,0$	Uitstekend
B	$1,4 \leq x < 2,0$	Ruim voldoende
C	$1,0 \leq x < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 \leq x < 1,0$	Matig
E	$0,6 \leq x < 0,8$	Onvoldoende
F	$< 0,6$	Ruim onvoldoende

De gemeente Eemnes streeft er naar om deze ratio tussen de 1 en 2 te houden. Dat betekent dat de gekwantificeerde risico's gedekt worden door het aanwezige weerstandvermogen.

1.4 Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit structurele weerstandscapaciteit en incidentele weerstandscapaciteit.

1.4.1 Structurele weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit (in de exploitatie) bestaat uit de volgende onderdelen:

Nr.	Post	Bedrag
1	Onroerende Zaakbelasting (onbenutte belastingcapaciteit)	1.265.238
2	Rioolheffing	0
3	Afvalstoffenheffing	0
4	Onvoorzien	10.000
Totaal structureel weerstandsvermogen		1.275.238

Toelichting

1. Onroerende zaakbelasting

De onbenutte belastingcapaciteit zijn de extra structurele middelen die gegenereerd kunnen worden door de OZB te verhogen. De onbenutte belastingcapaciteit wordt berekend door de maximale belastingtarieven te vergelijken met de belastingtarieven in de gemeente. Voor de maximale belastingtarieven wordt gebruik gemaakt van de normen voor het zogenaamde artikel 12-beleid. Een gemeente met een artikel 12-status is een Nederlandse gemeente die onder financiële curatele is gesteld door het Rijk vanwege een structureel slechte financiële situatie. Deze gemeenten moeten hun tarieven verhogen tot een "redelijk peil eigen heffingen", willen zij in aanmerking kunnen komen voor rijkssteun. De actuele normen voor dit artikel 12-beleid staan steeds in de circulaire Gemeentefonds. Voor het jaar 2021 is dit percentage vastgesteld op 0,1809%.

Cat.	Redelijk peil artikel 12	Tarieven	Opbrengst 2021	Onbenutte belastingcapaciteit
Eigenaren woning	0,1809	0,1092	1.746.062	1.146.453
Eigenaren niet-woningen	0,1809	0,3019	598.684	-239.950
Gebruikers niet-woningen	0,1809	0,0000	0	358.734
Totaal				1.265.238

Het verschil van de tarieven in de begroting 2021 en het rekentarief voor 2021 uit de meicirculaire 2020 geeft een onbenutte capaciteit in 2021 van € 1.265.200. Theoretisch zou dit ruimte bieden voor een tariefsverhoging ter grootte van dit bedrag. Voordat de gemeente een beroep kan doen op de status van artikel 12, moeten de tarieven voor de OZB naar dat niveau worden verhoogd.

2. Rioolheffing

De rioolheffing is 100% kostendekkend. De aanwezige voorziening is vooralsnog nog niet ingezet.

3. Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing is 100% kostendekkend.

4. Onvoorzien

In de begroting 2021 is een post onvoorzien voor structurele uitgaven ad € 10.000 opgenomen. Er mag alleen van de post onvoorzien gebruik gemaakt worden als er sprake is van de drie O's: Onvoorzien, Onvermijdelijk en Onuitstelbaar.

1.4.2 Incidentele weerstandscapaciteit

De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit het vermogen om tegenvallers eenmalig op te vangen zonder dat invloed heeft op het voortzetten van bestaand beleid.

In het onderstaande overzicht wordt de stand gegeven conform de begroting 2021.

Nr.	Reserve	Stand per 1-1-2021
1	Algemene reserve	1.121.278
2	Bestemmingsreserves (niet beklemd)	0
	Totaal reserves	1.121.278
3	Stille reserves	0
	Totaal incidenteel weerstandsvermogen	1.121.278

Toelichting

1. Algemene reserve

Deze reserve is bedoeld voor het opvangen van onvoorziene uitgaven voortvloeiende uit:

- opkomende verplichtingen
- calamiteiten
- het opvangen van rekeningtekorten

2. Vrij besteedbare deel van de bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves nemen een bijzondere plaats in. De raad heeft de bestemming van deze reserves vastgelegd. In die zin kunnen de saldi niet zondermeer bij het beschikbare weerstandsvermogen worden opgeteld. Anderzijds is de raad bevoegd om de bestemming van reserves te wijzigen. Bij grote calamiteiten, waarbij het vrij aanwendbare deel van de algemene reserve niet toereikend is, kan de raad besluiten ook bestemmingsreserves anders in te zetten.

Voor de berekening van het weerstandsvermogen worden alleen die reserves meegenomen die niet beklemd zijn (de komende jaren niet worden gebruikt voor uitgaven).

Met het vaststellen van de nota reserves en voorziening, zijn deze reserves opgeheven en toegevoegd aan de algemene reserve.

3. Stille reserves

De stille reserves betreffen een aantal onroerende zaken die reeds (voor een groot deel) zijn afgeschreven.

Per object wordt de WOZ-waarde gecorrigeerd met aanwezige boekwaarden vermeld. Een belangrijke voorwaarde is dat het een en ander binnen afzienbare tijd verkoopbaar is.

Voor 2021 zijn er geen stille reserves meer aanwezig. De Hilt en de Hink Stap Sprong zijn opgenomen in de GREX. De bibliotheek is geraamd als verkoop in 2020 en Impuls wordt gerenoveerd, waardoor er naar verwachting (nog) geen sprake is van een stille reserve.

Geen of beperkte boekwaarde:

- Kerktorens Eemnes Binnen en Eemnes Buiten
- Gronddepot
- Diverse percelen (openbaar gebied)
- Noordbuurt 7,5 ha (agrarische grond, toekomstige uitbreidingslocatie)

1.5 Risico's

De gemeente probeert haar doelstellingen te bereiken maar hierbij kunnen zich risico's voordoen die er voor kunnen zorgen dat het behalen van die doelstellingen negatief wordt beïnvloed. Voor een groot aantal geïdentificeerde risico's zijn maatregelen getroffen om de kans en/of het gevolg te verminderen. Voor een aantal risico's is dit om verschillende redenen (bewust) niet gedaan of kunnen de beheersmaatregelen niet geheel effectief zijn (voor de kans en/of het gevolg): dit zijn de zogenaamde restrisico's.

Restrisico's

De risico's relevant voor de bepaling van het weerstandsvermogen zijn die risico's die niet zijn of konden worden ondervangen met beheersmaatregelen (zogenaamde restrisico's). Er heeft een gemeentebrede risico-inventarisatie plaatsgevonden waarbij alle teams de processen zijn beoordeeld op mogelijke nog niet afgedekte risico's. De 'gevonden' restrisico's zijn vervolgens voor zover mogelijk gekwantificeerd.

Het financieel effect is berekend door de kans te vermenigvuldigen met het ingeschatte financiële gevolg.

Kans		Financieel gevolg	
Klasse	Kwantiteit	Klasse	Geldgevolg
1	10%	1	€ 2.000
2	30%	2	€ 20.000
3	50%	3	€ 100.000
4	70%	4	€ 180.000
5	90%	5	€ 1.000.000

Hierbij is onderscheid gemaakt in structurele financiële gevolgen en incidentele financiële gevolgen. Indien noodzakelijk kan van dit model worden afgeweken voor zover en indien een bepaald risico de maximaal in dit model bereikbare waarde van € 900.000 overstijgt (90% van € 1.000.000). Dit wordt separaat bij het benoemde risico aangegeven. Echter gezien de risico's benoemd, alsmede de te verwachten omvang van deze risico's afgezet tegen de omvang van de reguliere begroting, is niet waarschijnlijk dat een dergelijk risico zich kan voordoen.

Bij de inventarisatie van de risico's zijn 20 risico's geïdentificeerd waarbij een inschatting is gemaakt van de mate van de kans dat het daadwerkelijk op zal gaan treden. Hieronder worden alle risico's met een geschat financieel effect van € 20.000 of meer genoemd en toegelicht die tot het moment van aanbieden van de begroting bekend zijn.

PRG	Risico	Omschrijving risico	Beheersmaatregel	Risico score	Fin effect Structureel	Fin effect Incidenteel
Bestuur	Wachtgeld wethouders	Wethouders hebben na beëindiging van het wethouderschap recht op wachtgeld, voor zover ze de pensioengerechtigde leeftijd nog niet hebben bereikt.	Voorziening wachtgeld. Jaarlijkse actualisatie	4*3		70.000

PRG	Risico	Omschrijving risico	Beheersmaatregel	Risico score	Fin effect Structureel	Fin effect Incidenteel
		Risico doet zich voor op moment van eventuele collegecrisis en bij het einde van de raadsperiode 2018-2022.				
Bestuur	Pensioenen	Eemnes is zelf verantwoordelijk voor de betaling van de pensioenen van wethouders.	Jaarlijkse actualisatie	2*3		30.000
Bestuur	Te weinig invloed als kleine gemeente op begroting en plannen van gemeenschappelijke regelingen	Doordat Eemnes slechts een beperkt stemrecht heeft, kan zij majeure ontwikkelingen niet tegen houden. Hierbij is het van belang dat Eemnes zich sterk profileert in de verschillende Algemene en Dagelijkse Besturen (AB en DB).	Tijdig reageren op begrotingen van gemeenschappelijke regelingen. Gezamenlijk optreden van de Utrechtse gemeenten.	2*5	300.000	
Veilig Eemnes	Rampen	Risico dat op grondgebied van Eemnes zich een ramp voordoet.	Verzekeringen, adequate crisisbeheersingsorganisatie en actieve participatie in de VRU, waardoor we de gevolgen beperken.	1*5		100.000
Milieu	Illegale stort / milieu criminaliteit	In het buitengebied wordt de gemeente soms geconfronteerd met illegale stort van asbest (Goyergracht), grof vuil (puin, banden, apparaten) of restanten van XTC-laboratoria. De kosten komen dan voor 50% voor rekening van de gemeente.	Afspraken met politie en VRU over inspecties en toezicht	2*3		30.000
Ruimtelijke Ordening en wonen	Grondexploitatie	Bij een actief grondbeleid loopt Eemnes risico's (zie ook paragraaf grondbeleid)	Op dit moment een theoretisch risico: Om de risico's in de GREX te kunnen monitoren zijn actuele exploitatie-opzetten noodzakelijk en voorhanden.		0	

PRG	Risico	Omschrijving risico	Beheersmaatregel	Risico score	Fin effect Structureel	Fin effect Incidenteel
Ruimtelijke Ordening en wonen	Planschade	Planschade ontstaat, wanneer een belanghebbende waardedaling ervaart van zijn eigendom ten gevolge van een planologische beslissing van de gemeente.	Inschatting van mogelijke planschade opnemen in de leges, zodat de kosten voor rekening van de initiatiefnemer blijven komen.	3*3		50.000
Ruimtelijke Ordening en wonen	Bodemverontreiniging	Bij herontwikkeling van binnenstedelijke locaties is er kans op bodemverontreiniging.	Bodembeleid en bodemkwaliteitskaart moeten up-to-date zijn	1*4		18.000
Werk en inkomen en Sociale samenhang	Open-einde regelingen	Als de economie krimpt, zal het aantal aanvragen toenemen. Voor kleine gemeenten bestaat de suppletie-regeling, met eigen risico.	Adequate monitoring ontwikkeling aanvragen. Bezien of SZW de regeling voor het eigen risico niet wijzigt.	2*4	54.000	
Werk en inkomen en Sociale samenhang	Open-einde regelingen	Invoering abonnementstarief in plaats van een inkomensafhankelijke bijdrage	Ontwikkelingen nauwgezet volgen en waar mogelijk op anticiperen.	2*3	30.000	
Sociale Samenhang	WMO verstrekkingen	De WMO verstrekkingen betreffen een op te heffen regeling. In het kader van de "kanteling" zal het aantal verstrekkingen naar verwachting afnemen.	Ontwikkelingen nauwgezet volgen en waar mogelijk op anticiperen.	2*3	30.000	
Sport, cultuur en vrije tijd	Exploitatatiebijdrage Huis van Eemnes	Stijging personeelskosten (in kansenbegroting geraamd op 2%)	Effectief personeelsmanagement om extra personeelskosten te voorkomen plus de inzet van het LeerWerkHuis. Overgang CAO gemeenten naar andere cao.	3*2	10.000	
Sport, cultuur en vrije tijd	Exploitatatiebijdrage Huis van Eemnes	Niet realiseren van de hogere opbrengst zaalhuur.	Aantrekkelijk houden van HvE voor huurders en sportverenigingen, succesvolle eigen	2*3	30.000	

PRG	Risico	Omschrijving risico	Beheersmaatregel	Risico score	Fin effect Structureel	Fin effect Incidenteel
			programmering en goede commerciële aanpak.			
Sport, cultuur en vrije tijd	Exploitatatiebijdrage Huis van Eemnes	Niet realiseren van horeca-exploitatie zoals geraamd in kansenbegroting.	Een aantrekkelijke inrichting die uitnodigt om in HvE te verblijven, dagopvang realiseren, een breed aanbod aan activiteiten, nieuwe doelgroep bibliotheekbezoekers, studenten, ZZP'ers binnen halen.	2*3	30.000	
Sport, cultuur en vrije tijd	Exploitatatiebijdrage Huis van Eemnes	Stijging kapitaallasten	Er is een mix van drie leningen aangetrokken waarmee de financiering voor 1/3e deel voor 25 jaar en de rest 10 jaar is veilig gesteld. De herfinanciering over 10 jaar is over de dan lagere boekwaarde. Goed treasurymanagement vanuit de gemeente om de totale financiering zo goedkoop mogelijk te houden. Tot 2028 doet dit risico zich niet voor.	1*2	p.m.	
Sport, Cultuur, Vrije tijd	BEL Zwembad	In de (meerjaren) begroting is rekening gehouden met de kosten van een BEL zwembad voor een bedrag van € 100.000. De maximale bijdrage is begrensd op € 140.000 excl. inflatiecorrectie.		5*2	40.000	
Opgroeien in Eemnes	Extra middelen Jeugdzorg	De extra middelen Jeugdzorg voor de jaren 2019 t/m 2021 worden als structureel aangemerkt. Ook de later toegekende extra stelpost 2022-2023 wordt als structureel aangemerkt. Provincie Utrecht is hiermee akkoord op	Maatregelen nemen in het kader van de transformatie rondom jeugdzorg en ggz, mede gericht op beheersing van de kosten.	2*3	120.000	

PRG	Risico	Omschrijving risico	Beheersmaatregel	Risico score	Fin effect Structureel	Fin effect Incidenteel
		voorwaarde dat deze post als risico wordt benoemd.				
Sociale Samenhang & Opgroeien in Eemnes	Onzekerheid kostenstijging maatwerkvoorzieningen	De begroting van de maatwerkvoorzieningen is grotendeels gebaseerd op de uitgaven in 2019. Daarnaast zien we in 2020 bij een aantal voorzieningen een doorgaande trend in kosten ervan (€ 162.000 op basis van 1 ^e helft 2020). Omdat het structurele karakter ervan onduidelijk is (als gevolg van de corona-crisis), is deze stijging bij de begroting van 2021 buiten beschouwing gelaten.	Ontwikkelingen nauwgezet volgen en waar mogelijk op anticiperen. Dit risico heeft een incidenteel karakter. Mogelijke structurele effecten worden meegenomen in de eerst volgende kadernota en worden integraal afgewogen.	5*4		500.000
Bedrijfsvoering	Weerstandsvormen BEL Combinatie	Geen weerstandsvermogen bij de BEL Combinatie, waardoor gemeente extra moet bijdragen.		3*3	50.000	
Woningbouw	Garanties Sociale woningbouw	De gemeente Eemnes staat garant voor woningbouw leningen van de Alliantie.	Monitoring van financiële ontwikkelingen aan de hand van jaarrekening. Risico is als klein aan te merken; de 1e borgstelling (het WSW) heeft een groot vermogen (80 miljard), echter de omvang kan groot zijn als het zich voordoet.	4*3		70.000
Alle	COVID -19	Volksgezondheids-crisis met grote financiële gevolgen o.a. als gevolg van steunmaatregelen	Streven is zoveel mogelijk continuïteit van de reguliere werkzaamheden; de nodige interne maatregelen genomen.		p.m	p.m
Totaal risico's					694.000	868.000

1.6 Confrontatie risico's met beschikbaar weerstandsvermogen

In het volgende overzicht worden de hierboven genoemde risico's in verband gebracht met het beschikbare weerstandsvermogen.

		Structureel	Incidenteel
A	Geïntariseerde risico's	0,7 mln.	0,9 mln.
B	Beschikbare weerstandscapaciteit	1,2 mln.	1,1 mln.
C = B - A	Saldo	+/- 0,5 mln.	+/- 0,2 mln.

De ratio weerstandsvermogen kan met betrekking tot de incidentele posten als volgt worden berekend:

$$\frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{1,1 \text{ miljoen}}{0,9 \text{ miljoen}} = 1,22$$

1.7 (Financiële) kengetallen

Gemeenten dienen onderstaande financiële kengetallen verplicht op te nemen in de paragraaf weerstandsvermogen.

Kengetallen	Realisatie 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
1 Netto schuldquote	127,4%	175,7%	153,2%	139,0%	182,9%	177,5%
2 Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	96,9%	137,7%	124,4%	113,4%	150,1%	147,6%
3a Solvabiliteitsratio nadelige saldi	26,2%	21,0%	19,9%	21,7%	19,7%	17,9%
3b Solvabiliteitsratio sluitende begroting	26,2%	21,0%	20,9%	24,4%	24,6%	25,2%
4 Grondexploitatie	6,3%	2,2%	-0,8%	-0,8%	-1,1%	-1,1%
5a Structurele exploitatieruimte	-1,7%	2,1%	-3,0%	-4,7%	-5,8%	-5,8%
5b Structurele exploitatieruimte sluitende begroting	-1,7%	2,1%	-	-	-	-
6 Belastingcapaciteit	123,8%	131,8%	129,6%	129,6%	129,6%	129,6%

In bijlage 1 Berekening Financiële kengetallen is de achterliggende detailinformatie opgenomen.

1. Netto schuldquote

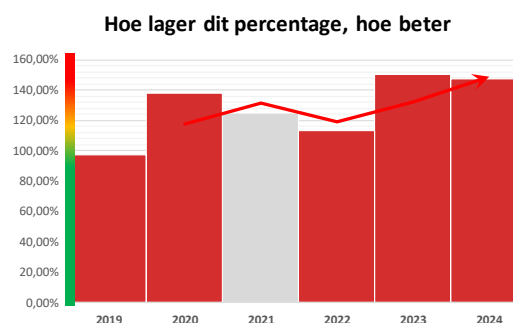
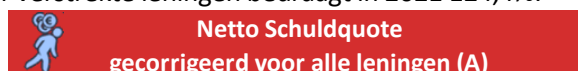
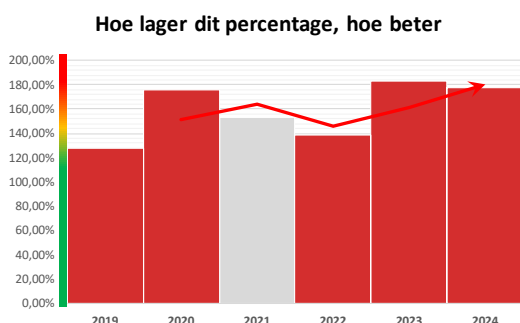
De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Normaal ligt de netto schuldquote van een gemeente tussen 0% en 90%. Een netto schuldquote tussen de 90% en 130% is neutraal en wanneer de netto schuldquote boven de 130% uitkomt, bevindt een gemeente zich in de gevarenzone. De normpercentages 90% en 130% zijn gebaseerd op de signaleringswaarden van het ministerie van BZK.

De netto schuldquote van de gemeente Eemnes (153,2%) stijgt ten opzicht van voorgaande jaren. Dit wordt veroorzaakt doordat er bij het Huis van Eemnes voor 100% projectfinanciering is gekozen. Doordat deze leningen zijn gekoppeld aan de exploitatie Huis van Eemnes zijn die de komende jaren onderdeel van

de exploitatie en is rente en aflossing gedekt. Voorts worden de grote projecten, zoals onder andere de Wakkerendijk vanuit de reguliere middelen gefinancierd. Daarnaast is de gemeente Eemnes de financierder van de VWEX Zuidpolder en worden de geïnvesteerde gelden tot en met 2026 gestaag terug ontvangen. Bovendien heeft Eemnes gronden aangekocht, die bij verkoop zorgen voor een daling van de schuld.

2. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte geldleningen

Voor een genuanceerder beeld van de schuldpositie moet ook worden gekeken naar de doorgeleende gelden. Bij de netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen worden deze leningen geëlimineerd. De netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen bedraagt in 2021 124,4%.

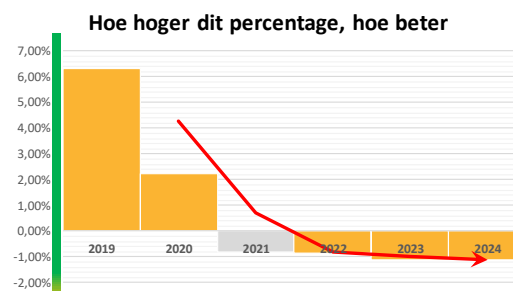
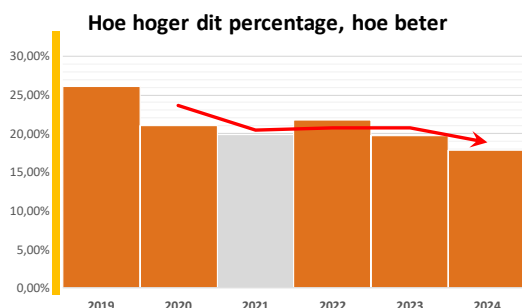

3. Solvabiliteitsrisico

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin Eemnes in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteit is het percentage van het vermogen dat uit eigen vermogen bestaat. Deze ratio geeft een goed beeld van de mate waarin bezittingen zijn gefinancierd met eigen vermogen of vreemd vermogen. Het ministerie van BZK hanteert een norm voor solvabiliteit tussen de 20% en 50%. Met de in de begroting opgenomen nadelige saldi is de solvabiliteit van de gemeente Eemnes 19,9%. Indien rekening wordt gehouden met de kadernota ombuigen 2021-2024, die tegelijk met de begroting 2021-2024 wordt behandeld, stijgt de solvabiliteit in het meerjarenspectief.

4. Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft met +/- 0,8% aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale baten. Vanwege de verwachting dat de grex bedrijventerrein Zuidpolder in 2021 wordt afgesloten, laten we de verwachte winst op de balans staan, totdat deze werkelijk gerealiseerd is.

5. Structurele exploitatieruimte

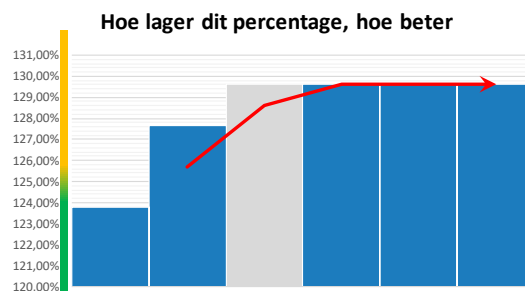
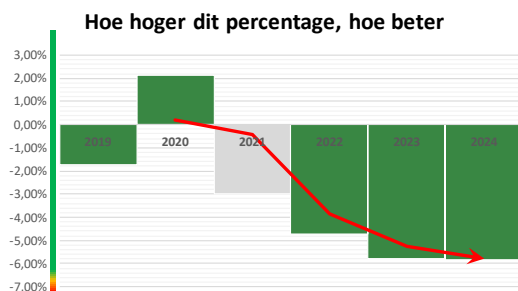
In principe dienen de structurele lasten en baten in evenwicht te zijn. De mate waarin dit gebeurt, is de structurele exploitatieruimte.

De structurele exploitatie ruimte van +/- 3,0% geeft aan dat de structurele baten in 2021 niet voldoende zijn om de structurele lasten te dekken. Met het vaststellen van de Kadernota Ombuigen 2021-2024 zullen de structurele baten in evenwicht zijn met die van de lasten.

6. Belastingcapaciteit

Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing de afvalstoffenheffing minus de gemiddelde heffingskorting als gevolg van kwijtscheldingen. De belastingcapaciteit wordt berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden te vergelijken met het landelijk gemiddelde. Uitgedrukt in een percentage betekent dit dat de belastingcapaciteit van Eemnes in 2021 uitkomt op 129,6% van het landelijk gemiddelde van 2020.

Hoe het landelijk gemiddelde 2021 eruit gaat zien en of Eemnes hoger of lager uitkomt, is uiteraard pas bekend nadat ook alle gemeentelijke tarieven 2021 bekend zijn.

C. PARAGRAAF ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

Inleiding

De gemeente Eemnes heeft een groot deel van haar vermogen geïnvesteerd in voorzieningen voor haar inwoners en instellingen, zoals wegen, riolering, openbaar groen, speelplaatsen, straatmeubilair en gebouwen. Het onderhoud van deze kapitaalgoederen is van cruciaal belang voor het functioneren van de gemeente. Ook voor de inwoners is de kwaliteit van hun leefomgeving van groot belang; teruglopende kwaliteit kan leiden tot kleiner ergernissen, klachten of zelfs serieuze ongelukken. Slecht onderhouden gebouwen betekent voor de gebruikers een vermindering van gebruiksgenot en mogelijk zelfs van gebruiksmogelijkheden. De beheerdata voor wegen, groen, bomen, speelplaatsen zijn opgenomen in het integraal databeheersysteem Greenpoint. De beheerdata voor riolering zijn geactualiseerd opgenomen in het databeheersysteem Kikker van Riodesk.

Het beleid van de gemeente Eemnes voor het onderhoud van kapitaalgoederen is onder meer opgenomen in de volgende vastgestelde nota's:

- Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP 2018 - 2022);
- Exploitatieovereenkomst Openbare Verlichting Citytec;
- Wegenbeheerplan 2017-2021;
- Beheerplan civiele kunstwerken 2018-2020;
- Groenbeheerplan Eemnes 2017-2020;
- Groenplan Eemnes 2017-2027;
- Speelplaatsenplan 2009
- Beleid maatschappelijk vastgoed, een toetsingskader 2013.

Financieel overzicht kapitaalgoederen

Beheerplan	Begroting	2021	2022	2023	2024
			(* € 1.000)		
Openbare verlichting	Onderhoudsbudget	60	60	60	60
	Kapitaallasten	105	105	105	105
Groen	Onderhoudsbudget	448	449	449	449
	Kapitaallasten	226	39	39	39
	Investerings IP	35	245	-	-
Riolering	Onderhoudsbudget	106	106	106	106
	Kapitaallasten	191	204	212	219
	Investerings IP	362	165	165	100
Wegen	Onderhoudsbudget	159	164	164	164
	Kapitaallasten	80	111	111	120
	Investerings IP	292	-	300	-
Speelplaatsen	Onderhoudsbudget	18	18	18	18
	Kapitaallasten	27	58	63	70
	Investerings IP	-	274	50	62
Gebouwen	Onderhoudsbudget	191	188	200	190
	Kapitaallasten	1.180	1.182	1.180	1.180
	Investeringsplanning	17	15	106	17

Schoolgebouwen

Per 1 januari 2015 zijn de schoolbesturen naast het binnenonderhoud ook verantwoordelijk geworden voor het buitenonderhoud van de schoolgebouwen. Zij ontvangen hiervoor financiering van het Rijk. De gemeente blijft verantwoordelijk voor de bekostiging van het binnen- en buitenonderhoud voor het deel van de schoolcomplexen Vierkante bosje, Schoolpad en Noorderlicht/Hobbitstee waarin de peuterspeelzalen zijn gehuisvest en ruimten die verhuurd worden.

Mutaties overige gebouwen voor begroting 2021 – 2024

Bibliotheek, Raadhuislaan 49b

De bibliotheek is eind 2019 uit dit pand vertrokken naar het Huis van Eemnes. Vooralsnog wordt uitgegaan van verkoop in 2020 en vindt momenteel leegstandsbeheer plaats.

Kringloopwinkel en Wereldwinkel, Noordersingel 4 en 6.

De Wereldwinkel is gestopt in maart 2019. Vanaf 1 april 2019 wordt deze ruimte verhuurd aan de Kringloopwinkel. De raad heeft in 2020 ingestemd met een voorstel om het gehele pand te verkopen aan de huurder, onder verstrekking van een hypothecaire geldlening.

Raadsvore, Raadhuislaan 80a

De huurovereenkomsten met Alliantie en de huurders zijn opgezegd per 1 april 2020.

Impuls, Noordersingel 4

Eind 2019 heeft de raad ingestemd met een voorstel voor een klusopdracht voor gebouw Impuls en hiervoor een krediet van maximaal € 350.000 beschikbaar gesteld. In 2020 wordt uitvoering gegeven aan deze opdracht. Na afronding daarvan zal een nieuw meerjarenonderhoudsplan worden opgesteld.

Hink Stap Sprong, Aartseveen 96

Dit voormalig schoolgebouw is in 2019 leeg gekomen. De kavel is bestemd voor herontwikkeling.

Huis van Eemnes vastgoedexploitatie

Eind 2019 is het Huis van Eemnes in gebruik opgenomen.

Onderhoud gemeentelijke gebouwen

De onderhoudsplannen betreffen de bouwkundige elementen (extern en intern), de gebouw gebonden installaties, de terreininstallaties en de bouwkundige inventaris. De werkzaamheden zijn onderverdeeld naar jaarlijks uit te voeren onderhoudswerkzaamheden en vervanging en groot onderhoud dat niet jaarlijks, maar wel periodiek plaats dient te vinden. In principe wordt onderhoudsniveau 3 (redelijke conditie) nagestreefd.

Het MeerJarenOnderhoudsPlan (MJOP) voor de gemeentelijke gebouwen wordt jaarlijks intern geactualiseerd. In 2019 zijn installatietechnische en bouwkundige herinspecties uitgevoerd op diverse gemeentelijke panden. De resultaten zijn verwerkt in de meerjarenonderhoudsplannen. De effecten op de uitgaven MJOP via de exploitatie en via kredieten zijn verwerkt in de begroting 2021 – 2024.

Het jaarlijks installatietechnisch en klein bouwkundig onderhoud van alle vastgoedobjecten van de BEL-gemeenten, inclusief BEL-gebouwen, is grotendeels contractueel bij externe partijen ondergebracht. De kosten hiervan worden jaarlijks geactualiseerd.

Het meerjarenonderhoud (vervanging en groot onderhoud) wordt in regie opgedragen.

De kosten van jaarlijks terugkerende werkzaamheden worden begroot in de exploitatie. Eemnes maakt gebruik van de componentenbenadering voor het groot onderhoud. Uitgaven groot onderhoud $\geq$ € 10.000 worden opgenomen in de meerjarige investeringsplanning, geactiveerd en afgeschreven. Uitgaven groot onderhoud tot € 10.000 worden begroot in de exploitatie.

In 2019 zijn alle panden opnieuw getaxeerd voor actualisatie van de verzekerde opstalwaarde. Het effect op de te betalen premies is verwerkt in de begroting 2021-2024.

Toelichting onderhoudsplannen

CIVIELE KUNSTWERKEN (bruggen, singels, duikers en beschoeiingen).

Het betreft hierbij om onderhoud van 27 kunstwerken waarvan 23 bruggen. Het kwaliteitsniveau is conform CROW richtlijnen. In 2021 worden de kunstwerken opnieuw gecontroleerd en zal er een nieuw onderhouds- / vervangingsschema worden opgesteld. Daarnaast wordt regulier onderhoud uitgevoerd conform bestaand plan.

OPENBARE VERLICHTING

Naam beheersplan	Uitvoeringsplan Eemnes 2015	Jaar vaststelling	2015
		Actualisatie	2023
Te onderhouden kapitaalgoederen:	De gehele openbare verlichting van het gemeentelijk openbaar gebied.		
Doel:	Verduurzaming van de openbare verlichting onder het motto "donker waar het kan en verlichten waar het moet".		
Beleidskader:	Het onderhoud van de openbare verlichting in 2021 vindt plaats op basis van het beheer en onderhoudsplan van CityTec. Conform het uitvoeringsplan Eemnes 2015 is de openbare verlichting verduurzaamd. Deze verduurzaming houdt in dat de openbare verlichting is gemoderniseerd met dimbare ledverlichting en hierdoor een substantiële bijdrage wordt geleverd aan een beter milieu en tegelijkertijd een besparing van financiële middelen. Het doel is om in 2020 25% CO2 reductie te bereiken ten opzicht van 2008. De kwaliteitsnorm is conform het in het contract vastgelegde kwaliteitsnorm. Dit is conform de exploitatieovereenkomst.		
Financiële situatie begrotingsjaar:	Alle lasten van de openbare verlichting gaan via de exploitatiebegroting. Er is geen voorziening of reserve aanwezig. Het onderhoud wordt uitgevoerd door CityTec. In 2015 zijn investeringsbedragen (€ 1.836.211) beschikbaar gesteld zowel voor de bestaande openbare verlichting als het vernieuwen en verduurzamen hiervan. In 2023 wordt de exploitatieovereenkomst herzien.		

GROEN

Naam beheersplan	Groenplan Eemnes (+ Groenbeheerplan Eemnes)	Jaar vaststelling	2017 (2017)
		Actualisatie	2027 (2020)
Te onderhouden kapitaalgoederen:	De gehele groene inrichting van het gemeentelijk openbaar gebied, te weten: bomen, hagen, heesters, gazons, ruw gras, plantsoen, bosplantsoen, perken, bermen etc.		
Doel:	Het beheerplan geeft inzicht in het benodigde budget per jaar voor het technisch en functioneel in stand houden van de gemeentelijke groenvoorzieningen.		
Beleidskader:	Het Groenplan 2017 incl. het groenbeheerplan. Het onderhoud is opgenomen in het integraal bestek onderhoud openbare ruimte, dat per 1 jan 2020 gestart is. Voor het centrum geldt kwaliteit "A" en voor de overige gebieden in Eemnes "B".		
Financiële situatie begrotingsjaar:	Het onderhoud is nagenoeg geheel uitbesteed op het centrumgebied en de begraafplaats na. Dit wordt in eigen beheer uitgevoerd. Alle baten en lasten van het openbaar groen gaan via de exploitatiebegroting. Er is geen voorziening of reserve aanwezig. In de exploitatie zijn de kosten opgenomen voor het onderhoud. De budgetten zijn afgestemd op de vereiste beeldkwaliteit. Met ingang van 2017 worden de investeringen geactiveerd en komen de kapitaallasten, na besluitvorming van de raad, ten laste van de reserve dekking kapitaallasten.		

RIOLERING

Naam beheersplan	GRP 2018- 2022	Jaar vaststelling	2018
		Actualisatie	2022
Te onderhouden kapitaalgoederen:	Het gehele gemeentelijk rioolstelsel, inclusief bergbezink- en overstortvoorzieningen en de drukriolering, inclusief alle pompgemalen en bijbehorende zaken.		
Doel:	Het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) geeft inzicht in de noodzakelijke onderhoud- en nieuwbouwwerkzaamheden en de daartoe benodigde budgetten over de planperiode. De planmatige opzet van het GRP vormt tevens de basis voor de raming van de jaarlijkse lasten en daarmee voor de bepaling van de hoogte van het rioolrecht. In het GRP is een lijst van investeringen opgenomen die noodzakelijk zijn om de riolering op het vereiste kwaliteitsniveau te houden. Deze lijst bevat investeringen voor rioolvervanging, rioolrenovatie, rioolreparaties en maatregelen van het nieuwe beleid.		
Beleidskader:	In het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP 2018 t/m 2022) zijn beleidskaders en speerpunten voor de planperiode vastgesteld. Het kwaliteitsniveau is volgens de richtlijnen van RIONED en relevante NEN- normen. Hierbij worden toekomstige visie, ambitie en beleidsspeerpunten van het bestuur vastgesteld Op basis van het meerjaren GRP wordt een BPR (Beheerplan Riolering) en elk jaar een Uitvoeringsprogramma GRP opgesteld. Hierbij wordt nader beschreven welke activiteiten en maatregelen in het betreffende jaar worden uitgevoerd.		
Financiële situatie begrotingsjaar:	De reguliere onderhoudswerkzaamheden worden gefinancierd uit de jaarlijkse exploitatiebegroting. De object-, systeemmaatregelen en rioolvervangingen vallen onder de investeringen en hebben een afschrijvingstermijn van 40 jaar voor reconstructie en aanleg. Mechanisatie hebben een afschrijving van 15 jaar. Bij het opstellen van de begroting is rekening gehouden met het kwaliteitsniveau conform de richtlijnen van RIONED. De budgetten zijn afgestemd op het vereiste kwaliteitsniveau.		

WEGEN

Naam beheersplan	Wegenbeheerplan 2017 – 2021	Jaar vaststelling	2016
		Actualisatie Wegenbeheerplan	2021
Te onderhouden kapitaalgoederen:	De gehele grijze inrichting van het gemeentelijk openbaar gebied, te weten: wegen (zand, asfalt en klinker), trottoirs, fiets- en voetpaden, pleinen, parkeerplaatsen, tunnels etc. Met behulp van de ingevoerde beheerdata en inspecties in het beheersysteem wordt inzicht gekregen in de actuele kwaliteit en de benodigde budgetten voor het uitvoeren van het onderhoud aan het wegennet om het gewenste kwaliteitsniveau te bereiken/handhaven. Op basis van dit inzicht is een planning gemaakt voor het onderhoud van de wegen.		
Doel:	Het wegennet planmatig en naar behoren te onderhouden met het beschikbaar gesteld budget.		
Beleidskader:	Het beleidskader wordt bepaald door enkele wetten, als de Wegen- en Verkeerswet, Wet Herverdeling Wegenbeheer, het BW en de Wet Milieubeheer. Er is ook een relatie met andere beleidsterreinen, zoals riolering (gezamenlijke aanleg), verkeersveiligheid, milieu en sociale veiligheid, ruimtelijke ordening, nieuwbouwprojecten etc. Met ingang van 2017 wordt er gewerkt conform het wegenbeheerplan 2017 – 2021. Het onderhoud aan het verhardingen areaal is op B-niveau. Punt van aandacht zijn verschillende asfaltwegen binnen de gemeente. Het verouderingsproces begint toe te slaan en hier dient de gemeente rekening mee te houden. Een levensduur verlengende maatregel kan een optie zijn. Door middel van een vrij eenvoudige ingreep kan de levensduur van een asfaltweg met ca. 7-9 jaar verlegd worden. Dit om te voorkomen dat de gemeente op korte termijn voor zeer hoge vervangingskosten komt te staan. Voorbeelden van deze wegen zijn de Laarderweg en de Noordersingel.		
Financiële situatie begrotingsjaar:	De onderhoudswerkzaamheden worden gefinancierd uit de jaarlijkse exploitatiebegroting. Tot 2017 werden investeringen met maatschappelijk nut in één jaar afgeschreven ten laste van de reserve dekking kapitaallasten. Met ingang van 2017 worden deze investeringen geactiveerd en komen de kapitaallasten, na besluitvorming van de raad, ten laste van de reserve dekking kapitaallasten. De budgetten zijn afgestemd op het kwaliteitsniveau "B".		

SPEELPLAATSEN

Naam beheersplan	Speelplaatsenplan	Jaar vaststelling	2009
		Actualisatie	2020
Te onderhouden kapitaalgoederen:		Alle gemeentelijke speelplaatsen.	
Doel:		Het beheerplan geeft inzicht in de benodigde budgetten voor onderhoud en renovatie van speelplekken in de planperiode.	
Beleidskader:		In het Speelplan 2009 is gekeken naar de leeftijdsopbouw van de jeugd in Eemnes en de situatie per speelvoorziening. Op basis daarvan en de inbreng van de jeugd is de visie op het beheer van de speelplaatsen in Eemnes bepaald. Per jaar wordt een aantal plaatsen gerenoveerd.	
Financiële situatie begrotingsjaar:		De jaarlijkse lasten inzake renovatie en onderhoud worden ten laste gebracht van de reserve kapitaallasten. Het speelplan bevat ook een raming voor de aankomende jaren. Met ingang van 2017 worden de investeringen geactiveerd en komen de kapitaallasten, na besluitvorming van de raad, ten laste van de reserve dekking kapitaallasten.	

GEBOUWEN

Naam beheersplan	Beleid maatschappelijk vastgoed, een toetsingskader	Jaar vaststelling	2013
		Actualisatie	Jaarlijks
Te onderhouden kapitaalgoederen:		Het integrale onderhoud van alle vastgoedobjecten van de BEL-gemeenten, inclusief BEL-gebouwen, wordt intern beheerd door het cluster Vastgoed en Grondzaken van het team Ruimtelijke ontwikkeling/Openbare ruimte.	
Doel:		De gebouwen planmatig en naar behoren te onderhouden met het beschikbaar gestelde budget. In principe wordt onderhoudsniveau 3 (redelijke conditie) nagestreefd.	
Beleidskader:		In 2016 is een start gemaakt met het opstellen van nieuwe (meerjaren)onderhoudsplannen, dit is in 2017 afgerond. De werkzaamheden zijn onderverdeeld naar jaarlijks uit te voeren onderhoudswerkzaamheden en vervanging en groot onderhoud dat niet jaarlijks, maar wel periodiek plaats dient te vinden. In principe wordt onderhoudsniveau 3 (redelijke conditie) nagestreefd. Het MeerJarenOnderhoudsPlan (MJOP) voor de gemeentelijke gebouwen wordt jaarlijks intern geactualiseerd. In 2019 zijn installatietechnische en bouwkundige herinspecties uitgevoerd op diverse gemeentelijke panden. De resultaten zijn verwerkt in de meerjarenonderhoudsplannen. Met ingang van 2015 maakt de gemeente Eemnes gebruik van de componentenbenadering ten behoeve van het groot onderhoud. Uitgaven groot onderhoud van € 10.000 of meer worden opgenomen in de meerjarige investeringsplanning, geactiveerd en afgeschreven. Uitgaven groot onderhoud tot € 10.000 worden begroot in de exploitatie.	

D. PARAGRAAF FINANCIERING

Algemeen

In deze paragraaf wordt ingegaan op de uitvoering van de gemeentelijke financieringsfunctie (treasuryfunctie). De uitvoerder van de financieringsfunctie zorgt voor voldoende financiële middelen om aan de financiële verplichtingen te kunnen voldoen. Hiervoor worden kort- en langlopende leningen aangetrokken. Ook het verstrekken van geldleningen en garanties en het beheersen van financiële risico's behoort tot de financieringsfunctie.

Het wettelijk kader vertaalt zich in nationale en Europese wetgeving. Voor wat betreft de nationale wetgeving, bestaan de kaders met name uit:

- de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido);
- de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo);
- de Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet hof);
- de Gemeentewet;
- het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Verdere uitwerking van de financieringsfunctie hebben wij via de financiële verordening uitgewerkt in het treasurystatuut. In 2014 is het treasurybeleid en -statuut van de gemeente Eemnes geactualiseerd.

Naast de wettelijke bepalingen is er het door de raad vastgestelde treasurybeleid in het treasurystatuut. In 2014 is het treasurybeleid en -statuut van de gemeente Eemnes geactualiseerd.

Financieringsbehoefte

Voor 2021 wordt er rekening gehouden met zo'n 43 miljoen aan financieringsbehoefte. In 2021 zullen we geen nieuwe leningen aantrekken.

Daarvan heeft € 14 milj. betrekking op het Huis van Eemnes en ca € 9 milj. voor grondaankopen. Daarnaast is financiering nodig voor de grondexploitaties van het bedrijventerrein, de Hilt en HSS. Voor de verwerving van de gronden voor de Zuidpolder ca 6 milj. en ca. 1,6 miljoen op de financiering (in de vorm van een lening) van de CV/BV die de gronden bouw- en woonrijp maakt en de participatiemij. Gaandeweg zal de financieringsbehoefte voor de verwervingsexploitatie afnemen, voornamelijk als gevolg van de afname van gronden door de CV/BV. De overige financiering is nodig voor de overige activa.

Hieronder is het verloop van de langlopende leningen weergegeven:

Geldleningen OG	Srt	loop-tijd	laatste aflossing	rente	Ultimo 2020	Ultimo 2021	Ultimo 2022	Ultimo 2023	Ultimo 2024
<u>Totaal financiering Eemnes</u>									
BNG 3-7-2018 Ann	Ann	10	12-07-28	0,570%	3.218.084	2.823.780	2.427.229	2.028.417	1.627.332
BNG 3-7-2018 Fixe	Fixe	10	12-07-28	0,965%	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000
BNG 3-7-2018 Ann	Ann	25	12-07-43	1,375%	4.659.779	4.486.152	4.310.137	4.131.703	3.950.814
BNG 40.107336	Lin	10	20-02-22	2,630%	400.000	200.000	0	0	0
BNG 40.109914	Lin	10	25-06-25	0,980%	900.000	720.000	540.000	360.000	180.000
BNG 40.109913	Fixe	10	25-06-25	1,450%	1.500.000	1.500.000	1.500.000	1.500.000	1.500.000
BNG 40.110309	Fixe	10	23-12-25	1,370%	1.750.000	1.750.000	1.750.000	1.750.000	1.750.000
BNG 40.110584	Fixe	15	01-07-31	1,120%	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
BNG 40.107871	Lin	10	15-11-22	1,950%	360.000	180.000	0	0	0
BNG 40.108897	Fixe	10	23-12-23	2,730%	2.500.000	2.500.000	2.500.000	0	0
BNG 40.109119	Fixe	10	15-04-24	2,270%	4.900.000	4.900.000	4.900.000	4.900.000	0

Geldleningen OG	Srt	loop-tijd	laatste aflossing	rente	Ultimo 2020	Ultimo 2021	Ultimo 2022	Ultimo 2023	Ultimo 2024
BNG 40.111044	Ann	5	23-02-22	0,15 %	1.002.249	501.500	0	0	0
BNG 40.113290	Fixe	2	11-11-21	-0,30%	4.000.000	0	0	0	0
BNG 40.113291	Fixe	6	06-11-25	-0,02%	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000
Waterschapsbank	Ann	10	30-04-30	0,22 %	2.000.000	1.801.972	1.603.508	1.404.608	1.205.270
BNG 40.114033	Fixe	15	07-07-35	0,32 %	6.000.000	6.000.000	6.000.000	6.000.000	6.000.000
BNG 40.114034	Lin	10	07-07-30	-0,02%	5.000.000	4.500.000	4.000.000	3.500.000	3.000.000
Nieuwe lening	Fixe	10	01-07-34	0,500%					5.000.000
Totaal binnenlandse banken					47.190.112	40.863.404	38.530.874	34.574.728	33.213.416
Gemeente Giessenlanden	Lin	10	23-12-25	0,700%	325.000	260.000	195.000	130.000	65.000
Totaal openbare lichamen					325.000	260.000	195.000	130.000	65.000
AG Insurance 174425	Fixe	15	23-02-32	1,500%	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000
Totaal buitenlandse banken					2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000
Totaal totaalfinanciering					50.015.112	43.623.404	41.225.874	37.204.728	35.778.416

De nieuwe financieringsbehoefte vanaf 2024 vloeit voort uit de herfinanciering van bestaande leningen. Door de voortgang van het project Zuidpolder nemen de uitstaande leningen, na een piek in 2020, de komende jaren gestaag af.

Uitzettingen

De gemeente Eemnes heeft, naast kapitaalverstrekkingen, ook leningen uitstaan, onder andere aan de CV/BV, de SVN en leningen verstrekt aan stichtingen en verenigingen. De uitzettingen voor de meerjarenraming 2021-2024 zien er als volgt uit:

Uitzettingen	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Aandeel Participatiemaatschappij	1	1	1	1	1
Aandeel Vitens	7.510	7.510	7.510	7.510	7.510
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	7.511	7.511	7.511	7.511	7.511
Leningen en aandeel in Zuidpolder CV/BV	2.426.206	1.234.690	638.931	638.931	638.931
Lening participatiemij	375.932	375.932	375.932	375.932	375.932
Geldlening Vitens	10.786	3.786	0	0	0
Leningen aan deelnemingen	2.812.924	1.614.408	1.014.863	1.014.863	1.014.863
SVN leningen	3.257.176	3.257.176	3.257.176	3.257.176	3.257.176
Leningen aan verbonden partijen	3.257.176	3.257.176	3.257.176	3.257.176	3.257.176
Diverse overige lokale leningen u/g	3.084.225	2.873.721	2.662.802	2.450.207	1.823.262
Overige langlopende geldleningen	3.084.225	2.873.721	2.662.802	2.450.207	1.823.262
Totaal	9.161.836	7.752.817	6.942.352	6.729.757	6.102.812

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet heeft tot doel de renterisico's op kortlopende (opgenomen) geldleningen te beperken. Jaarlijks wordt door het ministerie aangegeven, welk bedrag een gemeente mag financieren met kortlopende geldleningen: de kasgeldlimiet. Het betreft een percentage (8,5%) van het totaal van de begroting. Indien deze kasgeldlimiet structureel wordt overschreden dient de kortlopende schuld omgezet

te worden in een langlopende schuld. De gemeente Eemnes maakt van tijd tot tijd gebruik van het middel kasgeld, met in acht name van de limiet die hiervoor geldt.

Renterisiconorm

Ter beheersing van het renterisico op langlopende schulden is in de wet Fido de renterisiconorm opgenomen. De renterisiconorm houdt in dat maximaal 20% van het begrotingstotaal in enig jaar voor herfinanciering in aanmerking komt.

De uitkomst hiervan mag niet overschreden worden, zodat er een spreiding van de opgenomen leningen, looptijden en renteaanpassingsdata ontstaat. Voor de gemeente Eemnes zal voor 2021 deze norm niet worden overschreden (zie ook bijlage 2 renterisiconorm).

Rentevisie

Hoe de rente zich gaat ontwikkelen onder andere als gevolg van de coronacrisis is moeilijk te voorspellen. Op dit moment (peildatum 7 juli 2020) is er voor een 10 jarige fixe lening nog een geringe negatieve rente. Of deze trend zich doorzet, blijft een onzekere factor.

Voor wat betreft het te hanteren percentage voor de pensioenen en wachtgeldten wordt aangesloten bij het percentage van de rekenrente dat het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voorschrijft aan de Nederlandse pensioenfondsen. Het actuele percentage per 31 december 2019 0,290%.

Risicobeheer

Het verstrekken van leningen evenals het verlenen van garanties en borgstellingen is alleen toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak. Voor het overige dienen liquide middelen te worden aangehouden in de schatkist.

Renteschema

Algemeen

Met ingang van 2018 geldt een stringenter beleid met betrekking tot de toepassing van het renteomslagpercentage. Het renteresultaat van de rentelasten en rentebaten wordt toegerekend aan de vaste activa, die integraal gefinancierd zijn.

Voor 2021 komt het berekende renteomslagpercentage uit op 1% (was 1,5% in 2020).

Projectfinanciering

Met ingang van deze begroting is de projectfinanciering voor het Huis van Eemnes gewijzigd in integrale financiering. Hierdoor is er in Eemnes geen sprake meer van projectfinanciering.

Berekening van rente over eigen vermogen/voorzieningen

Aan het eigen vermogen en de voorzieningen wordt rente toegerekend. Dit is een interne verrekening op het taakveld treasury.

Hoewel de commissie BBV adviseert om dit niet meer te doen maakt de gemeente Eemnes gebruik van de mogelijkheid om dit te continueren.

Renteschema

In de BBV-voorschriften is opgenomen dat de paragraaf financiering inzicht moet geven in:

- De rentelasten;
- Het renteresultaat;
- De wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten.

De commissie BBV adviseert om inzicht te geven aan het voorafgaande door middel van een voorgeschreven renteschema op te nemen in de paragraaf financiering.

Het renteschema van de gemeente Eemnes ziet er als volgt uit:

Schema rentetoerekening 2021		€	€
Externe rentelasten over korte en lange financiering			427.523
Externe rentebaten			395.656
Saldo rentelasten en rentebaten			31.867
Rente die aan de GREX moet worden doorberekend	-3.787		
Rente projectfinanciering activa	0		
Rente projectgefinancierde vordering CV/BV	258.139		
Rentebaat doorverstrekte leningen indien specifieke lening is aangetrokken	0		
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente			286.219
Rente over eigen vermogen			139.511
Rente over voorzieningen			21.252
Totaal werkelijk aan taakvelden toe te rekenen rente			446.982
De aan taakvelden toegerekende rente (rente-omslag)			-504.370
Renteresultaat op taakveld treasury			-57.388

Rente omslag begroting 2021		€
Totale boekwaarde activa 1 januari 2021		59.591.350
Boekwaarden aan derden verstrekte leningen 1 januari 2021		-9.154.324
Boekwaarde t.b.v. omslagrente		50.437.026

E. PARAGRAAF BEDRIJFSVOERING

Algemeen

Deze paragraaf geeft ten minste inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering. De bedrijfsvoering heeft als reikwijdte de gemeentelijke organisatie. De ambtelijke staf van Eemnes bestaat uit de gemeentesecretaris, griffier en bestuurssecretariaat. De gemeentelijke taken worden uitgevoerd door de BEL Combinatie.

Uitgangspunten bedrijfsvoering

Inwoners verwachten van de gemeente dat de gelden rechtmatig, doelmatig en doeltreffend worden besteed, dat de gemeente een betrouwbare partner voorheen is en transparant handelt. Deze verwachtingen zijn leidraad voor de bedrijfsvoering. De bedrijfsvoering ondersteunt de uitvoering van de programma's. Het welslagen van de programma's is zodoende in belangrijke mate afhankelijk van de kwaliteit van de bedrijfsvoering. Er is ook een samenhang tussen het programma Bestuur en de paragraaf Bedrijfsvoering. Het programma Bestuur richt zich met name op de relatie tussen inwoner en gemeente. De paragraaf Bedrijfsvoering richt zich op de reguliere, operationele kaders voor de bedrijfsvoering.

Bedrijfsvoering

Voor wat betreft de bedrijfsvoering binnen de BEL Combinatie wordt verwezen naar het programma bedrijfsvoering van de begroting van de BEL Combinatie. Binnen dit programma wordt de focus in 2021 vanuit de gemeente bepaald door de volgende onderwerpen:

De BEL Combinatie stelt zichzelf ook in 2021 het doel haar dienstverlening verder te verbeteren en de programma's van de BEL- gemeenten efficiënt en effectief uit te voeren. Een blijvende opgave voor de organisatie is om de interne bedrijfsvoering op orde te brengen en houden. Naast de interne bedrijfsvoering zal de focus ook worden gericht op het realiseren van doelen voor onze inwoners en bestuurders.

De ontwikkelpunten die in het programma bedrijfsvoering centraal staan wil de BEL Combinatie op korte termijn ook daadwerkelijk implementeren en borgen. In 2020 zal de kwaliteitsverbeterslag van Heffen en Waarden voortgezet worden en zullen er voorstellen opgesteld worden voor het uitbesteden van de taken. Daarnaast is er eind 2019 en begin 2020 de huidige werkwijze binnen team C&F geëvalueerd. De evaluatie geeft inzicht op welke punten via een concreet plan op korte termijn - in ieder geval nog in 2020 - geïntervenieerd zal gaan worden om de ambities van een stevige robuuste bedrijfsvoering te kunnen waarmaken.

Realiseren collegeprogramma's

Gebruik van het instrument integrale bestuurlijke (meerjaren)planning en projectplanning. Aandacht voor prioritering, samenhang met DVO – beschikbare capaciteit, sturing en bewaking van de uitvoering.

Opdrachtgeven – opdrachtnemen (OGON)

Optimaliseren van de invulling van goed opdrachtgeverschap versus opdrachtnemerschap. Hierbij is samenhang met de hierboven genoemde DVO en het instrument van projectmatig werken.

Informatieveiligheid en Privacy

Bij het organiseren van de informatiebeveiliging is het recht op privacy een onlosmakelijk onderdeel. Elke inwoner heeft het recht om erop te kunnen rekenen dat vertrouwelijke gegevens alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor ze verstrekt zijn, dat deze gegevens niet langer bewaard worden dan noodzakelijk en tijdig vernietigd worden conform wetgeving. Tevens heeft een inwoner het recht om de eigen gegevens in te zien. De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) voorziet hierin. De AVG is echter niet de technisch-juridische aangelegenheid die er vaak van wordt gemaakt. Inhoudelijk draait de AVG om grip op administratieve processen en innovatie, en om praktische oplossingen op het gebied van kwaliteit, continuïteit, veiligheid, doelmatigheid en klantgerichtheid ('mens centraal'). Om deze inhoud vorm te geven is focus op data gestuurd/procesgericht werken van groot belang. Waarbij de voorschriften in de AVG randvoorwaardelijk zijn.

De BEL Combinatie neemt maatregelen op gebied van informatieveiligheid en privacy. Voor 2020-2021 zijn verschillende activiteiten opgenomen, zoals een upgrade van het privacy beleid en -reglement naar een SMART en risico gestuurd data protectie management-aanpak ('DPMS').

Onze proceseindverantwoordelijken zullen zich in komende jaren een scherp beeld vormen van zowel hun werkprocessen en bijbehorende gegevensverwerking als de intrinsieke risico's hiervan. Op deze manier wordt de bescherming van persoonsgegevens operationeel gewaarborgd en voldoet de gemeente 'binnenshuis' aan de AVG.

Digitale dienstverlening

De verdere (digitale) ontwikkeling van onze producten en diensten is een belangrijke randvoorwaarde voor een betere dienstverlening. Wanneer deze verbeteringen een informatievoorziening component en/of een technisch aspect bevatten, zijn ze opgenomen in de Roadmap I en ICT. Er zijn al diverse projecten gestart voor nieuwe of verbeterde (digitale) producten en diensten en dit zal de komende jaren ook zo blijven.

Beleid Informatievoorziening & ICT 2020 - 2023

Mede naar aanleiding van de evaluatie van het programma Informatie en ICT 2016-2019 zijn de afgelopen periode aanzienlijke verbeteringen gerealiseerd. Op 6 juli 2020 is "Beleid Informatie en ICT 2020-2024" vastgesteld, waarmee de beleidskaders voor een ieder duidelijk zijn. De CIO en teamleiders trekken hierin samen op om de verdere stappen te zetten in informatievoorziening en het vormgeven van de digitale agenda. Dit doen zij op basis van reguliere afstemming en het verder inzetten op projectmatiger werken.

F. PARAGRAAF VERBONDEN PARTIJEN

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente een financieel en/of bestuurlijk belang heeft. Met een verbonden partij zet de gemeente Eemnes één of meerdere taken op afstand.

Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur van een participatie of het hebben van stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij kunnen worden verhaald op de gemeente.

De Gemeente Eemnes heeft bestuurlijke en financiële belangen in een aantal verbonden partijen. In de nota strategische samenwerking (voorjaar 2011) is de visie op verbonden partijen opgenomen.

Bij samenwerking met andere partijen gaat het om meer dan alleen het bereiken van een gunstiger schaalgrootte. De keuze voor samenwerkingspartners wordt niet alleen bepaald door de geografische nabijheid en de gezamenlijke schaalgrootte, maar ook en vooral door gedeelde belangen bij de samenwerking en onderling vertrouwen.

Eemnes hanteert bij haar keuzes voor het aangaan, continueren of beëindigen van samenwerkingsrelaties de toegevoegde waarde van de samenwerking voor de burger als toetssteen. Effectieve aanpak van maatschappelijke opgaven, kwaliteit, continuïteit en efficiëntie zijn daarbij kernwaarden, evenals democratische controle en betrouwbaar partnerschap. De kaderstellende en controlerende taken van de raad mogen door de samenwerkingen niet uitgehold worden. Eemnes hecht eveneens aan betrouwbaar partnerschap, hetgeen inhoudt dat samenwerken voor ons niet vrijblijvend of gemakkelijk opzegbaar is.

Eemnes kiest ervoor geen korte termijn voordelen na te jagen, maar kiest voor stabiele relaties met anderen en stabiele verhoudingen in de regio omdat wij ervan overtuigd zijn dat daarmee op de lange termijn de beste en meest efficiënte resultaten worden bereikt.

De gemeente Eemnes kiest bij het aansturen van de verbonden partijen voor:

- Het zo goed en zo tijdig mogelijk betrekken van de raad, bij voorkeur door middel van een Kadernota/brief in het voorjaar (motie Soest);
- Het inzetten op reële en niet te grote vermogensposities bij de verbonden partijen (max. 5% van de gemeentelijke bijdragen);
- Het volgen van de beweging van het gemeentefonds bij het vaststellen van de gemeentelijke bijdragen (trap op en trap af).

Sturen op verbonden partijen

Grip en sturing op Verbonden partijen is landelijk een actueel thema. Hoe kun je als gemeente daarin meer sturen en beter grip houden op externe partijen? Om, hieraan invulling te geven is in februari 2016 de nota "Sturen op verbonden partijen: loslaten in verbondenheid" vastgesteld door de raad. Met deze notitie is invulling gegeven aan de wijze waarop de gemeenteraad van Eemnes verbetering wil aanbrengen in de grip en sturing. Daarbij is ingezoomd op de 3 rollen die we als gemeente hierin vervullen:

- A. De kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad;
- B. Regie voeren als opdrachtgever richting verbonden partijen;
- C. Ambtelijke werkwijze (ambtelijke werkprocessen, taken en verantwoordelijkheden).

In deze nota wordt nader ingegaan op de definitie en afbakening van verbonden partijen. Verder wordt iets gezegd over ontwikkelingen in de regio. De recente wetswijzigingen worden toegelicht. Er zijn voorstellen opgenomen tot verbetering. Er wordt een algemeen kader geschetst, de rolverdeling tussen

de raad en college wordt nader uiteengezet. De mogelijkheden voor de samenstelling van het algemeen bestuur en dagelijks bestuur worden benoemd. Vervolgens worden de verbeteringen aangegeven, gezien vanuit de drie hierboven genoemde rollen. Vervolgens wordt iets gezegd over de landelijke vernieuwing van de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording).

Door de aandacht voor verbonden partijen structureel te beleggen in de organisatie, verwachten we tijdig en adequaat in te kunnen spelen op Kadernota's, begrotingen en de jaarrekeningen van verbonden partijen. Door in de raad te werken met ambassadeurs, zullen één of enkele raadsheren bij uitstek een bepaalde verbonden partij volgen (i.p.v. afstand meer nabijheid). Om invloed te kunnen uitoefenen moeten de gemeenten (regionaal) samen optrekken en heldere kaders afgeven richting de verbonden partijen.

In het volgende overzicht is de lijst van verbonden partijen waarin Eemnes deelneemt:

Aard verbonden partij	Verbonden partij	Bijdrage 2021	Programma
<i>Gemeenschappelijke regeling</i>	Afvalverwijdering Utrecht	€ 367.158	6
	BEL Combinatie	€ 6.275.862	alle
	GGD regio Utrecht	€ 346.000	2,9,11
	Regio Gooi- en Vechtstreek	€ 91.524	8,9,11, Overhead
	Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht	€ 190.000	3,6
	Soza HBEL	€ 730.000	8,9
	Tomingroep	€ 289.000	8
	Veiligheidsregio Utrecht	€ 584.000	2
<i>Vennootschappen en coöperaties</i>	CV Zuidpolder/BV Zuidpolder	N.v.t.	7
TOTAAL		€ 8.873.544	

Risico-inschatting

Hieronder wordt weergegeven de onderwerpen waarop de betreffende verbonden partij is beoordeeld is voor de bepaling van het risicoprofiel / -waardering:

Klasse	Bijdrage	Punten	Solvabiliteit	Stemverhouding in %	Punten
1	< 100.000	2	≥ 30%	≥ 30%	2
2	< 250.000	5	< 30%	< 30%	4
3	< 500.000	10	< 25%	< 20%	6
4	<1.000.000	15	< 20%	< 10%	8
5	>1.000.000	20	< 15%	< 5%	10

Toelichting op de betreffende kolommen:

1. Bijdrage

Hoe hoger de gemeentelijke bijdrage aan de verbonden partij is, hoe hoger het risico van de gemeente is. Bijvoorbeeld in geval van een faillissement. De score loopt hier van 2 (lage bijdrage) tot 20 (hoge bijdrage).

2. Financiële ratio's

Dit betreft een beoordeling van de solvabiliteit én de algemene reserve als percentage van de gemeentelijke bijdragen.

Solvabiliteit geeft de verhouding weer tussen het eigen vermogen en het totale vermogen op de balans; hoe hoger de solvabiliteit hoe beter een organisatie in staat is om aan alle verplichtingen te kunnen voldoen.

De algemene reserve als percentage van gemeentelijke bijdragen geeft aan hoe de “buffer” zich verhoudt in relatie tot gemeentelijke baten van de verbonden partij.

De score loopt hier van 2 (financieel zeer duurzaam) tot 10 (financieel minder duurzaam).

3. *Stemverhouding*

Via het bestuur van de verbonden partij heeft de gemeente invloed op (het beleid van) de verbonden partij. Hoe meer deelnemers in de verbonden partij, hoe minder de invloed van de gemeente. De score loopt hier van 2 (veel invloed) tot 10 (weinig invloed).

Dit leidt tot de volgende score (aflopend qua risico):

Verbonden partij	Bijdrage	Solvabiliteit	Stemverhouding	Totaal
Veiligheidsregio Utrecht	15	10	10	35
BEL Combinatie	20	10	2	32
Afvalverwijdering Utrecht	10	10	10	30
GGD regio Utrecht	10	8	10	28
Tomingroep	10	8	6	24
Regio Gooi- en Vechtstreek	2	8	10	20
Regionale Uitvoeringsdienst	5	2	8	15
Soza HBEL	15	-	4	
CV Zuidpolder/BV Zuidpolder	n.v.t.	-	2	

Facts per verbonden partij

Per verbonden partij zijn de belangrijkste kerngegevens opgenomen. Het gaat achtereenvolgens om de volgende verbonden partijen:

- Afvalverwijdering Utrecht
- BEL Combinatie
- GGD regio Utrecht
- Regio Gooi- en Vechtstreek
- Regionale Uitvoerings Dienst
- Soza HBEL
- Tomingroep
- Veiligheidsregio Utrecht
- CV Zuidpolder/BV Zuidpolder/Gemeentelijke Participatiemaatschappij Zuidpolder

Afvalverwijdering Utrecht		AVU	
Vestigingsplaats	Soest		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling/ Publiek Belang	Verzorging van overslag & verwerking van brandbaar afval, alsmede overslag en verwerking GFT-afval.		
Bestuurlijk belang	Stemaandeel is 1 van 26 (4%).		
Financieel belang			
Kerncijfers	Bedragen x € 1	2020	2021
	Omvang begroting (na wijziging)	34.379.053	50.500.728
	Totaal gemeentelijke bijdragen	34.259.053	50.500.728
	Begrote bijdrage gemeente Eemnes	318.393	367.158
	Resultaat boekjaar	0	0
	Eigen vermogen (EV) (per 31 december)	350.000	350.000
	waarvan algemene reserve (per 31 december)	350.000	350.000
	Totaal vermogen (TV) (per 31 december)	12.459.000	15.445.000
	Kengetallen:		
- Solvabiliteit (EV/TV)	3%	2%	
- Algemene reserve als % van gemeentelijke bijdrage	1%	1%	
Risico's			
Overige informatie			

BEL Combinatie		BEL	
Vestigingsplaats	Eemnes		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling/ Publiek Belang	Werkorganisatie van de gemeenten Blaricum, Eemnes en Laren		
Bestuurlijk belang	Het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling bestaat uit de collegeleden van de drie gemeenten en heeft volledige zeggenschap. De gemeentesecretarissen van de 3 gemeenten vormen de directieraad van de BEL Combinatie. Stemaandeel is 1 van 3 (33%).		
Financieel belang			
Kerncijfers	Bedragen x € 1	2020	2021
	Omvang begroting (na wijziging)	20.980.683	21.444.583
	Totaal gemeentelijke bijdragen	20.577.594	20.891.370
	Begrote bijdrage gemeente Eemnes	6.249.991	6.275.862
	Resultaat boekjaar	0	0
	Eigen vermogen (EV) (per 31 december)	1.084	59.315
	waarvan algemene reserve (per 31 december)	1.084	59.315
	Totaal vermogen (TV) (per 31 december)	24.606.505	23.933.961
	Kengetallen:		
- Solvabiliteit (EV/TV)	0%	0%	
- Algemene reserve als % van gemeentelijke bijdrage	0%	0%	
Risico's			
Overige informatie	De bijdrage vanuit de gemeente Eemnes aan de BEL Combinatie is verantwoord onder alle voorkomende programma's.		

GGD regio Utrecht			GGD
Vestigingsplaats	Zeist		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling/ Publiek Belang	Uitvoering van de wet publieke gezondheid en de jeugdgezondheidszorg		
Bestuurlijk belang	Stemaandeel is 1 van 26 (4%).		
Financieel belang			
Kerncijfers	Bedragen x € 1	2020	2021
	Omvang begroting (na wijziging)	44.485.000	47.646.000
	Totaal gemeentelijke bijdragen	37.298.000	39.913.000
	Begrote bijdrage gemeente Eemnes	337.777	346.000
	Resultaat boekjaar	0	0
	Eigen vermogen (EV) (per 31 december)	2.756.000	2.071.000
	waarvan algemene reserve (per 31 december)	1.037.000	1.761.000
	Totaal vermogen (TV) (per 31 december)	15.941.000	13.836.000
	Kengetallen:		
- Solvabiliteit (EV/TV)	17%	15%	
- Algemene reserve als % van gemeentelijke bijdrage	3%	4%	
Risico's			
Overige informatie			

Regio Gooi- en Vechtstreek		G&V	
Vestigingsplaats	Bussum		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling/ Publiek Belang	In 2016 is de gemeente Eemnes partieel toegetreden.		
Bestuurlijk belang	Niet van toepassing		
Financieel belang			
Kerncijfers	Bedragen x € 1	2020	2021
	Omvang begroting (na wijziging)	84.359.000	87.732.000
	Totaal gemeentelijke bijdragen (incl. centrumgemeente)	65.263.991	68.630.115
	Begrote bijdrage gemeente Eemnes	109.452	91.524
	Resultaat boekjaar	0	0
	Eigen vermogen (EV) (per 31 december)	6.485.000	8.960.000
	waarvan algemene reserve (per 31 december)	1.372.451	1.199.162
	Totaal vermogen (TV) (per 31 december)	52.576.000	60.753.000
	Kengetallen:		
- Solvabiliteit (EV/TV)	12%	15%	
- Algemene reserve als % van gemeentelijke bijdrage	2%	2%	
Risico's			
Overige informatie			

Regionale Uitvoeringsdienst		RUD	
Vestigingsplaats	Utrecht		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling/ Publiek Belang	Vergunning & Handhaving milieu, natuur en leefomgeving. De RUD voert de basis VTH-taken milieu uit voor Eemnes op basis van de DVO en de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's.		
Bestuurlijk belang	Stemaandeel is 1 van 12 (8%).		
Financieel belang			
Kerncijfers	Bedragen x € 1	2020	2021
	Omvang begroting (na wijziging)	14.088.000	14.220.000
	Totaal gemeentelijke bijdragen	14.099.000	14.224.000
	Begrote bijdrage gemeente Eemnes	185.000	190.000
	Resultaat boekjaar (+ = voordelig resultaat)	11.000	6.000
	Eigen vermogen (EV) (per 31 december)	886.000	892.000
	waarvan algemene reserve (per 31 december)	731.000	742.000
	Totaal vermogen (TV) (per 31 december)	2.596.000	2.592.000
	Kengetallen:		
- Solvabiliteit (EV/TV)	34%	34%	
- Algemene reserve als % van gemeentelijke bijdrage	5%	5%	
Risico's			
Overige informatie			

Soza HBEL		HBEL	
Vestigingsplaats	Huizen		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling/ Publiek Belang	Uitvoering van de Participatiewet en sinds 1 januari 2015 de uitvoering van de WMO taken voor de gemeente Eemnes. Omdat de uitvoering van deze wetgeving specialistische kennis en een robuuste uitvoeringsorganisatie vereist, is gekozen voor een samenwerking tussen vier gemeenten.		
Bestuurlijk belang	Stemaandeel is 1 van 4 (25%). De portefeuillehouder van sociale zaken heeft zitting in het bestuurlijk overleg.		
Financieel belang			
Kerncijfers	Bedragen x € 1	2020	2021
	Omvang begroting (na wijziging)		
	Totaal gemeentelijke bijdragen		
	Begrote bijdrage gemeente Eemnes (apparaatskosten)	740.000	730.000
	Resultaat boekjaar		
	Eigen vermogen (EV) (per 31 december)		
	waarvan algemene reserve (per 31 december)		
	Totaal vermogen (TV) (per 31 december)		
	Kengetallen:		
	- Solvabiliteit (EV/TV)		
- Algemene reserve als % van gemeentelijke bijdrage			
Risico's			
Overige informatie	Sinds 2002 werken de gemeenten Huizen, Eemnes en Blaricum samen voor de uitvoering van de WWB en aanverwante sociale wetgeving. Daarbij is Huizen de centrumgemeente. Voor deze (maatwerk-) samenwerkingsvorm is tussen de gemeenten afgesproken dat Blaricum en Eemnes bijdragen in de apparaatskosten van Huizen. Vanaf 2008 heeft ook de gemeente Laren zich bij Soza HBEL aangesloten.		

Tomingroep		TOMIN	
Vestigingsplaats	Hilversum		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling/ Publiek Belang	Uitvoering van Wet Sociale Werkvoorziening en biedt werk aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt		
Bestuurlijk belang	Stemaandeel is 1 van 9 (11%).		
Financieel belang			
Kerncijfers	Bedragen x € 1	2020	2021
	Omvang begroting (na wijziging)	27.547.000	26.159.000
	Totaal gemeentelijke bijdragen (incl. rijksbijdrage)	21.902.000	20.044.000
	Begrote bijdrage gemeente Eemnes	242.422	289.000
	Resultaat boekjaar	0	0
	Eigen vermogen (EV) (per 31 december)	1.906.000	1.906.000
	waarvan algemene reserve (per 31 december)	1.906.000	1.906.000
	Totaal vermogen (TV) (per 31 december)	14.377.000	11.937.000
	Kengetallen:		
- Solvabiliteit (EV/TV)	13%	16%	
- Algemene reserve als % van gemeentelijke bijdrage	9%	10%	
Risico's			
Overige informatie			

Veiligheidsregio Utrecht		VRU	
Vestigingsplaats	Utrecht		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling/ Publiek Belang	De regionale brandweer en crisisbeheersing.		
Bestuurlijk belang	Stemaandeel is 1 van 26 (4%).		
Financieel belang			
Kerncijfers	Bedragen x € 1	2020	2021
	Omvang begroting (na wijziging)	97.270.000	102.671.000
	Totaal gemeentelijke bijdragen	85.284.000	88.398.000
	Begrote bijdrage gemeente Eemnes	570.500	584.000
	Resultaat boekjaar	0	0
	Eigen vermogen (EV) (per 31 december)	6.405.000	13.540.000
	waarvan algemene reserve (per 31 december)	1.409.000	1.409.000
	Totaal vermogen (TV) (per 31 december)	77.536.000	96.071.000
	Kengetallen:		
	- Solvabiliteit (EV/TV)	8%	14%
- Algemene reserve als % van gemeentelijke bijdrage	2%	2%	
Risico's			
Overige informatie	Door het aanhouden van een reserve is de VRU in staat om een deel van de risico's op te vangen, zonder dat dit direct afgewenteld hoeft te worden op de gemeenten. De schommelingen die optreden worden opgevangen met deze reserve (€ 1,4 miljoen). Een uitgebreide risicoanalyse laat zien dat een norm van 1%-2% toereikend is voor het opvangen van risico's die zich eventueel voor kunnen doen. Dit is dan ook de bandbreedte die vanaf de primaire begroting 2015 wordt gehanteerd. De bedrijfsvoeringsreserve valt in 2019 en 2020 binnen deze afgesproken bandbreedte.		

CV Zuidpolder/BV Zuidpolder/Gemeentelijke Participatiemaatschappij Zuidpolder

Vestigingsplaats

Eemnes

Doel

In augustus 2013 zijn de marktpartijen (Vos & Teeuwissen/Heijmans en Van Wijnen) met de gemeente Eemnes een samenwerkingsovereenkomst aangegaan. De samenwerking is vormgegeven in een CV/BV-structuur. In de overeenkomst is afgesproken dat de gemeente alle gronden aankoopt van de marktpartijen en samen met haar eigen grond doorverkoopt aan de CV. De CV maakt de gronden bouwrijp en levert vervolgens de bouw kavels door aan de opstalontwikkelaars of particuliere bouwers.

De Gemeentewet vereist dat er voor het oprichten van een/meer rechtspersonen goedkeuring vereist is van de Provincie. Daarom heeft de gemeente daartoe op 16 oktober 2013 (formeel) een verzoek gedaan. Op 4 februari 2014 is de goedkeuring verkregen.

Op 17 april 2014 is de CV ingeschreven in het handelsregister van de KvK. Vanaf dat moment konden de gronden worden geleverd en kon aan de aannemer opdracht worden gegeven om te starten met het bouwrijp maken van de gronden.

Op dit moment heeft de gemeente 50% van de aandelen van de CV in eigendom. De overige eigenaren zijn van Wijnen en Heijmans. Deze partijen hebben de aandelen van Van der Wardt projecten overgenomen.

In juni 2014 is het handboek administratie vastgesteld hierin is afgesproken dat de CV de gemeente op de volgende manier informeert over de voortgang van het project:

- 4x per jaar over de voortgang van het project.
- 1x per jaar een jaarrekening en accountantscontrole opstelt;
- Jaarlijks de grondexploitatie actualiseert

Indien de CV verwacht dat zij buiten de kaders van de samenwerkingsovereenkomst zal treden dan wordt dit vooraf aan de gemeenteraad ter besluitvorming aangeboden.

Ter borging van de belangen van de gemeente Eemnes is een Gemeentelijke Participatiemaatschappij opgericht, deze vennootschap is de houder van de hypotheekrechten op de gronden die in de CV/BV Zuidpolder bouw- en woonrijp worden gemaakt. Bij levering aan de projectontwikkelaar, woningcorporatie of koper (vrije kavels) wordt de hypotheek pas doorgehaald voor die betreffende gronden.

Bestuurlijk belang

In de algemene vergadering van aandeelhouders wordt de gemeente Eemnes vertegenwoordigd door twee wethouders.

Financieel belang

De gemeente Eemnes participeert risicodragend voor 50% in de CV/BV Zuidpolder.

G. PARAGRAAF GRONDBELEID

1. Algemeen

Onder grondbeleid verstaan we het gehele instrumentarium dat de gemeente ter beschikking staat om de ruimtelijke, en deels ook economische doelstellingen te realiseren. De resultaten op grondexploitaties en de financiële risico's zijn van groot belang voor de algemene financiële positie van de gemeente.

Het wettelijke kader voor het opstellen van een paragraaf grondbeleid is opgenomen in artikel 16 van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) en is als volgt verwoord:

De paragraaf grondbeleid geeft ten minste:

- Een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- Een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- Een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- Een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- De beleidsuitgangspunten omtrent reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's.

De grondexploitatie vormt een geheel met de totale financiële huishouding van de gemeente Eemnes. Het financiële uitgangspunt bij grondexploitaties is minimaal het realiseren van een sluitende exploitatie, waarin alle kosten van de gemeente zoals de planvoorbereiding, de interne (ambtelijke) uren en de kosten voor het realiseren van het openbaar gebied worden vertaald in de (grond)opbrengst (inclusief een bijdrage aan de bovenwijkse fysieke en maatschappelijke (voorzieningen) infrastructuur in de ruimste zin des woord).

De gemeente Eemnes hanteert als algemeen uitgangspunt 35% sociaal betaalbare woningen. Indien in een plan geen of minder sociale woningbouw wordt gerealiseerd, dient de initiatiefnemer een bedrag te storten in de reserve sociale woningbouw. Besluit de gemeente (als grondeigenaar of in het kader van een exploitatieovereenkomst) een hoger percentage sociale woningbouw te realiseren, dan kan de lagere grondopbrengst worden gecompenseerd door een vrijval (onttrekking) aan deze reserve.

Visie op het grondbeleid

Grond is een schaars goed. De gemeente bezit zowel verspreide gronden als enkele aansluitende percelen bij de Noord- en Zuidbuurt. Het verwerven van gronden door de gemeente is gericht op het realiseren van de strategische visie op de toekomstige ontwikkeling van Eemnes. De praktijk leert echter dat veel projectontwikkelaars al grondposities hebben verworven rondom Eemnes.

Uitvoering van het grondbeleid

Bij het in exploitatie nemen van een complex wordt een bestuursopdracht opgesteld, waarin de uitgangspunten (kaders), de werkwijze, de planning en de financiële aspecten worden vastgelegd.

2. Complexen in exploitatie

Bedrijventerrein Zuidpolder

Complex	Boekwaarde 1/1/2020	Einddatum	Toelichting
Bedrijventerrein Zuidpolder	€ 1.375.091	2021	Uitgangspunt is minimaal budgettair neutrale realisatie en verkoop grond

In het onherroepelijke bestemmingsplan voor het bedrijventerrein Zuidpolder is ca. 3,8 ha ten zuiden van het huidige bedrijventerrein (tussen A27 en Zuidersingel) bestemd als bedrijventerrein. Hiervan is 2,4 ha bestemd voor uitgifte van kavels. De rest is voor o.a. wegen, parkeren, groen en water.

De ontwikkeling van het bedrijventerrein wordt door de grondeigenaren afzonderlijk opgepakt. De gemeente ziet toe op de uitstraling en beoordeelt de plannen. In 2019 zijn de laatste kavels verkocht. Na notarieel transport van deze kavels in 2020 en na afronding van het woonrijp maken zal de grondexploitatie worden afgesloten.

De grondexploitatie laat evenals voorgaande jaren een licht positief resultaat zien. In het voorjaar van 2020 is het verzoek gekomen om één koopovereenkomst te ontbinden. Deze kavel is aangeboden aan een andere gegadigde waarmee naar alle waarschijnlijkheid een koopovereenkomst wordt gesloten.

Hilt en HSS

Medio 2020 zijn de grondexploitaties voor de ontwikkeling van de Hilt en HSS geopend. In de jaarrekening zullen wij de actuele stand van zaken kunnen melden.

3. Bovenwijkse voorzieningen

Gekoppeld aan het project Zuidpolder is een fonds bovenwijkse voorzieningen gevormd. In totaal wordt er vanuit de realisatie van de Zuidpolder ca. € 2,2 mln. (excl. de geluidswerende voorziening) bijgedragen aan de bovenwijkse voorzieningen. Vanuit de woningbouw zijn er 17 jaarlijkse betalingen tot een totaal van € 1 mln (prijspeil 1-7-2013). Daarnaast was er bij de oprichting van de Zuidpolder een eenmalige afdracht van c.a. € 200.000 voor aanleg van sportvoorzieningen. De grondexploitatie van het bedrijventerrein draagt circa 1 mln. bij aan de bovenwijkse voorzieningen.

Uit het fonds bovenwijkse voorzieningen worden de investeringen in de voorzieningen bekostigd die geheel Eemnes (dus ook de bewoners van de nieuwe woningen) ten goede komen.

Voor het project Zuidpolder zijn de volgende bovenwijkse voorzieningen in beeld:

- Volledig verlengen Zuidersingel
- Kruispunten/aanleg VRI's
- Aanleg duiker ten behoeve van afwatering plangebied

De reserve bovenwijken is bij de jaarrekening 2014 gevormd en bedroeg begin 2019 € 565.000. In 2019 is een bedrag van € 810.000 vanuit bedrijventerrein toegevoegd en een bedrag van € 89.000 vanuit de woningbouw. De stand begin 2020 bedraagt circa € 1.464.000.

In 2020 wordt gewerkt aan een afzonderlijke nota bovenwijkse voorzieningen Eemnes, om het beleid, de inkomsten en uitgaven, de systematiek en de fiscale aspecten inzichtelijk te maken.

4. Overige ontwikkelingen Zuidpolder

Complex Woningbouw Zuidpolder

In april 2014 is de Zuidpolder CV opgericht. 50% van de aandelen van de CV zijn (via een participatiemaatschappij) in handen van de gemeente de overige aandelen zijn eigendom van de bouwbedrijven Van Wijnen en Heijmans.

In de begroting van de gemeente zijn de geldstromen van de verwervingsexploitatie en de financieringsexploitatie opgenomen.

De vordering vanuit de gemeente op de CV inzake de grondpositie bedraagt per 1-1-2020 € 9.738.521. Hierover wordt een rente vergoed van 4,6% aan de gemeente. De vordering neemt de komende jaren af naar rato van de afname van de kavels door de marktpartijen. Ook staat er een nabetalingsregeling van 20% tegenover.

Via de participatiemaatschappij Eemnes verstrekt de gemeente een lening van circa € 2,7 mln ter financiering van de bouw- en woonrijpactiviteiten.

Voor de geplande activiteiten in 2021 verwijzen wij naar het programma Ruimtelijke Ordening en Wonen.

5. Afgesloten complexen

Enkele complexen zijn boekhoudkundig afgesloten. Bij het herleven van het initiatief (Ocriet, Molenweg) worden de gemaakte kosten wederom opgevoerd.

FINANCIËLE BEGROTING

3. OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

3.1 Meerjarenbegroting 2021-2024

Omschrijving	Realisatie 2019	Begr. 2020 voor wijz.	Begr. 2020 na wijz.	Begroting 2021		Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Programma:	Saldo	Saldo	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Saldo	Saldo
01. Bestuur van de gemeenschap	1.289.409	858.560	858.560	-	779.453	779.453	776.249	779.028
02. Veiligheid	685.792	825.886	825.886	-	840.401	840.401	845.715	861.961
03. Publiek, Vergunning en Handhaving	327.941	8.475	8.475	-903.091	1.073.032	169.941	58.194	-41.444
04. Mobiliteit	809.583	1.169.297	1.164.497	-3.679.000	4.771.527	1.092.527	1.128.702	1.137.936
05. Groene leefomgeving	845.740	1.272.913	1.272.913	-18.528	1.290.602	1.272.074	1.086.437	1.095.009
06. Milieu en klimaat	-154.041	-284.810	-259.410	-2.435.661	2.191.947	-243.714	-232.699	-253.151
07. Ruimtelijke ordening en wonen	-882.551	-313.385	-306.133	-2.985.484	3.277.927	292.443	-2.342.281	406.131
08. Werk en inkomen	891.797	898.306	924.168	-1.186.900	2.294.619	1.107.719	1.097.619	984.419
09. Sociale Samenhang	2.140.599	2.118.317	2.118.317	-43.000	2.051.896	2.008.896	1.996.595	2.007.966
10. Sport, cultuur en vrije tijd	1.383.192	1.315.536	1.320.536	-718.315	1.923.302	1.204.987	1.185.696	1.162.197
11. Opgroeien in Eemnes	3.733.532	2.896.759	2.906.759	-262.002	4.414.245	4.152.243	4.099.439	3.993.459
Totaal programma's	11.070.991	10.765.854	10.834.568	-12.231.981	24.908.950	12.676.969	9.699.666	12.133.511
Algemene dekkingsmiddelen	-12.982.693	-13.685.347	-13.626.012	-14.621.813	454.225	-14.167.588	-13.630.170	-13.588.796
Overhead	3.570.135	3.580.905	3.580.905	-51.502	3.453.561	3.402.059	3.366.287	3.351.636
Onvoorzien	-	10.000	10.000	-	10.000	10.000	10.000	10.000
Vennootschapsbelasting	43.419	20.500	20.500	-	-	-	-	-
Geraamde saldo van baten en lasten	1.701.852	691.912	819.961	-26.905.296	28.826.736	1.921.440	-554.217	1.906.351
Mutatie reserves	-454.557	-729.409	-822.356	-1.611.912	360.289	-1.251.623	1.640.223	-658.033
Het geraamde resultaat	1.247.295	-37.497	-2.395	-28.517.208	29.187.025	669.817	1.086.006	1.274.132

3.2 Effecten na programmabegroting 2020

Na de vaststelling van de programmabegroting 2020 en de meerjarenraming 2021-2023 is voor de meerjarenbegroting 2021-2024 een aantal begrotingswijzigingen van toepassing. Maar ook daarnaast heeft zich een aantal mutaties voorgedaan, hetzij door bestuurlijke besluitvorming, hetzij door autonome ontwikkelingen.

In onderstaande tabel worden alle mutaties genoemd, die nog zijn ontstaan na het vaststellen van de kadernota 2021-2024. De toelichtingen op deze verschillen zijn per programma opgenomen in het programmaplan.

Meerjarenperspectief 2021-2024	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Saldo meerjarenbegroting 2020 - 2023	-135.352	-9.577	-28.312	-28.312
• Mutaties kaderbrief 2021	628.257	640.512	679.805	487.010
Meerjarenbegroting kadernota 2021-2024	492.905	630.935	651.493	458.698
Nieuwe mutaties per programma na kaderbrief				
• Voorziening pensioenen en wachtgelden	-21.600	-21.200	-21.100	-21.400
• Accountant	1.900	1.900	1.900	1.900
• Thematische burgertop 1 keer per 2 jaar				-3.000
• Overige kleine mutaties	705	700	748	747
01. Bestuur van de gemeenschap	-18.995	-18.600	-18.452	-21.753
• Brandweerkazerne exploitatiebudgetten	9.800	10.100	4.700	-22.800
• Kapitaallasten	-3.600	-3.600	-2.500	5.200
• Deel veilig thuis nr geëscaleerde zorg	-8.100	-8.100	-8.100	-8.100
• Overige kleine mutaties	-2	-6	19	1
02. Veiligheid	-1.902	-1.606	-5.881	-25.699
• Verkiezingen	1.000	1.000	1.000	1.000
• Welstand	1.600	1.600	1.600	1.600
• Leges en afdrachten burgerzaken	-2.100	-2.100	-2.100	-2.100
• Luchtfoto's	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
• Leges omgevingsvergunning	-13.700	-25.346	-25.000	-40.098
• Overige kleine mutaties	284	250	250	250
03. Publiek, Vergunning en Handhaving	-18.916	-30.596	-30.250	-45.348
• Openbare verlichting uitbreiding	22.000	22.000	22.000	22.000
• Waterschapslasten van PRG 7	13.200	13.200	13.200	13.200
• Verkeersinstallaties	2.000	2.000	2.000	2.000
• Kapitaallasten o.a. doorschuiven investering Braadkamp, Laarderweg	-64.600	-33.500	-33.400	-24.300
• Overige kleine mutaties	-87	-12	-46	-10
04. Mobiliteit	-27.487	3.688	3.754	12.890
• Indexatie contract integraal bestek	9.900	10.000	10.200	10.500
• Bezuiniging integraal bestek	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000
• Kapitaallasten	170.900	9.100	12.100	18.600
• Overige kleine mutaties	-277	-134	-187	-236
05. Groene leefomgeving	145.523	-16.034	-12.887	-6.136

Meerjarenperspectief 2021-2024		Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
•	Actualisatie begraafrechten ivm bepalen voorziening	-4.000	-4.200	-4.400	-5.600
•	Riolering inzet voorziening	1.700		10.600	10.600
•	Rioolrechten	-17.800	23.500	15.900	21.800
•	Afvalverwijdering	43.000	43.000	43.000	43.000
•	Afvalstoffenheffing	82.900	83.800	83.600	83.600
•	Kadernota 2020 projecten tlv res. klimaatbeleid				-45.000
•	Regio G&V energietransitie	7.700	4.300		
•	Kapitaallasten	-64.800	-61.600	-64.900	-57.200
•	Overige kleine mutaties	-8	-90	36	39
06. Milieu en klimaat		48.692	88.710	83.836	51.239
•	Kringloopwinkel verkocht	37.400	32.800	32.700	32.700
•	Verwervingsexploitatie Zuidpolder	-52.200	-37.300	-22.300	47.400
•	Projectbureau Zuidpolder	14.000	14.000	14.000	14.000
•	Volkshuisvesting overige kosten	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
•	Advies bestemmingsplannen	-7.300	-7.300	-7.300	-7.300
•	Overige panden aanpassing exploitatiebudgetten	-3.700	-7.500	-9.100	8.700
•	Pacht gronden	-16.700	-33.400	-33.400	-33.400
•	Waterschapslasten nr PRG 4	-13.200	-13.200	-13.200	-13.200
•	Winst GREX de Hilt		-2.356.800		
•	Winst GREX HSS		-325.100		
•	Kapitaallasten	91.100	91.100	91.100	91.100
•	Overige kleine mutaties	-32	47	-34	-12
07. Ruimtelijke ordening en wonen		47.368	-2.644.653	50.466	137.988
•	Bijstandsverlening	78.200	77.800	-15.000	-15.000
•	Re-integratie: project Werken aan Werk	23.400	23.400	23.400	-
•	Begeleide participatie (WSW)	49.300	49.000	47.400	46.400
•	Overige kleine mutaties	-4.393	4.102	10.662	10.630
08. Werk en inkomen		146.507	154.302	66.462	42.030
•	Incidenteel extra budget voor dak- en thuislozen	32.100	-	-	-
•	Budgetcoach structureel	50.000	50.000	50.000	50.000
•	Stelpost WMO nieuw beleid	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
•	Uitvoeringskosten nieuwe Wet Inburgering	12.300	27.400	30.100	30.100
•	Overhevelingen uit programma Jeugd (buurtbemiddeling en Save 18+)	21.800	21.800	21.800	21.800
•	Diverse mutaties subsidies	1.500	6.900	1.900	-1.800
•	Regionaal WMO-vervoer	-21.000	-21.000	-21.000	-21.000
•	Woon- en vervoersvoorzieningen	61.500	61.500	61.500	61.500
•	Maatwerkvoorzieningen 18+	31.400	31.400	31.400	31.400
•	Apparaatskosten HBEL	-47.000	-49.000	-54.000	-62.000
•	Overige kleine mutaties	-975	-1.045	-1.005	-935
09. Sociale Samenhang		116.625	102.955	95.695	84.065
•	Huis van Eemnes vastgoedexploitatie	27.800	27.800	27.800	27.800
•	Huis van Eemnes kapitaallasten	-56.900	-55.000	-53.000	-53.000

Meerjarenperspectief 2021-2024	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
• Winst de Hilt nr 2022 op PRG 7	2.231.400	-	-	-
• Kunst en Cultuur	12.000	12.000	12.000	12.000
• Wandelroutes onderhoud	1.300	1.300	1.300	1.300
• Sportsubsidies	3.500	100	100	100
• Overige subsidies	3.900	100	100	-1.400
• Kapitaallasten kunstgrasvelden	-2.400	-2.400	-2.400	-2.400
• Overige kleine mutaties	678	441	306	306
10. Sport, cultuur en vrije tijd	2.221.278	-15.659	-13.794	-15.294
• Diverse mutaties subsidies	10.700	10.600	10.600	10.600
• Stelpost subsidies kadernota	-9.000	-7.000	-2.000	3.100
• Kinderopvang buitenshuis	20.000	20.000	20.000	20.000
• Verlaging project budget Jeugd	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
• Impulsprogramma kansrijke start	4.300	4.300	-	-
• Maatwerkvoorzieningen Jeugd	184.800	166.900	158.000	158.000
• Persoonsgebonden budget jeugd	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
• Verschuivingen naar PRG 9	-21.800	-21.800	-21.800	-21.800
• Kapitaallasten	-26.900	-26.900	-26.900	-93.500
• Overige kleine mutaties	-1.631	-6.034	-6.065	-7.260
11. Opgroeien in Eemnes	110.469	90.066	81.835	19.240
• Treasury	43.500	69.600	90.100	-39.200
• Algemene uitkering meicirculaire	-216.300	-257.100	-254.300	-142.300
• Algemene uitkering daklozen en kansrijke start	-36.300	-4.300	-	-
• Algemene uitkering herverdeeleffect		138.750	277.500	416.250
• Vrijval stelpost	-100.000			
• Overige kleine mutaties	2	30	-79	43
Algemene dekkingsmiddelen	-309.098	-53.020	113.221	234.793
• Waarstaatjegemeente 2-jaarlijks				9.000
• Ondersteuning VPB	-4.000	-2.500	-2.500	-2.500
• Zuidersingel 1-3 servicekosten	17.300	17.300	17.300	17.300
• Werkplekvergoeding	10.000	10.000	10.000	10.000
• Kapitaallasten	-3.200	-3.200	-3.200	-3.200
• Overige kleine mutaties	72	72	73	73
Overhead	20.172	21.672	21.673	30.673
• Vennootschapsbelasting	-16.300	-14.700	-13.300	-13.300
Vennootschapsbelasting	-16.300	-14.700	-13.300	-13.300
• Winst de Hilt	-2.231.400	2.356.800	-	-
• Winst HSS	-	325.100	-	-
• Overige toevoegingen aan reserves	13.200	13.600	-1.400	-122.000
• Onttrekkingen aan reserves	-68.800	93.000	175.800	452.100
• Overige kleine mutaties	-24	45	47	-55
Mutaties reserves	-2.287.024	2.788.545	174.447	330.045
Totaal nieuwe mutaties meerjarenraming	176.912	455.070	596.825	815.433
Saldo Programmabegroting 2021 - 2024	669.817	1.086.006	1.248.318	1.274.132

3.3 Incidentele baten en lasten

Volgens de BBV is het verplicht om een overzicht te presenteren van de incidentele baten en lasten. Op die manier kan beoordeeld worden of en in hoeverre er sprake is van een structureel sluitende begroting. Incidentele baten en lasten zijn baten en lasten die zich maximaal drie jaar achtereenvolgens voordoen. Hierbij hanteren wij de volgende uitgangspunten:

- Indien bestaand structureel beleid, niet zijnde een tijdelijke geldstroom, binnen de termijn van drie jaar een wijziging ondergaat dan worden de daarmee samenhangende lasten of baten in het begrotingsjaar niet als incidenteel aangemerkt. Budgetverschillen op activiteiten inzake structureel bestaand beleid kwalificeren wij dus als “structureel”.
- Toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves worden als incidenteel beschouwd als het gaat om niet-structurele toevoegingen/onttrekkingen aan een bestemmingsreserve of dekking van incidentele lasten. In het overzicht is dit vertaald door naast de incidentele last ook de mutatie uit de reserve te presenteren.
- Meerjarige tijdelijke geldstromen waarvan de eindigheid vastligt vanwege een bestuursbesluit kwalificeren wij als incidentele baten en lasten, ook als de geldstroom (nog) langer is dan 3 jaar. Hiervan is sprake bij bijvoorbeeld projecten die langer dan 3 jaar duren, maar waarvan wel bekend is dat die bijdrage op termijn stopt.

De incidentele baten en lasten zijn op hieronder gespecificeerd.

Incidentele baten en lasten per programma	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
A. Incidentele baten				
Verkoop grond	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Subsidie provincie voorbereiding HOV	-3.640.000	-	-	-
05. Groene leefomgeving	-3.650.000	-10.000	-10.000	-10.000
Europese subsidie project Micro Energie Trading (LEF)	-150.093	-108.000	-	-
06. Milieu en klimaat	-150.093	-108.000	-	-
Winst GREX de Hilt	-	-2.356.797	-	-
Winst GREX HSS	-	-325.094	-	-
07. Ruimtelijke ordening en wonen	-	-2.681.891	-	-
Dekking Sociaal Domein (prim. Begr 2019-2022 en wyz 9)	-383.030	-376.610	-	-
Reserve Sociaal Domein (projecten kadernota 2020)	-213.850	-170.630	-	-
Inzet reserve Sociaal Domein	-	-	-147.749	-
Reserve klimaatbeleid incl duurzaamheid (nota R&V)	-60.000	-60.000	-45.000	-
Reserve LOP naar Algemene reserve (nota R&V)	-158.543	-	-	-
Werken aan werk tlv reserve HHT (wyz 9)	-23.432	-23.432	-23.432	-
Onttrekkingen aan de reserves	-838.855	-630.672	-216.181	-
Totaal incidentele baten	-4.638.948	-3.430.563	-226.181	-10.000
B. Incidentele lasten				
Voorbereiding HOV	3.640.000	-	-	-
04. Mobiliteit	3.640.000	-	-	-
Bestrijding eikenprocessierups	30.000	-	-	-
05. Groene leefomgeving	30.000	-	-	-

Incidentele baten en lasten per programma	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
PvA sanering asbestdaken	10.000	10.000	10.000	-
Klimaatscan bedrijven	10.000	10.000	10.000	-
RES ambtelijke capaciteit projectbasis	25.000	25.000	25.000	-
Duurzaamheidscoach	15.000	15.000	-	-
Regio G&V energietransitie 2020-2022	7.700	4.300		
Project Micro Energie Trading (LEF)	150.093	108.000	-	-
06. Milieu en klimaat	217.793	172.300	45.000	-
Nieuwe Wet inburgering	25.000	25.000	-	-
Werken aan werk (wijz 9)	23.432	23.432	23.432	-
08. Werk en inkomen	48.432	48.432	23.432	-
Incidentele uitgaven Sociaal Domein	23.914	33.915	43.915	43.915
09. Sociale Samenhang	23.914	33.915	43.915	43.915
Programmacoördinator Huis van Eemnes	25.000	25.000	-	-
10. Sport, cultuur en vrije tijd	25.000	25.000	-	-
Incidentele uitgaven Sociaal Domein	81.986	52.986	52.986	52.986
Buurtsportcoaches	98.850	98.850	-	-
11. Opgroeien in Eemnes	180.836	151.836	52.986	52.986
Gebiedsmanager	60.000	-	-	-
Overhead	60.000	-	-	-
Reserve kapitaallasten (winst GREX de Hilt)	-	2.356.797	-	-
Reserve kapitaallasten (winst GREX HSS)	-	325.094	-	-
Reserve Sociaal Domein (middelen Jeugd)	119.546	120.662	120.662	-
Reserve LOP naar Algemene reserve (nota R&V)	158.543	-	-	-
Toevoegingen aan de reserves	278.089	2.802.553	120.662	-
Totaal incidentele lasten	4.504.064	3.234.036	285.995	96.901
Saldo incidentele baten en lasten	-134.884	-196.527	59.814	86.901

3.4 Structurele mutatie reserves

Een storting en/of onttrekking aan een reserve is per definitie incidenteel, tenzij er redenen zijn deze structureel te ramen (bijvoorbeeld ter dekking van rente- en afschrijvingslasten). In de tabel hieronder worden de ramingen van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves weergegeven.

Structurele mutatie reserves		Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
A. Structurele onttrekkingen reserves					
R.92020	Reserve Kapitaallasten	611.600	452.400	483.257	423.178
R.92035	Reserve Bovenwijkse voorzieningen	1.827	1.827	1.827	1.827
R.92036	Reserve Zuidpolder	159.630	159.631	159.630	159.630
Totaal structurele onttrekkingen		773.057	613.859	644.714	584.635
B. Structurele toevoegingen reserves					
R.92035	Reserve Bovenwijkse voorzieningen	82.200	82.200	82.200	82.200
Totaal structurele toevoegingen		82.200	82.200	82.200	82.200
(A - B) Saldo structurele mutaties		690.857	531.659	562.514	502.435

3.5 Structureel en reëel evenwicht

In verband met de aanscherping van het financieel toezicht is de Gemeentewet gewijzigd met de introductie van *structureel en reëel evenwicht* in de begroting en meerjarenraming. Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is ter nadere uitwerking van die wetswijziging aangepast, zodat uw raad en de financieel toezichthouder in staat zijn om vast te stellen of sprake is van een structureel en reëel evenwicht in de begroting en de meerjarenraming. Van structureel evenwicht is sprake als de structurele lasten worden gedekt door structurele baten.

De bepaling van het structurele evenwicht verloopt als volgt:

	Het totaal van de structurele lasten en baten programma's en algemene dekkingsmiddelen
+/-	De structurele verrekeningen met de reserves
=	Geeft het totaal structureel begrotingssaldo en meerjarenraming

De tabel voor de bepaling van het structurele evenwicht is hierna opgenomen. De mutaties zijn in meerjarig perspectief beoordeeld op het incidentele karakter. Voor het meerjarenbeeld is geen sprake van een structureel evenwicht.

Presentatie van het structureel begrotingssaldo	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Saldo baten en lasten	1.921.440	-554.217	1.906.351	1.776.567
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-1.251.623	1.640.223	-658.033	-502.435
Begrotingssaldo	669.817	1.086.006	1.248.318	1.274.132
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	134.884	196.527	-59.814	-86.901
Structureel begrotingssaldo	804.701	1.282.533	1.188.504	1.187.231
Structureel evenwicht?	Nee	Nee	Nee	Nee

4. UITEENZETTING FINANCIËLE POSITIE

4.1 Geprognosticeerde begin- en eindbalans

De geprognosticeerde balans hoeft niet hetzelfde detailniveau te kennen als de balans die is voorgeschreven voor de jaarrekening. De geprognosticeerde balans is over de gehele periode van de meerjarenraming in de programmabegroting opgenomen. Naast de balans per 31 december 2019 is de (geraamde) balanspositie per 31 december 2020 tot en met 2024 weergegeven.

Balans	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Activa						
Immateriële vaste activa	1.783.429	1.663.970	1.548.597	1.432.071	1.314.379	1.195.510
Materiële vaste activa	37.480.301	48.165.545	46.893.848	45.777.683	44.641.424	43.560.427
BIJ: Investeringsplanning 2020-2024		600.000	1.797.139	1.908.678	2.417.455	2.383.367
Financiële vaste activa	6.676.572	9.161.836	7.752.816	6.942.351	6.729.756	6.102.812
Kapitaalverstrekkingen	7.511	7.511	7.511	7.511	7.511	7.511
Overige leningen	6.669.061	9.154.324	7.745.305	6.934.840	6.722.245	6.095.300
Overige uitzettingen met looptijd >1 jaar	-	-	-	-	-	-
Voorraden	1.375.091	541.032	-217.173	-228.938	-228.938	-228.938
Onderhanden werk GREX	1.375.091	541.032	-217.173	-228.938	-228.938	-228.938
Uitzettingen met looptijd < 1 jaar	6.692.142	4.963.122	3.680.975	4.210.227	3.711.687	3.772.927
Liquide middelen	249.928	250.000	250.000	250.000	250.000	250.000
Overlopende activa	10.669.415	8.582.508	6.531.754	4.829.038	3.126.322	1.423.606
Totaal activa	64.926.880	73.928.013	68.237.957	65.121.110	61.962.085	58.459.711
Passiva						
Eigen vermogen	16.985.569	15.501.273	14.249.650	15.889.872	15.231.839	14.729.404
Algemene reserve	2.428.053	1.121.278	1.279.821	1.279.821	1.279.821	1.279.821
Bestemmingsreserve	15.804.811	14.379.995	12.969.828	14.610.051	13.952.018	13.449.583
Te bestemmen resultaat	-1.247.295	0	-669.817	-1.086.006	-1.248.318	-1.274.132
Kadernota Ombuigen	-	-	669.817	1.086.006	1.248.318	1.274.132
Voorzieningen	2.535.907	2.361.345	2.297.887	2.227.559	2.128.926	2.036.511
Vaste schulden met looptijd > 1 jaar	38.703.452	50.015.112	43.623.404	41.225.874	37.204.728	35.778.416
Vlottende schulden met looptijd < 1 jaar	2.038.481	2.038.481	4.038.481	2.038.481	3.838.481	2.538.481
Overlopende passiva	4.663.472	4.011.802	4.028.535	3.739.323	3.558.111	3.376.899
Totaal passiva	64.926.880	73.928.013	68.237.957	65.121.110	61.962.085	58.459.711

4.2 Toelichting geprognosticeerde balans

(Im)materiële vaste activa

Alle (im)materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en eventuele bijkomende kosten), verminderd met de ontvangen subsidies, de direct gerelateerde bijdragen, de jaarlijkse afschrijvingslasten en de afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Ten behoeve van de berekening van het EMU-saldo is hierbij onderscheid gemaakt tussen activa dat reeds is geactiveerd en de nog te activeren en af te schrijven investeringen. De nieuwe investeringen inclusief afschrijvingslasten zijn opgenomen in de investeringsplanning.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor een gedetailleerd overzicht van de meerjarige financiële activa wordt verwezen naar de paragraaf financiering.

Voorraden

De voorraden bestaan volledig uit opgenomen bouwgronden in exploitatie (onderhanden werk). Deze zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Deze balanspost bestaat voornamelijk uit de uitzetting in 's Rijks schatkist (schatkistbankieren) en de debiteuren. Voor de meerjarige balans wordt daarom uitgegaan van de verwachte balanspositie van 31 december 2020. In de geprognosticeerde balans wordt deze balanspost gebruikt als sluitpost voor het in evenwicht brengen van de activa en passiva.

Liquide middelen

Voor de meerjarige balans is uitgegaan van een constante balanspositie in overeenstemming met de verwachte balanspositie per 31 december 2019. Indien de balanspost groter is dan het limiet van het schatkistbankieren (€250.000) wordt het overtollig saldo toegevoegd aan de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.

Overlopende activa

De overlopende passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor de meerjarige balans is uitgegaan van een constante balanspositie in overeenstemming met de balanspositie per 31 december 2019, gecorrigeerd met de aflopende balanswaarde van de vorderingspositie met de CV/BV Zuidpolder

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten. Voor een overzicht van het verloop van reserveposities wordt verwezen naar de staat van reserves. Het geprognosticeerde begrotingsresultaat staat gepresenteerd in het overzicht van de meerjarenbegroting 2021-2024.

Kadernota Ombuigen 2021-2024

Tegelijkertijd met de behandeling van de begroting wordt de Kadernota Ombuigen behandeld, waarin de nadelige saldi worden teruggebracht naar een sluitende begroting. Voor de balanspresentatie is er daarom voor gekozen om wel de nadelige saldi te laten zien, maar door het toevoegen van deze regel een sluitende balans te presenteren. Dit voorkomt dat er ramingen opgenomen moeten worden om ofwel kasgeldleningen ofwel langlopende leningen aan te trekken.

Vaste schulden

De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de te verwachten aflossingen. Voor een gedetailleerd overzicht van de meerjarige vaste schulden wordt verwezen naar de paragraaf financiering.

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. In de geprognoseerde balans wordt deze balanspost gebruikt als sluitpost voor het in evenwicht brengen van de activa en passiva.

Overlopende passiva

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voor de meerjarige balans is uitgegaan van een balanspositie in overeenstemming met de balanspositie per 31 december 2019, gecorrigeerd met de aflopende balanswaarde van de nabetaling van 20% van de verwervingskosten grond Zuidpolder en de aanwending van de ontvangen voorschotten.

4.3 Investeringsplanning 2021-2024

Programma / investering	Jaar	Invest.-bedrag	Af-schr. term	Toelichting	2021	2022	2023	2024	Kaplst
-------------------------	------	----------------	---------------	-------------	------	------	------	------	--------

Prog. 2 Veiligheid

Brandweerkazerne Segmentdeuren	2023	53.240	15					3.307 532	afschr. rente
Brandweerkazerne Diverse MJOP	2023	53.048	15					3.296 530	afschr. rente
Brandweerkazerne Schuifpoort	2022	15.216	15				945 152	955 143	afschr. rente
Programma 2 Veiligheid					0	0	1.097	8.763	

Prog. 4 Mobiliteit

Herinrichting Laarderweg	2018	300.000	40					6.137 3.000	afschr. rente
Vitalisering Bramenberg	2019	400.000	40		8.182 4.000	8.264 3.918	8.347 3.836	8.430 3.752	afschr. rente
Braadkamp (restant)	2019	292.000	10			27.910 2.920	28.189 2.641	28.471 2.359	afschr. rente
Programma 4 Mobiliteit					12.182	43.012	43.012	52.149	

Prog. 5 Groene leefomgeving:

Reconstructie groen 2017	2017	25.000	10	Res.Kap.lst. Res.Kap.lst.		2.390 250	2.413 226	2.438 202	afschr. rente
Reconstructie groen 2018	2018	65.000	10	Res.Kap.lst. Res.Kap.lst.		6.213 650	6.275 588	6.338 525	afschr. rente
Reconstructie groen 2019	2019	105.000	10	Res.Kap.lst. Res.Kap.lst.		10.036 1.050	10.136 950	10.238 848	afschr. rente
Paardenroutes Kadernota 2020	2020	50.000	10	Res.Kap.lst. Res.Kap.lst.		4.779 500	4.827 452	4.875 404	afschr. rente
Banken in openbaar gebied Kadernota 2020	2020	35.000	10	Res.Kap.lst. Res.Kap.lst.	3.345 350	3.379 317	3.413 283	3.447 249	afschr. rente
Speelplaatsenplan 2020	2020	174.250	10	Res.Kap.lst. Res.Kap.lst.		16.655 1.743	16.822 1.576	16.990 1.408	afschr. rente
Speelplaatsenplan 2023	2023	12.000	10	Res.Kap.lst. Res.Kap.lst.				1.147 120	afschr. rente
Speelplan 2020 Kadernota 2020	2020	50.000	10	Res.Kap.lst. Res.Kap.lst.		4.779 500	4.827 452	4.875 404	afschr. rente
Speelplan 2021 Kadernota 2020	2021	50.000	10	Res.Kap.lst. Res.Kap.lst.		4.779 500	4.827 452	4.875 404	afschr. rente
Speelplan 2022 Kadernota 2020	2022	50.000	10	Res.Kap.lst. Res.Kap.lst.			4.779 500	4.827 452	afschr. rente
Speelplan 2023 Kadernota 2020	2023	50.000	10	Res.Kap.lst. Res.Kap.lst.				4.779 500	afschr. rente
Pontje	2022	15.000	5				2.941 150	2.970 121	afschr. rente
Programma 5 Groene leefomgeving					3.695	58.519	66.889	73.435	

Programma / investering	Jaar	Invest.-bedrag	Af-schr. term	Toelichting	2021	2022	2023	2024	Kaplst
-------------------------	------	----------------	---------------	-------------	------	------	------	------	--------

Prog. 6 Milieu en Klimaat:

Rioolvervang	2020	100.000	40		2.046 1.000	2.066 980	2.087 959	2.108 938	afschr. rente
Rioolvervang	2021	100.000	40			2.046 1.000	2.066 980	2.087 959	afschr. rente
Rioolvervang	2022	100.000	40				2.046 1.000	2.066 980	afschr. rente
Rioolvervang	2023	100.000	40					2.046 1.000	afschr. rente
Rioolvervang	2024	100.000	40						afschr. rente
Plassons drukriool	2020	65.000	15		4.038 650	4.078 610	4.119 569	4.160 528	afschr. rente
Plassons drukriool	2021	65.000	15			4.038 650	4.078 610	4.119 569	afschr. rente
Plassons drukriool	2022	65.000	15				4.038 650	4.160 528	afschr. rente
Plassons drukriool	2023	65.000	15					4.038 650	afschr. rente
Grond-/hemelwater (restant)	2018	79.000	40			1.616 790	1.632 774	1.648 758	afschr. rente
Grond-/hemelwater	2019	118.000	40			2.414 1.180	2.438 1.156	2.462 1.131	afschr. rente
Programma 6 Milieu en klimaat					7.734	21.467	29.201	36.934	

Prog. 7 Ruimtelijke Ordening en Wonen

Nicolaaskerk									
Gevel kerktoren	2024	16.500	5						afschr.
Inpassingsplan Barbeelstr/Nrdrsingel	2020	25.000			t.l.v. toekomstige opbrengsten				
Klim- en klauter-bosvoorziening				GREX Hilt	Opgenomen in GREX de Hilt				
Dikke Torentje									
Gevel kerktoren	2021	16.500	5			3.235	3.267	3.300	afschr.
Programma 7 Ruimtelijke Ordening en Wonen					0	3.400	3.400	3.400	

TOTAAL									
INVESTERINGSPLANNING		2.809.754			23.611	126.398	143.598	174.681	

4.4 Staat van de reserves 2021-2024

		Begroting 2020	Begroting 2021			Begroting 2022		
Reserves		Eindsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo
R.92000	Algemene reserve	1.121.278	158.543	-	1.279.821	-	-	1.279.821
Totaal Algemene reserve		1.121.278	158.543	-	1.279.821	-	-	1.279.821
R.92020	Reserve Kapitaallasten	10.280.592	-	611.600	9.668.992	2.681.891	452.400	11.898.483
R.92024	Reserve Sociaal Domein	930.999	119.546	596.880	453.665	173.882	600.460	27.087
R.92026	Reserve Sociale woningbouw	70.143	-	-	70.143	-	-	70.143
R.92030	Reserve Omgevingswet	178.442	-	-	178.442	-	-	178.442
R.92032	Reserve LOP	158.543	-	158.543	0	-	-	0
R.92033	Reserve HOV/VERDER	352.500	-	-	352.500	-	-	352.500
R.92035	Reserve Bovenwijkse voorzieningen	1.287.106	82.200	1.827	1.367.478	82.200	1.827	1.447.851
R.92036	Reserve Zuidpolder	886.373	-	159.630	726.743	-	159.631	567.112
R.92042	Reserve Huishoudelijke Hulptoelage	70.296	-	23.432	46.864	-	23.432	23.432
R.92043	Reserve Klimaatbeleid	165.000	-	60.000	105.000	-	60.000	45.000
Totaal Bestemmingsreserves		14.379.995	201.746	1.611.912	12.969.828	2.937.973	1.297.751	14.610.051
Totaal reserves		15.501.273	360.289	1.611.912	14.249.649	2.937.973	1.297.751	15.889.872

		Begroting 2022	Begroting 2023			Begroting 2024		
Reserves		Eindsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo
R.92000	Algemene reserve	1.279.821	-	-	1.279.821	-	-	1.279.821
Totaal Algemene reserve		1.279.821	-	-	1.279.821	-	-	1.279.821
R.92020	Reserve Kapitaallasten	11.898.483	-	483.257	11.415.227	-	423.178	10.992.049
R.92024	Reserve Sociaal Domein	27.087	120.662	147.749	0	-	-	0
R.92026	Reserve Sociale woningbouw	70.143	-	-	70.143	-	-	70.143
R.92030	Reserve Omgevingswet	178.442	-	-	178.442	-	-	178.442
R.92032	Reserve LOP	0	-	-	0	-	-	0
R.92033	Reserve HOV/VERDER	352.500	-	-	352.500	-	-	352.500
R.92035	Reserve Bovenwijkse voorzieningen	1.447.851	82.200	1.827	1.528.224	82.200	1.827	1.608.596
R.92036	Reserve Zuidpolder	567.112	-	159.630	407.482	-	159.630	247.852
R.92042	Reserve Huishoudelijke Hulptoelage	23.432	-	23.432	0	-	-	0
R.92043	Reserve Klimaatbeleid	45.000	-	45.000	-	-	-	-
Totaal Bestemmingsreserves		14.610.051	202.862	860.895	13.952.018	82.200	584.635	13.449.583
Totaal reserves		15.889.872	202.862	860.895	15.231.839	82.200	584.635	14.729.404

Toelichting reserves

De algemene reserve is voor incidentele zaken beschikbaar. Over het algemeen dient deze reserve als een buffer tegen onverwachte risico's. Bij bestemmingsreserves heeft de raad vooraf bepaald voor welke bestemming de reserve in het leven is geroepen. Ze zijn gevormd om ongewenste schommelingen in uitgaven op te vangen of om een bepaalde activiteit c.q. doel te realiseren.

Bij het vaststellen van de nota Reserves en Voorzieningen op 4 november 2019, zijn alle reserves beoordeeld. Op basis hiervan zijn er een aantal reserves opgeheven en het eventuele saldo hiervan toegevoegd aan de algemene reserve.

Het betreffen de volgende reserves:

- Reserve investeringssubsidies
- Reserve Gemeenschap, Cultuur en Sport
- Reserve Jongerenvoorzieningen
- Reserve APG
- Reserve MIP (Meerjareninvesteringsplan)

In deze toelichting worden alleen die reserves opgenomen die per 1 januari 2021 een verwacht saldo hebben.

De mutaties per reserve zijn opgenomen in het onderdeel Algemene Dekkingsmiddelen.

ALGEMENE RESERVE

€ 1.121.300

De algemene reserve heeft een bufferfunctie voor onder andere het opvangen van incidentele tegenvallers en schadeclaims van derden.

Conform het bestaande beleid kunnen de volgende mutaties jaarlijks in de algemene reserve plaatsvinden: nadelig rekeningsaldo en overige door de raad besloten onttrekkingen/stortingen.

Als norm voor de ondergrens van de Algemene Reserve wordt een "dubbel slot" gehanteerd.

- 1) Weerstandratio (ratio tussen de aanwezige buffers en de geïnventariseerde risico's) ligt tussen de 1 en 2. Dit uitgangspunt is opgenomen in de nota weerstandvermogen en risicomanagement Eemnes 22 oktober 2012 en wordt jaarlijks opgenomen in de jaarrekening en begroting.
- 2) Een absolute ondergrens van € 3,5 miljoen. De raad heeft hiertoe besloten via een motie van 8 juli 2019 om richting 2023 toe te werken naar dit niveau. Achterliggende motivatie hiervoor is de toenemende risico's op financiële tekorten in het sociaal domein en het onvoorspelbare verloop van de Algemene Uitkering uit het gemeentefonds (trap-op-trap-af systematiek).

De provincie Utrecht heeft als financieel toezichthouder geen specifieke bepalingen opgenomen richting gemeenten inzake de minimale buffer.

RESERVE KAPITAALLASTEN

€ 10.280.600

Deze reserve wordt gebruikt voor de dekking van de kapitaallasten van een aantal investeringen met economisch nut, waardoor de begroting de komende jaren wordt ontlast. De kapitaallasten worden gedurende de hele looptijd van de betreffende activa ten laste van deze reserve gebracht. Omdat de rentecomponent jaarlijks fluctueert, moet jaarlijks opnieuw worden gezien of de reserve voldoende middelen bevat om de geraamde kapitaallasten gedurende de gehele looptijd te kunnen opvangen.

Op basis van de omslagrente van 1% vanaf 2021(en vanaf 2025 1,5%) en de toevoeging van de winst van de GREX'en HSS, de Hilt, is de reserve Kapitaallasten met 10,3 mln. per 1-1-2021 voldoende groot om de investeringen met reeds genomen besluitvorming te dekken tot 2070.

In deze begroting is de jaarlijkse onttrekking van € 75.000 voor het Huis van Eemnes vervallen en daardoor is er in de reserve een bedrag beschikbaar van € 3.675.000.

Ter versterking van het eigen vermogen wordt uw raad voorgesteld om € 3.675.000 aan de reserve kapitaallasten te onttrekken en dit te bestemmen als volgt:

-	versterking van de algemene reserve	€ 3.000.000 (cf motie van 8 juli 2019)
-	aanzuiveren reserve Sociaal Domein	€ 400.000
-	vormen reserve Coronarisico's	€ 275.000

RESERVE SOCIAAL DOMEIN

€ 931.000

Vanwege de onzekerheid over de decentralisaties is deze reserve ingesteld.

Bij het vaststellen van de jaarrekening 2016 is besloten om het overschot op de decentralisaties toe te voegen aan deze reserve en tekorten hieraan te onttrekken.

In de kadernota 2020-2023 is besloten om de extra middelen jeugd toe te voegen aan de reserve sociaal domein. De tekorten ten opzichte van het financieel kader en de intensiveringen van het sociaal domein zijn op basis van de meerjarenraming 2019-2022 gedekt uit deze reserve. Daarnaast zijn de projecten sociaal domein uit de kadernota 2020-2023 ten laste gebracht van deze reserve, voorzover de reserve Sociaal Domein nog toereikend was.

De strikte koppeling om het sociaal domein uit de algemene uitkering af te zonderen is losgelaten en met ingang van 2023 worden de uitgaven sociaal domein volledig opgenomen in de reguliere begroting. Ultimo 2023 is de reserve Sociaal Domein uitgeput.

RESERVE SOCIALE WONINGBOUW

€ 70.100

De raad heeft op 27 februari 2006 besloten om een volkshuisvestingsfonds in het leven te roepen. Indien blijkt dat bij de bouw van een project de gewenste woningdifferentiatie van de Woonvisie niet mogelijk is, dient door de ontwikkelaar een financiële compensatie te worden geboden, die in dit fonds wordt gestort.

Onttrekkingen aan deze reserve zijn bedoeld om sociale woningbouw te financieren in dure bouwplannen (binnenstedelijke herontwikkeling) zodat ook in die plannen sociale woningbouw mogelijk blijft.

RESERVE OMGEVINGSWET

€ 178.400

Deze reserve is bij vaststelling van de jaarrekening omgevormd vanuit de voormalige reserve bestemmingsplannen die bij het vaststellen van de jaarrekening 2009 uit de vrijgevalen BWS gelden is gevormd. Bij de vaststelling van de jaarrekening 2017 is tevens een extra toevoeging vanuit het rekeningsaldo vastgesteld ter grootte van € 200.000. Bij de jaarrekening 2018 is het saldo van de reserve Volkshuisvesting toegevoegd aan deze reserve.

De reserve wordt besteed aan de invoering van de Omgevingswet. Ter invulling hiervan volgen separate raadsvoorstellen.

RESERVE LOP (LANDSCHAPSONTWIKKELINGSPLAN)

€ 158.500

Deze reserve is bij het vaststellen van de jaarrekening 2009 gevormd uit de gereserveerde gelden in de reserve nieuw beleid. In het najaar van 2010 is hier een bestedingsplan voor opgesteld. Uit deze reserve wordt t/m 2020 jaarlijks een bijdrage geleverd aan:

PRG 05	Bijdrage pontje	-10.000
PRG 04	Gastvrije randmeren, Fonteinkruid bestr.	-3.000
PRG 04	Bestrijding waterplantenoverlast (t/m 2021)	-2.500
PRG 10	Bijdrage O-gen	-5.000
PRG 10	Bijdrage Gastvrije randmeren (Blauwe as)	-10.300
PRG 10	Incidentele Projecten	-2.500

Bij het vaststellen van de nota Reserves en Voorzieningen in november 2019 is besloten met ingang van 2021 geen onttrekking meer te doen aan deze reserve en het saldo van de reserve toe te voegen aan de algemene reserve.

RESERVE HOV/VERDER

€ 352.500

Deze reserve is bedoeld voor investeringen in het kader van de HOV-lijn en de aanleg van de bushalte A27 vanuit het project VERDER.

Voor de aanleg van de HOV-lijn is aan de Provincie Noord Holland een bijdrage verschuldigd van € 250.000 ter dekking van de kosten. In 2014 is daar 25% van betaald (nog te betalen € 187.500). Voor de aanleg van bushaltes langs de A27, dient Eemnes zelf nog € 165.000 bij te dragen. Beide bedragen zijn nog opgenomen in deze reserve.

RESERVE BOVENWIJKSE VOORZIENINGEN

€ 1.287.100

Bij het vaststellen van de jaarrekening 2014 is deze reserve gevormd voor een bedrag van € 285.700 uit de reserve Zuidpolder. Met jaarlijkse termijnen loopt de bijdrage vanuit Zuidpolder woningbouw op tot ruim 1 mln. Ook vanuit het bedrijventerrein Zuidpolder wordt ruim 1 mln. bijgedragen.

De reserve bovenwijkse voorzieningen ontwikkelt zich naar verwachting als volgt:

Realisatie /Raming	Jaar	Omschrijving	Toevoeging	Onttrekking	Saldo	
realisatie	2015	Van res Zuidp. tbv bovenwijkse voorz.	-78.225		-78.225	
realisatie	2015	Van res Zuidp. tbv sport	-207.446		-285.671	
realisatie	2015	Naar res kap.lasten kunstgrasvelden		204.000	-81.671	
realisatie	2015	Toev. Zuidpolder woningbouw	-97.695		-179.366	31-12-2015
realisatie	2016	Toev. Zuidpolder woningbouw	-113.222		-292.588	31-12-2016
realisatie	2017	Toev. Grex Bedr.terr. Zuidpolder	-243.832		-536.420	
realisatie	2017	Besteding infrastruct. Bedr.terrein		157.992	-378.428	
realisatie	2017	Besteding water en groen Bedr.terr.		85.840	-292.588	
realisatie	2017	Toev. Zuidpolder woningbouw	-89.381		-381.969	31-12-2017
realisatie	2018	Toev. Zuidpolder woningbouw	-89.381		-471.350	31-12-2018
realisatie	2018	Aanvullende bijdrage bovenplans	-93.671		-565.021	31-12-2018
realisatie	2019	Toev. Zuidpolder woningbouw	-89.381		-654.402	31-12-2019
realisatie	2019	Toev. grex Bedr.terr. Zuidpolder	-809.996		-1.464.398	31-12-2019
raming	2020	Bijdrage aan GREX Bedrijventerrein		78.996	-1.385.402	31-12-2020
raming	2020	Haalbaarheidsstudie Te Veenweg Zuid		40.000	-1.345.402	31-12-2020
raming	2020	HOV aanvullende bijdrage		141.850	-1.203.552	31-12-2020
raming	2020	Toev. Zuidpolder woningbouw	-83.553		-1.287.105	31-12-2020
raming	2021	Toev. Zuidpolder woningbouw	-82.200		-1.369.305	31-12-2021
raming	2022	Toev. Zuidpolder woningbouw	-82.200		-1.451.505	31-12-2022
raming	2023	Toev. Zuidpolder woningbouw	-82.200		-1.533.705	31-12-2023
raming	2024	Toev. Zuidpolder woningbouw	-82.200		-1.615.905	31-12-2024
raming	2020	Quick win Fase 1 reconstructie kruispunt A27 kaplasten gedurende 40 jaar				

RESERVE ZUIDPOLDER**€ 886.400**

In 2013 is de reserve Zuidpolder gevormd uit de “boekwinst” van de GREX woningbouw Zuidbuurt. Aan deze reserve werd jaarlijks 0,6% rente toegevoegd over de stand van de vordering, die de gemeente Eemnes heeft op de CV/BV. Met ingang van de begroting 2017 is deze dotatie vervallen.

Bij het vaststellen van de jaarrekening 2018 is € 1 milj. onttrokken en toegevoegd aan de algemene reserve ter versterking.

Ten laste van deze reserve worden de beheerskosten onttrokken van het projectbureau Zuidpolder.

Deze worden voor 2021 en volgende jaren geraamd op € 160.000.

RESERVE HUISHOUDELIJKE HULP TOELAGE**€ 70.300**

Deze reserve is gevormd uit de teruggave van de HHT middelen, dat onderdeel is van de resultaatuitkering 2017 van de regio Gooi & Vechtstreek (G&V). De reserve is meerjarig ingezet voor lokale inzet werken aan werk.

RESERVE KLIMAATBELEID**€ 165.000**

Bij het vaststellen van de kadernota 2020 is deze reserve van € 300.000 gevormd uit de reserve kapitaallasten.

Deze reserve is bedoeld om voor de jaren 2020-2023 concrete acties in gang te zetten om te voldoen aan zowel de landelijke opgave vermindering CO2-uitstoot als de eigen lokale ambitie, een klimaatneutraal Eemnes in 2030. Bij het vaststellen van de nota reserves en voorzieningen is de in 2020 gevormde reserve duurzaamheid voor de duurzaamheidscoach (€ 30.000) toegevoegd aan deze reserve.

4.5 Staat van de voorzieningen

		Begroting 2020	Begroting 2021			Begroting 2022		
Voorzieningen		Eindsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo
V.92201	Wachtgelden voormalig wethouders	64.718	190	25.864	39.044	115	27.720	11.439
V.92201	Pensioenen voormalig wethouders	2.168.449	6.289	50.922	2.123.816	6.159	54.502	2.075.473
Voorz. voor verpl. verliezen en risico's		2.233.166	6.479	76.786	2.162.859	6.274	82.222	2.086.912
V.92202	Voorziening Rioolheffing	42.436	-	-	42.436	-	-	42.436
V.92203	Voorziening Afvalstoffenheffing	-	-	-	-	-	-	-
V.92207	Voorziening Grafrechten	85.743	14.787	7.938	92.592	14.787	9.168	98.211
Voorz. voor midd. van derden met gebonden bestemm.		128.179	14.787	7.938	135.028	14.787	9.168	140.647
Totaal voorzieningen		2.361.345	21.266	84.724	2.297.887	21.062	91.390	2.227.559

		Begroting 2022	Begroting 2023			Begroting 2024		
Voorzieningen		Eindsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo
V.92201	Wachtgelden voormalig wethouders	11.439	35	11.474	-	-	-	-
V.92201	Pensioenen voormalig wethouders	2.075.473	6.019	97.604	1.983.888	5.753	101.328	1.888.314
Voorz. voor verpl. verliezen en risico's		2.086.912	6.054	109.077	1.983.888	5.753	101.328	1.888.314
V.92202	Voorziening Rioolheffing	42.436	-	-	42.436	-	-	42.436
V.92203	Voorziening Afvalstoffenheffing	-	-	-	-	-	-	-
V.92207	Voorziening Grafrechten	98.211	14.787	10.398	102.601	14.787	11.627	105.762
Voorz. voor midd. van derden met gebonden bestemm.		140.647	14.787	10.398	145.037	14.787	11.627	148.198
Totaal voorzieningen		2.227.559	20.841	119.475	2.128.926	20.541	112.955	2.036.511

Toelichting voorzieningen

In deze toelichting worden alleen die voorzieningen opgenomen die per 1 januari 2021 een verwacht saldo hebben.

Voorzieningen

Op basis van de BBV, artikel 44, zijn er de volgende voorzieningen:

Lid 1:

- a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- b. op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten; hieronder vallen de wachtgeld- en pensioenvoorziening;
- c. kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren; hieronder vallen de onderhoudsvoorzieningen;
- d. de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b.

Lid 2:

Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen, bedoeld in artikel 49, onderdeel b. Hieronder vallen bijvoorbeeld de voorziening afvalstoffenheffing, rioolheffing en grafrechten.

VOORZIENING WACHTGELDEN (EX)-WETHOUDERS (art 44, lid 1b)

€ 64.700

Ultimo 2018 is deze voorziening gevormd voor twee ex-wethouders; in 2019 is daar een derde wethouder aan toegevoegd. Dit is een voorziening op basis van contante waarde. Hier wordt jaarlijks rente aan toegevoegd ter grootte van het door het ministerie aangegeven percentage. De voorziening wordt bepaald op basis van risico-inschatting, waarvoor een tabel beschikbaar is.

VOORZIENING PENSIOENEN (EX)-WETHOUDERS EN NABESTAANDEN (art 44, lid 1b)

€ 2.168.500

In 2012 is deze voorziening gevormd. Deze voorziening wordt jaarlijks geactualiseerd en berekend op basis van contante waarde. Dat betekent dat hier jaarlijks rente aan wordt toegevoegd, ter grootte van het door het ministerie aangegeven percentage. De geraamde onttrekkingen betreffen de ingegane pensioenuitkeringen aan gewezen wethouders of –wanneer deze zijn overleden- hun partners. De gemeente is op dit moment 100% risicodragers voor de pensioenen van de wethouders.

VOORZIENING RIOOLHEFFING (art. 44, lid 2)

€ 42.400

In navolging van de notitie riolering van de commissie BBV van november 2014, wordt het voordeel op de kapitaallasten als gevolg van (nog) niet gereed zijnde investeringen toegevoegd aan deze voorziening. Bij de begroting kan deze voorziening worden ingezet voor tariefegalisatie.

VOORZIENING GRAFRECHTEN (art 44, lid 2)

€ 85.700

In navolging van de besluitvorming bij vaststelling van de Jaarrekening 2017, waarin de voorziening Grafrechten werd ingesteld, wordt deze voorziening verplicht gebruikt om het vooruitontvangen deel van de ontvangen grafrechten te parkeren. Jaarlijks wordt aan de voorziening:

- toegevoegd: het deel van de in dat jaar ontvangen vergoedingen dat betrekking heeft op toekomstige jaren;
- onttrokken: het deel dat in de voorziening aanwezig is aan grafrechten, op dat jaar betrekking heeft en in enig eerder jaar is ontvangen.

4.6 EMU-saldo 2021-2024

Het EMU-saldo is het saldo van inkomsten en uitgaven van de overheid op transactiebasis in een bepaalde periode (boekjaar). Eenvoudig gezegd geeft het EMU-saldo aan of er in een bepaald jaar meer geld is uitgegeven dan er in dat jaar is binnengekomen, of dat er netto geld is overgehouden. Het EMU-saldo is daarmee een indicatie voor de ontwikkeling van de liquiditeits- en financiële positie (eigen vermogen en schulden) van de gemeenten. Tevens heeft het EMU-saldo een vergelijkbare functie als het kasstroomoverzicht.

Toelichting

Om de overheidsfinanciën in de Eurozone robuust te houden, zijn in Europees verband afspraken gemaakt over het toegestane maximale tekort van het EMU-saldo op nationaal niveau. Omdat het EMU-saldo van alle decentrale overheden onderdeel uitmaakt van het EMU-saldo op nationaal niveau is het daarmee ook relevant voor de decentrale overheden om het eigen EMU-saldo te volgen. Om de gemeente een beeld te geven van hun aandeel in het gezamenlijke EMU-tekort worden jaarlijks individuele referentiewaarden gepubliceerd door het Ministerie van BZK. Wanneer het berekende EMU-saldo onder de referentiewaarde valt is de bijdrage van de gemeente aan het totale EMU-saldo geen aandachtspunt, mits de andere overheden zich aan hun referentiewaarden houden. Als het berekende EMU-saldo boven de referentiewaarde uitstijgt, is de bijdrage van de gemeente aan het landelijke EMU-saldo een aandachtspunt. Een of meer andere overheden moeten onder hun referentiewaarde blijven, om ervoor te zorgen dat de Nederlandse overheid als geheel onder de EMU-norm van 3% blijft.

Berekening EMU-saldo

Het EMU-saldo van de gemeente Eemnes komt voor het begrotingsjaar 2021 uit op -/- €1.037.000. Dit betekent in EMU-termen dat de uitgaven € 1.037.000 hoger zijn dan de inkomsten. Het saldo valt hiermee niet binnen de voor Eemnes aangegeven referentiewaarde van -/- € 803.000.

Na het vaststellen van de Kadernota Ombuigen zal het EMU-saldo binnen de referentiewaarde vallen.

Hieronder volgt een overzicht van de berekening van het EMU-saldo.

Berekening EMU-saldo (bedragen x €1.000)		Begr. 2020 na wijziging	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Periode		T-1	T	T+1	T+2	T+3
A.	Geraamd exploitatiesaldo vóór mutatie reserves	-820	-1.921	554	-1.906	-1.777
B.	Mutatie (im)materiële vaste activa	11.166	-190	-1.121	-745	-1.234
C.	Mutatie voorzieningen	-175	-63	-70	-99	-92
D.	Mutatie voorraden	-834	-758	-12	-	-
E.	Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	-	-	-	-	-
F. Berekend EMU-saldo (A-B+C-D-E)		-11.326	-1.037	1.617	-1.260	-635
G.	EMU-saldo referentiewaarde 2020	-803	-803	-803	-803	-803
H. Verschil EMU-saldo & referentiewaarde (F-G)		-10.523	-234	2.420	-457	168

BIJLAGEN

Bijlage 1 Berekening financiële kengetallen

Netto schuldquote		Realisatie 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
A	Een raming van het totaal van de vaste schulden	38.703.452	50.015.112	43.623.404	41.225.874	37.204.728	35.778.416
B	Een raming van het totaal van de netto vlottende schulden.	2.038.481	2.038.481	4.038.481	2.038.481	3.838.481	2.538.481
C	Overlopende passiva	4.663.472	4.011.802	4.028.535	3.739.323	3.558.111	3.376.899
D1	Voor de netto schuldquote: Een raming van het totaal van de volgende financiële vaste activa: uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer; uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer; overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.	-	-	-	-	-	-
D2	Voor netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen: Een raming van het totaal van alle financiële activa met uitzondering van de kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen en de overige verbonden partijen.	6.669.061	9.154.324	7.745.305	6.934.840	6.722.245	6.095.300
E	Een raming van het totaal de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar.	6.692.142	4.963.122	3.680.975	4.210.227	3.711.687	3.772.927
F	Een raming van het totaal van alle liquide middelen.	249.928	250.000	250.000	250.000	250.000	250.000
G	Een raming van het totaal van de overlopende activa.	10.669.415	8.582.508	6.531.754	4.829.038	3.126.322	1.423.606
H	Het geraamde totaal saldo van de baten, bedoeld in artikel 17, onderdeel c, van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, exclusief de mutaties reserves.	21.811.406	24.057.347	26.905.296	27.131.866	20.513.330	20.425.001
Netto schuldquote		127,4%	175,7%	153,2%	139,0%	182,9%	177,5%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen		96,9%	137,7%	124,4%	113,4%	150,1%	147,6%

Solvabiliteit		Realisatie 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
A	Een raming van het totale eigen vermogen.	16.985.569	15.501.273	13.579.833	14.134.049	12.227.699	10.451.131
B	Een raming van het totaal van de passiva.	64.926.880	73.928.013	68.237.957	65.121.110	61.962.085	58.459.712
Solvabiliteitsratio		26,2%	21,0%	19,9%	21,7%	19,7%	17,9%

Grondexploitatie		Realisatie 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
A	Een raming van het totaal van de activa van de 'bouwgronden in exploitatie'.	1.375.091	541.032	-217.173	-228.938	-228.938	-228.938
B	Het geraamde totaal van de baten, bedoeld in artikel 17, onderdeel c, van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, exclusief de mutaties reserves.	21.811.406	24.057.347	26.905.296	27.131.866	20.513.330	20.425.001
Grondexploitatie		6,3%	2,2%	-0,8%	-0,8%	-1,1%	-1,1%

Structurele exploitatieruimte		Realisatie 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
A	Structurele lasten = (geraamde totaal van de lasten, bedoeld in artikel 17, onderdeel c, van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten minus het geraamde totaal van de incidentele lasten per programma, bedoeld in artikel 19, onderdeel c, van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten)	21.627.015	23.855.885	24.600.761	26.146.166	22.254.348	22.104.667
B	Structurele baten = (geraamde totaal van de baten, bedoeld in artikel 17, onderdeel c, van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten minus het geraamde totaal van de incidentele baten per programma, bedoeld in artikel 19, onderdeel c, van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten)	20.630.367	23.528.447	23.105.203	24.331.975	20.503.330	20.415.001
C	Het beoogde totaal van de structurele toevoegingen aan de reserves voor het overzicht, bedoeld in artikel 19, onderdeel d, van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.	89.381	223.297	82.200	82.200	82.200	82.200
D	Het totaal van de structurele onttrekkingen aan de reserves voor het overzicht, bedoeld in artikel 28, onderdeel d, van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.	709.928	1.060.834	773.057	613.859	644.714	584.635
E	Het geraamde totaal saldo van de baten, bedoeld in artikel 17, onderdeel c, van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, exclusief de mutaties reserves.	21.811.406	24.057.347	26.905.296	27.131.866	20.513.330	20.425.001
Structurele exploitatieruimte		-1,7%	2,1%	-3,0%	-4,7%	-5,8%	-5,8%

Belastingcapaciteit		Realisatie 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
A	OZB-lasten gezin	419	411	443	443	443	443
B	Rioolheffing gezin	172	182	222	222	222	222
C	Afvalstoffenheffing gezin	320	352	341	341	341	341
D	Evt. heffingskorting voor een gezin	-		-	-	-	-
E	Totale woonlasten gezin	911	945	1.006	1.006	1.006	1.006
F	Woonlasten gem. gezin landelijk jaar t-1	736	740	776	776	776	776
Belastingcapaciteit		123,8%	127,6%	129,6%	129,6%	129,6%	129,6%

Bijlage 2 Renterisico

Berekening renterisico op de vaste schuld (renterisiconorm)

In onderstaande tabel wordt over het renterisico gerapporteerd. De gemeente loopt renterisico op het moment dat nieuwe leningen moeten worden aangetrokken (herfinanciering) of als een renteherziening van toepassing is. Om het renterisico te beheersen is in de renterisiconorm geformuleerd. Het doel van deze norm is het voorkomen van een overmatige afhankelijkheid van het renteniveau in één bepaald jaar, ter bescherming van de gemeentelijke financiële positie.

Conform voorschrift van de Wet fido wordt voor de begroting het renterisico voor de komende vier jaar bepaald.

Uit onderstaande tabel blijkt dat voor 2021-2023 de ruimte volgens de toetsnorm in orde is. Voor 2024 is deze norm overschreden.

Bedragen x € 1.000	2021	2022	2023	2024
(1a) Renteherziening op vaste schuld o/g	-	-	-	-
(1b) Renteherziening op vaste schuld u/g	-	-	-	-
(2) Renteherziening op vaste schuld (1a-1b)	-	-	-	-
(3a) Nieuw aangetrokken vaste schuld	-	-	-	5.000
(3b) Nieuw uitgezette lange leningen	-	-	-	-
(4) Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a-3b)	-	-	-	5.000
(5) Betaalde aflossingen	6.392	2.398	4.021	6.426
(6) Herfinanciering (laagste van 4 en 5, minimaal 0)	-	-	-	5.000
(7) Renterisico op de vaste schuld (2+6)	-	-	-	5.000
(8) Renterisiconorm, 20% van begrotingstotaal:	5.839	5.905	4.527	4.461
(9a) Ruimte onder renterisiconorm (8-7)	5.839	5.905	4.527	-539
(9b) Overschrijding renterisiconorm (7-8)	0	0	0	539
Berekening renterisiconorm				
(10) Begrotingstotaal	29.194	29.525	22.637	22.306
(11) Het ministerieel vastgestelde percentage	20%	20%	20%	20%
(12) Renterisiconorm: (10) * (11)	5.839	5.905	4.527	4.461

Algemeen

De algemene uitkering van het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron van de gemeente. Periodiek verschijnen vanuit het Rijk uitgebreide circulaire met daarin de jongste ontwikkelingen. De meicirculaire is de meest bekende en is tevens de richtinggevende circulaire voor de opstelling van de nieuwe begroting voor het volgende jaar. Daarnaast verschijnen er in september en in december circulaire.

In deze toelichting zijn alle effecten opgenomen van de huidige meerjarenraming van de algemene uitkering ten opzichte van de meerjarenraming van de begroting 2020. Kortom, het is een vergelijking van de meicirculaire 2020 ten opzichte van de meicirculaire 2019.

De algemene uitkering is opgebouwd uit een zeer uitgebreide set van uiteenlopende maatstaven zoals bijvoorbeeld het aantal inwoners, aantal woningen, aantal uitkeringsgerechtigden, oppervlak land en dergelijke. Vanaf 2019 is die maatstaven set fors uitgebreid omdat de 3D's niet langer via afzonderlijke integratieuitkeringen worden vergoed. Daarvoor zijn maatstaven ontwikkeld die gerelateerd zijn aan de sociale demografie. Denk bijvoorbeeld aan aantallen huishoudens met laag inkomen, gemiddeld inkomen en langdurig medicijngebruik. Dit zijn maatstaven die gemeenten zelf niet kunnen meten en waarvoor het verloop dus ook moeilijker is in te schatten voor de gemeentelijke meerjarenbegroting.

De BEL-gemeenten maken gebruik van de applicatie PAUW om de omvang van het gemeentefonds te berekenen en om te analyseren wat de gevolgen zijn van nieuwe ontwikkelingen. Met deze applicatie is de meerjarenraming 2021-2024 berekend.

Ontwikkelingen (meerjaren)begroting 2021-2024

Ten opzichte van de meicirculaire 2019, waarop de meerjarenbegroting 2020-2023 was gebaseerd, zijn er diverse ontwikkelingen geweest, waarvan de meicirculaire 2020 het grootste effect heeft.

Voor de gemeente Eemnes is het beeld als volgt:

	2021	2022	2023	2024
Meerjarenraming 2020	10.791.738	10.946.995	11.112.843	11.112.843
Meerjarenraming 2020 jaarschijf 2024				140.722
Kaderbrief 2021-2024 (septembercirculaire 2019)	93.946	67.932	15.549	45.122
Algemene uitkering kaderbrief 2021-2024	10.885.684	11.014.927	11.128.392	11.298.687
Meicirculaire 2021-2024	216.283	257.125	254.346	142.283
Septembercirculaire 2020	36.341	4.290		
Herverdeling gemeentefonds		-138.750	-277.500	-416.250
Algemene uitkering raming 2021-2024	11.138.308	11.137.592	11.105.238	11.024.720
Verschil tov kaderbrief 2021-2024	252.624	122.665	-23.154	-273.967

De belangrijkste verschillen worden hierna nader toegelicht.

Toelichting verschillen

In onderstaand overzicht is een analyse opgenomen van de verschillen.

Verklaring verschillen	2021	2022	2023	2024
Accres/uitkeringsfactor	245.120	322.186	268.393	226.884
Ontwikkeling uitkeringsbasis	-43.683	-95.629	-42.666	-68.233
Taakmutaties	-6.951	-7.053	-7.206	-7.338
IU/DU/SU	-17.358	-2.302	159	159
WOZ	-69.381	-68.130	-70.150	-86.962
3 D's in het Sociaal Domein	108.535	108.052	105.816	77.773
Middelen Jeugd	-	-	-	-
Daklozen- en thuisopvang (septembercirc 2020)	36.341	4.290	-	0
Herverdeling gemeentefonds		-138.750	-277.500	-416.250
TOTAAL	252.624	122.665	-23.154	-273.967

De voornaamste verschillen worden hieronder toegelicht.

Accres en overige mutaties uitkeringsfactor

Op basis van het accres (trap-op, trap-af systematiek) stijgt het gemeentefonds.

Het accres 2021 stijgt hoofdzakelijk als gevolg van hogere indices voor loon- en prijsontwikkeling in het Centraal Economisch Planbureau (CEP).

Ontwikkeling uitkeringsbasis

Hoeveelheidsverschillen hebben betrekking op enerzijds de mutaties in de maatstaven. Dit geeft een positief effect in de jaren 21-24 (2021 € 64.000). Anderzijds worden deze ontwikkelingen ook vergeleken met de landelijke ontwikkelingen en daarvoor gecorrigeerd door mutaties in de gewichten. In Eemnes is deze positieve ontwikkeling in maatstaven lager dan het landelijke gemiddelde, waardoor de gewichten negatief wijzigen (2021 € 108.000). Per saldo is het totale effect van de ontwikkeling uitkeringsbasis negatief.

IU/DU/SU

De belangrijkste mutaties zijn de verlaging van de suppletie-uitkering integratie Sociaal Domein (€ 28.700) en de verhoging van de inburgering (€ 12.300).

3 D's in het Sociaal Domein

De belangrijkste mutaties zijn:

- Verhoging Integratieuitkering Participatie resp € 49.100, € 48.700, € 46.400 en € 18.400
- Verhoging Voogdij/18+ jaarlijks € 59.400 ingaande 2021.

Middelen Jeugd

De stelpost Jeugd is structureel volledig doorgetrokken. Ten opzichte van de raming kaderbrief levert dit geen mutatie op.

Dak- en thuislozenopvang

Op basis van de septembercirculaire vindt normaal gesproken geen bijstelling plaats van de begroting. In de septembercirculaire 2020 wordt een bijdrage verwacht voor de dak- en thuislozenopvang. Dit bedrag is reeds verwerkt in de berekening van het gemeentefonds. Voor hetzelfde bedrag is een uitgave opgenomen. Dit bedrag is voor de begroting dus budgettair neutraal.

Herverdeling gemeentefonds

Op 2 juni 2020 zijn er door het ministerie van BZK twee rapporten aan de Tweede Kamer gestuurd inzake de herijking van het gemeentefonds.

Zowel voor het sociaal domein als de klassieke taken laat het herverdeeffect voor kleine gemeenten een gemiddeld negatief effect zien van respectievelijk € 58,20 en € 43 per inwoner.

Voor Eemnes zou dit neerkomen op een structureel nadeel van € 922.000.

Het definitieve verdeelmodel wordt bekend gemaakt bij de decembercirculaire 2020.

Het is gebruikelijk dat er voor herverdeeffecten een ingroei-tijdpad wordt afgesproken. In het verleden was dit € 15 per inwoner.

Vooruitlopend hierop is in deze meerjarenraming reeds rekening gehouden met een ingroei van € 15/inwoner vanaf 2022 oplopend toot € 45/inwoner in 2024.

Uitgangspunten berekening (meerjaren)begroting 2021-2024

Bij de berekening van de algemene uitkering wordt zoveel mogelijk uitgegaan van eigen inzichten op het verwacht toekomstig verloop. Zo wordt de ontwikkeling van aantallen inwoners, huishoudens, woningen en WOZ-waarden ingeschat op basis van woningbouwprogramma's.

Verder worden veel maatstafaantallen ingeschat op basis van ervaringscijfers uit de afgelopen 5 jaar en andere prognoses, zoals leerlingaantallen en aantallen uitkeringstrekkers.

Bij maatstaven waar we zelf niet beschikken over ervaringscijfers of andere inzichten maken we gebruik van de door het Rijk gemiddeld verwachte ontwikkelingscijfers. Dit doet zich voor bij de nieuwe maatstaven zoals gemiddeld inkomen, laag inkomen, medicijngebruik e.d.

Voor de berekening van de algemene uitkering is evenals vorige jaren uitgegaan van de uitkeringsfactor in constante prijzen. Dit houdt in dat we geen rekening houden met mogelijke inflatie.

Schattingsrisico's

Zoals altijd bevatten schattingen het risico op afwijking van daadwerkelijke cijfers. Ten tijde van de berekeningen voor de begroting 2021 (juni 2020) is gebruik gemaakt van de werkelijke cijfers per 1-1-2020 voor zover die bekend zijn. Hiervoor maken we ook gebruik van de meest recente betaalspecificatie die het Rijk verstrekt, betaalspecificatie 2020-06. Deze betaalspecificatie bevat, zoals gebruikelijk, nog weinig definitieve maatstafaantallen per 1-1-2020. Dit betekent dat ook de basiscijfers 2020 ten behoeve van de nieuwe begroting 2021-2024 grotendeels gebaseerd zijn op schattingen.

Bijlage 4 Baten en Lasten per taakveld

Taakveld overzicht		Realisatie 2019	Begr. 2020 na wijz.	Begroting 2021			Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Taakveld:		Saldo	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
0.1	Bestuur	1.289.409	858.560	-	779.453	779.453	776.249	779.028	775.727
0.2	Burgerzaken	375.831	236.007	-118.800	515.879	397.079	397.078	397.078	397.078
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	85.645	-429.959	-360.638	476.634	115.996	93.175	89.568	107.329
0.4	Overhead	3.570.135	3.580.905	-51.502	3.453.561	3.402.059	3.366.287	3.351.636	3.360.636
0.5	Treasury	-128.773	-367.540	-398.182	71.106	-327.076	-298.922	-272.401	-401.643
0.61	OZB woningen	-1.365.060	-1.404.902	-1.746.062	223.973	-1.522.089	-1.554.260	-1.571.760	-1.594.260
0.62	OZB niet-woningen	-579.171	-535.726	-598.684	10.620	-588.064	-600.924	-600.924	-600.924
0.64	Belastingen overig	-627.923	-613.919	-635.577	17.169	-618.408	-54.830	-54.831	-54.831
0.7	Alg. uitkering en overige uitk. gemeentefonds	-10.369.003	-10.599.173	-11.138.308	-	-11.138.308	-11.137.592	-11.105.238	-11.024.720
0.8	Overige baten en lasten	159.462	10.000	-	141.358	141.358	141.358	141.358	141.358
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	43.419	20.500	-	-	-	-	-	-
0.10	Mutatie reserves	-454.557	-822.356	-1.611.912	360.289	-1.251.623	1.640.223	-658.033	-502.435
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-1.247.295	2.395	-669.817	-	-669.817	-1.086.006	-1.248.318	-1.274.132
0.0	Bestuur en ondersteuning	-9.247.880	-10.065.208	-17.329.482	6.050.042	-11.279.440	-8.318.164	-10.752.837	-10.670.816
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	750.353	825.886	-	840.401	840.401	845.715	861.961	842.142
1.2	Openbare orde en veiligheid	132.765	47.522	-7.800	121.997	114.197	114.197	114.197	114.197
1.0	Veiligheid	883.118	873.408	-7.800	962.398	954.598	959.913	976.158	956.340
2.1	Verkeer en vervoer	815.513	1.169.151	-38.000	1.060.668	1.022.668	1.058.842	1.068.077	1.077.214
2.2	Parkeren	222	-	-1.500	13.682	12.182	12.182	12.182	12.182
2.5	Openbaar vervoer	2.590	7.747	-3.640.000	3.704.379	64.379	64.380	64.379	64.379
2.0	Verkeer, vervoer en waterstaat	818.325	1.176.898	-3.679.500	4.778.730	1.099.230	1.135.404	1.144.639	1.153.776
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-918.996	-	-289.187	289.187	-	-	-	-
3.3	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	-2.913	7.300	-22.325	26.827	4.502	-5.566	-5.550	-5.550
3.4	Economische promotie	-26.537	-75.484	-117.805	59.753	-58.052	-68.053	-68.053	-68.053

Taakveld overzicht		Realisatie 2019	Begr. 2020 na wijz.	Begroting 2021			Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Taakveld:		Saldo	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
3.0	Economie	-948.446	-68.184	-429.317	375.766	-53.551	-73.619	-73.603	-73.603
4.1	Openbaar basisonderwijs	5.794	61.439	-	22.157	22.157	22.156	22.157	22.157
4.2	Onderwijshuisvesting	284.934	-268.218	-178.006	457.546	279.540	279.540	279.540	212.915
4.3	Onderwijsbeleid leerlingenzaken	331.990	370.032	-61.700	483.433	421.733	413.742	414.843	413.743
4.0	Onderwijs	622.718	163.253	-239.706	963.136	723.430	715.438	716.539	648.815
5.1	Sportbeleid en activering	232.110	213.766	-	215.201	215.201	211.762	211.763	211.763
5.2	Sportaccommodaties	693.652	713.469	-703.067	1.265.536	562.469	547.969	522.969	522.969
5.3	Cultuur presentatie, -productie en - participatie	92.206	52.519	-1.743	64.383	62.640	65.139	66.640	65.140
5.5	Cultureel erfgoed	2.549	-700	-700	2.234	1.534	1.534	1.534	1.534
5.6	Media	279.643	277.414	-	282.152	282.152	278.301	278.301	278.301
5.7	Openbaar groen	926.448	1.320.113	-6.090	1.324.645	1.318.555	1.132.919	1.141.490	1.148.241
5.0	Sport, cultuur en recreatie	2.226.607	2.576.581	-711.600	3.154.151	2.442.551	2.237.624	2.222.696	2.227.947
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	925.355	1.115.394	-11.296	1.065.603	1.054.307	1.017.562	940.083	941.583
6.2	Wijkteams	997.163	1.115.011	-	967.898	967.898	965.398	960.398	952.398
6.3	Inkomensregelingen	446.633	475.804	-1.186.900	1.795.004	608.104	613.204	527.004	527.004
6.4	Begeleide participatie	267.502	242.422	-	292.355	292.355	289.355	287.355	286.355
6.5	Arbeidsparticipatie	145.501	152.242	-	146.851	146.851	146.851	121.851	98.419
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	121.594	64.500	-43.000	182.000	139.000	139.000	139.000	139.000
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	966.134	840.086	-	960.368	960.368	958.168	958.168	958.168
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	1.553.608	1.198.306	-	1.611.934	1.611.934	1.594.066	1.585.125	1.585.125
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	18.765	7.454	-	26.209	26.209	26.209	26.210	26.210
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	365.620	201.938	-11.000	357.385	346.385	346.385	346.385	346.385
6.0	Sociaal domein	5.807.875	5.413.157	-1.252.196	7.405.607	6.153.411	6.096.197	5.891.578	5.860.646
7.1	Volksgezondheid	327.535	357.834	-	377.017	377.017	377.017	372.727	372.727
7.2	Riolering	-250.130	-393.954	-916.200	503.779	-412.421	-371.699	-371.666	-358.032
7.3	Afval	-177.763	-293.517	-1.345.200	1.081.458	-263.742	-263.742	-263.742	-263.742
7.4	Milieubeheer	204.398	374.725	-150.093	523.949	373.856	345.380	326.123	281.123

Taakveld overzicht		Realisatie 2019	Begr. 2020 na wijz.	Begroting 2021			Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Taakveld:		Saldo	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
7.5	Begraafplaatsen	64.023	40.435	-24.168	82.761	58.593	57.363	56.134	54.904
7.0	Volksgezondheid en milieu	168.062	85.523	-2.435.661	2.568.964	133.303	144.318	119.576	86.980
8.1	Ruimtelijke ordening	104.716	197.774	-10.500	241.577	231.077	231.077	231.077	231.077
8.2	Grondexploitatie	-386.005	-204.623	-2.337.597	2.156.888	-180.709	-2.792.610	-40.592	29.169
8.3	Wonen en bouwen	-49.090	-148.579	-753.666	529.767	-223.899	-335.579	-435.232	-450.330
8.0	Volkshuisv., ruimtelijke ord. en stedelijke vernieuwing	-330.379	-155.428	-3.101.763	2.928.232	-173.531	-2.897.112	-244.747	-190.084
Totaal resultaat taakvelden		-	-	-29.187.025	29.187.025	-	-	-	-

Bijlage 5 Baten en Lasten per taakveld (programma)

Taakvelden per programma		Realisatie 2019	Begr. 2020 na wijz.	Begroting 2021		Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Taakveld:		Saldo	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Saldo	Saldo
0.1	Bestuur	1.289.409	858.560	-	779.453	779.453	776.249	779.028
Totaal programma 01. Bestuur van de gemeenschap		1.289.409	858.560	-	779.453	779.453	776.249	779.028
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	685.792	825.886	-	840.401	840.401	845.715	861.961
Totaal programma 02. Veiligheid		685.792	825.886	-	840.401	840.401	845.715	861.961
0.2	Burgerzaken	375.831	236.007	-118.800	515.879	397.079	397.078	397.078
1.2	Openbare orde en veiligheid	132.765	47.522	-7.800	121.997	114.197	114.197	114.197
2.1	Verkeer en vervoer	3.311	-500	-500	7.203	6.703	6.703	6.703
3.3	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	-10.713	-7.700	-22.325	11.827	-10.498	-10.566	-10.550
8.3	Wonen en bouwen	-173.253	-266.854	-753.666	416.127	-337.539	-449.218	-548.872
Totaal programma 03. Publiek, Vergunning en Handhaving		327.941	8.475	-903.091	1.073.032	169.941	58.194	-41.444
2.1	Verkeer en vervoer	806.771	1.156.750	-37.500	1.053.466	1.015.966	1.052.140	1.061.374
2.2	Parkeren	222	-	-1.500	13.682	12.182	12.182	12.182
2.5	Openbaar vervoer	2.590	7.747	-3.640.000	3.704.379	64.379	64.380	64.379
Totaal programma 04. Mobiliteit		809.583	1.164.497	-3.679.000	4.771.527	1.092.527	1.128.702	1.137.936
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-43.364	-12.400	-12.438	-	-12.438	-12.438	-12.438
5.7	Openbaar groen	889.104	1.285.313	-6.090	1.290.602	1.284.512	1.098.875	1.107.447
Totaal programma 05. Groene leefomgeving		845.740	1.272.913	-18.528	1.290.602	1.272.074	1.086.437	1.095.009
2.1	Verkeer en vervoer	5.431	12.901	-	-	-	-	-
7.2	Riolering	-250.130	-393.954	-916.200	503.779	-412.421	-371.699	-371.666
7.3	Afval	-177.763	-293.517	-1.345.200	1.081.458	-263.742	-263.742	-263.742
7.4	Milieubeheer	204.398	374.725	-150.093	523.949	373.856	345.380	326.123
7.5	Begraafplaatsen	64.023	40.435	-24.168	82.761	58.593	57.363	56.134
Totaal programma 06. Milieu en klimaat		-154.041	-259.410	-2.435.661	2.191.947	-243.714	-232.699	-253.151
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	129.010	-417.559	-348.200	476.634	128.434	105.613	102.006

Taakvelden per programma		Realisatie 2019	Begr. 2020 na wijz.	Begroting 2021			Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Taakveld:		Saldo	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	64.561	-	-	-	-	-	-	-
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-918.996	-	-289.187	289.187	-	-	-	-
8.1	Ruimtelijke ordening	104.716	197.774	-10.500	241.577	231.077	231.077	231.077	231.077
8.2	Grondexploitatie	-386.005	-204.623	-2.337.597	2.156.888	-180.709	-2.792.610	-40.592	29.169
8.3	Wonen en bouwen	124.164	118.275	-	113.640	113.640	113.639	113.640	113.640
Totaal programma 07. Ruimtelijke ordening en wonen		-882.551	-306.133	-2.985.484	3.277.927	292.443	-2.342.281	406.131	493.653
3.3	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	7.800	15.000	-	15.000	15.000	5.000	5.000	5.000
6.3	Inkomensregelingen	446.633	475.804	-1.186.900	1.795.004	608.104	613.204	527.004	527.004
6.4	Begeleide participatie	267.502	242.422	-	292.355	292.355	289.355	287.355	286.355
6.5	Arbeidsparticipatie	145.501	152.242	-	146.851	146.851	146.851	121.851	98.419
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	24.360	38.700	-	45.409	45.409	43.209	43.209	43.209
Totaal programma 08. Werk en inkomen		891.797	924.168	-1.186.900	2.294.619	1.107.719	1.097.619	984.419	959.987
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	593.338	641.098	-	492.379	492.379	482.579	498.949	495.319
6.2	Wijkteams	397.163	526.011	-	355.353	355.353	352.853	347.853	339.853
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	121.594	64.500	-43.000	182.000	139.000	139.000	139.000	139.000
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	941.773	801.386	-	914.959	914.959	914.959	914.959	914.959
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	18.765	7.454	-	26.209	26.209	26.209	26.210	26.210
7.1	Volksgesondheid	67.967	77.868	-	80.995	80.995	80.995	80.995	80.995
Totaal programma 09. Sociale Samenhang		2.140.599	2.118.317	-43.000	2.051.896	2.008.896	1.996.595	2.007.966	1.996.336
3.4	Economische promotie	45.689	29.268	-12.805	59.753	46.948	46.947	46.947	46.947
5.1	Sportbeleid en activering	232.110	213.766	-	215.201	215.201	211.762	211.763	211.763
5.2	Sportaccommodaties	693.652	713.469	-703.067	1.265.536	562.469	547.969	522.969	522.969
5.3	Cultuur presentatie, -productie en - participatie	92.206	52.519	-1.743	64.383	62.640	65.139	66.640	65.140
5.5	Cultureel erfgoed	2.549	-700	-700	2.234	1.534	1.534	1.534	1.534
5.6	Media	279.643	277.414	-	282.152	282.152	278.301	278.301	278.301
5.7	Openbaar groen	37.344	34.800	-	34.043	34.043	34.043	34.043	34.043

Taakvelden per programma		Realisatie 2019	Begr. 2020 na wijz.	Begroting 2021			Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Taakveld:		Saldo	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Totaal programma 10. Sport, cultuur en vrije tijd		1.383.192	1.320.536	-718.315	1.923.302	1.204.987	1.185.696	1.162.197	1.160.697
4.1	Openbaar basisonderwijs	5.794	61.439	-	22.157	22.157	22.156	22.157	22.157
4.2	Onderwijshuisvesting	284.934	-268.218	-178.006	457.546	279.540	279.540	279.540	212.915
4.3	Onderwijsbeleid leerlingenzaken	331.990	370.032	-61.700	483.433	421.733	413.742	414.843	413.743
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	332.017	474.296	-11.296	573.224	561.928	534.983	441.134	446.264
6.2	Wijkteams	600.001	589.000	-	612.545	612.545	612.545	612.545	612.545
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	1.553.608	1.198.306	-	1.611.934	1.611.934	1.594.066	1.585.125	1.585.125
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	365.620	201.938	-11.000	357.385	346.385	346.385	346.385	346.385
7.1	Volksgezondheid	259.568	279.966	-	296.022	296.022	296.022	291.732	291.732
Totaal 11. Opgroeien in Eemnes		3.733.532	2.906.759	-262.002	4.414.245	4.152.243	4.099.439	3.993.459	3.930.865
0.5	Treasury	-128.773	-367.540	-398.182	71.106	-327.076	-298.922	-272.401	-401.643
0.61	OZB woningen	-1.365.060	-1.404.902	-1.746.062	223.973	-1.522.089	-1.554.260	-1.571.760	-1.594.260
0.62	OZB niet-woningen	-579.171	-535.726	-598.684	10.620	-588.064	-600.924	-600.924	-600.924
0.64	Belastingen overig	-627.923	-613.919	-635.577	17.169	-618.408	-54.830	-54.831	-54.831
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-10.369.003	-10.599.173	-11.138.308	-	-11.138.308	-11.137.592	-11.105.238	-11.024.720
0.8	Overige baten en lasten	159.462	-	-	131.358	131.358	131.358	131.358	131.358
3.4	Economische promotie	-72.226	-104.752	-105.000	-	-105.000	-115.000	-115.000	-115.000
Totaal Algemene dekkingsmiddelen		-12.982.693	-13.626.012	-14.621.813	454.225	-14.167.588	-13.630.170	-13.588.796	-13.660.019
0.4	Overhead	3.570.135	3.580.905	-51.502	3.453.561	3.402.059	3.366.287	3.351.636	3.360.636
Totaal Overhead		3.570.135	3.580.905	-51.502	3.453.561	3.402.059	3.366.287	3.351.636	3.360.636
0.8	Overige baten en lasten	-	10.000	-	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Totaal Onvoorzien		-	10.000	-	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	43.419	20.500	-	-	-	-	-	-
Totaal Vennootschapsbelasting		43.419	20.500	-	-	-	-	-	-
0.10	Mutatie reserves	-454.557	-822.356	-1.611.912	360.289	-1.251.623	1.640.223	-658.033	-502.435
Totaal Mutatie Reserves		-454.557	-822.356	-1.611.912	360.289	-1.251.623	1.640.223	-658.033	-502.435

Taakvelden per programma	Realisatie 2019	Begr. 2020 na wijz.	Begroting 2021			Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Taakveld:	Saldo	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Totaal resultaat van de rekening van baten en lasten (0.11)	1.247.295	-2.395	-28.517.208	29.187.025	669.817	1.086.006	1.248.318	1.274.132